

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer Liḳuṭe yeḳarim

Yisra'el ben Eli'ezer Ba'al Shem Ṭov

רזעילא ןב לארשי

Dov Baer <of Mezhirech>

<שטירזעממ> רעב בוד

Menahem Mendel <of Peremyshlany>

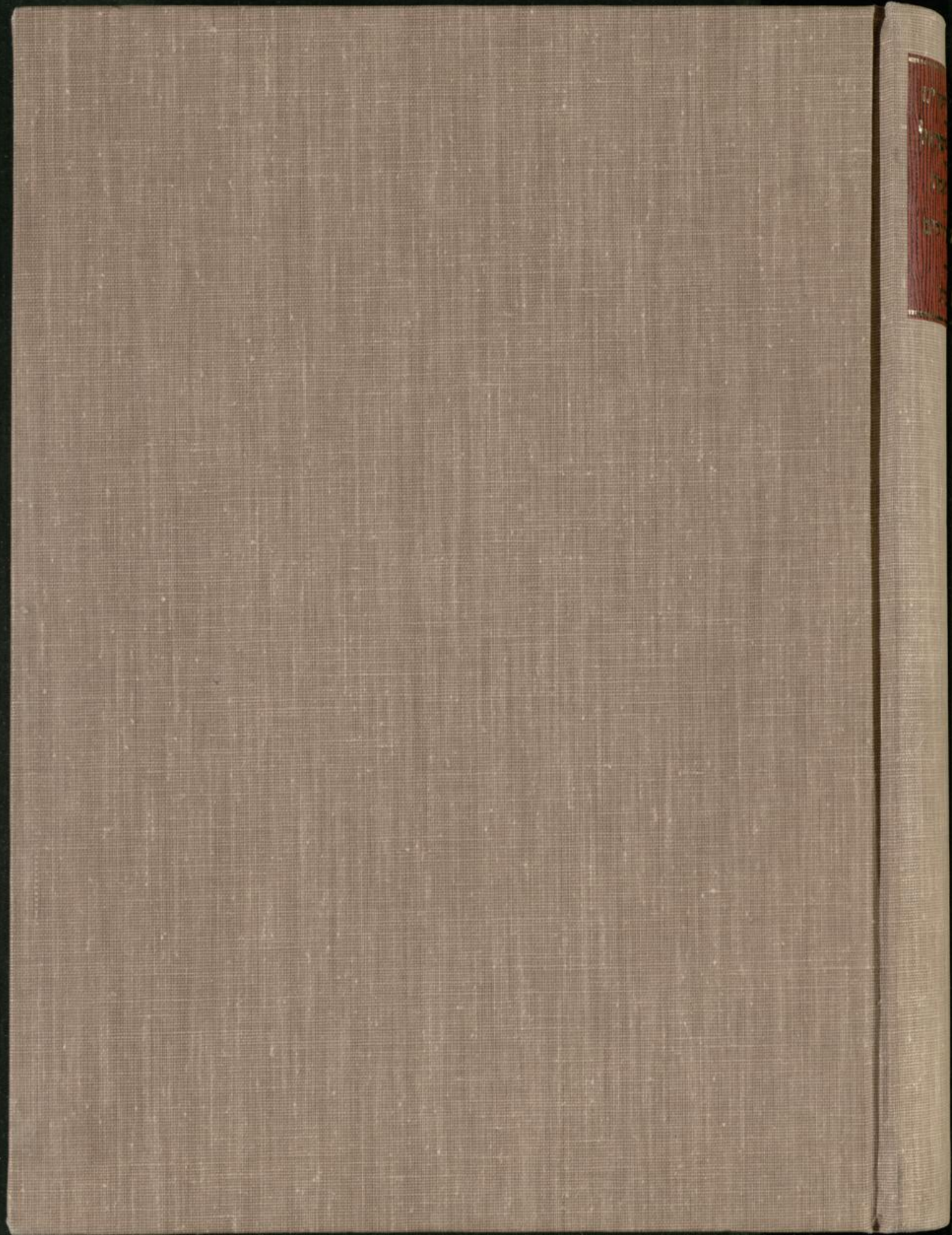
<נאלשימערפמ> לדנעמ מחנמ

Jechiel Michel ben Isaak

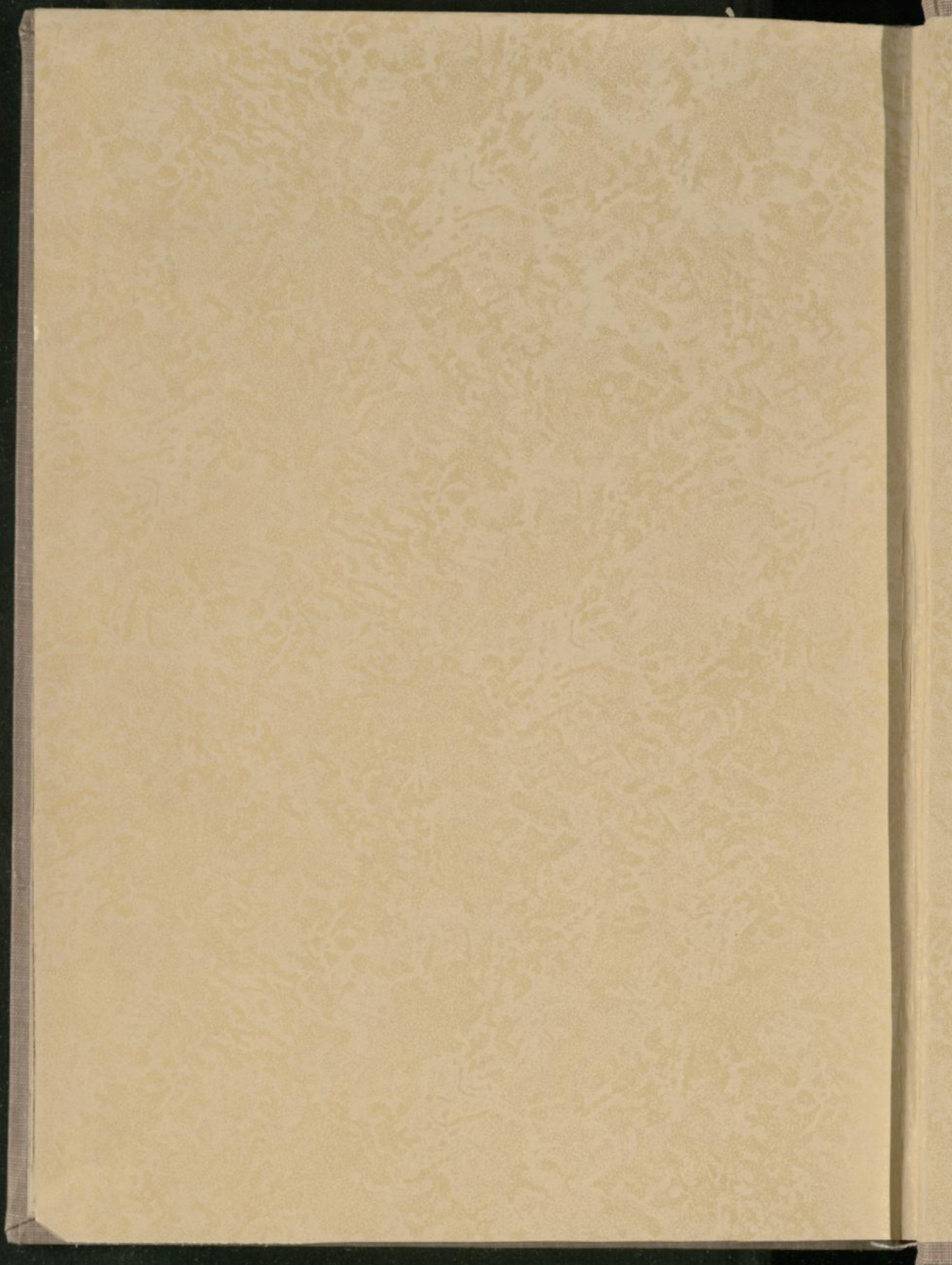
<בושטלאזמ> בושטלאזמ לכימ לאיחי

Lemberg, 625 = 1864

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9391](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9391)

10318

□ 1921

4 0 2 0 1 0

להאמי והרים

Handwritten notes in Hebrew script, including the number 1858 and other illegible characters.

אשר השאירו אהיהם כרכה קדושים אשר בארץ המה ארבעה מטיבי לכם כדרכי ה' ובתורתו הקלושה אשר טפיהם אני חיים כראשם הרב האלקי בוצינא קדישא חסידא ופרישא • כבוד מיה **שראל בעשי"ט** זלה"ה שמו הטוב הולך מסוף העולם ועד סופו ואחריו יאיר דברו תלמידיו הקדושים אשר התאבקו באפר רגליו ושתו כצמא את דבריו היה הרב הגדול החריף ובקי בנללה ובנסתר גאון תפארת ישראל • האלקי חסידא ופרישא מהו **דוב בער** זלה"ה מ"מ דק"ק מעוריטש אשר כבר יצא טוניטין שלו באמריו הנחמדי מסז בספר הנקרא שמו (ליקוטי אמרים) אשר נדפס זה שלשה פעמים אשר דבריו נכחלי אש כוערות ומלהוב לבבות לעבודת הבורא ית"ש ושלישי בקודש ה"ה הרב הגדול המפרסם שמו נודע בישראל חסידא ופרישא מוהר"ר **מנחם מענדליר** זלה"ה מק"ק פרימשלאן אשר נסע

לארץ הקדושה תוב"ב ונזפן דברים יקרים מהרב המניד החסיד ומפורסם בוצינא קדישא מוהר"ר **יחיאל מיכל** זלה"ה אשר היה מ"מ בכמה קהילות קדושות וסיף ימיו נתקבל לק"ק **יאמפרא** ועתה הקרה ה' לירינו דברי קדשו של בוצינא קדישא חסידא ופרישא האלקי מן **פייביש** מזכריו כתב ידו ממש אשר הוא טמונים ונגזזים באמתחת חר מן חבדיא אמרנו לא נמנע טוב מבעליו בהיות לאל ידינו והרפסנום בכרך הזה למען זכות הרבים אשר יתאו לשותות ממי מעינות אשר ממקום קדוש יתהלכו וזוהם תעמוד לנו ולזרענו עד עולם אמן •

שנת תרכ"ה לפ"ק

הובא לכה"ד ע"י הרבני הנניד מוה' **אברהם יהושע העשיר** דראקר בהרב הצדיק מוה' **יהודה גרשון** זצ"ל

Lichte Kream

verf. von S. L. Kugel, Lowin et Comp. Lemberg 1864

הקדמה

אתם הרי ישראל שאו עיניכם וראו מפעלות אלקים • המה הנבורים אשר מעולם אנשי השם • מראיהם כנהלי אש לזהמים אש דת מתחלקת • כל סתום לא עמטום • נפלאים מעשיהם ונפשינו יודעת מאוד כל מעשה תקסם ונבורתם • אשרי אנשיהם העומדים לפניהם תמיד השימעים את חכמתם הם יקחו חלקם אשר חלקו להם בבינה • אולם אשר לא קרובים אליהם רעכים גם צמאים לשמוע דבר ה' להורות להם הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו • רוחם מרחפת רצוא ושוב למען ימצאו דבריהם ויאכרום ותהי בניהם כדבש למתוק נכספה וגם כלתה נפשם • מי יתן איסו יכתבנו מליהם בספר ויוחקו • למען יתענגו מזיו הוד חכמתם לאחוז בסנסני הנהנתם ולעלות במסלה העולה בית אל • לכן אמרתי אלכה נא אלקטה ואספתי באמרים אמרות ד' אמרות שהורות • אשר יצאו מפי סוד ישרים • קדושים אשר בארץ המה • דבר דבר על אופניו במגלת ספר כתיב • קרבתי אותם אחד אל אחד • יקוו אל מקום אחד והיו לאחדים • למען יפוצו מעינותיהם חוצה ודהשקות מערוגות ממעם לבני ישראל המתקדשים והמטהרים • ואשר ידעון איש נגע לבבו יבין ושב ורפא לי • האף אמנם כי מאוד עמקו מחשבותיהם עמוק עמוק • אף גם זאת כל איש הירא ורך לבב אשר נגע אלקים בקרבו לבלתי התעות לבו ברעיונים הזדונים • ימצא מרנוע לנפשו לפי שכלו אם מעט אם רב • והנה קראתי ספר זה בשם ליקושים יקרים • כי יקרים הם מפנינים • מעורפים ספרים • כנרקים מאירים • מלהיבות הלבבית • ואת הנפש משיבות • בה יתן ה' וכה יוסף למען ידעו תועי רוח בינה ומלאה הארץ דעה במהרה בימינו אמן סלה •

והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה :

פי' כי יש ב' מדרגות א' שמחשבותי תמיד כולה למעלה אפי' בדברים תחתונים ומובדל מן החומר של התחתונים מדרגה הב' אינו מובדל מן החומר כי כ' וז"ל משה משה לא פסיק מעמא בנווה יעקב יעקב פסיק מעמא כי יש משה לעילא משה לתתא יעקב לעילא יעקב לתתא לפי' במשה לא פסיק מעמא כי כלו א' הן למעלה הן למטה היה א' שכלו היה למעלה והיה מובדל מ' החומר ואעפ"כ היה מתוּק עצמו במד' ענוה אפילו בדברים עליונים מכל האדם אשר ע"פ האדמה האדם הוא המחשבה אשר כולה ע"פ האדמה ר"ל אפילו מן אותו אדם שכלו למטה היה משה חושב א"ע יותר שפול ממנו .

דע

כי כל תיבה הוא קומה שלמה וצריך להיות כל כחו בה ב"א לאו תהיה כמו מחוסר אבר . זהו הסוד גדול מהשי' שהאדם חי אחר התפלה שלפ' דרך הטבע היה לו למות מחמת שמפסיד כחו כי נותן בתפלה כל כחו מכה הכוונה הגדולה שהוא מכון . (ריב"ש) אמר אדם שהוא קורא בתורה והוא האורות של האותיות שבתורה אע"פ שאין מבין הטעמים כראוי כיון שהוא קורא באהבה גדולה ובהתלהבות אין השי' מרדק עמו אף שאין אוטרים כראוי משל לתינוק שאביו אוהבו מאוד ומבקש דבר מאביו אע"פ שהוא מגמגם ואין אוטרי כראוי אביו נהנה מאוד לכן כשאדם אומר ד"ת באהבה השי' אוהבו מאוד ואין מרדק אחרו אם אוטרים כראוי כמ"ש רז"ל ודגלו עלי אהבה א"ת ודגלו אלא ולגלוגו עלי אהבה . הבכיה היא רעה מאוד שהאדם צריך לעבוד את ה' דוקא במשחה רק אם הבכ"י היא מחמת שטחה דביקות השי' או היא טובה מאוד . כשיעשה אדם מצות אנשים מלומדה המצוה הוא יבישה רק צריך לעשות בלכ"י וברעותא כל מצוה . צריך אדם ללמוד ולהגידל א"ע שיתפלל אפילו זמירות בקול נמוך ויעקב בלחש ויאמר הדבר בין בזמירות ובין בלימוד בכל כחו כדכתיב כל עצמותי וגומר והצעקה שתהיה מחמת דביקות תהי' בלחש . כל אדם יוכל לבוא למדרגה של מיע"ה בהזדככו ולא כמשה ממש אלא במדרגת משה כי משה עלה אל ה' למעלה באצילות אלא ר"ל למשל אם נשמתו מעשיה דעשיה ומשל דעשיה דעשיה . שהיא מדרגה התחתונה יכול לזכות כדי שיוכל לביא למדרגת משה לאצילות דעשיה וכן אם נשמתו מעולם אחר .

לפעמי

אדם משמה עצמו שמיניש בעצמו שהוא משיג איזה מדרגה ויש להשפיל דעתו שיחשוב שאפשר שלא השיג רק לעשיה דעשיה או אפי' לאצילות דעשי' ויש כמה צדיקים השיגו לבריא' ולאצילות צריך לירך מדרגה למדרגה בתפלתו שלא יפסיד כל כחו בתחלת התפלה רק יתחיל במתון ובאמצע התפלה ידביק בדביקות גדול או הוא יכול לומר אפי' במרוצה התיבות של התפלה אע"פ שבתחילת התפלה אינו יכול להתפלל בדביקות כ"כ יאמר התיבות ככוונה ויהוק א"ע מעט מעט עד שהשי' יעזור לו להתפלל בדביקות גדול .

אינו יכול להתפלל כראוי אם אין לו אור מקף אותו מכל צדדיו ומביבותי שירגיש אותו מקף שהוא מוסר מחשבותיו להבורא ית' שהוא ית' ישלח לו במחשבותיו מה שהוא צריך לעשות כמ"ש השלך על ה' יהבך והוא רוצה והושק ומתאוה לאיזה דבר חסידות מסתמא הוא צריך לאותו דבר והשי' שיה' לו אותה המחשבה ריב"ש אמר כשהוא דבוק בבורא ית' ונשפל לו מחשבה מאיזה דבר מסתמא הוא כך כמו שנשפל במחשבתו וזהו רוח הקודש מעט .

גם אמר מכה התורה שלמד היום ואח"כ באותו יום מודמן לו דבר לעשות ואינו יודע אם לעשות אם לא יוכל להבין מכה אותו הענין שלמד איך יעשה וכלבר שיהא תמיד דבוק בשי' או יזמין לו השי' תמיד שידע מכה התורה אבל אדם שהולך בקרי עם השי' הילך עמו נ"כ באקראי וגם אינו מוזמן לו מלבושים ואכילות שיש בהם ניצוצית השייכים לשורש נשמתו שיתקנם . כשרוצה להיות בהתבודד צריך להיות עוד עם חבר א' אבל אדם א' הוא בסכנה אלא יהיו בחדר א' וכ"א יתבודד עצמו עם הבורא ית' ולפעמים כשהוא דבוק יכול להתבודד עצמו אפילו בבית ב"א . פעמים שנשפל אדם ממדרגתו מחמת עצמו שהשי' יודע שהוא צריך לכך ופעמים העולם גורמים שיפול אדם ממדרגתו והיורדה היא צורך עליו כדי לבוא למדרגה יותר כמ"ש והוא ינהגנו עלמות וכ' וירד אברהם מצרימה וכ' ויעד אברהם ממצרים אברהם היא הנשמה ומצרים היא הקליפות . צריך לעשות מעשיו בהסתר שלפני ב"א יהא נראה שהיא אינו עושה חסידות רק קודם שיבא אל המדרגה גדולה צריך לעשות מעשיו בגלוי שאל"כ אלא יעשה בגלוי כמו שעושים העולם רק ירצה בפנימיות להיות חסיד אפשר שיהיה נמשך אחר העולם ומתוך לשמה יבא שלא לשמה . מתחלה כשרוצה להתפלל יהיה ביראה שהוא השער לכנס לפניו ית' ויאמר בלבו למי אני רוצה לרבק א"ע להבורא שברא כל העולמות ומתוה אותם ומקיים אותם ויתבונן בגדולתו וברוממותו ואח"כ יכול להיות בעולמות העליונים . פעמים אין אדם עובד אלא בקטנות דהיינו שאין נכנס בעולמות עליונים כלל רק שמחשב שמלא כל הארץ כבודו והוא קרוב אצלי והוא באותה שעה כמו קטן שאין שכלו גדול רק מעט ומ"מ אף שהוא עובד בקטנות עבד בדביקות גדול .

התפלה

היא זיווג עם השכינה וכמו שבתחלת הזיווג יש נענוע כן צריך לנענע עצמו בתפלה בהתחלה ואח"כ יכול לעמוד כך בלא נענוע ויהא דבוק לשכינה בדביקות גדול ומכה מה שמנענע עצמו יכול לבוא להתעוררות גדול ש"השוב למה אני מנענע א"ע כי מסתמא השכינה בודאי עומדת לנגדי ומכה זה יבוא להתלהבות גדול . כשהיה בקטנות בדביקות גדול עם השכינה ואח"כ ברגע א תיכף כשיחשוב בעולם העליון הוא בעולמות העליונים שכ"מ שהאדם מחשב שם הוא ואם לא היה בעולם העליון לא היה מחשב בו כלל .

קודם השי' ישכב באימה וייראה וירגיש וירעד מהבורא ית' ולא יבא לידי חטא כמ"ש רגזו ואל תחטאו הדביקות הוא כשאומר תיבה א' הוא מאריך באותו תיבה הרבה שמחמת דביקות אינו רוצה לפרוד עצמו מהתיבה ולכך מאריך באותה התיבה מ' שהוא חנם אינו מבקש שאלות מאת המלך כמו שאחרים מבקשין שיתן להם המלך צרכי בקשתם רק החכם מבקש מהמלך שיאמר לעבדו שיפתחו לו השערים ויכנס לדבר עם המלך דבר א' כי אומר ברבו שזה שיוכה לדבר עם המלך הוא חשוב וטוב לפניו מכל טוב שבעולם וכיון שרואה המלך כך שהוא חשוב כ"כ בעיניו מכל התענוגים שבעולם או גם המלך אוהבו מאוד והוא מירוש תפלה לעני כי יעטוף כלומר הוא מאחר ומעטף תפלתו ובקשתו שהם צרכיו . הגם שהוא עני ונצרך מאוד עכ"ז הוא מעטפו ואינו אומר בקשתו בפרטות רק מבקש ומתחנן שיפתח לו כל שערי תפלה שישפוך שיתו לפניו ית' כי זה יותר טובה הוא לו מכל הטובות כי זהו באמת חידוש גדול שהאדם יהא יכול לרבק עצמו בשי' עצמו וכמה וכמה קליפות מפרדים בינו להשי' שאע"פ שמכה"כ מ"מ הוא מלוכש בכמה דברים ובדיבור היוצא מפיו יהיה סותר כלל המחיצות המבדלים בית

המבדילים ומפרידים ויהיה דבריו דבוקים לשיית והינו שירגיש בעצמו הוא מדבר עמו וית' כ"י והלואי שיוכה בכל התפלה לדבר פ' א' או ב' וגי' תיבות להשי' בענין שזכרתי

לפעמים

מטעה היצהיר לאדם ואומר לו שענה עבירה גדולה אע"פ שאינה אלא חומרא בעלמא או שאינה עבירה כלל וכוונתו כדי שיהא האדם בעצבות מכה זה ויבטלו בעצבותו מעבודת הבורא ית' וצריך האדם להבין הרגאו זה ויאמר היצהיר אינו משגיח על החומרא שאתה אומר לי שכוונתך לבטל מעבודת הבורא ית' ושקר אתה מדבר וגם אם הוא באמת קצת חטא יותר יהיה נחת רוח לבוראי שלא אשגיח על החומרא שאתה אומר לי לגרום לי עצבות בעבודתו אדרבא אעבוד אותו כשמחה כי זהו כלל כי אין כוונתי בעבודה לצורך עצמי רק לעשות נחת לפניו ית' וא"כ אף שלא אשגיח על החומרא שאתה אומר לא יקפיד הבורא עלי כי כל עיקר מה שאיני משגיח הוא שלא אבטל מעבודתו ית' ואיך אבטל מעבודתו אפי' רגע א' וזהו כלל גדול בעבודת הבורא שיהיה מעצבות כל מה שיוכר

מריב"ש

אע"פ שמתפלל שחרית ומוסף בשבת וי"ט בדביקות מתפלל מנחה בלא דביקות כ"כ מחמת חולשה שנחלש גופו ומוחו לא יאמר קודם התפלה הרבה תהלים בדביקות שלא יחלש גופו ולא יוכל לומר אח"כ העיקר ר"ל חובת היום זמירות וק"ש ותפלה בדביקות גדול מחמ' שהחליש כוחו קודם התפלה בשאר דברים רק בתפלה יאמר העיקר בדביקות ואם יתן לו השי' עוד כח יאמר תהלים ושי' בדביקות קודם נעילה ביוה"כ יאמר מהוור בקטנות כדי שיוכל להתפלל אח"כ נעילה בדביקות גדול כשאדם במדרגה קטנה או טוב יותר להתפלל מתוך הסידור שמכה שרואה האותיות התפלה מתפלל יותר בכוונה אבל כשיהי' דבוק בעולם העליון או יותר טוב לסגור עיניו כדי שלא יבטל אותו הראה מלהיות דבוק בעולם העליון הנשמה אמר להרב שמה שזכה שנתגלה אליו דברים העליונים לא מפני שלמד הרבה מסכתות ופוסקים הרבה רק משום תפלה שהי' מתפלל תמיד בכוונה גדולה משם זכה למעלה עליונה בדורותינו שאנו במעט השכל מאוד צריך להתחוק בראתו ית' ולהתבודד מחשבתו תמיד בראה ובאימה ואפילו בעת הלימוד טוב לנח בכל פעם מלטורו ולהתבודד מחשבתו ואף שמחמת זה יתבטל קצת מלטורו כי לא המדרש וכו' וכמ"ש בגמרא דורות הראשונים שמסרו נפשם על ק"ה מגדול דביקות נעשה להם ניסים ובדורות האחרונים אע"פ שלומדים תורה יותר הרבה מהראשונים לא זכו כ"כ לניסים וק"ו בן בנו של ק"ו אנהו בדורות הללו שנתמעטו הלבבות מכל וכל ואם הראשונים כאנשים וכו' משיטא שההכרה לנו להתחוק בראתו ואהבתו ית' בדביקות גדול כשאדם רוצה להתענות או צריך לוהר שלא לבטלו מאותו הדבר שהוא רוצה אע"פ שיודע שטוב יותר לעבוד השי' כשמחה בלי סינופים כי הם גורמים עצבית אבל מסתמא ידע אינש כנפשו שצריך להתענות שעדיין לא חיקן נפשו בראוי וכן יש כמה וכמה דברים שזה צריך לדקדק מצד נשמתו ולהחמיר על עצמו וזה א"צ לדקדק כ"כ

והשוב

קודם התפילה שהוא מוכן למות מאותה תפלה מחמת הכוונה ויש מכוונים כ"כ עד שע"פ דרך הטבע היו יכולין למות בה' או ו' תיבות שאומר לפניו ית' וכשיחשוב כך בוודאי יאמר ברבו למה לי איזה פניה וגאיה באותה תפלה כיון שנדעתו אפילו למית אחר כ' וגי' תיבות ובאמת שהוא חסד גדול שהשי' נותן לו כח ומשלים התפילה והוא ח' :

יש

להט הרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים וכשאדם רוצה לדבק מחשבותיו בעולמות העליונים

בבורא ית' אין מניחין אותו הקליפות ואע"פ שאינו יכול יחזק עצמו בכל כחו פעמים הרבה כ"כ בתפלה א' וידבק א"ע בהבורא ית' ויכנס בעולמות העליונים ויחזק עצמו באמונה שיאמין שמכדי זהו בעולם העליון באמונה שליטה דכתיב וצדיק באמונתו יחי' וכן כשנוסל ממדרגתו באותו התפלה יאמר התיבות בכונה קטנה כפי שיכול ואח"כ יחזק עצמו לחזור למדרגתו אפילו כמה פעמים בתפלה א' ומתחלה ידבר הגוף של התיבה ואח"כ יתן בהתיבה הנשמה וצריך לעורר עצמו בתפלה גופו בכל כחו כדי שתאיר בו כח הנשמה כדאיתא בזהר אע"פ הליק יבטש בו וינהר ואח"כ יוכל לעבוד במחשבה לבד בלי הגוף ולפעמים כשאדם דבוק בעולם העליון בבורא ית' צריך לשמור עצמו שלא יעשה שום תנועה אפילו בגופו שלא יבטל הדביקות וא"א להתפלל בכונה גדולה כ"א ע"י חיזוק וצריך קודם התפל' לבקש סיוע ועזר מהשי' יחשוב ששוב לו שהשי' יעזור אותו לומר כמו חצי סדר התפלה או רובי בכונה גמורה ולבסוף כשיחלש ויבטל הדביקות זה לעשות ותפלה כפי יכולתו בכונה קטנה עד סוף עליו ידבק מחשבתו למעלה לא יאכל ולא ישתה יותר מראי כדי להפריד עצמו מהגשמיות כהסתכלותו בעוה"ז מנשם עצמו וארז"ל ראייה מביאה לחי' זכירה ולירי תאוה ועשיה וכתיב בעץ הרעת נחמד לטראן וטוב למאכל שמחמת הראיה הוא נחמד ויחשוב שהוא כנגד עולם העליון ולא יחא חשבו בעיניו כד בני אדם הדומים בעוה"ז וכי כל העוה"ז הוא כנגד הרדל לנגד העולם העליון ויהיה שווה בעיניו אם יאהבוהו או אם ישנאוהו כי אהבתם ושנאתם אין כלום וכן לא ישגיח כלל על תאוה גופו המטונף שהוא צרעת משכא דחיווי איתא בזהר דיעבו רעותא כמסכתא ויחשוב שהוא עני וידבר תמיד בדברים רבים ותחנונים כמו עני ויתבודד תמיד מחשבתו עת השכינה שלא יחשוב רק באהבתה אותה שהיא הדביק בו ויאמר תמיד במחשבתו מהי אוכה שישכון עמי אור השכינה ואם יבוא לו בהרור תאוה עוה"ז ירחיק ממחשבתו ויזכה התאוה עד שיהיה שנאו וימאס אצלו וירגז יציט על היצהיר ותאוה וזכה ויכניעו ולא יהיה לו עצבון כלל כשלא יחא לו תאוות עוה"ז אלא אדרבא ישמח מאוד בטה שהוא זוכה להביע תאוותו לשם כבוד הבורא ית"ש כמ"ש ר"ה ושמים בייסורין וזכה כאשר לא ימשוך אחר תאוותיו אפילו במחשבה ויזכה אותם וכניע מאוד הקליפו כנ"ז בזהר ובר לבב דלא אמשיך רעותי ולבא בתר סטרא אחרא כי לא במותו יקח הכל מ"י אדם שיש לו ק"י אלף ועדיין מאסך מטרון ותאוה עיד ואם נגזר עליו שיהיה לו ר' אלפים יתיכף ימות בוודאי לא ירצה בסך המטרון ולא המית' וזה כי לא במותו יקח הכל ר"ל עבור מיתתו לא ירצה ליקח אפילו בו מה שבועולס

אם אין אפי לי מי לי כי לייך בתפלה להיות כמו מופטת מהנשמות וז"ש אם אין אפי לי ר"ל בזמן סלמי מופטת מהנשמות וז"ל וחיכתי מנינתי במעלותי צעו"ז כלומר כסלמי אפילו למדנה של ארע ולרגיש כלל אם אפי לי צעו"ז אז לאו צודק אין לי טוס פחד מהנשמה זכה כי אז איהו מהנשמה זכה יקרב אל צהי מי מופטת מזע העולם וזהו מי לי ר"ל איהו מ"ז ינול לי סכ כסלמי לעלמי ר"ל כסלמי חושב עלמי לנדכ יס ומעלות זע הסולנו אז ארכנה אינו נחסך לכלום וז"ש עה אפי ר"ל עה אפי חסוב ומה ענדמי מסובס לפניו ית' כי אז ינלנלו אותי מ"ז והרכי כש סלמיני צעו"ז כי עיקר צריכת האדם צעו"ז הים לענדו ולטמני וסיי אין אפי יכול לעבוד ענדומי סתמה מהנשמה זכום המצבילני חוסי :

יש מי שמתפלל בעצבות תתנם מרה שמורה הנזכרת עליו וסוני שמתפלל גיחא גדולס וכן יש מי שמקרב להתפלל מבולס חסנת סגורא וסוד מרה אדונס אונס כספול נלסנת הסס ומתנת זס

דקושי יקרים

שלא יחסר לו כלום וזה נקרא חסד רצה אבל הרחמנות שיש למלך על זן כפר אי על שחר העניים הוא נקי אהבת עולם מני שסם חסדים וכל טוב לפיכך ורחם עליהם המלך משא"כ על זנו אש"פ שיש לו טובה הרבה רק דבר קטן חסר לו יש למלך רחמנות עליו ויש עוד רחמנות ג' והוא רחמנות המלך שיש לו לעז מחמת זכו והחלוק שיש בין רחמנות הא' לבין רחמנות הב' שהרחמנות הזו הוא חמידי משא"כ הב' רחמנות הראשונים אמנם הם הן קורא לאביו צמנו או אפי' הן כפר קורא אותו צמנו והעוהר למלך כראוי לו מעורר זו הרחמנות כך כ"י למלך אש"פ צמוד והנה מלבד רחמנות החמידי שיש לו ית' על ישראל מחמת העז שלו מנח גדול אהבתם נוסף ע"ז מעוררי ישראל רחמנותו ית' בקראם בחורה ואפי' זן הכפר ר"ל אפי' מי שאינו מצין פנימות החורה רק קורא אותה צדור כי כל החורה שמוחיו של הקצ"ה וקוצ"ה ואורייתא מד הוא וזמו שכסוקוראים לאדם צמנו מניח כל עסקיו ופונה לזה שקירא אותו ומשיב על שאלתי מחמת שהוא אסור צמנו כך כ"י ית' מלמלם אש"פ בחורה וכסוקורים בחורה אז מנעמיים אותו ומעוררים הרחמיים והסמדים כי הוא וצמו יתצרך הוא אחרות ואין זן דוד זה אלא צדור שכלו זכאי או צדור שכלו חייב ע"ד איהו סוצו כל עלותיו כמלא כאשר כולם חייבים ויצאו למדרגה התחתונה עם קצוב יותר הצורה יתצרך ויעמוד עליהם מלך כהמן כשמדבר צדיקים בעולם העליון ואין לו ת"ו וצאה לו מחשבה כמו נביאות ציודאי יהיה כך והמחשבה באה מחמת הכרוזים שזכריון למעלה על כל דבר ולפעמים ישמע כמו קול מדבר מחמת שמדבר קול העליון בשפתו וקול חורמו וישמע כמו קול אומר עמידות

וצריך לילך ממדרגה למדרגה כשיראה לעלות למעלה בחמלה לריך שיהיה במחשבתו לעלות לרקיע הכאשין שהוא מהלך ה"ק שנה וירחק במחשבתו הרקיע על כל הרמות שלא יבא נראה במחשבתו קצר וקטן רק ירחיק לכל הדרים וכיון שהוא עומד עם לריך לחזור במחשבתו לעלות למעלה יותר ואח"כ עוד יותר למעלה אבל בפעם א' לא יוכל לעלות לכל הז' רקיעים רק ממדרגה למדרגה לריך לעלות אבל באמצע החפלה כשדבק עמו מחמלה כראוי יכול לעלות לכל הז' רקיעים בפעם א' ובעלותו ממדרגה למדרגה כשצא לרקיע הראשון לריך לראות ז' דברים א' שלא יפול למטה וא' שיעלה עוד למעלה וכיון שהוא יתעב במחשבתו ברקיע הראשון יכול לעלות עוד רקיע עד שיעלה בעולם המלאכים ואח"כ בעולם הכפא ואח"כ ישאר בעולם האלילות עם דיבוק מחשבתו בצורה יתצרי וכסוקורא לעלות מחילה יראה כדמות אדם וכדמות כלבים שהם הקליפות שיש בכל עולם העשיה ולריך לחזק עלמו ולא יחירה ולפעמים יכול לדבר למעלה כשמתחיל לצד צלי בופו שיפירם עלמו עניו והו החפשות הנשמיות שאינו מרגיש במחשבתו כלל הרגשת הנוף וליוז זה העולם רק ליוז העולמות העליונים דהיינו המלאכים והשרפים ואח"כ כשצא אל עולם האלילות אינו מרגיש רק דק מן הדק דהיינו אלילותו יצ' ושם ידע עמידות ולפעמים בעולמות המחוקים ידע גם עמידות שם ומכריון כ"ל ולפעמים באמצע

ריב"ש אחר צענין עובדא זו כשאני מדבק מחשבותי בצורה ית' אני מניח הפה לדבר מה שירצה כי אני מקשר הדברים בצורה העליון בצורה ית' שכל דבר יש לו טורח למעלה כספירות

גם לפעמים כשצני אדם מדברים הרבה מדברים בעליו ואני יושב צנייהם אני מדבק עלמו בצורה ית' כראוי ואני מקשר את כל דבריהם דבוק יותר כשמדבר ממה שהוא דבוק צעה הלימוד לריך שלא לחשוב מחשבה אחרת רק דביקות בצורה ית' וצעה הלימוד לריך לחשוב מחשבת הלימוד ומנה זה בא להיות דבוק כראוי ולריך ככל פעם לעמוק בחורה שהיא עץ חיים כו' אבל כשמדבר רק דברים ויסמוך על הדביקות יזכר מאוד שלא יפול לפעמים מדביקות גם בהדיבור יש צמי קטנות וגדלות פעמים דבוק בצורה ית' ופעמים

זה נופלת עליו בזה ורואה לפאר השם ולנחם את הילת"ר צעניו אז הוא טוב כי אדם לא נקרא עובד השם כ"א בדמילו רחמיא ויראה שחפול עליו יראה ולא מה שהיא מעוכר עלמו ליראה כי זהו העמלה מ"ן אבל היראה האמיתית כשחפול עליו חיל ורעדה ומחמת פחד אינו יודע היכן הוא והמומין כזכרו ויורדים דמעות מאליהם אבל כשאינו כך אש"פ שניראה לו שאוהב את הצורה צודאי אין כלום כי זה הסער לה' יראה הוא הסער לאהבה ואם אינו צמער שהוא יראה איך אפשר לו להיות צאהה אכן מי שהוא כני"ל אינו אפי' עבד ומכ"ש שאין הוא אפי' במדרגה היא שחפול עליו יראה ואין הוא יהודי כלל ואינו עובד הש"י רק מלות אכזבים מלומד' ופיה מדמה בעלמו שהוא עובד את השם ועובדו צמעה ואין זו רק שמה והוללות פ"כ ישו אל ה' בכל לבו ובכל כפשו :

איוה צדור הכובש את יצרו י"ל לטון איזה משמע שמדבר משני משני צ"א וסוף איזה מהם צדור והל"ל מי נקרא צדור ועוד י"ל שמשון הכ' משמע איפכא שהכי אומר טוב ארך אפים מצבור משמע מי שהוא מאריך אף דהיינו הכובש את יצרו חסוד יותר מצבור וי"ל דיש ז' מיני לדיקים א' שאין מניח הילת"ר לקרב אללו וקודם צואו אליו מרחיקו מעליו ויש לדיק שיניחו לצוא אללו אך כובשה שלא להסיתו לצבירה למשל הילת"ר וסיחו למדה אומר לילת"ר אשפה כדברין שאלך אחר חמדה אך אחר חמדה של מלוה והולך ולומד חורה כמסק גדול ובחמדה גדולה וכן בכל דבר שמקטיו למדה רעה הוא לוקח אותו המדה לעבודת הצורה אך מי הם יותר משוי' הב' יותר משוי' והוא ע"ד השכל למשל אדם שיטן צמנו למשו' הסחירה ולא היה הדלת סגור צבדים חזק ומעב באמצע הילת"ר סגנן אחד בא ועשה מחבולות לפתוח הדלת וכאשר שמש זה היה ירא לנפשו והתחיל ללעוק צקול גדול לצ"ב שיצואו סירא מהגנב וצדק הגנב מחמת הלעקה ומעשה כזה אירע לאיש אחר ואותו אחר כששמע בגנב בא שמק כמו שאינו שומע וכשצא הגנב לחנות צבדים חפס אותו ואסרו כמחשתיים אבל לא היה רונה ללעוק כדי שיצדק הגנב כי אחר צדעתו לכשיצדק הגנב שמה יבוא עוד צבילה זו או צבילה אחר ושמה אהיה נרדם צביכה ולא אשמע ויעשה זה שלבו חפץ אך אשפה לו דבר שלא יוסף לנגיב עוד כי צודאי יפול עליו פחד שלא יחפס איתו ויענש ציפורים קשים ככראשונה והתמשל מוכן מאליו וזכו פי' איזה צדור כו' כלומר איזה ז' לדיקים אללו כקי' צדור שבוש כו' ולא זה שאינו מניח הילת"ר לקרב אללו כלל שגא' טוב ארך אפים ר"ל זה מי שהוא מאריך אף דהיינו הילת"ר נקרא אף שהיכר תמיד אללו וס"ז הוא כובש אותו זהו טוב ומשובח יותר מהלדיק הא' שאינו מניחו לקרב אללו כני"ל ומשול ברוחו ר"ל מי שהוא מושל על הילת"ר וכובש אותו הוא יותר משובח מלכוד עיר כו' מי שהוא לוכד עיר צודאי מרגש את האנשים מחלה ואח"כ בא לעיר אבל זה אינו מרגש את הילת"ר רק כובשו ית' כשאומר אדני שפמי הפתח השכינה מתלבשת זו ומדברת זו כל הדברי' וכשיהי' לו האמנה שהשכינה מדברת חפול עליו יראה ונס הקצ"ה מלמלם אש"פ ורורה אללו משל למלך שאבד סתם שלו וחומם של מלך הוא הפסד גדול כי מי שימלא יוכל לחתום חותמו בשם המלך ונס ציון הוא שחוממו של מלך מונח בעפר והמלך מלטער שאבד חותמו ושרי המלך מלטערים שאבד חותם מלכיהם ובני המלך מלטערים שאבד חותמו של אביהם והלכו כולם לחפס ומחמת גדול זריזותם עברו עלי' ולא מלאו והלך זן כפר א' ומלאו והזן כפר אינו יודע חשיבות החותם ועשה גרם הכן כפר שמה לכלם המלך שמה שגמלא חותמו וכן כולם יכן הן כפר יש לו שמה כי מלא חותם המלך אשפי' שאינו יודע חשיבותו עכ"ז יש לו שמה מאחר שהוא חותם של מלך והתמשל חסר :

רחמנות כמו אז על זן אפילו אם יש לזן כל טוב הרבה מאוד רק שנקשר לו דבר א' אשפ קלתו מרחם עליו אביו

יובל
ירדק
אמונה
דבתיב
התפלה
לחזור
הגוף
תחלה
גד בלי
צריך
א בשל
וצריך
שהשי'
גבורה
לל כפי
לה
סיות
ה לדי
למרא
א בגנ
הדי
העליו
אהבת
ה גוס
דיעבר
ים רבים
ה שלא
ר תמו
יבוא לו
שיהו
יכניעו
אדרבא
ד הבור
ימשוך
הקליפו
סמא
ק' אל
ה לו ר
ית' וזה
פסילו כו'
מופת
כי מופת
אבות
זו גדול
קרב אל
א לי אק
ה הפולס
שוב ומ
יזכי כש
ולשמה
ממלכלים

דקוטי יקרים

ולפעמים גדלות : יכול אדם שהוא דנוק צנורא כלאו להסתכל בכל דבר שהוא רואה ונראה שתסתכל על אותו דבר והוא אינו מתחיל רק על הצנורא ית' והעיקר שילך תמיד בשמחה ובפרט צעם הדביקות דבלא שמה א"ל להיות דנוק צנורא ית' .

מעלה גדולה כשאדם מתעבד ונעשה תמיד בלבו שהוא אלל הצנורא ית' והוא עיקר אותו ועל לדדיו ויהיה דנוק כ"כ שלא ית' לרדך ליישב א"ע בכל פעם שהיא אללו ית' רק שיראה הצנורא ית' צעין השכל והוא ית' עקומו של עולם והכונה שהרי הוא היה קודם שצנר העולם והעולם הוא עומד צנורא ית' ולא ית' לרדך שיהיה דנוק כ"כ שיעקר ראיתו יהיה צנורא ית' ולא שמה עיקר ראיתו בעולם ולכן צנורא לא כן אלל עיקר ראיתו מה צנורא ית' וזה האדם זוכה שיפטר הקליפות ועניו כי הם מתחילים ומגדילים זינו ית' וזין האדם ומסתיימים עיניו שכל האדם להסתכל צנורא ית' ויחשוב שהצנורא ית' א"ס עיקר את כל העולמות ושפני ית' סופם ומעלה לנפש ע"י ליכרות בכל העולמות ולאו הולכים תמיד צנורא ית' ואין לנו יכולים לעשות שום תנועה בלא שפנו ומותו וגם שיחשוב תמיד שהוא אללו ית' כח"ל ואף שפעמי' יהיה בלא דביקות כ"כ ופעמים הוא בהתלבנות ודביקות פעמים מתפלל בקעיות ואח"כ צרע אס מאיר לו אר נשמתו ועולה לעולם העליון כמו אדם הציגה בסולם כו"ש שלל אורן ואמתך המה יבאנו דהיינו אור העליון . כשאמר ד"ס צרבים יהיה כוונתו שיחשב ויחפיקם הקדושה . כשאדם עובד תמיד את הצנורא ית' צנורא ית' רב אין לו סכא להחלשות ולא הוה את הגאון ושלא מדות רעות : עלמו כתי שאלו כדאי צנורא על ר"ס והחכמה מאין תנאל והכונה שיחשוב כמו שאינו צנוה"ז ומה תישלם שאהיה חסוד צעיו צ"א . כשומד לרדך ליישב עלמו לפני מי הוא לומד שלפעמים מתרחק עלמו בלהודו מהצנורא ית' לכן לרדך ליישב עלמו בכל עת ובכל עת .

אם חושק לחיה מלוא יראה וישתדל לעשותה ולא יצטל אותו היל"ר לומר שהוא דבר שיוכל לכל לרדך יוסל אפי"כ לא יצטלו אך יזכר מאוד אף שיצו לו התפארות בלמעט התעשה ידחוק עלמו כחוק ובהתלבנות ובוודאי שלנסוף יעשה לשם פעם בלא שום התפארות שמשאל למה יצו לשמה וירצה צנורות כל עם שיוכל והקב"ה יעזור לו מהיה בלא פניו אך יחזק עלמו בכל יכלתו :

מה

דאיתא בתקונים יש משהו דמליין צרישא דמלכא ומהוון בידין וכו' הכונה שיש המלות הסליוון ביד וכן מלות סליוון צראש כנון הסליוון ויראה והנהגה וכשאדם עושה אותם מעורר למעלה בלאש המלכות וביד המלכות וכן כולם כי באתערותא דלחאח אתערותא דלעילא . כשיש הרבה עכ"ס באיזם מקום הסכינה היה בנלות שם דהיינו שהיא מתעלמת ומתלבט הן הקליפות ואינו מתגלה המלכות קשה מאוד שהיה האמונה בלדש שלימה וכן לפעמים שאדם אינו יכול להסתכל לא יאמין סגיוס צוודאי לא יתפלל אלל יחזק עלמו יתד ויפול עליו יראה יתד ויתר כי הוא תשל לנלך סילא לתחנתה ומלצים א"ע במלכותם אחרים שלא יכירו אותו והנה הסכמים המכירים הילוך המלך ומנושותיו הם מכירים המלך בתנועותיו כן תשל כצנפה לו מלות עושי' מדבק עלמו בלחנת המלך וכן כצנף לו התפארות מדבק עלמו בתפארת המלך וכן כולם אלל אותם שאינם חכמים כ"כ הם מכירים במקום שיש שם שמירה יחירה וגדולה שם הוא המלך וכן כשאינו יכול להסתכל בכוונה יודע שיש שם שמירות יחירות סביב המלך ויש כאלן המלך אלל הוא אינו יכול לקרוב אל המלך נחמת גדול השמירה סביבו לו לכן לרדך לחזק עלמו ביראה כח גדול בכוונה יחירה כדי שהיא יוכל להסתקב ולהסתכל לפניו ולא יוכל להסתכל בכוונה יחירה .

מה

שאמר צושר כו"ה לבר ונפשא הכוונה שהנוק הוא המ"ל וכו"ה הם הרגלים שהם האמונה והאמונה היא יסוד לירא' שמה

שנחמת שהיא מאמין שמה"כ נופל עליו יראה דהיינו שיחשוב צנחשבתו כי א"ל לצורה בלא ונחייג ר"ל שיחשוב בשכלו כיון שלל שלו רואים שמים וארץ ועולם שלם צוודאי יש צנורא שצנורא ויאמין באמונה שלימה שהוא ית' צנורא ית' כאלן שמה"כ ולא תפול עליו יראה גדולה והשכל נקרא רעיה וסימנא שהיא מתייב את האמונה שנחמת השכל כולד האמונה נשה הוא השכל ובכל אדם יש צמי' נשה ואחזות מ"ש לשם יחוד קוצ"ה ושכינתים הכוונה לכניא הצי"ת למלכות שיחפיק קצ"ה עם המלכות דהיינו שהרבה המתחונה עולם הדבור שזאת המלכות מתי' את כל העולמות וסדיווק של הקב"ה הוא תמיד נחמה את העולמות וכשאדם עושה מלוא הקב"ה מתפאר במ"ל דהיינו צנורא שלו שהוא בתוך העולמות ולא הציא האדם המ"ל אל הקב"ה דהיינו שהקב"ה מתפאר עם עולם הדבור וזהו יחוד קוצ"ה ושכינתים ויתפאר הקב"ה במלכות שהיא בתוך העולמות ויתגלה מלכותו דהיינו שיכירו הכל שהוא מלך בעולמות וזה תנוונ גדול להקב"ה ועד המ"ל היא מלכותו וסדיווק דהיינו שאנו מכירים גדולתו ומלכותו ולא הוא כולם בנחת מלכותו כי אין מלך בלא עם שנחמת העם כהגלה המלכות ויש לקנות מענו גדול וגו' :

הרבי

הוא חי החיים השכל לכל השכלים ויש בו כל מעלות ומדות ומבשרי אחזה אלוה אדם מה אין לו שום תענוג מזוונ ומתפארות וכל המדות כי העיקר הוא החיות והשכל שבאדם יש לו כל המדות . ברוך כבוד ר' רנבי ה' :

אתה י' לגבי ה' הכוונה בכרעית י' לגבי ה' דהיינו המשכיל שהוא החכמה שאין העולמות של טמה ממנו יכולים להשיג אותו שהשכל שהוא הבינה אינו יכול להשיג את החכמה כי בחכמה אינו מושג עולם המחשבה רק עלם המחשבה הוא כהעלם שם ד"ס שנוטעין אילן מרעין והאילן עושה פירות נמצא בוראי היה מתחלה בנרעין כל האילן כמות שהוא והענינים והפירות הכל היה בנרעין בהערים כי אנו רואים שמתכו יצא האילן שלם עם פירותיו בוראי היה מתחלה הכל נגון תוך הנרעין אך שם היה כהעלם גדול שלא היה מסוים ויכיר שם איזהו מקום ענף האילן ואיזהו מקום הפרי כן דוא כן שהחכמה הוא היולי שם יש כל המדות דהיינו השכל שהוא המחשבה וכן אהבה ויראה וכן כלם אך גם יחא אין נתגלה שם המחשבה בפרטות ששם כל הדברים הכל אחרת נמור רק בבינה נתגלה מחשבה לעשות כך או כן בניצוח א ומבשרי אחזה אלוה כשאדם רוצה להיות לו בנים נושא אשה ומתחלה היה זה במחשבה לישא אשה כדי שיהיה לו בנים והוא שנק' בינה עולם הבריאה עולם המחשבה זו שארז"ל ישראל עליו העומק במחשבה ר"ל שהקב"ה צפה במחשבה כי התענוג שיהיה בשוהו ישראל בעולם ומכה זה הוא ברא העולמות והדיבור הוא המתחבש באדם העולמות והוא הנקי אשה ומכה זה נולדים הבנים שהם כממנו ית הטעשים טובים שעושים ויש להקב"ה תענוג בזה וכשהוא שוהו ומשיע ראשו או באתערותא דלתתא איתער לעילא וממשיך י' לגבי צוודא ברור והיינו המשכיל ממשיך אל השכל שהוא הבינה ברוך ו' לגבי השאנו א ויינו ממשיך הת"ת לגבי מלכות שיחפיק הקב"ה עם המדרגות שם בת ההתנונים דהיינו המ"ל שהוא הדבור שהוא בתוך העולמות וכשנשה ויהיה אותם .

מה דאיתא בזהר וצריך מדרועא ימינא לאקזא דמא גבי ישמעאל אומרים הכוונה דפי שהוא בן אברהם שהוא מדת החסד והאהבה או נמצא ישמעאל נמי מסתעף ממדת האהבה אך הוא נדבק באהבה שעשו בישא שהוא גיאוף ואם היה נפטר מאהבה בישא זו הווע"פ ש נדבק באהבה דקדושה וז"ש הוזהר דצריך לאקזא דמא מדרועא הטכבד ימינא ר"ל להפיד אהבה בישא מדרועא ימינא דהיינו סתכותין א אהבה דקדושה וכן מ"ש בעשו צריך לאקזא דמא מדרועא שמהלא

שמאלא
בנבורא
כוונת
שהוא
אזכרות
כוונת
שהוא
הוד
מכ
לשון
זכו
היא
רהשיג
בזה
הקייפות
ממדרגה
נושא
יבא
נפשי
מעם
נשבע
להבין
כשהוא
במדרגה
גם
בא
ואת
מה

לקושי יקרים

שמאלא לפי שהוא ביצחק מרת גבורה אך עשו היה דבוק בגבורא בישא שהוא רצוה וצריך לאקוא דמא כנ"ל נבי ישמעאל וד"ל

כוונת התפילין לשון שפל וחיבור ה' שהיא חכמה לה' שהיא המלכות וכוון שהוא עובדא היה כלול כ"א מעשרה שהוא שפל לנון וכוונת התפילין אה"ה שיש בו כ"א אזכרות יהו"ה שיש בהן ד' פרשיות ואדנ"י שהיא העור שהיא המלכות

כוונת התפילה ג"כ לחבר היוד שהוא חכמה לה' שהוא המלכות שהוא הדבור ע"י הקול שהיא הו"ה וע"י המחשבה שלו שהיא הבינה שלו והוא סוד אה"ה הו"ה אדנ"י ולמה נקרא שמה תפלה שמחבר צורה ליוצרה

דוד נקרא המלכות שהוא עש"י ויש עשיה דעשיה היינו מלכות המלכות שהם ב' דלתין שהוא ד"ד וע"י ו' שהוא לשון המשכה מן דף לרף הלוך ילך ובכה נושא משך הזרע וכו' ר"ל אם ההולך ממדרגה למדרגה ועוד הפס' להשיג יותר הוא ממש כמו שא"ס אין לו סוף כך זה האדם יש בו המדה להשיג הזרע המשפיע מא"ס אבל זה האיש האומר יש לי די בזה שאני יכול ללמוד זה אינו משיג רק קש ותבן שהם הקליפות וזה פ"י הפ' הלוך ילך ובכה ר"ל שרוצה לילך ממדרגה למדרגה וכל מה שהוא משיג כבר אינו שוה לו וזה נושא משך הזרע מא"ס המשפיע אליו אך מי שאומר בא יבא כבר לכל המעלות והוא תמיד לאמור שלום עלי נפשי כי למדתי תורה הרבה וא"צ יוור זה נושא אלומתי דהיינו הקש והתבן

מעם

למדת אהבה ויראה מפני שאם לא היה לאדם כ"א אהבת הש"י היה האדם רגיל תמיד עם הש"י וגם היה נטבע באד"ה אהבה ונעשה לו טבע אך מכת היראה שעמה הוא ירא לגשת וד"ל

להבין מהו קטנות ומהו גדלות ד"מ כשאדם יושב ולומד תורה שלא בהבנה או היא בקטנות שאין שכלו שלם אבל כשהוא לומד בהבנה ובהתלהבו' הוא במדרגות גדלות שמקושר במדרגות העליונים וכן בתפלה ובכל מצוה שעושה האדם יש קטנות וגדלות

יחשוב כשיושב ללמוד או אפילו בדברי חולין או יחשוב באיזה ענין הוא מדבר אם באהבה או ביראה או רחמנות או כן בניצוח או בהוריה או בהתקשרות או באיזה מטשלה ויתקשר א"ע במדה היא

בתורה לשמה פירוש לשם ה' וזכה לרברים הרבה פירוש ממילא נתרבה אליו הדבור בחכמת התורה

המהותיכשארם מדבר דבור טוב והדבור הוא החיות של האדם והחיות שהם כלמנו ית' או הדבור סלקא לעילא ומתעורר הדבור העליון ושהוא משפיע עליו יותר חיות מלמעלה אבל כשהוא מדבר דבר רע לגביהו ברור הדבר להיות נפסק ממנו כל החיות לגמרי ג"כ מה לגבי השאנו אומרים בל"א (ער האט אויש גירעט) יש לתמוה מה מדרגותו שכן בתורה והנה טוב מאיד כמה פעמים במעשה בראשית העולמות ובמשנה תורה כ' ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע מהיכן בא הרע אבל אין הפי' כמו שאנו ישמעאל אומרים רע ממש אלא הרע הוא ג"כ לעשה טוב אבל כשחוטאים והאבהו' או נעשה רע ממש למשל המכבד שמכבדן בו הבית באהבה ושעשוי לקנות הבית הוא טוב קצת אבל הוא במדרגה תחתונה זו הודוע"כ טוב הוא וכשצריך להכות בו התינוק כשהוא חוטא או מדרועא המכבד נעשה רע גמור ומכים בו את התינוק מקושש לש"ש היינו מתבנין פירוש כמ"ש בזהר מענין זה דהיינו לבי' מדות מ"ל ות"ת הנקרא שם שמים ועיין בזהר :

שם ס"ג בחפוך אהוון ג"ס ששם זה הוא בגדלות המחשבה קדושה שכאדם אינה נסגם בבא מחשבה וזה כי תיכף בבא מ"ז הולך ונסתלק מהשבה קדושה אבל הדבור ודאי נסגם במ"ז כי כאשר הדבור הוא והמחשבה בענין א' אורבא נעשה יחוד גדול אבל כשמדבר במח"ז מספיד היחוד וזכיראתך עברתיך פירוש שתהיה הירא' לאדם מהש"י תמיד כמו בשעה שבאה לו ח"ו איזה צרה או יש לו יראה גדולה כן תהיה לו היראד תמיד וכן הפי' להפוך היראה בשעת צרה ח"ו לא יהיה רק יראה שראוי לאדם תמיד מהש"י ב"ה וב"ש

זה כלל גדול בכל מה שיש בעולם יש ניצוצות קדושי' אין דבר ריק מהניצוצין אפילו עצים ואבנים אפ"כ בכל המעשוי' שאדם עושה אפילו עבירה שאדם עושה יש בו ניצוצות מהעבירה ומה הוא הניצוצות מהעבירה היא התשובה בשעה שעושה תשובה על העבירה מעלה הניצוצות שהיה בה לעולם העליון וז"ש נושא עון פירוש נושא העון למעלה והוא גדול עוני מנושא פירוש להרימו להעלותו לעולם העליון

מעם למה בעת הבוקר נוסף שינה על האדם יותר מכל הלילה אף אם היה יעורר כר הלילה מפני שהוא בעת הזאת בסוד הדורשטא כי עתה מוכן הוא למוחין העליונים יותר מכלילה כמו בז"א ועיין בק"ש דקרבות במ"ה והוא סוד אידי דטרוד למפ"ש מוחין דלילה לא בלע מוחין דיום

מעם למה אנו אומרים הודו בין קרבות ובין פסוקי דזמרא ואין א"א בתוך פסוקי דזמרא כי ידעו שהקרבתו הוא עשיה ופסוקי דזמרא הוא יצירה ויוצר אור בריאה והוא סוד אופנים וחיות וש"פ"ס וסוד שמותיהם הוא בעשיה הם נקרא אופנים לשון נגלל שהמלאכים אשר שם חושקים וגוללים להתקשר למעלה וגם הם בסוד נפש לשון יתרון והוספה שחושקים להוסיף להם יתרון שפע וחיות והמלאכים דיצירה הם יותר עליונים ובא להם החיות יותר מלמעלה ולכן נקראו חיות חסר והמלאכים דבריאה הם יותר עליונים ומתלהבים יותר להתקשר לעילא ולכן נקרא שרפים ואדם הוא עולם קמנשקם בבוקר ממטתו הוא בלא יראה כלל ובקרבתו הוא מתדכי כדאי' בזהר והוא בסוד עש"י והוא אופן שהוא חושק להתקשר ולהתנגלל עצמו להש"י ובמה בפסוקי דזמרא שישוב בפסוקיםאלו התלהבו יותר מקרבות אך קו"ם בואו להתלהבו גדול מתחיל בתחכה בלא התלהבות כ"כ ולכן נתקנו הוד' תחלה שהוא רק פסוקים מלוקטים ואינם פסוקי דזמרה ממש בכדי שכשיגיע לפסוקי דזמרה יהא בתלהבות גדול ואז בא לו חיות יותר כי התלהבות הוא חיות וכיוצא יבא לו עוד יותר התלהבות ויבוא למדרגת השרפים : הלואי שיהא מירא שמים עליוכם כמורא כ"ו הלואי הוא לשון חיבור ודמיון דבני לדבר כלומר תדמה מורא שמים למורא כ"ו למשל כשישן ובא רבו והקיץ אותו בידו מיד הוא נרתע ונודעוץ כן יהיה הדביקות להש"י וישגיה על הכל על כל אשר יראה וישמע לפניו ומכ"ש כשהש"י מקיצו משנתו שהוא כחצות הלילה כידוע

חכמות

בחוף תרונה פירוש אם חכמתו חשובה כשהוא עוסק בחכמתו בחוף דהיינו בקליפות שמעלה משם ניצוצות חכמה זו תרונה או והיה אם שכוח תשכח פ"י שכל מה שנעולם הוא בהשגחתו ית' ומכורם בא היראה לאדם ר"ל שיוכור בהש"י מחמת כל דבר ודבר נמצא שגם השכחה כא מהש"י לאדם כי אין שום דבר מבלעדו ית"ש וצריך שמהשכחה ג"כ יבוא יראה לאדם אך הגורם שישכח גם השכחה זה הוא מדרגה פחותה מאוד וזהו והיה אם שכח תשכח :

האמונה לאדם הוא בגו"ה והוא סיד שהוזהר קורא לנ"ה תרין סמני קשוט גם מעם החוד כשמאל והלא הודאה דבר

דבר גדול ונצה שהוא נוצח בימין והמברא היה להיפך אך
התרוץ אדרכא בשביל שהוא נוצח והאדם עובר השיי אף
בניצוח ר"ל שמחשך הניצוי ונובר עליו הוא העבודה יותר
מההוראה ולכך הוא בימין: המדבר בלא מחשבה היא כמו מין
כי המחשבה אצל האדם היא שיעור קומה שלמה והראיה
כשאדם מחשב בדבר אחי בעת הויגו מוליד כן תמורה וכן
כשאין מחשיב כלום מעין הויגו אינו יכול לזווג והמחשבת
היא החכמה והדבור הוא ההולדה כי גם במחשבה יש אותיות
כי מחשב באותיות וכשאדם אינו מחשב במה שהוא מדבר
אזי הוא כמוציא זיל שהדיבור הוא החיות שלו :

הנונה של הלימוד הוא זה כשלומד למשל מיטרא אמר
רבא יחשוב שרבא בעצמו עומד לנגדו והוא אומר
דבר זה ואז כשיתנגח כן ימשוך על עצמו החיות מהדבור שהם
האותיות ואח"כ כשאומר הדין שאמר רבא אז הוא ממשיך
אליו החיות מהבינה שהוא אומר הדין בשכלו ובהכנתו לכך
יתקשר עצמו וימשיך אליו החיות וגם שפתותיו דובכות בקבר
וגם מביא נאולה לעולם שהיא הגוף שלו שנקרא עולם קטן
והנאולה הוא החיות :

סוד כי חפץ חסד הוא האמור במדות דא"א ובו"א נאמר ורב
חסד וכו"א אחר נקרא ז"א חסד סתם כמ"ש חסד
לאברהם משל ע"ז אדם שהיא מכניס אורה והוא הנקרא בעל
חסד דהיינו כשרואה האורה מכניסו לתוך ביתו ועושה עמו
חסד אבל אין לו התלהבות וחשקות תמיד להכניס אורחים
ולעשות עמהם חסד ולתזוז אה"ו אלא אם נודמן לו אורה עושה
עמו חסד ויש שאינו נמסק מרצונו הוה שהוא חושק תמיד
לעשות חסד עם ב"א ומחזיר תמיד אחרים כמו אברהם אבינו
ע"ה שהוא מצטער מאוד כשהיה לו אורחים לעשות עמהם
חסד המרה הזו באריך ישקרא רצין שרצונו תמיד לעשות
עמהם חסד לכן כתיב במדותיו כי חפץ חסד הוא ורצונו תמיד
לעשות חסד ובו"א הוא מרה סתם שאין לו רצון זה כמו בא"א
אך כשעה שא"א מאיר בו"א נקרא אז ז"א ורב חסד שאז קיבל
מ"א חסדים רבה :

יש בתורה מעמים ותנין ואותיות פי' דר"ע היה דורש על
קוץ וקוץ תילי תילין של הלכות משל למלך שצויה
לבנות לו ביתו ומסתמא עלה זה במחשבה ומסתמא ה"י לו
ג"כ מעט ע"ז נמצא המחשבה יש לו מעט ע"ז וכן המחשבה בא
לדבור וצוה לעבדות לו בית נמצא כששואלים לעבדיו
למה אתם בונים אין להם מעט ע"ז אלא דבור של המלך חסד
וכתב על הקונטרס מיטנו אש דת למו משל לרופא המקיז
דם אעים שעשה לו רעה לפי שעה אך אח"כ יבוא לו מוכה
ואיתא בנ"י יזכור לו זים המיתה אעים שהוא יראה רעה מ"ס
אח"כ יבוא לו מוכה מזה כי בשביל זה שזכור לו המיתה
ישנו אל הבירא ית' ויזכה אח"כ למדת האהבה וליראה בושת
שהאהבה מקבלת ממנו ע"ד שהוהב משיבה מן הכסף דהוהב
הוא לשון יראה כי שרשה מנבורות ע"ד מצפון והב יאתה
כמשל א' ברה מן המלך ומנשו בו גולנין ומתוך יראתן חור
אל המלך אעים שגראה בעיניו שהגולנין הם רעה מ"ס בא לו
מוכה שהור אל המלך פירוש מחמת אש נתמשמו נבורות חסד
איה ענין : כל שמעשו מרובין שיש לו הרבה מעשים מחמת
חכמתו ר"ל בשביל שהוא חכם ועשה ע"ם דברים נשמיים
לכבודו ית' חכמתו מתקיימת ר"ל מתקיימת עולמית שנתוסף
להקב"ה וכל שחכמתו וכו' שאין בחכמה זו רק שהוא לומד
בסתם אחרי שהוא מבין מה שהוא לומד אם הוא בלא דויר
אינו כלום :

אין כאלהינו הוא בעולם העשיה שהוא כמו ספר שבוודאי
א"א לטעות מי כאלהינו הוא ביצירה שאפשר ליליה

לטעות שם כמו אחר שראה מ"ס וכו"אך אני אינו מועה בי מי
כאלהינו נידה לאלהינו הוא בכריאה ששם א"א לטעות מ"ס
שקרובה לאצילות ובאצילות אומר לנוכה אתה הוא אלהינו ;
ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך כי יש באדם ג'
ימים בשנים שרו שני נערות שהולך אחר תאוות
ושנים אמצעות אין בהם כ"כ תאוות עוה"ז ושני הזקנה אין לו
תאוות כולל ושעם לזה לפי שני שותפין באדם אב ואם והקב"ה
ודבר זה הוא חסיד שהאיש יש לו תאוות אשה לפי שיש בו
חלק אב שהוא נוק' ואשה יש לה תאוות איש לפי שיש לה
חלק אב שהוא דבר וזהו ס"י ח"פ וכתמא יתמני אמי ס"י החלק
של אמי שיש בו הביאני לידי מעשה זו ונחזור לענין ראשון
לפי שיש באדם ג' שותפין לכן בשני נערות יש לו לאדם
תאוות רבות מצד חלק האם שיש בו ובשנים אמצעות אין בו
תאוות כ"כ לפי שכבר כלה חלק האשכבו אבל עכ"ז יש לו תאוות
מצד חלק האב שבו אבל בימי הזקנה אין לו תאוות כלל לפי
שהוא חלק הקב"ה נמצא מה שאדם פירוש מתאוות ב"ש
הזקנה אין זה רבותא אבל אם אדם פרוש מתאוות בימי בחרות
בזמן שיש בו עדיין חלק אב ואם זהו מעלה וזהו ס"י חסידאשית
ככורי אדמתך ר"ל בימי בחרות תביא בית ה' אלהיך לא תבשל
גדי גדי אותיות ניד בחלב אמו ר"ל ע"י חלק אב שבו פירוש
מתאוות ואף שאין המשך לדברים אלו שאכתוב עכ"ז אכתוב
ובלשון ששמעתי וזהו וגם בזה הוא סוד בשר בחלב כ"ל לפי
שהגיד אין בורק בשר וזהו ג"כ שבירת הלשון וברית המעורר
סוד א' לפי שבשניהם אין בהם רק בשר וזים מה שזכר כפי
פעמים לשון ברית בכשרים לפי שאין בבריות הג"ל רק בשר
אבל הסוד האמת המרומז בפי הג"ל אינו זוכר :

נרפס בספר לקוטי אמרים

כר שאסור יש כנגדו היתר והבן וזה הכלל שכל מעשה
יהיה לשיש וכל מה שיעשה וזהו שנאמר על שהמע
וידבר אל העצים ואל האבנים שעל כל מה שראה אמר על
כולם טעמים שמניעים על עבודתו ופשיטא שכל מה שבבית
הכל צריך לעבודת השיי הן סהור הן טמא והכל הוא בעצם
שההגתו מלושב שם ד"ם האדם ואשתו הם גוף א' ובני כלום ור
הם המקבלים נק' בניו נוי"ק כנגדם אף שהאשה הוא נוק' ענינים ה
אבל בערכם שהם המקבלים הבנים נק' נוק' ונגד הבנים האדם
הבית היא הנוקב' והוה שאמרו ר"ל ביתו זו אשתו ונגד הבית כל
כלי תשמישי וכל הדברים שבבית הן קטן או גדול נק' נוקב' ונחורא
וזהו צריך הכחנה גדולה שכל מה שרואה בבית זכריו עצמו
משונים ומה ששכיחים הכר היא בעצמו דהיינו שצריך להנהיג על הגוף
ומזה יודע לו כל הצריך לענינו ולעבודתו ובהכל מלוכב אין בהם
השגחתו ית' וד"ל והוה לא בנבורת הסוס חפץ הוא רכסות חיות
למדרינות תחתונות שהסוס טפילה לרוכב והמדרינה תחתונת
הם טפלים דהיינו כשבא לו פחד מאיוה דבר זה מעורר לכסוד האד
יראה כי באים לו האותיות מהשבירה ששייך ליראה ולא בשום
האיש ירצה ששוקיים הם מדרינות תחתונים לא מפני שיפה השיבה
מפני זה שולח לו הקב"ה רק רוצה ה' את יראי המיחילים
לחסרו להעלות היראה שמיראה באה לו האהבה אבל הענין שותפין
אם ירצה האדם ככיון לבא לידי האהבה כדי להעלות לזה כתוב בשאדם
אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ והוה שארזיק שני
המקשה עצמו לדעת יהא בנידוי דהיינו מרוחק מהשיי הוהר סיני
סוכר שהוא מקורב להשיי ובאמת הוא מרוחק מאוד ו
הדברים האלו נמשיל משל לאיש חיל שבא אל האדם לקרוא
אותו אל המלך והוא בכעס גדול ובפחד ומלושב בכנדי א"א
וסחר והאדם מתיירא ממנו וכאמת הוא אינו כלום ואין לו ממדת
לאדם

איהו חכם הלומד מכל אדם שנאמר מכל זכו ודיקדק הרב מיר מו' מיכל למה לא אמר הלומד מכל מלמד כלשון הבי' מכל מלמדי וכו' ותירץ שהתנא בא להוסיף כי לא תורה בלבד יש ללמוד ממלמדיו אלא אפי' שארי מדות והנהגות טובות דהיינו איזה הנהג' ישרה או מד' טוב' באדם אפי' מעיה או מרשע יתן בדעתו מנהג זה וילמדו ממנו וזהו איהו חכם הלומד מכל אדם איזה מדה טובה והנהגת ישרה בעבודת הכורא ית' רחמנא לבא בעי ר"ל לבא בעי רחמנא :

ענין היחוד הוא שלא להפריד השכל מן הדבורים שלא לערב רע בטיב וזה ועין הדעת מויר וזהו שפחה כי תירש וכענין מים עליונים ענין היוונים והיחוד דע שאין שם רע כלל ומה צריך לייחודינו אך י"ל פי' האב רואה היוק לבן הוא הולך בדאגה בלא דעת היינו שאינו מתכשר לתענוג ורוק והדברים ברורים למבין :

מפני שיבה תקום והדרת פני זקן איתא שצריך שיהי הקומה קודם הזקנה דהיינו שיראה שלא יאבד אף יום אחד תו דעולם שנה ונפשן מקושרים וכו' וכשיש פנס חיו בשנה ואינה שלימה חיו נפנס עולה ונפש וזהו תלת עלמין הנזכרים וזהו מפני שיבה תקום שיהיה לך תקומה שרא יפול חיו רק יעלה תמיד למדריגה וזהו פי' זקן כמו לפני זקן וזהו ראשית בכורי אדמתך תביא בית פי' לא תבשל גדי אותיות גיד בחלב אמו כלומר אפי' תאוות תשמיש יהיה לש"ש דהתאוה שבזכר סכה הנקבה שיש בזכר דהכל בזיון נאצלו ואף הזכר כלול כלול מזוין וזהו לא תבשל גדי בחלב אמו רק יהא לעולם כוונתו לתענוג של מצוה וזהו תקום גימט' תקמו עיין בכוונת ודיק :

ולך ה' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו וי"ל אם הוא משלם כמעשהו מהו החסד כמ"ש בנפרא וי"ל ע"פ מ"ש התנא אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב ע"פ לקבל פרס אלא הו כעבדים המשמשין הרב ע"פ שלא לקבל פרס והוא ע"פ משל לעבד אצל הארון ואם העבד עומד את אדוניו כראוי משלם לו שכרו משלם אבל זאת לא יעלה על שום עבד שאף אם יעבוד הארון עצמו עבודת העבד שישלם לו שכר לעבדו בשביל זה וזהו כאלו הוא משמש את הרב כלומר העבד המשמש עם הרב שיעבוד עבודת עצמו ועוד שישלם לו שכר עבור זה וזהו סתיות גדול ועכ"פ אם העבד עושה כן ומשמש עם הרב שיעבוד יהיה עכ"פ ע"פ שלא לקבל פרס ודי לו שאינו עובד את הרב בעצמו והנה ידוע שהאדם מעורב מויר ולבד זה כי הגוף הוא מספר דמסאבי חולקא דיצה"ר כמשי"ה ובחטא יחמתני אמי והנשמה הוא חלק אלהי ממעל והנה חלק הטוב והנשמה היא העובד עבודת השם וזהו המשמש את הרב כי החלק ארוה בעצמי הוא עובד לאלוה והעבד המשמש את הרב שיעבוד עבודה המוטל על העבד ואע"פ שזה נקרא עבודה גרוע שאין העבד עובד כלום עכ"פ לא תהיה זאת במחשבתו ודעתו לקבל שכר ע"ז אבל הקב"ה ברחמי ובחסדיו הוא משלם שכר לעבדיו אע"פ שאינם עובדים אותו רק מאתו ית' הוא עבודתו וזהו ולך ה' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו אע"פ שאין האיש עושה כלום מעצמו אע"פ כי אתה משלם כמעשהו כמו שהיה העבד עושה בעצמו וזהו חסד וד"ל

או יובן עפ"י משרז"ל אשרי האיש אשרי אדם שהוא מתגבר על יצרו כשהוא איש והנה אמרו רז"ל יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לא היה יכול לו נמצא שכל התגברות האדם על היצירה"ר הוא בעזרתו ית' ויש ודך ה' החסד כי אתה תשלם לאיש ר"ל לזה האדם המתגבר על היצור הרע שהגבור הוא נקרא איש כנודע ואתה תשלם לאיש כמעשהו כאלו היה מתגבר בעצמו בלי עזרתך וזהו חסד גדול :

בנפרא

לאדם ליירא ממנו כלל רק מפני שיראת המלך מלוכב בו שבגדיו סימן שחותם המלכות בו אבל מעצמו אינו כלום ואם האדם הוא חכם אינו חש דבר עמי ואינו מתירא ממנו ומפחדו ואימתו רק תיכף הוא מסהר לילך אל המלך עצמו או לפעמים בא איש מהמלך בתנועת אהבה ומי שהוא טפס הוא מתענג ומשתעשע עם השליח מחמת ששומע ממנו דברי אהבה אבל מי שהוא חכם יודע שהעיקר הוא רצון המלך ואומר מה לי לדבר ולהתענג עם השליח הלא אך לעיקר ושורש התענוג והאהבה והולך אל המלך ואינו משגיח על השליח כך כל הדברי שבאים לו הן אהבה הן יראה ילך אל המלך הוא מטיה הקב"ה ויעלה הכל למעלה הן אם באה לו איזה יראה היצונית או היוק ה"ו או נזרמנה לו איזה שמחה ותענוג הכל יעלה למעלה למלך עליון ולא יעשה כמו השופה שהוא מתענג ומשתעשע ואוכל ושותה עם השליח השלוח לו מן המלך ומחמת זה הסיח דעתו ושכח ששלח המלך לקרוא לו ואף אם בא יבא לפני המלך יחר אף המלך מאוד ושמתו נהפכה לתונה ולא כן החכם אשר עינו בראשו לאמור מה להרבות הדברים עם השליח טוב לי לילך להמלך לעשות רצונו לכן צריך האדם להתיישב מאוד בעבודת השי' על כל דבר ודבר ואם נמשך לומר האידן יכל האדם להעלות במחשבתו כל דבר להיות ממותק בשרשו אך כי תביט תמים תהיה עם ה' אלהיך והתיו גדול דלכאורה התיו רחוק מהא : עיין בליקוטי אמרים הלואי אותי עזבו ואת תורתו שמרו : נ"ל דרך הלצה ע"ד נבא אפומא דמחירתא רחמנא קרי' ועוד נ"ל דהכלל הוא דתכלית הידיעה היה שלא נדענו ויאמר האדם מה לי לחקור כבוד השי' ואח"כ שלא לידע הלא בתחלה ג"כ אינו יודע ולזה אמר הלואי אותי עזבו אחר שתורתי שמרו כלומר אחר שחקרו כבודי ית' וילמדו תורה ואח"כ אותי עזבו לומר שלא יכול להגיע לידע אותי כמשל הספינה :

להגיד בנוקר וכו' פי' כשאדם בבהירות ר"ל בדביקות חסדך ואמונתך בלילות פי' כשאדם לפעמים נופל ממדרגה אמר ע"י הידועה : וכוונתו שבוקר ויום שנאמר בפ' הוא לשון בהירות שבבוקר וערב ולילה לשון עכירות : ידע מה בחשוכא ונהורא עמיה שרי' א בעצמ' ר"ל הקב"ה מקושר עם זה האדם שעושה א"ע למה ר"ל ללא ויבני כלום ורא עוד אלא אפי' בחשוכא כלומר אפי' כשהוא בין ווא נוק עניים הנקי חשוכים הוא משפיל א"ע נגדם מגדל ענוה עם הנביא זה האדם הקב"ה מקושר וא"ת שאפשר שאדם זה באמת הוא נמי הבית כל שפל הערך כמו הם וא"כ טאי רבותיה בענותותו לזה אמר נוקבי ונהורא עמיה שריה ר"ל שהיא אדם גדול מאוד ואע"פ משפיל עצמו מעם למה כשאדם מדבר דברים בטלים אינו מכבד בזה להנהיג על הגוף כי מדברים בטלים אינו בא להנוף שום חיות בהם כי מלוכב אין בהם עצמם שום חיות אבל כשעוסק בתורה בדו"ר אז בא חוה חיות גדול אל הגוף ונעשה הגוף מזה כבוד משה שהיה בתחל' תחתונתו כי תחלה היה נחטר סתיות זה וזה החיות מכבד על הגוף ועוד ר"ל כמו האדם אחר אכילה גופו כבד עליו מפני שחיות בא לגוף א בשו :

שיפה השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כנתחילה ר"ל שופטינו המיילתי הוא היצה"ר והיצ"ט כמאמר רז"ל צדיקים יצ"ט כל העני שופטין ורשעים יצה"ר שופטין והם כי המלאכים המלוים לאדם לזה כתיב כשאדם מטיב מעשיו מלאך הרע עונה אמן בע"כ כידוע ואז שאריו ינקי שניהם הם השופטים אותו ומנהיגים אותו וכן היה במעמד שי' הוהר סיני ואז פסקה זוהמתן והיו שני השופטים שניהם כא' טובים ואנו מתפללים עתה השיבה שופטינו כבראשונה :

אהבה

דוהקת הבשר ר"ל אהבת השם דוהקת ומזככת את הבשר שהוא הגוף : עוד י"ל שאהבה דוהקת ואין לממתקת את הבשר שהוא דין כי הבשר בא מסיטרא דרינא כידוע :

לקוטי יקרים

בנמרא אמר הקב"ה לזו עלי ואני פורע וק' המה המדה הוא כך ולמה לא יומין השי' דעני שיהי' לו על סעודת שבת ולא יצטרך ללות וי"ל ע"פ הלצה כי ידוע שאין הברכה שורה אלא על איזה דבר אף שהוא מועט מתברך כמו אסוך שמן דאלישע אבל אין הברכ' שורה על דבר ריקן אלא שיעש' הקב"ה גם מפורס' יש טאין וזנה אין הכי' רוצים להנות ממעש' ניסים כמו שמצינו כמה תנאים ואמוראים וזהו שאמר לזו עלי כי זה מדבר בעני שביתו ריקן אין כל בבית אפילו דבר מועט שתשר' עליו הברכ' בכדי שלא יהי' הנם מפורסם ויברכ' כ"כ ואם ירצה הקב"ה לעשות לו גם מפורסם אפשר שלא ירצה להנלוזה אמר רזו עלי ואני פורע כו' כדאית' בגמ' הנודר הנא' מחבירו פורע את חובו א"כ מצינו בפריעת חוב אינו הנא' א"כ לא יחוש העני וילוח ויענג את השבת ואף שהקב"ה יפרע את חובו אין זה מיקרי הנאה ממעשה ניסים בגלל ואע"פ דגם' מוקי לה באותו חוב שאין המלוה תובע את הלוח שואם ירצה לא ישלם למלוה כדאי' שם גם הכא המלוה לעני כזה מסתמא ג"כ מלוה לו ע"מ שלא לתובעו :

בנמרא

זה הכלל שאינו מחויב בדבר אינו מוליא את הרבני ידי חובתן מ"ש הלשון שאינו מחויב ולא אתר מי שאינו מחייב בדבר או הליל בקיפא ובריטא אינו מוליא את הרבנים ידו מוכתן וי"ל ע"פ מ"ש שידוע כי כאשר הרשע מרבה לתפוח הוא גורם צעונוטיו שיבא - לידו לדיק הרהור מעצמו' וענין אותו ענינה שער הרשע וגם זה ידוע שאין דין מתחמק אלא בערשו וממנה זה יכול הלדיק לגרום לעלות גם נפש הרשע מן המעט כי הלדיק כשנא לודי הרהור ענינה חיבך מתחרט וחוזר בתשובה ומעלה ומזכר את הטוב מתוך הרע וגם את הרע מתחמק בהעלותו אל טורטו וז"ל כל שאינו מחויב בדבר ר"ל כל שלא נתחייב בדבר ענינה דהיינו שלא נחא לו הרהור ענינה זו שעשה הרשע אינו יכול להוליא את הרבנים ידי חובתן דהיינו הרשעים מפני שלא נחא לו הרהור אינו יודע וענין איזה ענינה עבר הרשע שיהא יכול למחוק ולהוליא את הרשע מחובתו אבל מי שמחויב בדבר כלומר שנתחייב בדבר עם הרשע שגורם לו הרהור כנ"ל יכול להוליא ולכך אשר שמחויב ולא אמרו שחייב כי לא מתמחו באל לו הרהור כ"ל ע"י הרשע אבל גבי הרשעים אמרו ידי חובתן שהם חייבים בנפשותם ולא אחרים מתייבים אותם או ג"ל מי שאינו מחויב בדבר מ"י שנתחייב האדם בגלגול ראשון ובא בגלגול שני כדי לתקן את המעוות וכנ"ש כמה תנאים ואמוראים יודעים תאיה הגלגול הוא צד ואיזה הדבר הוא לדיק לתקן כנ"ש תימי לי דקיימתי מליה זיליג וז"ל מתי לי דקיימתי דלא עסקינא ד"א בלא תורה ותפילין וכיוצא בזה והנה הלדיק יודע על איזה ענין נתגלגל ויודע שנתגלגל הכלשון היה טוטא וממט' את הרבנים והנה הוא לדיק לתקן את הדבר ולזכות את הרבנים ולהוכיחם להסוירים למוטב שיטובו בהשונה שלימה וז"ש כל מי שאינו מחויב בדבר כבר כלומר בגלגול ראשון או שהוא צלמה נתגלגל ה"ל רק שאינו יודע פרט המטא שנתגלגל עליו ואינו יודע שהוא לזכות ולתקן את הרבנים זה אינו מוליא את הרבנים י"ח פלוני אינו יודע שיעיל מקומו שהיא כולה לתקן לזכו' את הרבנים כי פטר שנתגלגל בשביל ד"א אבל מי שידוע בשביל איז' מטא הוא נתגלגל ודע שהוא מחויב בדבר זה ועכבר הוא יכול להוליא את הרבנים מחובתן כנ"ל :

הבנים

יולאין בקשרי' ובני תלכים בזוגין וכל אדם אלא שדברו חכמים בסווס ונ"ל דרך רמז ע"פ מ"ש דז"ל הרבה עמי כרש"י ולא עלתה בידם והרבה עשו כרבי ישועאל כו' והנה הלדיקים אשר תורחם אונתנסם והוא מוכרח למלוה ערך לבניו ומוכרח לבטל מלימודו ולחזור בשווקים ובכסותיו הנה מה עושה הלדיק טרם לחלו לטוק הוא מתפלל ומתחנן לפניו יתני' ומתברר נשמתו במתקנה קדושה בכדי שלא ילכד בילדותו הילטי' בלאטו

והנה ידוע שמי שיש לו כשמה' שהיא מהנינה נקרא בן ויש אדם של זכא אלא לחלק נפש בלבד שיהי' מרת המל' וזה נק' בן מלך וזה אפשר הרמז במתנה הבנים דהיינו אותן שיש להם כשמה יכול ללמד בקשרים ר"ל שיקשר נשמתו בערשו הקקרא מתקנה מידו ויכול ללמד משל למי שרונה לידו לבזר עמוק מאוד עקשר ח"ו מלמעלה כי מתירא שלא יכול לחזור ולעלות מעבור לכן מקשר ח"ו מלמעלה כחצל חרוך ודרך החצל יכול לחזור ולעלות אבל מי שסור רק מצוי תלכים דהיינו שאין לו רק נפש או אפי' רוח אך עדיין אין לו חלק נשמה לא יסמוך על קיסור מתקנתו מפני שלא יסמוך עדיין מערכות מתקנה וילי' לא יסיה הקשר אע"פ שאלו קול וצדקי צדקי חורה שהם מערכות שרשו כידוע ומגין עליו שלא ילכד ח"ו וכל אדם מ"י זה קאי על הקיפא וכל אדם לא יסמוך ע"י קיסור מתקנתו כי חולי עדיין לא השיג למדנת נשמה אלא מה שדברו חכמים בסווס יולאים בקשרים לא דברו אלא בסווס ר"ל בכוונה להם שהיו חכמים והסינו למדנת חכמה שהיא נשמה לכשמה ויכתיב שהיה להם נשמה אבל כל אדם לא יסמוך ע"י אלא ית

צ"ח

אם בני ישראל פירש' אין לו אלא זכרון מיד ולדורות אחרים צ"ח לדיק הכ' לזרז במקום שיש חסרון כיס כו' וזהו א"כ הוא כפשוטו עשו הזכרון להקריב צ' מעידין ומתחנן חסרון כיס כו' זה לכל ישראל להקריב צ' מעידין בכל יום אלא המתקנת הרבה יותר מעידין והיה לומר לו עם וזכרון ועוד מהו מעידין ולדורות והלא מעידין עמדין ליבטל בחורבן הבית י"ל על שאלו כל העוסק בחוכה כאלו הקריב כל הקרבנות שכל' זאת מותר העולה ואפשר לומר ע"פ רמז כל הפרשה זו לו את בני ישראל שאלו תורת העולה פי' זכרון מיד ולדורות שהתורה לא תיבטל לעולם כי לא תשכח מפני זכרון לכן זכרון שיעסקו בתורה שהיא העולה למעלה מכל הקרבנות וקאמר והיה מפרש על איזה תורה זכרון ואמר היא העולה על מוקדה שהיא בהתלהבו ובהתדבקות הנורה י"ל ולא שיהי' מ"ו מן השפה ולחון כי כל עולה ועולה דלא נקרא בדור' לא פרחא לעילא ואינה קרויה עולה ומ"ש על המונחם את האדם הנו' מונח כמו שאלו' יוליא את האדם עבר מן האדם והסוכן נכרא מנקסו כפרתו מן מונח אדמה ואמר כל הלינה ר"ל כל ימי האדם נעוה"ז הרומם ללינה עד הנוקר יהיה א"כ את המורה נקרא את חוקר צו בהתלהבו גדול ובדבקות הנורה י"ל ובסוף הפרשה א"כ תמיד כו' לא תכנה אפי' רגע א"י רק יקיי והגית צו יומם ולינה זהו צלמת לדיק זכרון גדול ומיד ולדורות כי לא תבטל כנ"ל וע"י אר"ש ציור לדיק הכ' לזרז כו' כי רשמי לעעמי' שאמר אם יעסקו האדם צדע בשעת הזריע' תורה אימתי נעשים אלא יעסקו בחוכה כו' זהו ודאי חסרון גדול שיבטל מכל מלאכת העוה"ז ויהיה תורתו אונתנו :

החאיש
בי
בדברים
הבי
מעטא
לתת
בי כלו
יהיה
אפילו
המחשב
ש
דע
מהשי
מחמת
הגדולה
ורואה
כדאי
מדקדק
מאוד
אביו
מאוד
ודגלו
זיאו
רק אם
מאוד
יבישה
אדם
ל
רועק
כדכתיב
בלהש
כמשה
באצילות
רעשה
לביא
לפע
שלא
מטה
צ
למדרגה
יתחיל
יכול
התפלה
בכוונה
אינו
צ
להבורא
לעשות
לאיזה
אותה
מחשבת

החאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה :

פי' כי יש ב' מדרגות א' שמחשבת תמיד כולה למעלה אפי' בדברים החתונים ומובדל מן החומר של התחתונים מדרגה ב' אינו מובדל מן החומר ככ' וז"ס משה משה לא פסיק מעמא בנויה יעקב יעקב פסיק מעמא כי יש משה לעילא משה לתתא יעקב לעילא יעקב לתתא לפי' במשה לא פסיק מעמא כי כלו א' הן למעלה הן למטה היה א' שכלו היה למעלה והיה מובדל מ' החומר ואפי' היה מחויב עצמו במד' ענוה אפילו בדברים עליונים מכל האדם אשר ע"פ האדמה האדם היא המחשבה אשר כולה ע"פ האדמה ר"ל אפילו מן אותו אדם שכלו למטה היה משה חושב אפי' יותר שכל ממנו :

דע

כי כל תיבה הוא קומה שלמה וצריך להיות כל כחו בה כ"א לא תהיה כמו מחוסר אבר . זהו חסד גדול מהש"י שהאדם חי אחר התפלה שלפי דרך הטבע היה לו למות מחמת שמפסיד כחו כי נותן בתפלה כל כחו מכת הכוונה הגדולה שהוא מכון . (ריב"ש) אמר אדם שהוא קורא בתורה והואה האורות של האותיות שבתורה אפי' שאין מבין הטעמים כראוי כיון שהוא קורא באהבה גדולה ובהתלהבות אין הש"י מדקדק עמו אף שאין אומרים כראוי משל לתינוק שאביו אוהבו מאוד ומבקש דבר מאביו אפי' שהוא ממנם ואין אומר כראוי אביו נהנה מאוד לכן כשאדם אומר ד"ת באהבה הש"י אוהבו מאוד ואין מדקדק אחריו אם אומרים כראוי כמ"ש רז"ל ודגלו עלי אהבה א"ת ודגלו אלא וללוגו עלי אהבה . הכביה היא רעה מאוד שהאדם צריך לעבוד את ה' דוקא בשמחה רק אם הכבי' היא מחמת שמה' דביקיות הש"י או היא טובה מאוד . כשיעשה אדם מצות אנשים מלומדה המציה הוא יבישה רק צריך לעשות בלבי' וברעותא כל מצוה . צריך אדם ללמוד ולהרגיל אפי' שיתפלל אפילו זמירות בקול נמוך ויצעק בלחש ויאמר הרבר בין בזמירות ובין בלימוד בכל כחו כדכתיב כל עצמותי ונומר והצעקה שתהיה מחמת דביקיות תהי' בלחש . כל אדם יוכל לבוא למדרגה של מיעוה בהורככו ולא כמשה ממש אלא במדרגת משה כי משה עלה אל ה' למעלה באצילות אלא ר"ל למשל אם נשמתו מעשיה דעשיה ומסלי' דעשיה דעשיה שהיא מדרגה התחתונה יכול לזכות כתי' שיוכל לבוא למדרגת משה לאצילות דעשיה וכן אם נשמתו מעולם אחר :

לפעמי

אדם משמח עצמו שמיניש בעצמו שהוא משיג איזה מדרגה ויש להשפיל דעתו שיחשוב שאפשר שלא השיג רק לעשיה דעשיה או אפי' לאצילות דעשי' ויש כמה צדיקים השיגו לבריא' ולאצילות צריך לירד ממדרגה למדרגה בתפלתו שלא יפסיד כל כחו בתהלת התפלה רק יתחיל כמתון ובאמצע התפלה ידבוק בדביקות גדול או הוא יכול לומר אפי' במרוצה התיבות של התפלה אפי' שבתחילת התפלה אינו יכול להתפלל בדביקות כ"כ יאמר התיבות ככוונה ויהוק אפי' מעט מעט עד שהש"י יעזור לו להתפלל בדביקות גדול .

אינו יכול להתפלל כראוי אם אין לו אור מקף אותו מכל צדדיו ומכיבותי שירגיש אותו מקף שהוא מוסר מחשבותיו להבורא ית' שהוא ית' ישלח לו במחשבותיו מה שהוא צריך לעשות כמ"ש השולך על ה' יהכך והוא רוצה וחושק ומתאוה לאיזה דבר חסידות מסתמא הוא צריך לאותו דבר והש"י שלח לו אותה המחשבה ריב"ש אמר כשהוא דבוק כבורא ית' ונופל לו מחשבה מאיזה דבר מסתמא הוא כך כמו שנופל במחשבתו זהו רוח הקודש מעט .

גם אמר מכת התורה שלמד היום ואח"כ באותו יום מודמן לו דבר לעשות ואינו יודע אם לעשות אם לא יוכל להבין מכת אותו הענין שלמד איך יעשה ובלבד שיהא תמיד דבוק בש"י או יזמין לו הש"י תמיד שיוע מכת התורה אבל אדם שהולך בקרי עם הש"י הילך עמו נ"כ באקראי וגם אינו מזמין לו מלבושים ואכילות שיש בהם ניצוצות השייכים לשורש נשמתו שיחנקם י כשרוצה להיות בהתבודד צריך להיות עוד עם חבר א' אבל אדם א' הוא בסכנה אלא יהיו בחדר א' וביא יתבודד עצמו עם הבורא ית' ולפעמים כשהוא דבוק יכול להתבודד עצמו אפילו בבית ב"א . פעמים שנופל אדם ממדרגתו מחמת עצמו שהש"י יודע שהוא צריך לכן ופעמים העולם גורמים שיפול אדם ממדרגתו והירודה היא צורך עלי' כדי לבוא למדרגה יותר כמ"ש והוא יתגנו עלמות וכ' וירד אברהם מצרימה וכ' ויעז אברהם מצריים אברהם הוא הנשמה ומצרים היא הקליפות . צריך לעשות מעשיו בהסתר שלפני ב"א יהא נראה שהיא אינו עושה חסידות רק קודם שיבא אל המדרגה גדולה צריך לעשות מעשיו בגלוי שאליכ אלא יעשה בגלוי כמו שעושים העולם רק ירצה בפנימיות להיות הסי' אשר שיהיה נמשך אחר העולם ומתוך לשמה יבא שלא לשמה . מתחלה כשרוצה להתפלל יהיה ביראה שהוא השער לכנס לפניו ית' ויאמר בלבו למי אני רוצה לדבק אפי' להבורא שברא כל העולמות ומהוה אותם ומקיים אותם ויתכונן בגדולתו וברוטמתו ואח"כ יכול להיות בעולמות העליונים פ' פעמים אין אדם עובד אלא בקמנות דהיינו שאין נכנס בעולמות עליונים כלל רק שמחשב שכלא כל הארץ כבודו והוא קרוב אצלו והיא באותה שעה כמו קטן שאין שכלו גדול רק מעט ומ"ס אף שהוא עובד בקמנות עובד בדביקות גדול .

התפלה

הוא זיווג עם השכינה וכמו שבתהלת הזוג יש נענוע כן צריך לנענע עצמו בתפלה בהתחלה ואח"כ יכול לעמוד כך בלא נענוע ויהא דבוק לשכינה בדביקות גדול ומכת מה שמנענע עצמו יכול לבוא להתעוררות גדול שיהשוב למה אני מנענע אפי' כי מסתמא השכינה בודאי עומדת לפני וסבה זה יבוא להתלהבות גדול . כשיחזק בקמנות בדביקות גדול עם השכינה ואח"כ ברנע א תיכף כשיהשוב בעולם העליון הוא בעולמות העליונים שכ"ס שהאדם מחשב שם הוא ואם לא היה בעולם העליון לא היה מחשב בו כלל .

קודם השיג ישכב באימה ובראה וירגיש וירעד מהבורא ית' ולא יבא לירי הטא כמ"ש רגזו ואל תחטאו הרביקות הוא כשאומר תיבה א' הוא מאריך באותו תיבה הרבה שמחמת דביקות אינו רוצה לפרוד עצמו מהתיבה ולכן מאריך באותה התיבה מ' שהוא חכם אינו מבקש שאלות מאת המלך כמו שאחרים מבקשין שיתן להם המלך צרכי בקשתם רק החכם מבקש מהמלך שיאמר לעבדיו שיפתחו לו השערים ויכנס לדבר עם המלך דבר א' כי אומר בלבו שזה שזכה לדבר עם המלך הוא חשוב וטוב לפניו מכל טוב שבעולם וכיון שרואה המלך כך שהוא חשוב כ"כ בעיניו מכל התענוגים שבעולם אז גם המלך אוהבו מאוד והו' פירוש תפלה לעני כי יעמוק כלומר הוא מאהר ומעטף תפלתו ובקשתו שהם צרכיו הגם שהוא עני ונצרך מאוד עכ"ז הוא מעמיס ואינו אומר בקשתו בפרטות רק מבקש ומתחנן שיפתח לו כל שערי תפלה שישפוך שיתו לפניו ית' כי זה יותר טובה הוא לו מכל הטובות כי זהו באמת חידוש גדול שהאדם יחא יכול לדבק עצמו בש"י עצמו וכמה וכמה קליפות מפרידים בינו להש"י שאפי' שמכח"כ מ"ס הוא מלוכב בכמה דברים ובדיבור היוצא מפי' יהיה סותר לל' המחיצות בית המבדילים

לקוטי יורים

הסבדילים ומפידים ויהיה דבריו דמוקים לשוית ויהינו שריגיש בעצמו הוא מדבר עמו ית' כ"י והלואי שיוכה בכל התפלה לדבר ס' א' או ב' ונ' תיבות להשי' בענין שזכרתי

לפעמים

מטעה היצהיר לאדם ואומר לו שענה עבירה גדולה אע"פ שאינה אלא חומרא בעלמא או שאינה עבירה כלל וכונתו כדי שיהא האדם בעצבות מכה זה ויבטלו בעצבותו מעבודת הבורא ית' וצריך האדם להבין הרמאי הזה ויאמר להיצהיר אינו משגיח על החומרא שאתה אומר לי שכונתך לבטלני מעבודת הבורא ית' ושקר אתה מדבר וגם אם הוא באמת קצת חסא ית' יהיה נחת רוח לבוראי שלא אשגיח על החומרא שאתה אומר לי לגרום לי עצבות בעבודתו אדרבא אעבוד אותו בשמחה כי זהו כלל כי אין כונתי בעבודה לצורך עצמי רק לעשות נחת לפניו ית' וא"כ אף שלא אשגיח על החומרא שאתה אומר לא יקפיד הבורא עלי כי כל עיקר מה שאני משגיח הוא שלא אבטל מעבודתו ית' וא"כ אבטל מעבודתו אפי' רגע א' וזהו כלל גדול בעבודת הבורא שיוהר מעצבות כל מה שיוכל

מריב"ש

אע"פ שמתפלל שחרית ומוסף בשבת וי"ט בדביקות מתפלל מנחה בלא דביקות כ"כ מחמת חולשה שנחלש גופו ומוחו לא יאמר קודם התפלה הרבה תהלים בדביקות שלא יחלש גופו ולא יוכל לומר אח"כ העיקר ר"ל חובת היום וזמירות וק"ש ותפלה בדביקות גדול מחמת שהחליש כוחו קודם התפלה בשאר דברים רק בתפלה יאמר העיקר בדביקות ואם יתן לו השי' עוד כח יאמר תהלים ושי' בדביקות קודם נעילה ביוה"כ יאמר מתחור בקטנות כדי שיוכל להתפלל אח"כ נעילה בדביקות גדול כשארם במדרגה קטנה או טוב יותר להתפלל מתוך הסידור שמכה שרואה האותיות התפלה מתפלל יותר בכוננה אבל כשיהי' דבוק בעולם העליון או יותר טוב לסגור עיניו כדי שלא יבטל אותו הראה מלהיות דבוק בעולם העליון הנשמה אמר להרב שמה שזכה שנתגלה אליו דברים עליונים לא מפני שלמד הרבה מסכתות ופוסקים הרבה רק משום תפלה שהיה מתפלל תמיד בכוננה גדולה משם זכה למעלה עליונה בדורותינו שאנו בעט השכל מאוד מאוד צריך להתחזק ביראתו ית' ולהתבודד מחשבתו תמיד ביראה ובאימה ואפילו בעת הלימוד טוב לנות בכל פעם מלמודו ולהתבודד מחשבתו ואף שמתחמט זה יתבטל קצת מלמודו כי לא המדרש וכו' וכמ"ש בגמרא דורות הראשונים שמשמו נפשם על ק"ה מגדול דביקות נעשה להם ניסים ונדרות האחרונים אע"פ שלומדים תורה יותר הרבה מהראשונים לא זכו כ"כ לניסים וק"ו בן בנו של ק"ו אהנו בדורות הללו שנתמעטו הלכות מכל וכל ואם הראשונים כאנשים וכו' משיטא שההכרח לנו להתחזק ביראתו ואהבתו ית' בדביקות גדול כשארם רוצה להתענות או צריך לזהר שלא לבטלו מאותו הדבר שהוא רוצה אע"פ שיועד שטוב יותר לעבוד השי' בשמחה בלי סינוסים כי הם גורמים עצבות אבל מסתמא ידע אינש בנפשו שצריך להתענות שערדין לא תיקן נפשו כראוי וכן יש כמה וכמה דברים שזה צריך לדקדק מצד נשמתו ולהחמיר על עצמו וזה א"צ לדקדק כ"כ

יהשוב

קודם התפילה שהוא טובן למות מאותה תפלה מחמת הכוננה ויש מכוננים כ"כ עד שע"פ דרך הטבע היה יכולין למות בה' או ו' תיבות שאומר לפניו ית' וכשיחשוב בן כוודאי יאמר ברכי למה לי איזה מניה וגאווה באותה תפלה כיון שבדעתו אפילו למית אחר ב' ונ' תיבות ובאמת שהוא חסד גדול שהשי' נותן לו כח ומשלים התפילה והוא חי

להט

להט חרב המתהפכת לשמור את דרך עין החיים ובשארם רוצה לדבק מחשבותיו בעולמות העליונים

בבורא ית' אין מניחין אותו הקליפות ואע"פ שאינו יכול יחזק עצמו בכל כחו פעמים הרבה כ"כ בתפלה א"י וידבק א"ע בהבורא ית' ויכנס בעולמות העליונים ויחזק עצמו באמונה שיאמין שמכתיב וזהו בעולם העליון באמונה שלימה דכתיב וצדיק באמונתו יחי' וכן כשנופל ממדרגתו באותו התפלה יאמר התיבות בכוננה קטנה כפי שיוכל ואח"כ יחזק עצמו להויר למדרגתו אפילו כמה פעמים בתפלה א"י ומתחלה ידבר הגוף של התיבה ואח"כ יתן בהתיבה הנשמה וצריך לעורר עצמו בתפלה גופו בכל כחו כדי שתאיר בו כח הנשמה כדאיתא בזוהר אע"פ דליק יבטש בו' וינהר ואח"כ יוכל לעבוד במחשבה לבד בלא הגוף ולפעמים כשארם דבוק בעולם העליון בבורא ית' צריך לשמור עצמו שלא יעשה שום תנועה אפילו בגופו שלא יבטל הרביקות וא"א להתפלל בכוננה גדולה כ"א ע"י חיזוק וצריך קודם התפל' לבקש סיוע ועזר מהשי' יחשוב ששוב לו שהשי' יעזור אותו לומר כמו חצי סדר התפיל' או רוב' בכוננה בטרוד ולבסוף כשיחלש ויבטל הרביקות זה לעשות ותפלל כפי יכולתו בכוננה קטנה עד סוף עלינו ידבק מחשבתו למעלה ולא יאכל ולא ישחה יותר מראי כדי להפיר עצמו מהנשמות כי בהסתכלותו בעוה"ז מגשש עצמו וארויל ראייה מביאה לוי' זכירה ולידי תאוה ועשיה וכתיב בעין הרעת נחמד למראי' וטוב למאכל שמחמת הראיה הוא נחמד ויחשוב שהוא מבין עולם העליון ולא יהא חשוב בעיניו כד בני אדם הדרי' בעוה"ז וכי כל העוה"ז הוא כנרניר חרדל לנגד העולם העליון ויהיה שוה בעיניו אם יאהבוהו או אם ישנאוהו כי אהבתו ושנאתם אין כלום וכן לא ישגיח כלל על תאוה גוף המטונף שהוא צרעת משכא חתיי' איתא בזוהר דיעני רעותא כמסכנא ויחשוב שהוא עני וידבר תמיד בדברים רבים ותתנוגים כמו עני ויתבודד תמיד מחשבתו עם השכינה שלא יחשוב רק באהבתה אותה שהיא תדביק בו ויאמר תמיד במחשבתו מתי אזכה שישכון עמי אור השכינה ואם יבוא לו הרחוק תאות עוה"ז יחזיק מחשבתו ויבזה התאוה עד שיהיה שנאוי ומאוס אצלו וירגזו ציט על היצהיר ותאוותו ובוזה יבטיע ולא יהיה לו עצבון כלל כשלא יהא לו תאוות עוה"ז אלא אדרב' ישמח מאוד במה שהוא זוכה להכניע תאוותו לשם כבוד הכוה' ית' ש כמ"ש רז"ל ושמים בייסורין ובוזה כאשר לא ימשון אחר תאוותיו אפילו במחשבה ויבזה אותם ויבטיע מאוד הקליפ' כניז בזוהר ובר לבב דלא אמשיך רעותי ולבא בתר סגור אתרא כי לא בסותו יקח הכל ס' אדם שיש לו ק' אלן ועדיין מאסף ממון ויתאוה עיד ואם נגזר עליו שיהי' לו אלפים יתיב' למות בוודאי לא ירצה בסך הממון ולא המית' וזה כי לא בסותו יקח הכל ר"ל עבור מיתתו לא ירצה ליקח אפילו ית' מה שבעולם

אם אין אני לי מי לי כי לריך תפלה לסיג' כמו מופס' מהנשמות וז"ש אם אין אני לי ר"ל בזמן שלמי מופס' מהנשמות ואינוי מרגיש במלימותי נמוס' כלומר כשאיני אני למדגה שלל אדע ולרגיש כלל אם אני לי נמוס' או ללו גדול אין לי סוס פטר מתפסס זכס כי אז איזה מתפסס זכס יקרב אל נסי מי מופסס זכס העולם וזהו מי לי כ"ל איזה מ"י יבוא לי פק כשאיני לעלמי ר"ל כשאיני חוסס עלמי להרגיש מעלימות זה הפסול אז להרגיש אינו נחשב לכלום וז"ש מה אני ר"ל מה אני חשוב ומי עבודתי חשוב לפניו ית' כי אז יבטלנו אותי מ"י וסריני כו' סאיני נמוס' כי עיקר כריאתם סארס ביוס' הם לעבד ולסמני' וסני אין אני יכול לעבד עבודתי מחמת נחשבות זכס הפסלכלני' איתי

יש מי שתפסלל בעלכות מחמת מרה שחורה הנוצרת עליו וסוני' שתפסלל כירכא גדולה וכן יש מי שסובר להפסלל מנהל' אהנת סנורא וסול' מרה אדומה אהנת כססול נססנת הסס ומעמס' זכ

דקוטי יקרים

זה כופלת עליו נוסח ורועה לפאר השם ולגלה את הילוס דקוטי
 אז הוא טוב כי אדם לא נקרא עובד השם כ"א דחילו דחמא
 ויראה שפול עליו יראה ולא מה שהיא מעוכר עלמו ליראה כי
 זהו העלה מ"ן אבל היראה האמיתית כשפול עליו חיל ורעה
 ומחמת פחד אינו יודע היכן הוא והעומין כזכרו ויורדים דעשות
 ואלהים אבל כשאינו כך אפי"פ סכרס לוי שאוהב את הצורא בודאי
 אין כלום כי זה השער לה' יראה הוא השער להזהר ואם אינו
 בשער שהוא חיד אפטר לו להיות בזהה אכן מי שהוא כח"ל
 אינו אפי"פ ענד וכו"ס שאין הוא אפי"פ בעדרנה היא שפול עליו
 יראה ואין הוא יהודי כלל ואינו עובד הש"י רק מלות אכסים מלומד'
 והיא מדמה בעלמו שהוא עובד את השם ועודו בשפחה
 ואין זו רק שמה והוללות פ"כ יסוד אל ה' בכל לבו ובכל
 נשמו :

איה גביר הכובץ את יגרו י"ל לשון איזה משמע שמדבר משני
 משני צ"ל ושאל איזה תהם גבור והל"ל מי נקרא גבור
 ועוד י"ל שאלשון הכי משמע איפכא סה"כ אומר טוב ארך אפים
 מגבור משמע מי שהוא מאריך אף דהיינו הכובץ את יגרו משום
 יותר מגבור וי"ל דיש צ"י מיני לדיקים א' שאין מניח הילוס לקרב
 אליו וקודם צואו אליו מרחיקו מעליו ויש לדיק שיניחו לבוא אליו
 אך כובץ שאל להסיחו לעבירה למשל הילוס"ר וסיחו למתנה אומר
 ליה"ר אעס כדצריך שאלך אחר מתנה אך אחר המתה של מזה
 והולך ויועד חורה בשק גדול ובמתנה גדולה וכן בכל דבר שמתים
 למתה רעה הוא לוקח אחרו העדה לעבירה הצורא אך מי הם יותר
 מסו"ב"י הני יותר מסו"ב"י והוא ע"ד השכל למשל אדם שישן צמיו לשמו'
 הסמורה ולא היה הדלת סגור צבדים חזק ושמש באמלע הילוס
 שנגז אחד בא ועוסה מחנולות לפחות הדלת וכאשר שמש זה היה
 ירא לנפשו והחמיל לנעוק בקול גדול לצ"ב שינאו שירא מהנגז
 וברח הנגז מחמת העקס ומעשה כזה אירע לאיש אחד ואחרו
 אחר כשמש שנגז בא שחק כמו שאינו שומע וכשנא הנגז לחנות
 פניים שפס אחרו ואסרו נחומתיים אבל לא היה רוה לנעוק כדי
 שיצרת הנגז כי אחר ברעמו לכשיצת הנגז שחא יבוא עיד צלילה
 זו או צלילה אחר ושחא אהיה נרים צביכה ולא אשמע ויעשה תה
 שלבו חפך אך אעשה לו דבר שלא יוסף לגנוב עוד כי בודאי יסול
 עליו פחד שלא יתפס אינו ויענש ביסורים קשים כנראשונה והנמשל
 מיון ואליו וכו' פי' איזה גביר כו' כלומר איזה מב' לדיקים סללו
 נקו גבור סכובס כו' ולא זה שאינו מניח הילוס לקרב אללו כלל
 סכ"א טוב ארך אפים ר"ל זה מי שהוא מאריך אף דהיינו הילוס"ר
 נקרא אף שהינר חמיד אללו וכו"ן הוא כובץ אחרו זהו עובד ומשנה
 יותר מהלדיק הא' שאינו מניחו לקרב אללו כ"ל ומישל צדומו ר"ל
 מי שהוא מושל על הילוס"ר וכובץ אחרו הוא יותר משוכח עלוכד עיר
 כי מי שהוא לוכד עיר בודאי מנרש את האנשים מחלה ואח"כ בא
 לעיר אבל זה אינו מנרש את הילוס"ר רק כובץ עיר כשאומר אדני
 שפתי חתמך השכינה מתלכטת בו ומדברת בו כל הדברי וכשי"ה לו
 האמנה שהשכינה מדברת שפול עליו יראה וגם הקצ"ה מלולס א"ע
 וסורה אללו משל למלך שאבד סתם שלו וחותם של מלך הוא הספר
 גדול כי מי שימלא יוכל לחתום חותמו בשם המלך וגם ציון הוא
 מחותמו של מלך תונס בעפר והמלך עלטער שאלבד חותמו ושכי
 המלך עלטערים שאלבד חותם מלכיהם ובני המלך עלטערים שאלבד
 חותמו של אציהם והלכו כולם לקפס ומחמת גודל זריזותם עברו עליו
 ולא מלאו והלך בן כפר א' ומלאו והבן כפר אינו יודע חשיבות החותם
 ועשה גרם הבן כפר שמה לכלם המלך שמה שומל חותמו וכן
 כולם יכן הבן כפר יש לו שמה כי מלא חותם המלך אפסי' שאינו
 יודע חשיבות עכ"ן יש לו שמה מאחר שהוא חותם של מלך
 והממשל חקר :

רמנות כמו אז על בן שאינו אס יש לבן כל טוב הרבה
 מאור רק שחמק לו דבר א' אפס קלתו מרחם עליו אציו

שלא יחמר לו כלום זה נקרא אהבה רעה אבל הרמנות ס"י למלך
 על בן כפר אי על מאר העני ים הוא נקי אהבת מולס מפני שהם
 חקרים מכל טוב לפיכך מרחם עליהם המלך משא"כ על בנו אפי"פ
 שיש לו טובה הרבה רק דבר קטן חסר לו יש למלך רמנות עליו
 ויש עוד רמנות ג' והיא רמנות המלך שיש לו לער מחמת בני והחילוק
 שיש בין רמנות הא' לבין רמנות הב"ל שהרמנות הזה הוא
 חמדי ושא"כ הב' רמנות הראשונים חתם הם הבן קורא לאציו
 צמנו או אפי"פ הבן כפר קורא אחרו צמנו והעורר למלך כראוי לו
 מעורר בו רמנות כך כ"י לילס א"ע צדורה והנה מלבו רמנות
 החמדי שיש לו ית' על ישראל מחמת הלער שלו תכס גודל אהבתם
 נוסף ע"ז מעוררי' ישראל רמנותו ית' בקראם בחורה ואפי"פ בן
 הספר ר"ל אפי"פ מי שאינו מצין פנימות הסורה רק קורא אותם
 צדור"ר כי כל הסורה שזוהיו של הקצ"ה וקוב"ה ואורייתא חד הוא
 וכמו ששקוראים לאדם צמנו מניח כל עסקיו ומנה לזה שקורא
 אחרו ומסי' על שאלתי ומחמת שהוא אסור צמנו כך כ"י ית' מללס
 א"ע בחורה וכשקורים בחורה אז מתשיכים אחרו ומעוררים הרמנים
 והמסדים כי הוא וסמו יתצרך הוא אמדות : אין בן דוד בא אלא
 צדור שכלו זכאי או צדור שכלו חייב ע"ד אינו סובב כל עלמין
 נמלא כאשר כולם חייבים ויצואו למדרגה החתונה שם קרוי יומד
 הצורא יתצרך ועמוד עליהם מלך כהמן כשמדבר צדיקות בעולם
 העליון ואין לו מ"ו וראה לו משנה כמו נביאות צדוראי יהיה
 כך והמשנה באה מחמת הכרזים שמתרזין למעלה על כל דבר
 ולפעמים ישמע כמו קול מדבר מחמת שדבדיה קול העליון בשפתו
 וקול חרתו וישמע כמו קול אומר עמידות :

וצריך לילך ממדרגה למדרגה כשרינה לעלות למעלה בהחלה לריך
 שיהיה במחשבתו לפיות לרקיע הראשון שהוא המלך ח"ק שנה
 וירחיק במחשבתו הרקיע על כל הרמות שלא יהא נראה במחשבתו
 קצר וקטן רק ורחיק לכל הדרדים וכיון שהוא עומד שם לריך לחזר
 במחשבתו לעלות למעלה יותר ואח"כ עוד יותר למעלה אבל בפעם
 א' לא יוכל לעלות לכל ה' רקיעים רק ממדרגה למדרגה לריך
 לעלות אבל באמלע החפ"ה כשדבק עמו ומחלה כראוי יכול יהיות
 לכל ה' רקיעים בפעם א' ובעלותו ממדרגה למדרגה כשנא לרקיע
 הראשון לריך לראות צ' דברים א' שלא יסול למעלה וא' שיעלה עוד
 למעלה וכיון שהוא יותר במחשבתו ברקיע הראשון יכול לעלות עוד
 רקיע עד שיעלה בעולם המלאכים ואח"כ בעולם הספא ואח"כ ישאר
 בעולם האלילות שם ידביק במחשבתו בצורה יתצ"ו וכשרולה לעלות
 מחילה יראה כדמות אדם וכדמות כלבים שהם הקליפות שיש בכל
 עולם הפעיים ולריך לחזק עלמו ולא יחיראל ולפעמים יכול לדבר
 למעלה במחשבתו לצד צלי גופי שיפריש עלמו מניפו וזהו התפשטות
 הגשמיות שאינו מרגיש במחשבתו כלל הרגשה הנוף וליוז זה העולם
 רק ליוז העולמות העליונים דהיינו המלאכים והסרפים ואח"כ
 כשנא אל עולם האלילות אינו מרגיש רק דק מן הדק דהיינו
 אלילותו יתצ"ו ושם ידע עמידות ולפעמים בעולמות התחמונים ידע
 נ"כ עמידות ששם מברזין כ"ל ולפעמים באמלע :

ר"ב"ש אחר צמין עובדא זו כשאני מדבק במחשבתו בצורה ית'
 אני מניח הספא לדבר תה סירלס כי אני מקשר הדברים
 צדורס העליון בצורה ית' שכל דבר יש לו שורש לנעלה
 כספירות :

גם לפעמים כשצני אדם מדברים הרבה מדברים נעליוסו ואני
 ושם צנייהם אני מדבק עלמו בצורה ית' כראוי ואני מקשר
 את כל דבריהם דבוק יותר כשמדבר ממה שהוא דבוק צמת הלימוד
 לריך שלא לחשוב מחשבה אחרת רק דביקות בצורה ית' ובעת הלימוד
 לריך לחשוב מחשבת הלימוד ועכ"ז זה בא להיות דבוק כראוי ולריך
 בכל פעם לפסוק בחורה שהיא עץ חיים כו' אבל כשמדבר רק דברים
 ויסמוך על הדביקות יזהר מאור שלא יפול לפעמים מדביקות גם
 בהצדור יש צמ' קטנות וגדלות פעמים דבוק בצורה ית' בקטנות
 ופעמים

דקושי יקרים

ולפעמים גדלות : יכול אדם שהוא דנוק צנורא כראוי להסתדר
בכל דבר שהוא רואה ונראה שנתחבר על אחרו דבר והוא אינו
נתחבר רק על הצורה ית' והעיקר טיבך תמיד צמחה וצמח צמח
הדבוקות דגלל שמהם א"ל להיות דנוק צנורא ית'.

מעלה גדולה כשארם מהשב ונחמיה תמיד בלבו שהוא חלל הצורה
ית' והוא עקיף אותו וכל לדדיו ויהיה דנוק כ"כ שלא
יהא לריך ליישב א"ע בכל פעם שהיא אללו ית' רק שיראה הצורה
ית' בעין הסכל ושהוא ית' מקומו של עולם והכונה שהרי הוא
היה קודם שצבא העולם והעולם הוא עומד צנורא ית' וא"כ לריך
שהיא דנוק כ"כ עיקר ראייתו יהיה צנורא ית' ולא שמהא עיקר
ראייתו בעולם ואנן צנורא לא כן אללא עיקר ראייתו שהיא צנורא
ית' וזה האדם זוכה שיפדו הקליפות העליון כי הם משמיכים
ומצדלים בינו ית' וזין האדם ומשמיכים עיניו סכל האדם להסתכל
צנורא ית' ויחשוב שהצורה ית' א"ס עקיף את כל העולמות ומפני
ית' שופע ומלמלה למטה ע"י ליטות בכל העולמות ואינו הולכים
תמיד צנורא ית' ואין לנו יכולים לעשות שום תנועה בלא שפנו
וחיותו וגם שיחשוב תמיד שהוא אללו ית' כ"ל ואף שפעמי' יהיה
בלא דבוקות כ"כ ופעמיים הוא בהתלהות ודבוקות פעמיים מתחבר
בקטנות ואח"כ צרבע את האיר נסתתו ועולה ועולה העולם
העליון כמו אדם העולה בקולם כמ"ס שלא לורך ואמיתך המה
יחזיקו דהיינו אור העליון . כשצמד ד"ס צרכים יהיה כוונתו
שיסתבר ויפתרם הקדושה . כשארם עומד תמיד את הצורה ית'
בכל רגע אין לו סכא להסתלות ולאסוב את הגאוס ושאר מדות רעות :
ישים עלמו כמי שאינו כדאי' בנתחל על כ"ס והסתמה מאין
תמלא והכונה שיחשוב כמו שאינו בעו"ז ופה תופלת
שאיהם חסוב בעיני צ"ח . כשצמד לריך ליישב עלמו לפי מי הוא
לומד שלפעמיים מתחלק עלמו צלמודו והצורה ית' לך לריך ליישב
עלמו בכל עת ובכל פעם .

אם תושק לראש יראה וישתדל לעשותה ולא יבעל אותו
הילת"ר לומר שהוא דבר שיוכל לבא לידי יורחא לפי"כ
לא יבעלו אך יז"ל מאוד אף שיצו לו הספלות צמחה המעטה
ידחוק עלמו בחוק ובהתלהות וצודאי שלצנוף יעשה למטה עמם
בלא שום הספלות' שמשלל למטה יצוא למטה וירבה בעלות כל מה
שיוכל והקצ"ס יעזר לו שיהיה בלא פנייה אך יתחוק עלמו בכל
יכלמו :

מה דאיתא בחיקונים יש נחסון דתליין צרישא דמלכא נחסון
צידין וכו' הכונה שיש המלות הפלוין ציד וכן מלות
התליון צראש כגון הפלוין ויראה ואהבה וכשארם עושה איתם
עוורר למעלה צראש המלכות וציד המלכות וכן כולם כי בחתירותא
דלחחא חתירותא דלעילא . כשיש הרבה עובדים באיזה מקום
ששכינה היא בבלות הם דהיינו שהיא מתעלמת ומתלבש חוך הקליפות
ואינו מתגלה המלכות קשה מאוד שיהיה האמונה צראש שלימה וכן
לפעמים שאדם אינו יכול להסתכל לא יאמין שצדק צודאי לא יסתכל
אלא יתחזק עלמו וזמר ויפול עליו יראה ויתר ויותר כי הוא הסל לנעך
סילא לתחתיה ומלביש א"ע במלבושים אחרים שלא יכירו אותו
והנה הסתמים המכירים הילוך המלך ומלבושיו הם עבדים המלך
בתנועתו כן למשל כשצאם לו תאות עו"ז מדבק עלמו באהבה
המלך וכן כשצא לו התפארת מדבק עלמו בתפארת המלך וכן כולם
אלל אותם שאינם חכמים כ"כ הם מכירים במקום שיש עם שמירה
יחירה וגדולה עם הוא המלך וכן כשאינו יכול להסתכל בכיוונה יודע
ש"ס עם שמירה יחירות קצ"צ המלך ויש כחן המלך אלל הוא אינו
יכול לקרוב אל המלך תמות גדול השמירה סב"צ לו לכן לריך לחזק
עלמו ציראש בכת גדול בכוונה יחירה כדי שיהא יוכל להסתקרר ולהסתכל
לפניו ולא יכול להסתכל בכוונה יחירה .

מה שאנו צוים נ"ח לצד הגופא הכוונה שהנוף הוא הע"ל
ונ"ח"ס הם הדגלים שהם האמונה והאמונה היא יסוד לירא'

שעמדת שהיא חלמין שמהם"כ נוכל עליו יראה דהיינו שיתצדק
שמתקשרו כי א"ל לצינה בלא תנאי ר"ל שיחשוב בשכלו כיון שכל
שאו רואים שמים וארץ ועולם שלם צודאי יש צראש שצדקתו
ויחמין בלמונה שלימה שהוא ית' צודאי כאן שמהם"כ ולא ספול
עליו יראה גדולה והסכל נקרא רעיש מסימנא שהיא תנאי את
האמונה שעמדת הסכל נולד האמונה משה הוא הסכל ובכל אדם
יש צמ' משה וראבות ע"ס לשם יחוד קוצ"ס ושכינסים הכוונה
לצ"ח"ס המלכות שיתפאר קצ"ס עם המלכות דהיינו שהדרכים
התמונה עילם הדבור שהוא המדרגה תמי' את כל העולמות והדיבור
של הקצ"ס הוא תמיד עמיה את העולמות וכשארם עושה מל"ס
הקצ"ס מתפאר צמ"ל דהיינו צנור צמ"ל שהוא צחוך העולמות ולא
מציא האדם המ"ל אל הקצ"ס דהיינו שהקצ"ס מתפאר עם עולם
הדבור והו יחוד קוצ"ס ושכינסים ויתפאר קצ"ס במלכות שהיא
צחוך העולמות ויתגלה מלכותו דהיינו שיכירו סכל שהוא מל"ס
בעולמות וזה מצדו גדול להקצ"ס ונתת סע"ל הוא מל"ס וצ"ד
דהיינו שאנו מכירים גדולתו ומלכותו ולא הוא כולם צמדת מלכותו
כי אין ענך בלא עם שמתמה פעם נחנלה המלכות ויש לקצ"ס
פעמי' גדולתה :

הקב"ה הוא ח' החיים השכל לכל השכלים ויש בו
כל מעלות ומדות ומבשרי אחזה אלוה אדם
אין לו שום תענוג מזיווג ומתפארות וכל המדות כי העיקר
הוא החיות והשכל שבאדם יש לו כל המדות י ברוך כבוד
ו' רנבי ה' .

אתה י' לגבי ה' הכוונה בכרעית י' לגבי ה' דהיינו המשכיל
שהוא החכמה שאין העולמות של מטה ממנו יכולים
להשיג אותו שהשכל שהוא הבינה אינו יכול להשיג את
החכמה כי בחכמה אינו מושג עולם המחשבה רק על
המחשבה הוא בהעלם שם ד"ס שנוטעין אילן מגרעין האילן
עושה פירות נמצא בוראי היה מתחלה בגרעין כל האילן
כמות שהוא והענפים והפירות הכל היה בגרעין בהעלם כי אנו רואים
שמתכו יצא האילן שלם עם פירותיו בוראי היה מתחלה הן
גנוו תוך הגרעין אך שם היה בהעלם גדול שלא היה מסוים
וניכר שם איזהו מקום ענף האילן ואיזהו מקום הפירות כן הוא
כאן שהחכמה הוא הוילי שם יש כל המדות דהיינו השכל
שהוא המחשבה וכן אהבה ויראה וכן כלם או
אין נתגלה שם המחשבה בפרשות ששם כל הדברים הן
אחדות נפור רק בבינה נתגלה מחשבה לעשות כך או כן
ומבשרי אחזה אלוה כשארם רוצה להיות לו בנים נושא אש
ומתחלה היה זה במחשבה לישא אשה כדי שיהיה לו בנים וזה
שק"י בינה עולם הבריאה עולם המחשבה זו שאר"ל ישראל על
במחשבה ר"ל שהקב"ה צפה במחשבה כי התענוג שיהיה בשיהיה
ישראל בעולם נמכה זה הוא ברא העולמות והדיבור הוא המה
העולמות והוא הנקי אשה ומכה זה נולדים הבנים שהם ממנו וזה
המעשים טובים שעושים ויש להקב"ה תענוג בזה וכשהוא שוח ומשפיע
ראשו או באתערותא דלתתא איתער לעילא וממשיך י' לגבי או ברוך
והיינו המשכיל ממשיך אל השכל שהוא הבינה ברוך ו' לגבי שאנו א'
היינו ממשיך הת"ת לגבי מלכות שיתפאר הקב"ה עם המדרגות שכי' בת
ההתחננים דהיינו המל' שהוא הדבור שהוא בתוך העולמות ובמחשבה
והיה אותם .

מה דאיתא בזהר וצריך מדרועא ימינא לאקוא דמא נבי ישמעאל אומרים
הכוונה לפי שהוא בן אברהם שהוא מרת החרד והאבותיו או
נמצא ישמעאל נמי מסתעף ממרת האהבה אך הוא נדבק באהבה שעשו
בישא שהוא יואף ואם היה נפטר מאהבה בישא זו הווע"פ
נדבק באהבה דקדושה וז"ש הוזהר צריך לאקוא דמא מדרועא ממכד
ימינא ר"ל להפוד אהבה בישא מדרועא ימינא דהיינו מתכונן
אהבה דקדושה וכן מ"ש בעשו צריך לאקוא דמא מדרועא
שמאלא

שמאלא
בגבורא
ביונת
שהוא
אזכרות
ביונת
שדאי
דוד
לשון
ד"ל
הוא
להשיג
בזה שא
הקדושה
ממדרגה
נושא מ
יבא כבו
נפשי כ'
מ"ס
נשבע בא
להבין
כשהוא
במדרגו
גם יח
ב'
בניצוח
העומק
כשארם
ממנו ית
והוא
ראשו או
והיינו
היינו
ההתחננים
ואת המ

לקומי יקרים

שם ס"ג בהפוך אתוון ג"ס ששם זה הוא בגדלות המחשבה קרושה שכאדם אינה נפגם בכא מחשבה וזה כי תיכף בכא מ"ז הולך ונסתלק מהשבה קרושה אבל הרבור ודאי נפגם במ"ז כי כאשר הרבור הוא והמחשבה בענין א' אדרבא נעשה יחוד גדול אבל כשמדבר במ"ז מסרוד היחוד וכו' וראתך עכרתיך פירוש שתהיה הירא' לאדם מהשי' תמיד כמו בשעה שבאה לו ח"ו איזה צרה או יש לו יראה גדולה כן תהיה לו הירא' תמיד וכן הפי' להפוך היראה בשעת צרה ח"ו לא יהיה רק יראה שראוי לאדם תמיד מהשי' ב"ה וב"ש

זה כלל גדול בכל מה שיש בעולם יש ניצוצות קדוש' אין דבר רק מהניצוצין אפילו עצים ואכנים אפ"כ כלל המעשיו' שאדם עושה אפילו עבירה שאדם עושה יש בו ניצוצות מהעבירה ומה הוא הניצוצות מהעבירה היא התשובה בשעה שעושה תשובה על העבירה מעלה הניצוצות שהיה בה לעולם העליון וז"ש נושא עון פירוש נושא העון למעלה וזהו גדול עוני מנשוא פירוש להרימו להעלותו לעולם העליון

מעם למה בעת הבוקר נוסף שינה על האדם יותר מכל הלילה אף אם היה ניעור כל הלילה מפני שהוא בעת הזאת בסוד הדורמיטא כי עתה מוכן היא למוחין העליונים יותר מבלילה כמו בוי"א ועיין בק"ש דקרבנות במ"ה והוא סוד אידי דמריד למפ"ש מוחין דלילה לא בלע מוחין דיום

מעם למה אנו אומרים הודו בין קרבנות ובין פסוקי דמרא ואין א"א בתוך פסוקי דמרא כי ידעו שהקרבנו' הוא עשה ופסוקי דמרא הוא יצירה ויצר אור בריאה והוא סוד אופנים וחיות ושרפים וסוד שמותיהם הוא בעשיה הם נקרא אופנים לשון גלגל שהמלאכים אשר שם הושקים וגוללים להתקשר למעלה וגם הם בסוד נפש לשון יתרון והוספה שחושקים להוסיף להם יתרון שפע וחיות והמלאכים דיצירה הם יותר עליונים ובא להם החיות יותר מלמעלה ולכן נקראו חיות חסר והמלאכים דבריאה הם יותר עליונים ומתלהבים יותר להתקשר לעילא ולכן נקרא שרפים ואדם הוא עולם קמנשקם בבוקר ממסתו הוא בלא יראה כלל ובקרבנות הוא מתדכי כדאי' בזהר והוא בסוד עשי' והוא אופן שהוא חושק להתקשר ולהתגלגל עצמו להשי' ובמה בפסוקי דמרא שישווב בפסוקיםאלו התלהבו יותר מקרבנות אך ק"ם נואו להתלהבו גדול מתחיל בתחה בלא התלהבות כ"כ ולכן נתקנו הוד' תחלה שהוא רק פסוקים מלוקטים ואינם פסוקי דמירה ממש בכדי שישניע לפסוקי דמירה יא' בהתלהבות גדול ואז בא לו חיות יותר כי התלהבות היא חיות וכיוצא יבא לו עוד יותר התלהבות ויבוא למדרגת השרפים : הלואי שיהא מירא שמים עליכם כמורא ב"ו הלואי הוא לשון חיבור ודמיון דברי' לדבר כלומר תדמה מורא שמים למורא ב"ו למשל כשישן ונא דבו והקיץ אותו בידו מיד הוא נרתע ונודעזע כן יהיה הדביקות להשי' וישנה על הכל על כל אשר יראה וישמע לפניו ומכ"ש כשהשי' מקיצו משנתו שהוא בחצות הלילה כידוע

חכמות

בחון תרונה פירוש אם חכמתו חשוכה כשהוא עוסק בחכמתו בחון דהיינו בקליפות שמעלה משם ניצוצות חכמה זו תרונה אז והיה אם שכוח תשבת פי' שכל מה שנעולם הוא בהשגחתו ית' ומכוסם בא היראה לאדם ר"ל שיוכור בהשי' מחמת כל דבר ודבר נמצא שגם השכחה בא מהשי' לאדם כי אין שום דבר מכלעדו ית' ש וצריך שמהשכחה ג"כ יבוא יראה לאדם אך הגורם שישכח גם השכחה זה הוא מדרגה פחותה מאוד וזהו והיה אם שכח תשכח :

האמונה לאדם הוא בנו"ה והוא מיד שהוזהר קורא לנו"ה תרין סמכי קשוט גם מעם ההוד בשמאל' והלא הודאה דבר

שמאלא לפי שהוא ביצחק מרת גבורה אך ע"ו היה דבוק בגבורא בישא שהוא רציחה וצריך לאקווא דמא כנ"ל גבי ישמעאל וד"ל

התפילין לשון שפל וחיבור ה' שהוא חכמה לה' שהוא המלכות וכיון שהוא עובדא ה"ה כלול כ"א מעשרה שהוא שפל לנון וכונת התפילין אה"ה שיש בו כ"א אכזרות יהוה שיש בהן ד' פרשיות וארנ"י שהוא העור שהיא המלכות

התפילה ג"כ לחבר היוד שהוא חכמה לה' שהוא המלכות שהוא הרבור ע"י הקול שהיא הוי"ה וע"י המחשבה שלו שהוא הבינה שלו והוא סוד אה"ה הוי"ה ארנ"י ולמה נקרא שמה תפלה שמחבר צורה ליוצרה

נקרא המלכות שהיא עש"ו ויש עשיה דעשיה היינו מלכות דמלכות שהם ב' דלתין שהוא ד"ד וע"י ו' שהוא לשון המשכה מן דף לרף הלוך ילך ובכה נושא משך הורע וכו' ר"ל אם ההולך ממדרגה למדרגה ועוד חסין להשיג יותר הוא ממש כמו שא"ס אין לו סוף כך זה האדם יש בו המדה להשיג הורע המשפיע מא"ס אבל זה האיש האומר יש לי די בזה שאני יכול ללמוד זה אינו משיג רק קש ותבן שהם הקדיפות וזה פי' הפי' הלוך ילך ובכה ר"ל שרוצה לילך ממדרגה למדרגה וכל מה שהוא משיג כבר אינו שוח לו וזה נושא משך הורע מא"ס המשפיע אליו אך מי שאומר בא יבא כבר לכלל המעלות והוא ברנה תמיד לאמור שלום עלי נפשי כי למדתי תורה הרבה ואי' צי יותר זה נושא אלומתיו דהיינו הקש והתבן

מעם

למדת אהבה ויראה מפני שאם לא היה לאדם כ"א אהבת השי' היה האדם רגיל תמיד עם השי' וגם היה נטבע באד' האהבה ונעשה לו טבע אך מכה היראה שעמה הוא ירא לגשת וד"ל

מהו קטנות וטהו גדלות ד"מ כשאדם יושב ולומד תורה שרא בהבנה אז היא בקטנות שאין שכלו שלם אבל כשהוא לומד בהבנ' ובהתלהבו' הוא במדרגות גדלות שמקושר במדרגות העליונים וכן בתפלה ובכל מצוה שעושה האדם יש קטנות וגדלות

יחשוב כשיושב ללמוד או אפילו בדברי חולין אז יחשוב באיזה ענין הוא מדבר אם באהבה או ביראה או רחמנות או בניצוח או בהודיה או בהתקשרות או באיזה ממשלה ויתקשר א"ע במדה ההיא

העוסק בתורה לשמה פירוש לשם ה' זוכה לדברים הרבה פירוש ממילא נתרבה אליו הרבור בחכמת התורה

כשאדם מדבר דבור טוב והרבור הוא החיות של האדם והחיות שהם סממני ית' או הרבור סלקא לעילא ומתעורר הרבור העליון הוא שומע ושמעיו עליו יותר חיות מלמעלה אבל כשהוא מדבר דבר רע לגנאי או ברור הרבר להיות נפסק ממנו כל החיות לגמרי ג"כ מה י' לגביה שאנו אומרים בלא' (ער האט אויש גירעט) יש לתמוה מה המדרגות שבו בתורה והנה טוב מאד כמה פעמים במעשה בראשית העולמו' ובמשנה תורה כי ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע מהיכן בא הרע אבל אין הפי' כמו שאנו ישמעאל אומרים רע ממש ארא הרע הוא ג"כ לעשה טוב אבל כשהומאם והאהבו' או נעשה רע ממש למשל המכבד שמכבדו בו הבית ק באהבו' שעשוי לקנות הבית הוא טוב קצת אבל הוא במדרגה תחתונה זו הווע"ס טוב הוא וכשצריך להכות בו התינוק כשהוא חושא אז א מדרועה המכבד נעשה רע גמור ומכים בו את התינוק : מקושש לש"ש דהיינו מתחמין פירוש כמ"ש בזהר מענין זה דהיינו לבי' מדות מיל ות"ת הנקרא שם שמים ועיין בזהר :

דקוטי יקרים

דבר גדול ונצח שהוא נוצח ביטין והסברא היה להיפך אך התירוף אדרבא בשביל שהוא נוצח והאדם עובר השי" אף בניצוח ר"ל שמהפך הניצוי ונובר עליו הוא העבודה יותר מההוראה ולכך הוא ביטין: הסדר בלא מחשבה היא כמו מ"ז כי המחשבה אצל האדם היא שיעור קומה שלמה והראיה כשאדם מחשב בדבר אחר בעת הזיווג מוליד בן תמורה ונס כשאין מחשב כלום מעין הזיווג אינו יכול לזווג והמחשבת היא החכמה והדבור הוא ההולדה כי גם במחשבה יש אותיות כי מחשב באותיות ומשאדם אינו מחשב במה שהוא מדבר אזי הוא כמוציא ז"ל שהדיבור הוא החיות שלו :

הכוונה של הלימוד הוא זה כשלומד למשל מימרא אמר רבא יחשוב שרבא בעצמו עומד לנגדו והוא אומר דבר זה ואז כשיתנהג כן ימשוך על עצמו החיות מהדבור שהם האותיות ואח"כ כשאומר הדין שאמר רבא אז הוא ממשיך אליו החיות מהבינה שהוא אומר הדין כשכלו ובהנחתו לכך יתקשר עצמו וימשוך אליו החיות וגם שפתותיו דובכות בקבר וגם מביא נאילה לעולם שהיא הגוף שלו שנקרא עולם קטן והנאולה הוא החיות :

סוד כי הפסן חסד הוא האמור בסודות דא"א ובז"א נאמר ורב חסד וכמ"א אחר נקרא ז"א חסד סתם כמ"ש חסד לאברהם משל ע"ז אדם שהיא מכניס אורח והוא הנקרא בעל חסד דהיינו כשרואה האורח מכניסו לתוך ביתו ועושה עמו חסד אבל אין לו התלהבות וחשקות תמיד להכניס אורחים ולעשות עמהם חסד ולהחזיר אח"ז אלא אם נודמן לו אורח עושה עמו חסד ויש שאינו נספק מרצונו הוה שהוא חושק תמיד לעשות חסד עם כ"א ומחזיר תמיד אחרים כמו אברהם אבינו ע"ה שהוא מצטער מאוד כשהיה לו אורחים לעשות עמהם חסד המדה הוה באריך ינקרא רצון שרצונו תמיד לעשות עמהם חסד לכן כתיב במדותיו כי הפסן חסד הוא ורצונו תמיד לעשות חסד ובז"א הוא מדה סתם שאין לו רצון זה כמו בא"א אך בשעה שא"א סאיר בז"א נקרא אז ז"א ורב חסד שאז קיבל מא"א חסדים הרבה :

ויש בתורה מעשים ותנין ואותיות פי' דר"ע היה דורש על קוץ וקוץ תלוי תלוי של הלכות משל למלך שצויה לבנות לו ביתו ומסתמא עלה זה במחשבה ומסתמא ה"י לו נ"כ מעם ע"ז נמצא המחשבה יש לו מעם ע"ז ומן המחשבה בא לדבור וצוה לעבדיו לבנות לו בית נמצא כששואלים לעבדיו למה אתם בונים אין להם מעם ע"ז אלא דבור של המלך חסד וכתב על הקונטרס מימינו אש דת למו משל לרופא המקו דם אע"פ שעשה לו רעה לפי שעה אך אח"כ יבוא לו טובה ואיתא בגמ' וזכור לו יום המיתה אע"פ שהוא יראה רעה מ"מ אח"כ יבוא לו טובה מזה כי בשביל זה שזכור לו המיתה ישוב אל הבורא ית' ויזכה אח"כ למדת האהבה וליראה כושת שהאהבה מקבלת ממנו ע"ד שהזוהב משיבה מן הכסף דהזוהב הוא לשון יראה כי שרשה מנבורות ע"ד מצפון זהב יאתה כמשל א' ברה מן המלך ופנשו בו גולגולין ומתוך יראתן חזר אל המלך אע"פ שנראה בעיניו שהגולגולין הם רעה מ"מ בא לו טובה שחזר אל המלך פירוש מחמת אש נתפסמו נבורות חסד אוזה ענין : כל שמעשיו מרובין שיש לו הרבה מעשים מחמת חכמתו ר"ל בשביל שהוא חכם ועשה ע"פ דברים נשמיים לכבודו ית' חכמתו מתקיימת ר"ל מתקיימת עולמית שנתוסף להקב"ה וכל שחכמתו וכו' שאין בחכמה זו רק שהוא לומד בסתם אחרי שהוא מכין מה שהוא לומד אם הוא בלא דו"ד אינו כלום :

אין כאלהינו הוא בעולם העשיה שהוא כמו ספר שבדוראי א"א למעות מי כאלהינו הוא ביצירה שאפשר חלילה

למעות שם כמו אחר שראה מ"ש וכו' אך אני אינו מיעה כי מי כאלהינו נידה לאלהינו הוא בכריאה ששם א"א למעות מפני שקרובה לאצילות ובאצילות אומר לנוכח אתה הוא אלהינו : ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך כי יש באדם נ"י ימנים בשנים שרו שני נערות שהולך אחר תאוות ושנים אמצעות אין בהם כ"כ תאוות עוה"ז ושני הזקנה אין לו תאוות כלל ומעם לזה לפי שני שותפין באדם אב ואם והקבי"ה ודבר זה הוא חסיד שהאיש יש לו תאוות אשה לפי שיש בו חלק אם שהוא נקי ואשה יש לה תאוות איש לפי שיש לה חלק אב שהוא דבר וזהו פי' ה' ובחטא יחטתי אמי פי' החלק של אמי שיש בו הביאני לידי מעשה זו ונחזור לענין ראשון לפי שיש באדם ג' שותפין לכן בשני נערות יש לו לאדם תאוות רבות מצד חלק האם שיש בו ובשנים אמצעית אין בו תאוות כ"כ לפי שכבר כלה חלק האם שבו אבל עכ"ז יש לו תאוות מצד חלק האב שבו אבל בימי הזקנה אין לו תאוות כלל לפי שהוא חלק הקב"ה נמצא מה שאדם פרוש מתאוות בימי הזקנה אין זה רבותא אבל אם אדם פרוש מתאוות בימי בחרות בזמן שיש בו עדיין חלק אב ואם זהו מעלה וזהו פי' ה' ראשית בכורי אדמתך ר"ל בימי בחרות תביא בית ה' אלהיך לא תבשל גדי נדי אותיות ניד בחלב אמו ר"ל ע"י חלק אם שבו פירוש מתאוות ואף שאין המשך לדברים אלו שאכתוב עכ"ז אכתוב וכלשון ששמעתי וזהו וגם בזה הוא סוד בשר בחלב כגיל לפי שהגיד אין בורק בשר וזהו נ"כ שברית הלשון וברית המעד הם סוד א' לפי שבשניהם אין בהם רק בשר וז"ס מה שזוכר כמה פעמים לשון ברית בבשרים לפי שאין בבריות הנ"ל רק בשר אבל הסוד האמת המיומז כפי הנ"ל אינו זוכר :

נרפס בספר דקוטי אמרים

כר שאסור יש כנגדו היתר והבן וזה הכלל שכל מעשיו יתה לשיש וכל מה שעושה וזהו שנאמר על שהמעשה וידבר אל העצים ואל האבנים שעל כל מה שראה אמר על כולם מעשים שמנועים על עבודתו ומשימא שכל מה שבנות הכל צריך לעבודת השי" הן סהור הן טמא והכל הוא בעצם שהנהגתו מלובש שם ד"מ האדם ואשתו הם גוף א' ובניס הם המקבלים נקי בניו גוי' כנגדם אף שהאשה הוא נקי אבל בערכם שהם המקבלים הבנים נקי נוק' ונגד הבנים הבית הוא הנוקב' וזהו שאמר רז"ל ביתו זו אשתו ונגד הבית כל כלי תשמישי וכל הדברים שבבית הן קטן או גדול נקי נוקבין וזהו צריך הכתנה נדונה שכל מה שרואה בבית ובריות משוננים ומה ששכיחים הכל היא בעצמו דהיינו שצריך להנהיגו ומה יודע לו כל הצריך לענינו ולעבודתו ובהכל מלובש השגחתו ית' וד"ל וזהו לא כנבורת הסוס יחפץ הוא רם למדריגות תחתונות שהסוס מפילה לרובק והמדריגה תחתונה הם מפלים דהיינו כשכא לו פחד מאיזה דבר זה מעורר לו יראה כי באים לו האותיות מהשבירה ששייך ליראה ולא בשוק האיש ירצה ששוקיים הם מדריגות תחתונים לא מפני שיפחו מפני זה שולח לו הקב"ה רק רוצה ה' את יראיו המייחלים לחסדו להעלות היראה שמיראה באה לו האהבה אבל הענין אם ירצה האדם כניון לבא לידי האהבה כדי להעלות לזה כתבתי אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ והוה שארול המקשה עצמו לדעת היא בנידוי דהיינו מרוחק מהשי' הוא סובר שהוא מקורב להשי' ובאמת הוא מרוחק מאוד ועל הדברים האלו נמשיל משל לאיש חיל שכא אל האדם לקרוא אותו אל המלך והוא בכעס גדול וכפחד ומלובש בכנדי א"א ופחד והאדם מתירא ממנו ובאמת הוא אינו כלום ואין לו

להושי ירמים

איוהו חכם הלומד מכל אדם שנאמר מכל וכו' ודיקדק הרב מור מו' סיכל למתן לא אמר הלומד מכל מלמד כלשון הכי מכל מלמדו וכו' ותירץ שהתנא בא להוסיף כי לא תורה בלבד יש ללמוד ממלמדו אלא אפי' שארי מדות והנהגות טובות דהיינו איזה הנהג' ישרה או מד' טוב' באדם אפי' מע"ה או מרשע יתן בדעתו מנהג זה וילמדו ממנו וזהו איוהו חכם הלומד מכל אדם איזה מדה טובה והנהגת ישרה בעבודת הבורא ית' רחמנא לבא בעי ר"ל לבא בעי רחמנא :

ענין היחוד הוא שלא להפריד השכל מן הדבורים שלא לערב רע בסובי' וזה ועין הדעת טויר וזהו שפחה כי תירש וכענין מים עליונים ענין היוונים והיחוד דע שאין שם רע כלל וזה צריך לייחודינו אך י"ל פי' האב רואה הזיק לבן הוא הולך בדאגה בלא דעת היינו שאינו מתכשר לתענוג ודויק והדברים ברורים למבין :

מפני שיבה תקום והדרת פני זקן א"ת שצריך שיהי' הקומה קודם הזקנה דהיינו שיראה שלא יאבד אף יום אחד חו' דעולם שנה ונמשך להם מקושרים זביז וכשיש פנס ח"ו בשנה ואינה שלימה ח"ו נפנס עולה ונמש' וזהו תלת עלמין הנו' בזוהר וזהו מפני שיבה תקום שיהיה לך תקומה שרא יפול ח"ו רק יערה תמיד למדריגה וזהו פי' זקן כמו לפני זקן וזהו ראשית בכורי אדמתך תביא בית פי' לא תבשל גדי אותיות גדי בחלב אמו כלומר אפי' תאוות תשמיש יהיה לשיש דהתאוה שבובר מכה הנקבה שיש בזכר דהכל בזוין נאצלו ואף הזכר כלול כלול מזוין וזהו לא תבשל גדי בחלב אמו רק יהא לעולם כוונתו לתענוג של מצוה וזהו תקום גימט' תקימו עיין בכוונת ודויק :

ולך ה' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו וי"ל אם הוא משלם כמעשהו מהו החסד כשיש בגמרא וא"ל ע"פ מ"ש התנא אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב ע"פ לקבר פרס אלא הו' כעבדים המשמשין הרב ע"פ שלא לקבל פרס והוא ע"פ משל לעבד אצל האדון ואם העבד עומד את אדוניו כראוי משלם לו שכרו משלם אבל זאת לא יעלה על שום עבד שאף אם יעבוד האדון עצמו עבודת העבד שישלם לו שכר לעבדו בשביל זה וזהו כאלו הוא משמש את הרב כלומר העבד המשמש עם הרב שיעבוד עבודת עצמו ועוד שישלם לו שכר עבור זה וזהו סתיות גרול ועכ"פ אם העבד עושה כן ומשמש עם הרב שיעבוד יהיה עכ"פ ע"פ שלא לקבל פרס ודי לו שאינו עובד את הרב בעצמו והנה ידוע שהאדם מעורב טויר ולבד זה כי הגוף הוא מסמך דמסאבי' חולקא דיצה"ר כמשי"ה ובחמא יחמתי אפי' והנשמה הוא חלק אלהי ממעל והנה חלק הטוב והנשמה היא העובד עבודת השם וזהו המשמש את הרב כי החלק אלוה בעצמו הוא עובד לאלוה והעבד המשמש את הרב שיעבוד עבודה המוטל על העבד ואע"פ שזה נקרא עבודה גרוע שאין העבד עובד כלום עכ"פ לא תהיה זאת במחשבתו ודעתו לקבל שכר ע"ז אבל הקב"ה ברחמי' ובחסדיו הוא משלם שכר לעבדיו אע"פ שאינם עובדים אותו רק מאתו ית' הוא עבודתו וזהו ולך ה' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו אע"פ שאין האיש עושה כלום מעצמו אע"פ אתה משלם כמעשהו כמו שהיה העבד עושה בעצמו וזהו חסד ור"ל

או יוכן עפי' משרו"ל אשרי האיש אשרי אדם שהוא מתגבר על יצרו כשהוא איש והנה אמרו רז"ל יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לא היה יכול לו נמצא שכל התנברות האדם על היצירה היא בעזרתו ית' ויש וכל ה' החסד כי אתה תשלם לאיש ר"ל לזה האדם המתגבר על היצר הרע שהגבור הוא נקרא איש כנודע ואתה תשם לאיש כמעשהו כאלו היה מתגבר בעצמו כלי עזרתך וזהו חסד גדול :

בגמרא

לאדם ליורא ממנו כלל רק מפני שיראת המלך מלוכש בו שבגדווי סימן שחותם המלכות בו אבל מעצמו אינו כלל ואם האדם הוא חכם אינו חש לדבר עמי ואינו מתיירא ממנו ומפחדו ואימתו רק תיכף הוא ממהר לילך אל המלך עצמו או למעמים בא איש מהמלך בתנועת אהבה ומי שהוא טמא הוא מתענג ומשתעשע עם השליח סחמת ששומע ממנו דברי אהבה אבל מי שהוא חכם יודע שהעיקר הוא רצון המלך ואומר מה לו לדבר ולהתענג עם השליח הלאה ארך לעיקר ושורש התענוג והאהבה והולך אל המלך ואינו משגיח על השליח כך כל הדברי' שבאים לו הן אהבה הן יראה ילך אל המלך הוא מטיה הקב"ה ויעלה הכל למעלה הן אם באה לו איזה יראה היצונית או הזיק ה"ו או נזרמנה לו איזה שמחה ותענוג הכל יעלה למעלה למלך עליון ולא יעשה כמו השופה שהוא מתענג ומשתעשע ואוכל ושוחה עם השליח השלוח לו מן המלך ומחמת זה הסיח דעתו ושכח ששלח המלך לקרוא לו ואף אם בא יבא לפני המלך ית' אף המלך מאוד ושמתו נהפכה לתורה ולא כן המלך אשר עינו בראשו לאמור מה להרבות הדברים עם השליח טוב לי לילך להמלך לעשות רצונו לכן צריך האדם להתיישב מאוד בעבודת השיי על כל דבר ודבר ואם נפשך לומר האיד יכול האדם להעלות במחשבתו כל דבר להיות ממותק בשרשו אך כי כתיב תמים תהיה עם ה' אלהיך והתיו גדול דלכאורה התיו רחוק מהא : עיין בליקוטי אמרים הלואי אותי עובד ואת תורתו שמרו : נ"ל דרך הלצה ע"ד נגבא אסומא דסחתרתא רחמנא קרי' ועוד נ"ל דהכלל הוא דתכלית הידיעה היה שלא נדענו ויאמר האדם מה לי לחקור כבוד השיי ואח"כ שלא לידע הלא בתחלה נ"כ איני יודע ולזה אמר הלואי אותי עובד אחר שתורתי שמרו כלומר אחר שחקרו כבודי ית' וילמדו תורה ואח"כ אותי עובד לומר שלא יכול להגיע לידע אותי כמשל המסינה :

להגיד בבוקר וכו' פי' כשאדם בבהירות ר"ל בדביקות חסדך ואמונתך בלילות פי' כשאדם לפעמים נופל ממדרגה הידועה : וזכור שבוקר יום שנאמר בפי' הוא לשון בהירות וערב ולילה לשון עכירות ידע מה כחשוכא ונהורא עטיה שרי' ר"ל הקב"ה מקושר עם זה האדם שעושה א"ע למה ר"ל ללא כלום ולא עוד אלא אפי' בחשוכה כלומר אפי' כשהוא בין עניים הנקי' השוכים הוא משפיל א"ע נגדם מגדל ענוה עם זה האדם הקב"ה מקושר וא"ת שאפשר שאדם זה באמת הוא נמי שפל הערך כמו הם וא"כ מאי רבותיה בענוותנותו לזה אמר ונהורא עטיה שריה ר"ל שהיא אדם גדול מאוד ואע"פ שמשפיל עצמו מעם למה כשאדם מדבר דברים בטלים אינו מכביר בזה על הגוף כי מדברים בטלים אינו בא להגוף שום חיות בהם כי אין בהם עצמם שום חיות אבל כשעוסק בתורה בדו"ר אז בא מזה חיות גדול אל הגוף ונעשה הגוף מזה כבוד ממה שהיה בתחל' כי תחלה היה נחמר סתיות זה וזה החיות מכביר על הגוף כמו האדם אחר אכילה גופו כבד עליו מפני שחיות בא לגוף מהאכיל' :

שופטנו כבראשונה ויועצינו כבתחילה ר"ל שופטנו הוא היצירה והיצ"ט כמאמר רז"ל צדיקים יצי"ט שופטן ורשעים יצ"ח שופטן והם ב' המלאכים המלוים לאדם וכשאדם מטיב מעשיו מלאך הרע עונה אמן בע"כ כידוע ואז שניהם הם השופטים אותו ומנהיגים אותו וכן היה במעמד הדין סיני ואז מסקה זוהמתן והיו שני השופטים שניהם כא' טובים ואנו מתפללים עתה השיבה שופטנו כבראשונה :

דוהקת הבשר ר"ל אהבת השם דוהקת ומזכנת את הבשר שהוא הגוף : עוד י"ל שאהבה דוהקת ואין לזממקת את הבשר שהוא דין כי הבשר בא מסימרא דרינא כידוע :

בי מ
ת ספני
ליונו
אדם נ
תאוות
אין לו
קב"ה
יש בו
יש לה
החלק
ראשו
לאדם
אין בו
ראשו
לל לפי
ת ביש
בחרות
ראשית
תבשל
ראשו
אכילתו
לל לפי
מערות
כבר במה
ק בשו
מעשו
שהמצי
אמר על
שבבתי
א בעצמ
ובנטי
וא נקי'
הבנים
הבית כל
נוקבין
וכריות
להנהגתו
מלוכש
הוא רס
תחתונת
עורר לו
א בשוק
שיפתי
המייחלים
כל הענין
לזה כתב
שארזיל
הוא
וד ועל
ים לקרא
גדי אימ
ואין לזממקת
ם

דקושי יקרים

בגמרא אמר הקב"ה לזו עלי ואני פורע וק' רמה המדה הוא
כך ולמה לא יזמין הש"י רעני שיהי' לו על סעודת
שבת ולא יצטרך ללות וי"ל ע"פ הלצה כי ידוע שאין הברכה
שורה אלא על איה דבר אף שהוא מועט מתברך כמו אמר
שמן דאלישע אבל אין הברכה שורה על דבר ריקן אלא שיעש'
הקב"ה גם מפורס' יש מאין והנה אין דבר רוצים להנות ממעש'
ניסים כמו שמצינו במה תנאים ואמוראים והוא שאמר לזו עלי
כי זה מדבר בעני שביתו ריקן אין כל בבית אפילו דבר מועט
שתשר' עליו הברכה בכתי' שלא יהי' הגם מפורסם ויכיר כ"כ ואם
ירצה הקב"ה לעשות לו גם מפורסם אפשר שלא ירצה להנחיל
אמר לזו עלי ואני פורע כו' כדאית' בגמ' הנודר הנא' מחבירו
פורע את חובו א"כ מצינו בפריעת' חוב אינו הנא' א"כ לא יהוש'
העני וילוח ויענג את השבת ואף שהקב"ה יפרע את חובו אין
זה מיקרי הנאה ממעשה ניסים כנ"ל ואע"ג דגמ' מוקי לה באותו
חוב שאין המלוה תובע את הלוח שאם ירצה לא ישלם למלוה
כדא"י שם גם הכא המלוה לעני כזה מסתמא ג"כ מלוה לו ע"מ
שלא לתובעו :

בגמרא

זו הכלל שאינו מחויב בדבר אינו מוזהר את הרבני
ידי חובתן מ"ם הלשון שאינו מחויב ולא חתר עי
שאינו מחויב בדבר או הל"ל כפיפא וזרישא אינו מוליא את הרבנים
ירי חובתן וי"ל ע"פ מ"ם שידוע כי כאשר הרשע מרצה לחטוא
הוא גורם בעונותיו שיבא לידי לדיק ההור' מעצמי' השון אותו
עצירה שערב הרשע וגם זה ידוע שאין דין מתקן אלא כשרשו
ומתמה זה יכול הלדיק לגרום לעלות גם כפס הרשע מן החטא כי
הלדיק כשבא לידי ההור' עצירה סיכף מתקרב וחוזר בתשובה
ומעלה ומגדל את הטוב מתוך הרע וגם את הרע מתקן בהפעלותו
אל שרשו וז"ל כל שאינו מחויב בדבר ר"ל כל שלא נחתיב
בדבר עצירה דהיינו שלא באם לו ההור' עצירה זו טעמה הרשע
אינו יכול להסליח את הרבנים ידי חובתן דהיינו הרשעים מפני שלא
באם לו ההור' אינו יודע ועין איזה עצירה עבר הרשע סיהא יכול
למתקן ולהסליח את הרשע מחובתו אבל מ"ם שמחויב בדבר כלומר
שנחתיב בדבר עם הרשע שגם לו ההור' כנ"ל יכול להסליח
ולכך אער שמחויב ולא אחרו שחייב כי לא נחמתו בא לו ההור'ור
כ"א ע"י הרשע אבל בני הרשעים אמרו ידי חובתן שהם חייבים
בנפשיותם ולא אחרים מחייבים אותם או כ"ל מ"ם שאינו מחויב
בדבר מ"ם שנחתיב האדם בגלגול ראשון ובא בגלגול שני כדי לתקן
את העוונות וכמ"ם כמה תנאים ואמוראים יודעים מאיזה הגלגול
הוא בא ואיזה הדבר הוא לדיק לתקן כמ"ם ח"ס לי דקיימתו מלת
לית וז"ל ח"ס לי דקיימתו דלא עקביא ד"א בלא תורה וספילין
וכיוצא בזה והנה הלדיק יודע על איזה עבירה נתגלגל ויודע שנתגלגל
הראשון היה שוטף ומת' את הרבנים והנה הוא לדיק לתקן את הדבר
ולזכות את הרבנים ולהוכיחם להחזירם למוטב שישובו בתשובה שלימה
וז"ל כל מ"ם שאינו מחויב בדבר כד' כלומר בגלגול ראשון או שהוא
באדם נתגלגל ה"י רק שאינו יודע פרט החטא שנתגלגל עליו ואינו
יודע שהוא לזכות ולתקן את הרבנים זה אינו מוליא את הרבנים "מ כלומר
אינו יודע שיעיל תקומו שהיה רוצה לתקן לזכו' את הרבנים כי
אשר שנתגלגל בשביל ד"א אבל מ"ם שידוע בשביל איזה חטא הוא נתגלגל
ודע שהוא מחויב בדבר זה ונכר הוא יכול להסליח את הרבנים
מתוכן כנ"ל :

הבנים

יולאין דקשרי' ובני עלכים בזגין וכל אדם אלא
שדברו חכמים בזהו וכל דרך רמז ע"מ מ"ם רז"ל
הרבה עשו כרש"י ולא עלתם בידם והרבה עשו כרבי ישועאל כו'
והנה הלדיקים אשר תורתם אומנתם והוא עוכרת למלוא ערף לבניו
ומוכרת לבטל עלימודו ולחזור בטווקים ונחמזו' הנה מה עושה
הלדיק טרם לחלו לטוק הוא מתפלל ומתחנן לפניו ית' ומתבר
קשתחו בתפסנה קדושה כדכי שלא ילכד בחלודות היל"ר בלחלו

והנה ידוע שמי שיש לו נפש אפסיה מעצמה נקרא בן יום אדם
זכה אלא לתקן כפס בלכד שיהא מרת העול' וזה נק' בן עולך וזה
אפשר הרמז בתפסנה הננים דהיינו אומן שיש להם נשמה יכול
ללמד בקשרים ר"ל שיקשר נשמתו בשרשו הנקרא מתפסנה כדור
ויכחי ללמח עול למי שרואה לירד לבדו עמוק מאוד נקשר אל
מלמעלה כי מתייחד שלא יכול לחזור ולעלות מעבור לכן מקשר אל
מלמעלה כחבל ארוך ודרך החבל יכול לחזור ולעלות אבל מ"ם
רק מצוי מלכים דהיינו שאין לו רק נפש או חפ"י דוח אף עדי
אין לו חלק נשמה לא יסמוך על קיסור נחשבתו מפני שלא
עדיין מדרגות מתפסנה וחילי לא יהיה הקשר אמיץ וחוק וישי
בעמקי שבור ע"כ זה לר"ך ללא' זגנים שהם המשמיעי' קיל וזה
בדברי תורה שהם מדרגת שרשו כידוע וחגין עליו שלא ילכד
וכל אדם מ"ם זה קלי על הסיפא וכל אדם לא יסמוך ע"ז קיש
מתפסנו כי חילי עדיין לא הסגי למדרגת נשמה אלא מה שדברו
הננים יולאים בקשרים לא דברו אלא בזהוה ר"ל בזהוה להם
היו חכמים והסיגו למדרגת חכמה שהיא נשמה לכחמה וע"כ
שהיה להם נשמה אבל כל אדם לא יסמוך ע"ז אלא
זגנים כנ"ל

צ"ך

אם בני ישראל פירש' אין לו אלא זכרו מיד ודלודות
צ"ח לר"ך ה"י לזרז נמקום שיש חקרין כיס כו' וזה
אם הוא כפשוטו עמו הזכרו להקריב צ' תמידין ומה חקרין
הוא זה לכל ישראל להקריב צ' תמידין בכל יום הלא העובדי
הרבה יותר מתמידין והיה לומר לו שם וזכרו ועוד תהו
ולדורות והלא תמידין עמידין ליגטל בחורבן כבית י"ל על
שאר"ל כל העובק בחורה כללו הקריב כל הקרבתו שאל' זאת
העולה ואפשר לומר ע"פ רמז כל הפרשה זו לו חת בני ישראל
חורת העולה מ"ם זכרו מיד ודלודות שהתורה לא ת-בטל לעול
כי לא תשכח מפני זרעו לכך זכרום שיעקוב חמדה שהיא השני
למעלה מכל הקרבתו וקאמר והר' נפרס על איזה חורה זכרו
ואמר היא העולה על מוקרה שהיא בתפסנה' ובתפסנה' שזכרו
ולא שהי' ח"ו מן חספה ולחן כי כל מלה ומלה דלה נש
בדור לא פרחא לעילא ואינה קרויה עולה ומ"ם על המזבח
האדם הנק' מזבח כמו שאר"ל וי"ל את האדם עשר מן האדם
ההיכן נכרה מקום כפרתו מן המזבח אומר כל הליכה ר"ל
יחי מ"ם האדם נשוי"ם שותה לליכה עד שנוקד יהיה את
החורה נקרא את חוקד בו בתפסנה' גדול ונדביקות הבורא
ובקוף הפרשה את חמ"ד כו' לא תכנה אפי' רגע א' רק יק
והינה בו יומם ולילה זהו באמת לר"ך זכרו גדול ומיד ולחן
כי לא הבטל כנ"ל וע"ז אר"ם ביותר לר"ך ה"י לזרז כו' כי רש
למעתי' שאחר את יעקוב האדם זרע בשעת הזריע' שיה
אינתי נעשים אלא יעקוב בחורה כו' זהו רמז' חקרין גדול ע"ז
מכל מלאכת העושה' ויהיה תורתו אומנתו

בפ' וישמע יחזרו את אשר עשה ה' ליהם עברו ולישראל
וי"ל ומה שאמר לנפש והלא עיקר הכס ה' ליה
ועוד אם היא השמועה מניקים והנפלאות והאחרות ח"כ עיקר
מן הספר ומהו אשר עשה ונ"ל ע"פ הל"ה שידוע שפרשה וי
לא היו תלמי נים בשם המיוחד ב"ה רק היה להם חמ"ה מהם
אלהים באותיות מ"ם מאלהים כדאית' בכתבי האר"י ז"ל והנה
לכך כפר שלא ראה העלך עימיו ולא השיג עימיו כיצום המל'
ומהו רק שפעע שיש מלכות בעולם ושהוא שליט ומוטל
המדינות ומעליך עלכם על המדינות פרעיות ומושב סדרות
בכל מדינות מלכותו ויהי היום הלך הן כפר לשום ממדינה למד
ופגע בשר' א' והסדר' קטנים מלונם צבגדי רקת' ו
ואדרכמו' ואמר בלבו בודאי זהו המלך והמלך שאל ללחמי' ו
לו שהוא שר א' עשרות הקטנים ועליו כמה וכמה שררות וזו
סוים ועשונים וכולם הם עבדי העלך ואז הבר' יותר גדולות
אח"כ

דְּבוּרֵי יְהוֹרִים

הספק ובשבחי הש"י ובתהילותיו ובודאי יעשה יהודים גדולים והעלאת העולמות עד א"ם למשל אם משבחים איזה אדם ומספירים אותו יש לו תענוג גדול עד מאוד ומתרום בעצם ומתעלה מחמת השבחים והנחת רוח שעשה לו ואם כך הפסוק בנוף החומרי והגשמי כ"ש וכ"ש בדבר רוחני שהוא מתעלה ומתרום עד א"ם ועד אין קץ מחמת הנחת הגדול שעושה אדם הצדיק ועולה מעולם לעולם ומיחרם ויכול לראות ממש בחייו עין השכל כל האורות העליוני ומשיש שהעובד הזה מגיע לו ג"כ תענוג גדול בכל רגע ורגע בלי הספק כי שורש נשמתו דבוק למעלה נמצא זה האדם מרגיש בחסרונו אם יספוק אפי' רגע א' מפני שהוא מרגיש לכך אינו מספיר א"ע אפי' רגע א' מעבודתו ית' והוא המשמש את הרב ע"מ שלא לקבל פרס פ"י פרס לשם התיכה שהוא דבר המוגבל וכן לקבל הוא לשון גבול כמו מקבילי הלולאות רק משמש בלי גבול ושיעור כ"א בתמידות בלי הפסק זהו נק' עובד ה' האמיתי אבל המשמש ע"מ לקבל פרס כמו המרויח מומן לומן ואין מרגיש בחסרונו ובהבלעת הזמן וחיו יפ"י מעט מעט מעבודתו אף שהוא ג"כ נק' עובד את הרב אפי"כ א"ע עבודתו אמיתי :

בפסוק

שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב י"ל למדמהו למוצא שלל רב וי"ל משל לאדם ההולך בדרך ומצא אוצר רב עד אין מספר והנה האדם ההוא לוקח מן האוצר מומן רב ועצום כל אשר יוכל שאתו והי' לו שש גדולה וברצותו ללכת משם ראה שנשארו הרבה מן האוצר הן ליקח עד אין מספר מפני שלא היה יכול לקבל מחמת שאין כלים לקבל בתוכם והיה לו צער מזה וז"ש שש אנכי על אמרתך מה שלמדתי וקברתי אבל בנמר לימודי אף שלמדתי חיי הרבה אין אני מחזיק טובה לעצמי כי יודע אני חסרוני ומפני בעצמי חסרון ידיעת התורה מה ש"שחמתי שש ולמדתי וקברתי ממנה אלא כמשה מן הים דונת זה המוצא שלל רב :

ספח דוחה שבת ג"ל בדרך הלצה הנה מבואר בש"ע אות המתענגים בדבורים ומפורים מיתרים דברו ולספר סיפורם בשבת וזה ספח דוחה שבת פ"י ס"ה ס"ח והוא שבחו וז' ידעו מאיזה טעם ידחה ספח ר"ל פ"ה ס"ח את השבת ומפני שהתירו לספר סיפורים בשבת וא"ל הלל כו' משל נפלא ע"ז משל למלך לו שהיה מדינות הרבה ועבדים לאין מספר וציוה המלך לעשות יום מוגבל יום משתה ושמחה לכל שריו ועבדיו ולכל שירצה לבוא אל המשתה להתענג בתענוגים ומעדני המלך ולכל איש ואיש רצונו ושאלו כל אשר ישאל ויתאווי נפש בכדי שלא יחסר לשום אדם שום תענוג ועידון בעולם בכל אשר הוא חפץ ושואל תיכף יתן לו כאוות נפשו והנה היה השואל הרבה מה ששאל זה לא שאל זה איזה מהם ביקש שיתנו לו כל מה ששאל זה לא שאל זה איזה מהם ביקש שיתנו לו כל מעדני המלך מכל מיני מאכל או כיוצא ואם הוסיף לשאול שיתנו לו פרס מגדני המלך זהב ואדרכמונים ואין מהם ביקש שיתנו לו שלמונות ושררות על קצת שריו המלך והכל ניתן לכל א' וא' חפצו ובקשותו והיה שם איש צדק מוטל כאשפה ציעתו ובהגיע אליו השואל לשאול ולבקש תאוותו וחפצו וצרכיו מבית המלך ביקש שיצוה המלך שינתן לו שני משפלות של זבל לח וקר בכדי שיתכסה מהם ויתקן אותו מצערותו ונעו בו עבדי המלך וא"ל שוטה וחסר לבס זה אשר שאלת ובחרת מכל התענוגים הלא אם היית שואל ביום הזה חפצים טובים או מיני שבעולם וכל תענוגים מחמת הלב מהמלך היו נותנין לך כי כן דת המלך ונימוסו להיות עושים רצון כר איש ואיש וא"ת מחמת כאב צרעתך שאלו דבר זה שוטה שבעולם היה לך לבקש מאת המלך שיצא להרפוא' :

אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב ע"מ לקבל פרס ויבן ע"מ משל הגה האדם המרויח בממנו בתמידות בלי הספק שע"ה א' והו מרגיש חסרונו תמיד בעת שאינו מרויח כי הוא מורגל תמיד להרויח משא"כ אדם שאינו מרויח אלא לומן קצוב מומן לומן זה אינו מרגיש כ"כ בחסרונו אף שהמעו' בשלו אצלו והגשמי מובן אדם שהוא תמיד דבוק במחשבתו בעבודת הש"י בלי הספק רגע ונס עבודתו בלי שום פני' בעולם רק לעשות נחת רוח ליוצרו וכל מנמתו ועידונו ותענוגו לעסוק בתורת ה' ובעבודתו ולהסתכל בפנימיות כל דבר שבקדושי' בלי

להרפוא' הרפוא' היגיע הד' גדולה ע' ישתנה כאשר עשן ב' שואמר נשתנה ה' זה נדקר ה' בוקר ה' השלישי החכמה ע"י החכ' מודות לתהו' להיות א' אין במיש' עושה אר' כי שרני' להתהוות פ"י מכ' להציא נתבטלו ש' כי הוצרם מ"ם נשאו מתהלה סוף המ' בסוף המ' כלם בת' את הכל' שהוא מ' וא"ל ל' לעלות כ"ש ב' בשמים הנקרא יעקב ה' ויברה י' קדישין כו' וזש' לו ומה י' נקרא ב' אברהם והמרחם השלישי מרת י' אשר נ' ביניהם ונתנה ב' להרפוא'

במדרש הנה ממתו שלשלמה זה המשכן ששים גבורים
 סביב לה אלו ששים אותיות שבברכת כהנים ניל
 ע"פ דאית' בזהר על הפ' ויברך את יוסף ומקשה והלא לא
 בירך אלא לאפרים ומנשה ומהו ברכתא דבנויה היא ברכתא
 דאבוהו והנה ארז"ל כה תברכו תברכו לכה שהיא השכינה הנקרא
 כה כמ"ש וחסידיך יברכוכה יברכו כה וגם מצינו כר"י שאמר
 לו השכינה ישמעאל בני ברכני ואמר יה"ד שיכבשו רחמיך וכו'
 והנה לכאורה קשה הקב"ה אמר לו ברכני והוא בירך אל
 ישראל בכל תפילות יה"ד שהתפלל ויובן ע"פ הנ"ל
 דברכתא דבנוי וכו' היא הברכה דמברכין להקב"ה וכוה יתורין
 ג"כ מה שנתקשו בהם הקדמונים בתועלת התפילה שמתפלל
 האדם צרכיו הלא אם כדאי הוא וראוי אין הקב"ה מקפח שכר
 ובודאי יתן לו אפילו בלא תפילה ויתורין ע"פ הנ"ל שאין כוונת
 שאלת צרכיו של אדם לצורך עצמו רק להשפיע ולברך את
 מידות העליונים ועיקר הנתת והשפעה הוא כאשר מתברכת
 ישראל ואין מחסור להם ולכן אמר יה"ד שיכבשו וכו' בכדין
 שיושפע לתחתונים וזהו הברכה למעלה לכן אין אדם רשאי
 להתפלל על צרכי עצמו כי ה"נ כמה מקטרגים יתעוררו כי אין
 צדיק בארץ וכו' אך אם כוונת התפילה הוא רק להשפיע
 בהשכינה בודאי יענה כי אז לא יהיה שמן ופנע רע וקטרוג
 וממילא ימולא בקשת האדם וצרכיו כי זה הוא עיקר ברכה
 והשפעה שהשפיע בתפלתו במידות העליונים ושרז"ל אין
 עומדין להתפלל אלא מתוך כבוד ראש ורמזו להנ"ל אין עומדין
 להתפלל על צרכי עצמו כי לא יענה ואדרבא אפשר יהיה קטרוג
 ומזכירן עונותיו אלא תפילתו יהיה מתוך כבוד ראש פירוש
 מתוך כבוד השכינה הנקרא ראש כמ"ש ושמן על ראשך כו'
 בזהר שקאי על השכינה שהיא למעלה מראשו של אדם וכמו
 החכם עיניו בראשו וכמוהו רבים ועל נמנת תפילתו יהיה על
 כבוד ראש שהשכינה בנלות ועל הרצון השפעה וכשיענה
 בתפילתו ויהיה לה' הישועה יקויים ג"כ סוף הפ' על עמך ברכתך
 סלה אבל עמידת התפילה יהיה על כבוד ראש כנ"ל : ולכך
 לא אמרו אין מתפללין כו' רק אמרו אין עומדין רמז להנ"ל
 שעיקר עמידת התפילה ומנמתו להשפיע בעליונים כנ"ל וכוה
 יובן מ"ש וצדיק באמנתו יהיה ואמרז"ל זה צדיק המאמין
 בהקב"ה ומתפלל ומיבטח באמונתו שיקבל תפילתו ויהיה
 והלא אמרו בנמרא עיון תפלה זה המעיין בתפלתו ומיבטח לו
 שיקיבל מזכירים עוונותיו ולפי הנ"ל לקים כי מ"ש עיון תפל'
 מזכירן עוונותיו איירי כשמתפלל על צרכי עצמו ומעיין שכיון
 לכו הטוב ומחשב שבודאי ראוי שיקבל תפלתו כמ"ש רז"ל
 זהו מזכירים עוונותיו ומשמששין במעשיו אם הוא כדאי וראוי
 ואפשר שיענה ח"ו אבל הצדיק המזכיר בזהר הוא המתפלל
 באמונתו פ"י בצרכי השכינה הנק' אמונה כידוע זה בודאי יהיה
 כי על תפירה כו. אין קטרוג והנה ידוע מ"ש בזהר בכמה מקומי
 שהשכינה נק' משכן מכמה מעמים ועוד משכן ל' משכון משל
 למלך שהיתה מטרוניתא בשוק של בירסי והלך המלך לשם
 אף שאין דרכו בכך מפני הכיבונתא דמטרונתא ה"ל כשוק
 של מיני בשמים והנמשל מיבן אף שישראל אין עושין רצונו
 ש"ם ח"ו אף שהם בנלות בחינת שהוא מלאה גילולים שהוא
 שוק של בורסי אך מתוך חיבת המשכן שהשכין אצלם נודקק
 לשאלתם ובקשתם כשביל חיבת המטרונתא ונחשבת כשוק
 של בשמים ונענים בתפילתם כמ"ש וירח ה' כו' בשביל
 להשפיע בשכינה כנ"ל וידוע שהשכינה נקרא כה ונקרא
 משכן ונקרא אותיות וידוע מ"ש בכתבים כי ע"י כהן שהוא
 גימטרא ג"פ כה דווקא מתברכות הכ"ה וע"ש והוא שימשוך
 להם הארת הבינה הנקרא ס' וזהו ששים אותיות פ"י

להרופאי לרפאות אותך מצרעתך כלום חסרים בבית המלך
 רופאים מקחים וכל מיני סממני רפאות עד אין קץ והנה
 הדין הדבר כפני המלך שכך ביקש האיש הסכל והמלך שחכמתו
 בחולה עד מאוד אמר מאחר שהאיש הזה הוא כסיל בשבילו
 ישתנה נימוסי המלך ודתו זה אי אפשר רק ינתן לו בקשתו
 כאשר בחר לו כי הסכל הזה בחר בדבר מאוס משאלתו
 ובקשתו :

במדרש

ביום הזה נאו מדבר סיני מכאן אמרו בני
 דברים ניתנה התורה באש שנאמר והר סיני
 עשן כלו וגם במים שנאמר אף שמים נספו מים במדבר
 שנאמר במדבר סיני ומה ג' דברים אלו הם בחנם כך התורד
 ניתנה הנם לאדם שנא' הוי כל צמא לכו למים ולהבין
 זה נדקדק תחלה בפ' ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר והלא
 ביקר הוא תחלה היום הל"ל תחלה בהיות הבוקר ביום
 השלישי ויובן ע"פ הדוע שכל דבר שבעולמות נתהוו ע"י
 החכמה שני' כולם בחכמ' עשית וצריך לפרש המעם למה דווקא
 ע"י החכמה כי הנה ידוע שבכל דבר ודבר מעורב בו ד'
 מידות והנה הדי' יסודות הם נגדיים זה לזה והאיך יכול
 לתתהו הבריא' וכל היצורים והנעשים מדברים שהם נגדיים
 להיות אי' והענין כי כאשר החכמה נכנס לתוכה עשה את הכל
 אין כמ"ש והחכמ' מאין תמצא ס' והחכמה שהוא יש אמיתי
 עושה את כל האורות אינ'י הם מתבטלים מסתמת בריו' אור החכמ'
 כי שרני' בטיהרא וכו' ואחר שעושה את הכל לאין אז יש יכולת
 להתהוות בריה אחת מהד' יסודות וזהו והחכמה מאין תמצא
 ס' מכה שהחכמה העושה את הכל לאין תמצא ר"ל ויכל
 להמציא בריו' מד' יסודות ואף שאמרנו שבהכנסת החכמה
 בתבטלו הדי' יסודות עכ"ז יש בכל בריה רשימה של הדי' יסודות
 כי הוצרכו להתבטל לפי שעה בכדי שיוכל להתהוות הנבראים
 מ"ט נשאר הרשימו ואז נעשה מאין יש ס' מכה האין שנעשה
 מתחלה ע"י החכמה נעשה אח"כ יש זה א"ל תחלת המחשבה
 סוף המעשה כי מתחיל המחשבה שהיא החכמה נקרא יש ואח"כ
 בסוף המעשה ג"כ נתהווה יש נמצא החכמה היא עושה הכל וז"ש
 כולם בחכמה עשית כי מכה חכמה שעשה את הכל לאין תמצא
 את הכל כנ"ל ולבאר ענין יותר נאמר כי החכמה נקרא כ"ח ס"ה
 שהוא מ"ח החדש שלא היה בו שום שבירה והדברים עמוקים
 ואז לפרשם והנה המ"ה החדש הוא בחינת יסוד שיש בו כח
 לעלות עד הדעת ולהשפיע מן המוחין עליונים לתחתונים
 כמ"ש בכוונת הלולב והוא המחבר את הכל כמ"ש כי כל
 בשמים וכארץ דאחיד בשמ"א וכארעא בשמ"א הוא הת"ת
 הנקרא יעקב שהוא המחבר ומכריע בין חו"ג לכך נקרא
 יעקב הבריה התיכון אותיות חיבר כי יעקב בחר לו י"ה וכן
 ויברה יעקב חכל לשון חיבר שהיא המחבר הנשיקין העליונים
 קדישין וכן יוסף שהוא מדת הצדיק נאמר בו ועל סוף ישק
 כו' וז"ש ואלה תולדות יעקב יוסף ואמרז"ל שהיה דומה
 לו ומה שארע לזה כו' נמצא בו כח פ"ה שהוא צדיק
 יסוד עולם הוא המחבר הכל ומהוה אותם וידוע כי היסוד
 נקרא בוקר והנם שהבוקר מכונה למדת חסד כמ"ש וישכם
 אברהם בבוקר מ"ם ביסוד נתגלו החסדים כמ"ש בכוונת
 והמרחם כי לא תמו חסדיך כו' ולכך אמר בתחלה ביום
 השלישי שהיא מדת יעקב ואח"כ אמר בהיות הבוקר שהיא
 מדת יוסף סיומא דנופא בכדי שיוכלו לקבל את התורה
 אשר ניתנה במים ובאש שהם החו"ג והוא המכריע והממוצע
 ביניהם ונתהות החיבור ואח"כ במדבר פירוש כל השפע
 יתנה בעולם הדיבור שהיא מדרגה תתאה ונעשה קומה
 שלימה

לקוטי יקרים

המשכות ס' לאותיות ותתברך הכלה גם תיבת הנה מספרו סי' דרמו הנ"ל :

במדרש

נדוד השלום ששמו של הקב"ה נקרא שלום שנאמר ויקרא לו ה' שלום גדול הוא השלום שניתנה לעולם שנאמר ועניים ירשו ארץ ויהענגו על רוב שלום גדול הוא השלום שניתנה ללומדי ה' שנאמר וכל בנך למודי רוב שלום כו' :

וא"ל ע"פ שאמר"ל כל מחלוקת שהוא לשם שמים בו ואיזה מחלוקת הלל ושמאי וידוע כי המ"ל נקרא שם שמים ומחלוקתם היתה האידך השפע באה מתורה שבכתב שנקרא שמים לתורה שבע"פ שהיא המ"ל הנקרא שם ולכן כתוב הליכות עולם וארז"ל א"ת הליכות אלא הליכות פירוש ע"י ההלכות נעשה ההליכות שהוא השפעות מעילא לתת אל העולם שהוא דמ"ל כי זה עיקר לימוד התורה וברירור הלכותיה כדי להשפיע בנ"ך והנה ב"ה וב"ש שניהם לדבר אחד נתכוננו ל"ש"ש לקיים העולם רק שאלו אמרו לפי מדרגתם ושורש נשמתם ואלו לפי מדרגתם וז"ל רז"ל אלו ואלו דברי אלהים חיים וגם אל הרמו שאמר כל מחלוקת שהוא ל"ש"ש מופה להתקיים ולכאורה קשה והלא לא נתקיים המחלוקת שיצאתה ב"ק ואמר הלכה כב"ה ודברי ב"ש במקום ב"ה אינה משנה אך הכוונה כי רמזו בזה כל מחלוקת שהוא ל"ש"ש כנ"ל כדי לקיים העולם להשפיע במ"ל שהיא נקרא סוף כל המדרגין וזה פירוש שהיה מחלוקתם כדי להתקיים מופה ואלא עמדו דברי ב"ש מ"מ תחילות המחלוקת היה הכל ל"ש"ש כדי להתקיים העולם :

ואפשר

שגם לזה רמזו ג' שנים ומחצה נחלקו וידוע כי שנה גממרי' ספ"ו והנה ההלכות עיקר ההשפעה מנהי' וב"ש ת"ת ואמרו ומחצה שהוא דבר מסיים ונחזור לענין יצאתה ב"ק ואמרה הרכה כב"ה ואפשר שזה כוונת המדרש גדול השלום הקב"ה נקרא שמו שלום פירוש שעושה שלום בין המחלוקת שהיה בין כ"ה לב"ש האידך ההלכה והשפעה לשמו שהיא המ"ל שמו והכריע כב"ה שהם כיוונו האמת ואמר ג"כ טעם למה כיוונו ב"ה יותר מב"ש הגם שב"ש וירפ"י מפי ל"ך אמר גדול השלום שניתנה לעניים כמשד"ל וכי מאחר דאלו ואלו דברי א"ת למה ההלכה כב"ה מפני שגוהין ועלובין היו והנה אפשר שהיה כ"ש הרוב וגם חרופי מפי אעפ"כ הבריע כב"ה ואפשר שלוח הביא הפ' עניים ירשו ארץ ועניים הם ב"ה הם ירשו ארץ העליונה ונקבע הלכה הליכות עולם כמותם והתענגו על רוב שלום זהו מהמת השלום שעשו מן השמים מפני שהיו עניים וכיוונו האמת וקמ"י שמיא גליא והנה בדורות האחרונים התחכמו ואמר ר"י לא בשמים היא אין משניהין בב"ק כי כי בתורה אחרי רבים להטות ופסקו הלכה כרבים וז"ש וכל בנך לימודי ה' ורב שלום וכי פירוש כ"י כמו שלמדו את ה' ואמרו שאין משניהין בב"ק רק בתורה יעשו אחרי רבים להטות ובה עשו שלום בין המחלוקת אך התום כתוב בטובת פסחים דב"ה היו הרוב וא"ל שלפי דברי התוספת יהיה הפ' הכי והתענגו על רוב החרפות אע"פ שהיו ב"ש מחדדי מפי ורא היה לנו לילך אחר רובא דב"ה מ"מ מהמת גדול הענה שלהם נקבע הלכה כמותם והתענגו על רוב שלהם שנקבע הלכה כמותם שהיו עניים ועושים שלום וזהו על רוב מכלל דאיתא רובא אחרניא והוא סוד החרפות כנ"ל :

במדרש

והנה מגורת זהב כולה אלו ישראל שנאמר כולך יפה רעיית וגולהעל ראשה זו השכינה שנאמר ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם ושבעה נירותיה

עליה אלו נירות של שבת שהם ז' וז' מוצקת זה ז' וז' בראשית :

ונ"ל ע"פ כי סנה ידוע כי מלאכות המסכן היסח כולם לקיום העולם ושנה לאמר צמסכן לעשות מלאכה ולהסוב ומסכנין הטעם כי סיס צמסכן מלאכות סויות כגד מרום עיוונים וכן ערך המלאכה הים : המעשה ים פועלית ציד כמ"ס לעשות מלאכה ויס סאל : היו יכולים לעשות צידים אלל ע"י מחצבה כמס"י ידוע הים כללל לנרף אומיות סכנראו בהם ס"ו לפי שהיה מלאכה ומלאכה תמט מעין צריחות העולם כמו שהעולם צדאו הפי ע"י לרופי כ"צ אחרון כידוע וז"ל ד"מסוב מחסנות לך מלאכה המורה נתקט' משה זה וגם כללל לא הים יכול לעשותה אפי' לרופים ומסכנין מפני שהוא מהסכל הקדום למחשבה שאינה נתקט' צמסכה כלל לכן לאמר זה המעשה המורה והנה צ"י תאמרו נכרא העולם וכן כל שאר מלאכה המסכן המה נגד ויאמר ויאמר לכן נעשה ע"י עוטי המלאכה אבל המורה היא נגד ויאמר בראשית שאר"ל צדאשית נמי ויאמר הוא רמזו לזה שהוא עומד בהסכל גדול סל"א להסינו אלל עכ"ל וז"ל סל"ך רמזו אמרי' צמלח בראשית אך כי צדאשית הוא לשון ארש' ר"ל צדאשית לשון אמירה צדא וסנה ארז"ל צדאשית צצביל ישראל סנקראו ראשית גם ע"י הים יוצו שאר"ל אין מלאכה המסכן דומה שבת ולמה כן הלל גם הים ליוויי ס"י ולמה לא ידמה שבת כמו הקרבנות ואלל סכאמר ויעשו צ"י סל"ו דומה שבת ק' למה מועטתו הסורה סלל ידבר לפי הפ"ל הוא מוצן לפי סת"ע הים לקיים העולם וצדאשית העול ארז"ל עה הים הע"ל חסר מנוסה צא שבת צא מנוחה וז"ל העולם סלל לכן גם כאן סולגך לכחצו מיעוט צדרי סלל יחסר העולם מנוסה והנה לפ"י הים חספס להעשות המורה צבנת מפני שבעשתי עאלים כנ"ל אך לא הים זה מפני שהמורה היא נגד ויאמר בראשית סהוא צצביל ישראל סנקראים ראשית רמז להם סיהיו סיצתים ס"י וכל סלל יסא סוס כידוד מלאכה אף שאינה כלל וסנה אמרו צמלח סאי מאן דעבר אפיתסא דר' אבין סזו סרוי רגילי צברגא סויו אמר נפקי מאן סדי לודצא מרבין ונפקי צד אידי צד אבין וז"ל צד אבין ויאמר סאי מאן דרגיל צברגא סרוין ליה צבין רבין וז"ל לאו הוי ליה סמני' רבין וז"ל עשתמע מילי' כלודצא מרבין וז"ל לכאורה קשה למה כשהנה זכותם ומדרג' למדרגה והלא כולם הים עקיימים מלות סדלקס כי שנה אף האמת סנוודלי כולם עוטי מועסה העלוס כסיקונים אף סיסודים סעוסיס לעעלה סכל ס"ו לפי כוונת המלוח ומסכנמו וספסלסות עפיים העלוס וכוונתו סכל לפי סודס מדרגת סממנו וסנה ידוע כי יסודים ים למלות נרס סנה ס' כסתר וז' צמ"ד וז' ב"ה וסנה וז' סיוכל להעשך סנה סהוא כללות סלליות סוודלי סרוין ליה צבין רבין כי צבי צמלח סליא סהוא צכסר אכן סס אינו מסיג כ"א צמ"ד סהוא צדרי ואלילות צדלי סרוין ליה סזני רבין כי סנה סנגלות ז"ל סכס כס מ"ס בינה לאמר זה סנוסס כדוק סמיס ורעס הוא ז"ל סנקסני סנקי סמן כמ"ס סהוא כסמן וכי' זס אפסר סארז"ל סרוין ליה סמנוה רבין למנוח סנ"ל וז"ל סירוס סל"ו יכול להסיג אף מציב"ד וז' מו"ס לצד וידוע סז"ס עיקר סספעח' צעולס סדצור סהוא מנוסי סנקרא רבין לכן אמר עשתמע עיליס כלודצא מרבין וגם ס"ל ס"ו כ' אבין סנוכר כאן סהוא ניסו אבין רמסס סנוכר צמדרס וסכלמנו ירוסלמי וסמרו סל"ו ס"ו סלל סיה רמסס אלל סהיס עומין מלפטי לדקס עד סינומרו סיוציר וס"ס סיה סוסק כנגד כולס וכל די לרנס סהיס לו ערס לריק סהוא העפניר לכל סלרץ סהוא מרס יסוד סהוא סמסיפ וסו אפסר לומה לסון רמסס כמו רמס רמס ניס לסון סירודוס סס"י מועלונמי סעלונמי לתחומי' וסו עעבר ולינו לכל סספע סכס לעולמות וז"ל נקרא רמסס ע"ס ססערס סזלס עילה ויודו צו לסספיפ לכל כי סודס סממו עולה ויודו צו לסספיפ לכל כי

סודס

לקוטי יקרים

שורש נשמתו היתה חסד ולכך היה ג"כ יכול להשיג עד הכתר ולעשות
הכי יהודים כי מדת הדיק הוא הפולה למעלה כדוע :

במדד

שופטים וסופרים אחר הקצ"ה כשאלם פוטריאלת
המשפט והדין חיי נבזה ט"ו ויבנה הילבאות במשפט
ואני נשנה שכינתו זיכוס שנאמר והאל הקדוש נקדם בלדקה
ואלי בואל אחכא שנאמר כי קדוש יסועתי לצא ולדקתי להגלות :

עפ"י תשרז"ל אם יש דין למטה אין דין למעלה ואם ח"ו
אין דין למטה יש דין למעלה ובני סדום נאמר אררה לא
ואחלם והנה נחשבו זה כל המפרשים הקדמונים והו' לשון אררה
והלא הכל גלוי לפניו אך לפי הכ"ל יוצו כי הלא נקדשו לא היה
דין נעשה למטה והולך בהם הקצ"ה לעשות בהם דין ומשפט
למעלה וזאת המדה נקרא ירידה משל לעלך צ"ו שהוא מולך על כנה
וכמה מדינות קדושות ורחוקות וכל המדינות כולם מתהגבות ע"י
ליווי המלך ואיננו מוטלה עליהם וכמים למשפטו תמיד בליווי
המלך ובכל כן גם המלך שם עיניו ולבו על המדינות שמהם בכל
מדיני ש"מור וכל מיני נזק לר ואיבי כדי שיהיה פנוים למשפטו
ולכן טנה המלך וכל עסקיו והעונגיו ועידויו ויסם פניו להטיב אל
המדינות וכל מתשבות המלך ורעיונו כל הית"י היא צדקנות המדינות
ובתלכרותם וצטעירתי ותמיד חוסר מתשבות חכמות הנהגתם
ובתלכמות כי מתשבות יעשה ונלחמה ולא יסיר מתשבותו זאת
החכמה חש"י רבע אחד והיה כיוס והנה איש צא תארך רחוקה איש
בני ועדוכא ומעונה גורע ומיגע שכל הערך לועק חמם אחורי
שלשון המלך על א' כיולא צו שהעביר עליו את הדרך וסנה בשמוע
המלך את לעקת האיש הלא ציטל אותו ומתשבותו הנהירה והנה והנה
המלך שלח עבדיו אליו לידע מה זה ועל זה ולא השגיח האיש על
עבדיו המלך רק הולך לועק אתה הושיעה המלך אדוני והולך המלך
לפניהם וכל מתשבות הגדולה והרמה אשר תמיד היה תחקן בכל
ענין ובכל רגע חקנות ועלמות גדולות עד א"ס וקן ותכלית והולך
המלך להדקק למשפט האיש הלועק חמם אשר אין שיה חמם
ההוא חק שיה פריטה אך כי כן מדה ויניחם המלכות קקטן כנדול
ישמע למען ידעו כי יש שופטים בארץ והי' אין זה נקרא אלא ירידה
גדולה להמלך שהוכרח לפניהם תחקן המדינות ומתשבותיו הטהורה
הזכה לשמוע לעקת הכסיל אשר אינו ש"פ ומס גם שאינו כדאי
רחמי העונג הזה שייצט המלך בפניו ומכ"ס שיצא בארמון המלך
לפניו ולסדר עשותיו בפני המלך הגדול והאדיר ובדאי זה כן
ירידה והתמשל מוצן כשאין דין למטה הקצ"ה עושה דין למעלה
ובורכה להסתכל ולהשגיח בענייני נשמות וקטנות של עולם השפל
זה הגם שהוא יתב' משגיח בעינא פקיות על כל הנכבדים
היולדים והנעשים עכ"ל זהו ההשגחה הגאה ע"י לעקת האדם השפל
המתהון כראש שפ"י כאלו נכרתי להשגיח ולכן נקרא ירידה ולכן
המדה גבי סדום אררה אבל כשים דין למטה אין דין למעלה
אין מוכרח לירד פי' להסתכל בענייני קטנות ונשמות נאלא
קצ"ה ככ"י נבזה וזהו ויבנה הילבאות במשפט פי' כאשר יש משפט
ומרה אז ויבנה כו' ומ"ז חיי נשנה שכינתו זיכוס כו' בכל סקודים
י"ש צוהר וצתיקונים כו' קראן ישראל להקב"ה כו' בכל סקודים
אם שכינתו לאו איהו תמן לא נחית לתמן כו' וזהו מ"ש הכא
כל תקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך וחרבוס בכל
מר דאשריה שכינתיה תמן כו' וזהו סקצ"ה נקרא משפט שהוא
עיר שנאמר ה' במשפט יעמוד ארץ וז"ש אם אתם משתרים את
משפט אנליכס שהוא הקצ"ה א"כ בדאי אשרה שכינתו זיכוס כי צוהר
ולוי שכינתו תמן לא היה נחית לתמן שנאמר זה השער כו' צוהר
לא אחר אל הקדוש כ"א ע"י זאת וכמ"ס צוהר המהלל המהלל
במוסו רבים ואל"ל זהו ג"כ כוונת הכתוב קדוש ה' לכל קוראיו
לא אשר יקראו צוהר והנה זה הס' לא ריש' ספי' ולא ספי'
יש' כי מתחלה אשר לכל קוראיו ואס"כ אשר דווקא לכל אשר

יקראו צוהר ועפ"י הכ"ל יוצן וגם יש דמו לזה צוהר כי ידוע
שעיר נק' אמת שנאמר חסן אמת ליעקב ואשפר שכן כמשך הס'
קדוש ה' לכל קוראיו היא מדה המלכות ונקרא קדוש שהיה המדרגה
הקדוש אלינו והיא תחלת כניסת הכל כמו לפני שפתי תפתח ומה
גם שהו"ה של קדוש ה' נקוד בתיקוד לצוהר שהוא בכתר המל'
וזהו קדוש ה' לכל קוראיו כי צוהר יצא אל הקודש פנימה והדר תפטר
ספא דקרא וזוה קדושים חיי אומר לך לכל אשר יקראו צוהר
דוקא פידוס קצ"ה נקרא אמת וצוהר מייחד קצ"ה וסכינה' ובדאי
היה קדוש ה' לכל קוראיו אבל כשקורא ח"ו בלא אמת זהו נרנן
מפיד אלוף ח"ו רק יקראו צוהר ר"ל עם אמת ככ"ל וזהו שפ"י
המדרש ואני בואל אחכא כדאי צוהר וצתיקון חיי זינאל דיסקון
ישראל מן גלותא יתחברון תרין שמהן כהרש כהאי זמנא אז ישר
אז ח' אחרון הו"ה אר"י דהאי זמנא יהא עת רלוך אז תקרא
וה' יענה כו' וא"כ כשאלם משגיח את המשפט בדאי גם השכינה
שדוי' זיכוס מבורא דתרון שמהן ויקיים בהם ליון במשפט חסדה
וסניה בלדקה שם ג"כ תרין שמהן ומשפט ולדקה וז"ל כי קדוש
יסועתי לצא ולדקתי להגלות :

כתב' הרים כדונג נוספו כו' יצטרפת של אחריו יחד הרים יכנו
כילד ימקיינו ט"ו הכתובים ואל"ל כי ידוע עשרז"ל אין
הרים אלא האבות הן הן המרכבה יש להניח האלף הוא שהאבות
המתחונים יהיו המרכבה אך ידוע שמדת אברהם הוא האהבה שהוא
חקי ויחמך מדתו יראה ויעקב המכריע וארז"ל ג' סימנים בישראל
רמזנים זייטנים ג"ח שם ג' מדות של האבות מתחלי לעילא
רמזנים הוא מדה יעקב זייטנים הוא מדה יחמך שהירא מחבירו
הוא צום ומנוי ובי"ח הוא מדה חסד לאברהם והנה זה לעומת זה
עשה אלהים כמו כן יש ציומאה ג' שמות הכ"ל הנקראים שמות
הטומאה אך המפרש שזייטנים כי בקדושה כל הג' מדות כלולים זצ"ל
למשל האוהב את חבירו ורמם עליו ואם לפעמים שלא יכול לעללות
ספן חבירו הוא צום ומנוי כאלא שלשתן כלולין זצ"ל והם כמו א'
שכן בקדושה אחרות גמור אבל ציומאה הג' מדות נספרים יתפרדו
כל פועלי האון שהוא אוהב אהבה זרה דבר א' וירא דבר אשר ונתקם
על דבר א' וז"ש הרים כדונג נוספו הרים של ציומאה ולכן לא נאמר
כאן יחד לפי שאין להם אחרות רק מירד ככ"ל אבל צום שני המדרג
בהרי אבות הקדושה שיה אחרות ביוור יחד הרים יכנו ופי' הפ'
יתפרדו כל כו' ימוז להכ"ל כי המדות רעות אשר באדם ח"ו נקרא
פועלי און שם שמתחילים אותו לירי און עלמו שהוא עבירה מעם
והמדות הזרות אין להם יסוד ותכונ יחד לכך אמר יתפרדו כל פועלי
און כי הם נפרדים ואין להם אחרות ולכן אמר פועלי און ולא
אמר עושה און לרמוז שאף הפועלים של און אין אין להם
אחרות :

דהגיד

בדוק חסדך ואמונתך בלילות י"ל כוונת הכתוב
עפ"י עשרז"ל תחלת אבות חקנים וכו' שנאמר
רז"ל ע"ד רמז כי ידוע שהאבות הם חג"ם שאברהם היה מדרו
חסד שהיה גותל חסד ואוהב את הנרות ומקרבן לאמונת הש"י
לעבודתו כי מדה חסד היא אהבה כידוע ומתוך שהיה דבוק במדה
הזאת מאד הכיר והשיג את ציראוי שיש עכנוג ואלוה בעולם וסנ'
ילחם הגם שקיבל ולמד מאברהם אביו שיש אלוה בעולם עכ"ל למה
לידע ולהשיג מעלמו ידיעת הנורא כמ"ס דע אלהי אביך ולא שיהי'
אללו בקבלה לבד מלות אנוסים עלומדה ולכן המדרש א"ש צדקת
היראה ותכח זהירות הכיר והשיג הש"י בעלמו לבד מנה שהיה לו
קבלה מאביו והי' יעקב ראש צעין הסכל שחן הסכרם שיש בהנהגות
העולם מדה העומדות והעכריות בין חו"ג שאלו לא כן לא היה
העולם מתקיים אם היה נוטה לא' מבי' הקלות הכ"ל לכן המדרש
במדה חס"ה שהוא רחמים המכריע בין מוי"ב ומתוך זאת המדה
השיג והכיר יומר מאביו שהוא נחיר שנאמר כי צוה העולם
מתנהג בתמידות כעשרז"ל ראה שאין העולם מתקיים בדין ושיחף
עמו

דקוטי יקרים

מאריך ונוי ושמת בטנא והלכת אל המקום איל ע"פ רמז
 שהסוקים הללו מורים ומלמדים את האדם הנהגתו בעוה"ז כדי
 שיוכה בהם לחיי העוה"ב כי הנה ידוע שעוה"ב נקרא ארץ ונקרא
 ירושה ונחלה כמיש צדיקים לעולם ירשו ארץ ונאמר להנחיל
 אוהבי יש וזהו אומרו והי' כי תבוא אל הארץ ס"י כי לשון כאש
 תרצה לבוא אל הארץ העליונה אשר ה' אלהיך נתן לך נחלה
 כי כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב וירשתה לירשה ירושת עולם
 בכדי שלא יצטרך להתגלגל רק וישבת בה ישיבה עולמו
 ונצחיות ככה תתנהג ותזכה ולקחת מראשית ס"י ראשית לקיחתה
 עניני עוה"ז יהיה מראשית שהוא החכמה שנאמר ראשית חכמה
 כו' שכל עניני עוה"ז מעורב בה ניצוץ קדוש שהיא החכמה
 כידוע כמיש כולם בחכמה עשית לכן כל לקיחתך ועשיתך
 על הראשית שבו שהוא החכמה הקדוש' שבו ולכן אמר מראשית
 ולא כר ראשית כי כולה נשמיות הוא רק שיש בה קצת קדושה
 שהיא ראשית כנ"ר ויהיה כל כוונתך להעלות הניצוצות אל
 שורשם למקום קדושה עליוני כי זהו עיקר עבודת האדם בעוה"ז
 וזהו מראשית כל פרי האדמה שהם הניצוצות שבתוך הצומח ולא
 טבעי' שתראה לברר מאת הצומח אלא אפילו אשר תביא מארץ
 אפילו מדבר שהוא ארציות נטור שהוא הדומם שהוא נשמי
 יותר מצומח ולא הוזכר כאן הניצוצות שבתוך בע"ח מפני שבנקל
 יוכל להעלות אל הקדושה כמיש בכתבי הארז"ל והדר אמר לא
 תימא אני מזהירך רק בדברים נשמיים שהם דצ"ח אלא אפילו
 בדברים הרוחניים שהם דברי תורה ויש אשר ה' אלקיך נתן לך
 שהתורה ניתנה במתנה ומה גם שארז"ל נתן התורה שהשי'
 נתן התורה לאיש הישראלי בתמידות שמוצא בכל עת ועת עומם
 חדשים לכך אמר אשר ה' אלהיך נתן לך ולית מאחר שאני עוסק
 בתורה ה' ובמצותיו שהם קדושה נטורה אף בלי כוונה הם מעצמה
 קדושים אל תאמר כן אלא אדרבא דווקא בדבר שבקדושה יהא
 כוונתך רצויה ומחשבתך זכה ודבורך שלם כי חיים הם למוצאייהם
 שיהא ניכר בכל דיבור ודיבור היוצא מפיך כל אות ואות ונקודת
 ופעמים שבו ויש ושמת בטנא שהוא ר"ת פעמים ונקודות
 אותיות ולא הזכיר כאן תנין מפני שאינם במבטא ולשון ושמת
 הוא מלשון ושמו האמור בתיה שררשו דז"ל ושמו בנחת ושמו
 שלא יפור ושלא יזרוק יכך הוא כאן ושמת בטנא בנחת ושלא
 יפור ויזרוק התיבה במרוצה בלי כוונה רק בנחת ובמתן שהיה ניכר
 המבטא והפעמים והנקודות הטוב כי הם המנהיגים את האותיות
 וחיותם כידוע וכאשר תתנהג כך והלכת אל המקום ר"ל שתהא
 הולך ממדרגה למדרגה למעלה למעלה עד אל המקום ותעלה הכל
 אל הקדושה וזהו אשר יבחר ה' אלהיך זהו בחירת השי'
 ונחת רוח ועשיות רצונו ועיקר עבודתו ובוראי ישרוה שכנתו
 עליך וזהו לשכן שמו שם כמיש בכל מקום אשר אוכר את
 שמי ותרגם באתר דשכינתיה תמן אבוא אליך וכרכתך ותזכה
 לחיי עד ונצחיות וזהו שפתח הכ' בלשון והיה שהוא לשון
 שמחה כי עיקר העבודה תהיה בשמחה ובטוב לבב ובהתלהבות
 גדול וזאת נק' שמחה של מצוה כי העובר מאהבה שמח תמיד
 בעבודתו וגם להעלות ניצוצות כנ"ל מכל דבר נשמי וגם לחם
 יהיה שמחה גדולה כזה כראי' בכתבים שכאשר האדם מעלה
 הניצוצות הם שמחים ומשכחים ומורים ומזמרים להשי' שאומרי'
 ארוטמך ה' כי דליתני כו' .

בסמוך השקיפה ממעון קדשך סן השמים וברך וגו' והנה
 במקום א' כתוב יפתח ה' לך אוצרו הטוב את השמים
 והנה נ"ל השינוי לשון למה נאמר ממעון קדשך ושם נאמר
 אוצרו הטוב וא"ל כי ידוע שיש שמים ושמי' ומסתמא שמי
 השמים יותר גבוהים ועליונים משמים וא"ל שהשמים נקרא
 קודש

ממחל סוף קיום העולמות כולם כי למעלה אין הם שעות וזמן כי
 כדב' א' בזה הספסוף המעניין הצליון הנוצב תמיד וזכרו להטיב
 ולתקן ספי' לזכריותו רק כטיהס המקבל לחי לקבל ולם סוף וממלל
 לו לועד תורה נענין הזה סוף נעשה כלנור אל המעניין העליון המנועי'
 ומספי' שפע טובה לו ולכל העולמות והנה נלל אשר ים למרס כלסון
 שבה והלל כמו בלטי' כי אשרוני כו' וים למרסו נ"כ כלסון הסמכלות
 כמו אשרוני ולא עתה ונז' יונן ס' ס' והנתי את אשר למי שפענת
 ומלל אותי בל"ח ססס סך"ג לחון דלוקייסל מל"ו ועד ח' ובלוסן
 אל יכוס בדבורו כמפלסו ובליוודו את אשר סיעלס הדבורים לעיל
 אל סרסס ויגרוס אשר ססני ססוף לסון הסמכלות ונודלי אז לחון
 לחזו כי הסמכלות סוף עניי' סספילס והסללס כנ"ל :

ושמעתי מפי הרב המופלג מוה"ר ג' מלוצק ע"ס
 זה יובן ג"כ מאמר רז"ל במדה שאדם מודד
 בו מודדו לו וגם ארז"ל הרבב במדותיו של הקב"ה מה הוא
 הדומ וכו' ובכדו לקרב אל השכל נמשיל משל למעין הנובע
 במקום גבוה ורחוק משדותיו של אדם והנה הרוצה להשקות
 שדותיו ממעין ההוא צריך להכין צינור רחב שיעברו המים
 בתוכו בהשפעה ומשיטא שצריך האדם להשגיח ולעין שלא
 יהיה בצינור איזה נקב וסדק או איזה דבר מה שהיה שהוא מונע
 מרוצת המים כי אם יתעצל ולא ישום עינו ע"ז להשגיח
 מתשואה פרטיות יהיה כל יעניו לריק"י לא יגיע המים לשדותיו
 כלל ומה גם אפשר יקלקל ויחסר את המעין הנובע להרוק
 ממנו מים אל מקומות גמאסים ובוים בורות נשברים מקום
 המנופת והנה זה חסרון ופגם גדול אל המעין אשר טיטו מים
 חיים וזים וצולוים מאוד מאוד בתכלית הוכות ויריק אותם
 ממקומם ויפנה אותם אל מקומות מאוסים והנה אף יעין האדם
 בדרכי הצינור והנה לא נמצא בו שום נקב וסדק ולא שום
 דבר המעכב מרוצת המים עכ"ז צריך האדם ליוהר מאוד בהנחת
 הצינור שיקרב וירבב הצנור אל המעין בקירוב והתדבקות נטור
 בכדי שיעברו המים בתוכו בתמידות ובהרווחה גדולה ולא
 יפסיק את הצנור סן המעין אפי' כחוש השערה כי אם לא
 יעשה כן יהיה לתוהו ולריק עמלו והנה הנמשל מובן מאליו :
 כי הנה מדותיו של הקב"ה הם יג סדות של יג ת"ד שהם
 המעין הנובע והמספי' שפע רחמים לכל העולמות והנה האדם
 המתדבק במדותיו צריך להוהר מאוד ראשית דבר הצינור שהוא
 האדם בעצמו שהוא נעשה צינור להשפי' ע"י לכל העולמות
 לכן יראה לבדוק בעצמו כחורין ובסדקין שלא יהיה ח"ן מעורב
 במדה ההוא בעשותה שום מחשבה זרה ושום פניה בעולם שאם
 ח"ו לא יהא נזהר בה לא די שלא יעשה שום פעולה והשפעה
 בעולמות העליונים ולא בתחתונים אלא אף גם קרוב הוא לפגום
 חיו במדות העליונים שיושפעו למקום אחר ויתן כח ח"ו לס"טא
 בעירובו רע בטוב אשר הוא מערב הפניה עם טעשה הטוב
 ופשוט שצריך לו ליוהר מאוד שידבוק מחשבתו בשעה עשיית
 המצוה במחשבות קדושת תמיד בלי הפסק כדמיון הצינור אשר
 הוא קרוב ומדובק למעין ובוראי אם יהיה נזהר בכל זה יהיה הוא
 בעצמו צינור ויגרום השפעה מחתא לעילא ויוסף כח בפסליא
 וזה אמרם במדה שאדם מודד מודדו ס' כשהוא מתדבק במדות
 י"ל שאינו מרחיק א"ע במדותיו רק תמיד מחשבתו זכה ובוררה
 קשורה לעילא ויטרוד מדה המחזקת אשר יכילו מימה אשר
 אין בה שום סדק ונקב ושום מניעה כנ"ל אז מודדים לו באותה
 מדה עצמה כי יורק ויושפע ע"י כל טוב וכל השפעות לכל
 העולמו' .

סוקים והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלהיך
 נתן לך ולקחת מראשית כל פרי וגו' אשר תביא

לקוטי יקרים

קודש ושמי השמים נקי קודש קדשים לכך אמר כאן השקפה
מטעון קדשיך ר"ל ההשקפה והכרחה היא מן השמים שהוא
מורה על שמי שמים שהוא ק"ק והנה שם נאמר את השמים
לכך מורה שהשפעה והכרחה יבוא להם מן השמים לכך שהוא
מקום יותר החתון משמי השמים וי"ל למה הוא כך והלא אדרבא
שם נאמר והיה אם שמוע תשמעו בקול ה' לשמור ולעשות את
מצות ונו' וכאן אינו רק מצוה א' הכאת ביכורים ולמה הוא
כך וי"ל כי ארז"ל הביכה מצוה בשעתה שהרי כל בערי
אומניות אין עומדין מפני ת"ח ובפניהם צריכין לעמוד והנה
ידוע כי הוי"ק מחסד עד יסוד נקי אומנים שביא פועל ביזמו
והנה גבי קיום כל המצות נאמר אוצרו הטוב והנה מלת אוצר
הוא דבר גנוז וכנס לאוצר וארז"ל אור הנברא ביום הראשון
כו' וגנוז לצדיקים לעיל ואמרו בזהר ובת"י שגנו לצדיק וצדק
שהם יסוד ומל' נמצא שהאוצר הגנוז הוא ביסוד שהוא אימתן
האחרון ובוה יתורצו כל הדיוקדוקים גבי קיום כל המצוה אף
שהם מרובים קיום כל התורה כולה ובכללה תלמוד תורה שהוא
הלמוד ולימד קיום כל התורה אינם עומדין בפניהם כלומר איצ
להתעסק בהשפעת וליהויק ברכתם כי די להם בהשפעה אוצר
הגנוז האומן האחרון מפי שאינה מצוה בשעתה אבל כאן בהכאת
ביכורים שהוא מצוה בעתה ר"ל שהשפע בא למדרגת רגת המל'
הנקי מצוה בשעתה ע"ד שנא' ורבר בעתו מה טוב ורבר בעתו
ר"ל בזמן שהיא בשעתה שהשפע בא אל הרבר הוא המל' עולם
הדבור בא ע"י מה טוב כלומר מכל הוי"ק של הת"ת הנקי מ"ה
ע"י מדת הצדיק הנקי טוב כי כל הנחלים הולכים אל הים והיו
כל בעלי אומנות עומדים שהם הוי"ק כולם שהם א הת"ת הכולל
ויק ונקי שמים בידוע ומה גם שאף השקפה יהיה מטעון קדשו
שאי"ל שהוא המקום קודש הנקי אוצרו הטוב שמלת מעון היא
לשון דירה וכנס ונס אוצר נקי דירה כמו בית האוצרות אבל
ההשפעה נופא יבוא למקום עליון מן השמים שהוא שמי השמים
הכלל ויק שהוא הת"ת והיסוד נקי שמים ונקי מעון קדשיך ונקי
אוצרו הטוב במ"ש אמרו צדיק כי טוב וגם שנות וברית בחד
בו עכ"ז סומא דנופא מיקרי' לכך נאמר בו את השמים שהוא
תחת השמים העליונים שהוא הת"ת הנקרא שמי השמים כנ"ל
או אי"ל בהי"ך שכך הפירוש של מעון קדשיך מן השמים כלומר
השפע והכרחה יבוא ממקום מעון שהיא קדשיך מן השמים ר"ל
שהוא יותר קודש מן השמים אי"ל לפי זה מעון הוא שמי
השמים שהוא עליון והשמים מקבלים ממנו וגם שם גבי כל
המצות שנא' יפתח ה' את אוצרו הטוב את השמים יהיה ג"כ
סו' אוצרו הטוב הוא מקום עליון ונבנה ששמים מקבלים ממנו
ומלת א"ת רומז למדת המלכות הנקרא את בידוע שהעולמות
התחתונים המקבלים מהעליונים אינם מקבלים רק מדת המלכות
שבעליונים והוא נעשית ג"כ בתחתונים לכך נאמר שם את
וכאן שנאמר ממעון קדשיך רא היה לכת ב את מפני ששניהם
מרטום על מקום א' שהיא שמי השמים שכל ההשפעה באה
משם לשמים ואם תקשה הלא כאן מצוה א' ושם כל התורה
והמצות אבל מפני שחביבה מצוה בשעתה לכך הם שוים
כנ"ל :

רמז הפסוק תקעו בחודש שופר בכסא ליום הגינו
אפשר שרמו על כל בני ישראל המתפללים
בר"ה והני מנהג העם המון עם להתפלל התפילות דעמידה
מלה במלה ובכוננה גדולה כ"א וא' כפי השנתו ועינו ולבו
רק אל הריני ואל התפלה ורא אל דבר אחר איזה מ"ז ח"ו
מפני שהתפלה של ה"ה הם חדשים אצלו ואיירי דחביבא
עליהם ומה גם מפני פחד הרין והתעוררת התפלות שהם
משברים הלבבו מזה נתעורר להם הכוונה אבל לא כן התפלה
שלפני העמידה כמו מסוקא ד'ומרא ויצר שבהם הורגלו

כל השנה ולפניהם כרומוגמא ישנו ולא יהיו דעתם עליו
כאשר רשו בהם כל השנה במרוצה כאשר הולך עיני נחלה
ובלי כוונה כלל ולזה הוזכר ואמר תקעו בחודש שופר כ"א
ע"ז איננו צריך להזהיר אתכם על עיקר העמידה כי בודאי
הכוונת בה כי זה כבר תקעו ונגמר בלבם שצריכי כוונה גדולה
היא מפני שהיא חדש תפלה של פרקים דיוסיגמא חדש
החביבה ועוד שהוא שופר כמשרו"ל שופר בין דלזכרון ה'
בא כמורפטי ולפנים דמי וכבודאי תעורר עצמיכם לפיון כוונ
עצומי בכרו שיעלי זכרוניכם לפני לטובת כי ס' הוא הכס"ה
והבעה חסד לב אשר הוא יודע כי היום יעמוד במשפט הגדול
והנורא לפני ית' ויהשה וישתוק ולא יתחנן על נפשו ועל נפ
כניו וב"ב אשר הם תליון בו ולפי מעשיו יורנו הם כי בודאי
יעשה כל יבלתו בכל כחו ויתפלל בית שאת ויתר עז במ
שישפרו ויתנאה בדבריו לפני מ"ה הקב"ה והיו בחודש שופ
אבל כזה אני מזהיר אתכם בשארי התפילות והתחנונים וק"מ
וספוקי ד'ומרא וק"ש ובכונת"ה שאתם דשים אתם כעקב ו'
עומדים כרומו ש"ע כ"א וא' בפ"ע היא עולם שלם עליון
ונשא מאוד ואתם אומרים נואש לתפילות אלו כי עיקר מכוונת
התפלת העמידה אבל טועים אתם ומכווני כזה הגם שבא
העמידה הוא עוקרים כמדבר לפני המלך בעולם האצילות ע"ז
אכן מי שאין לו מפתחו החיצונים של החרום החיצונים הא'
יכול לבנות בהדרים הפנימיים כי לכן תקנו הקדמונים מתחת
העולמות על הסדר בידוע כי הם נגד די עולמות אביע עת
לעילא ופשוטא ביום הרין הגדול הזה קודם שיבוא לתפ
העמיד צריך שיהיה בכסא ביום הגינונים צריך לכסות ולמ
את יום הרין הגדול שהוא ר"ה הנקרא יום כ"ש ויהי היום ו'
גם הששן זה ר"ה שהרין מתגבר בו ורבו המקשרינים והם המונ
ומברילים להתפלל התפילות וזכרו עונותיו של אדם ח"ו ו'
ועיל כל כוונתו בתפלת העמידה כי לכן תקנו תחלת מ'
הקדמונים שמכפין כמשרו"ל כל העיסק בתורת עולה וחסד
כאלו הקרובים ומיוצא שאר הקרבנות ואח"כ תקנו לומר מס'
ד'ומרא לומר הקללות להכניעם שהוא מלשון לא תזמיר ביה
ומכ"ש ביום ר"ה שצריך לזהר בהם מאוד טרם בואו אל ה'
המלך למשפט להשקש המקשרינים ולראות שיהיה לו מלכ'
טובים ועוד תקנו לומר מתחת שירות ותשבחות להעבירי
של זעם כי הוא משל למלך שבת"ו וס' א' מביא לעין ולהש
במעשה המדינות והעמיד המלך מליצים ומקשרינים כיום
המלכות והנ"כ כאשר שמעו בני המדינה את הרין הגדול וע'
אימה חשיכה גדולה נפלה עליה ולא קמה עוד רוח בהם ויצ'
צעקה גדולה לאמר אוי לנו סיוס הרין אוי לנו סיוס התו
וביותר ששני המלך וזעמות עלינו שהרבינו למשוע ולא עש'
דברו ומדרגו בו ומי יכול לעמוד מפני זעמו ובודאי מפני
המלך נסחם סו' המליצי טוב עלינו ויתחברו המקשרינים וית'
בני המדינה לאמר סמא דמלכא מתחילה להשתדל להעביר
המלך מה עשו בהדרו איש אי חכם מאוד ונבון ויכול לכ
הדבר והיה האיש ההוא בדתן מאנד וכאשר האיש ההוא בא
המלך התחיל לדבר לפניו דברי משל ומליצה ודבריו ה'
ובשטחה גדולה ודבריו שנחיים ונדרותו ורוממותו של ה'
במילתא דבדחותא כאלו אינו בכלל בני המדינה ואינו ג'
הנידוני' ולא זו משם עד שבא ממשל למשל ומשמחה לש'
עד שהעביר זעם המלך ולא עוד אלא שגם שמחה ותענוג נ'
למלך וז"ש כזוהר כדחא דמלכא הוי והיה משמחו במס'
דבדיחותא בשירות ותשבחות ומסורים שהיה מזמר בהם הקל'
וכזה העביר סיוס של זעם והכעס מהמלך ובראותם המקשר'
שהמלך נתרצה ברצון ושמחה נסתתמו דבריהם וברחו ל'
ומליצי הטוב נתנבנו ויוצא לאור משפטם ולכן תקנו קודם ע'
קרבנות

קרבנות
לפניו
גדולה
החשוב
הרין
עם
כבודה
ע"ד שני
כ"ש
אין להעב
שמוכרו
קודש ה'
דיל ע'
ה'
שמי לעו
ונקרא כ'
אותו בא
בכונת ק'
ושמו א'
כך אף ש'
נקדים הם
סדר לקח
יתחמטס
גם במלא
זיל רצוא
מראשיה
ושבו רוס
ושבו הו'
עבודת ה'
צריך לה'
ולא ירא'
אנה באו
והתקשרו
הפסק רג'
כ"ש ז'
'רוע שר'
'ראת ה'
ולחשינ'
כאשר ה'
כי אהבו
העה ה'
החיצונה
מטיים
הניחו או'
כמ"א כי
ועוד כי
האלהים
למה בת'
הגיל ויו'
המלכות
והשינה
כנ"ל וא'
אל ה'
לה רמ'
על ידי

לקוטי יקדים

היראה מעצמי בלי שום עזר כמו שכתוב עלה אל אלהים עלה מעצמו זאת המדה השנית בקושי ובמתיחה גדול שהוא לשון עריפה מה גם שמטר הוא טורח לעולם כמיש כמטרא אי לאו דצריכה לעלמא בעינא רחמי ומכילנא ליה גם אמרו רז"ל רזינא לאילנא ואפשר רמזו לזה כי האדם נקרא אינן כמיש כי האדם עץ השדה והוה רזינא לאילנא ר"ל להיות שיוכל האדם להשיג ראשית העבודה שהיא היראה בכדי שקרא האדם אילן הקדוש צריך לו יגיעה וטרהא שהוא לשון רזינא מי מטרי שומט וחוק וקשה אבל המדה השניה שהיא אהבה באה לו בלי שום יגיעה וטרהא כמל הוה שאינה קשה רק הוא נחת לכל העולם וזה שאמר כמל אמרתי רצה לומר כאשר השגתי מדת אהבה נאמר בה אמירה ואל משה אמר אמירה לשון רכה כמל

ונחזור לענין כי שם ה' אקרא שהיא רומז לאדנות שהיא מדת היראה כולי ואמר אחר זה הבו גדל לאלהינו והנה בזה הקשו על אמירת משה לישראל בכמה מקומות לישראל ה' אלהיך ולא אמר ה' אלהינו ותירץ בהיות הדרגות משה היתה למעלה לכך אמר אלהיך והנה לפני י"ל אמר כאן גדל לאלהינו אך י"ל שהאמת מדרגתו היה גבוה מאוד רק שזה אמר לישראל שהם עדיין לא השיגו כ"א מדת היראה שהיא הנקרא שם ה' וכך אמר להם כי שם ה' אקרא לכה לפני אתם משיגים יותר הבו חומינו והבינו עצמיכם שתתנו גדל ר"ל שתגיעו ותשיגו למדרגה יותר עליונה שהוא אהבה שהוא כעין גדלות נגד מדת היראה וגם אהבה נקרא גדולה ואז יהיה מדרגתם שוות ואז יהיה נקרא אלהינו והנה ידוע שזאת המדה שהיא המלכות נקרא שביעית שהיא שביעית לויק מחסד עד המלכות והנה אמרו רז"ל שהמלאכי שואלים בשעת הקדושה שעלתה למעלה ממקום אצילותה שואלי איה מקום כבודו הנה מזה מוכרה שהמלאכי משיגי מדת החסד שהיא אהבה שאם לא כן מה הם שואלים א"ייה דילמא היא במקום אצילותה שהיא בין תרין דרועין דמלכא אלא שמה שהם משיגים עד הג'ת וידועים שא"נה שם שעלתה למעלה נמצא שהם משיגים עד הג'ת ואפשר לומר שיותר אינם משיגים דהיינו ג'ר חביד ואמר ליה שלכן אומרים בתחלה שלש קדושות נגד ג'ר ואחר כך מוכרים השם אבל ישראל היו בעת ההוא במדרגה תתאה שהיא שביעית לחסר הגם שמשה היה במדרגה העליונה אף על פי כן אמר בערך מדרגות דיי שאהי חלק שביעית מהמלאכים כנ"ל ולכך הוכיח את השם אחר ד"א תיבות שהוא חלק ד' ואמר להם הבו גדל תנו גדלות שתעלה למעלה ממדרגותם ואז יהיה נקרא אלהינו כנ"ל

במדרש כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו ונאמר כי יעקב בחר לו י"ה מצינו שהקדוש ברוך הוא בחר בישראל ולא מצינו שישראל בחרו בהקדוש ברוך הוא כשהוא אומר ה' סנה חלקי אתה תומיך גדולי הרי מצינו שגם ישראל בחרו בחקביה אתה תומיך גדולי אמר להם הקביה לישראל ובהרת בחיים ויוכן ע"פ הפ' מגיד מראשית אחרית והנה י"ל למה לא כי מגיד מראשית דבר אחריתו ולמה כתב סתם ויוכן על פי שכבר ידוע שהמחשבה נקרא ראשית שהוא החכמה וממנו נשתלשלו ונאצלו ונבראו כל העולמות עד העשיה ועולם התחתון והאדם התחתון כי היה עיקר כוונת הבריאה כנודע כולם נבראו על ידי צירופי ה"ב אתון דאורייתא הנכללים ב"מאסרות שנבראו העולמות ומהתבל שהיא קודם לאמירה ודבור מו הנמשך לכל העולמות חיותם וחיות האדם התחתון וזאת נקרא רוח ויפה באפיו נשמת רוח חיים כי כל הנשמה מעצמותו הוא נוסח גם כאן נמשך ובאה אל האדם רוח חיים

קרבות ומסוקי דומיה ושאר שבחים וברכות למעט הנ"ל לקצריך לזהר בהם מאוד לאמרם ככוונה ובהתלהבות ושמה' גדולה להראות שאנו בטוחים בחסדו שיוציא לאיר משפטינו המשוב בעיניו יעשה וז"ש בכמא ליום חנינו כי אף שהם יום הדין עכ"ז נקי ח"ג שהם ר"ת חסד נכורה ר"ל בכורה שמתקת ע"י החסד והוה כמא' שהחסדים יתקו הנכורות ע"ד שגא' כסית כל המאמץ ולא נאמר העבר המאמץ כמיש גם ה' העביר המאמץ ונו' אך לפני שהם ימי דין אקלה עבירותם וכל רק למתקם כמיש בכתבי האר"ל לה"ה: **במדרש** כי שם ה' אקרא משה הוכיח את השם אחר ב"א תיבות מהיכן למר מן המלאכים שמוכרים את השם אהר שלש תיבות שגאמר קדוש קדוש קדוש ה' וגו' אמר משה דו חלק שביעית מן המלאכים: **ר"ל** ע"פ ש"ל למה אמר כי שם ה' אקרא ולא אמר כי ה' אקרא והנה משט הכתוב הוא ע"פ משא"ל זה שמי לעולם לא כמו שאנו נכתב אני נקרא וכתב אני בהויה ונקרא בא דג"ו ולקנאמר כי שם ה' אקרא כלומר שאני קורא אותו באדג"ו ומה נמשש אדג"ו הוא המלינקרא שם כ' נ"ו בכונת ק"ש וגם זה הוא פשט הכתוב ביום ההוא יהיה ה'אי ושמו אחד כי בעיה"ו כ"י אינו א' ונשמו שכתב כך ונקרא כך אף שהוא אחר דג"ו אע"פ נראה כמכתבו יהיה א' והנה כדקראתם יערוף כמטר לקחי תול כמל אמרתי למה אמר אצל מטר לקחי וגבי מל אמרתי וא"ל כי הנה ידוע כי עבודת הבורא יתהומטל על האדם המה במיאופנים באהבה וביראה והג' מצינו גם במלאכים מדות אלו שגוה חירוצו ושוב כמו שפירש"י ז"ל רצוה שהם רצים להתקרב ולראות את השכינה למעלה מראשיהם ומחמת היראה הם שבים ומתחבאים וי"ל כי רצוה ושוב רומזים אל ב"מדות אהב וירא כי מלת רצוה היא אהבה ושוב הוא יראה וכי' ש"מני והוצא מזה שצריך האדם לעבוד עבודת הבורא בשלמות ביראה ואהבה והנה תחלת עבודתו צריך להמשך על עצמו וראת הבורא שהוא יראת ה' וממנו ולא יראת העונש שזו יראת חיצונית רק שזאת היראה האמית' אינה באה אל האדם בנקל כי אם אחר טורח גדול והתאמצות והתקשרות גדולה בתמידות במחשבתו אל הבורא יתברך בלי הפסק רגע ובוזה יזכה לכנס בשער הראשון שהוא היראה כמ"ש זה השער לה' ונאמר בזאת יבא אהרן אל הקדש ודוע שהיא מדת יראה והיא נקי ראשית כמיש ראשית חכמה יראת ה' גם נקרא ספתחות חיצונית כידוע וזאת המדה להכניס ולהשיג אל השער ההוא צריך פירחא ויגיעה גדולה אבל כאשר השיג וראת ה' וממנו בנקל יכול להשיג מדת האהבה כי אהבה נקרא ספתחות הפ' יסיות וזה נראה בחוש מענינו הקה"ז הרוצה לבא אל המלך פנימה משעבר בשער החצר החיצונה בנקל יכול לבוא אל המלך פנימה אל שערים סגומים בהיות שרואים השערים ושומרים הפנימים שכבר הניחו אותו לכניס שומרי שער החיצונים ועזר מנואר טעם כמ"א כי רכבו של איש לחזור אחר אשה רז"ל וע"ש באריכות ועזר כי הבא למר' מסיעין אותו וז"ש ומשה עלה אל האלהים ואחר כך נאמר ואל משה אמר עלה אל ה' וי"ל למה בתחלה נאמר שם אלהים ואחר כך שם הויה ועל פי הנ"ל יוכן כי ידוע כי שם אלהי הוא דין שהוא שם אדני דינא המלכותא שהיא מדת היראה הנקרא אלהים עלה אליה והשיגה מעצמו מגודל השתדלותו והתאמצו והתקשרו שהי' כנ"ל ואחר שכבר השיג מדה זו נאמר לו ואל משה אמר עלה אל ה' שהוא הויה שהוא אהבה כי באה לו בנקל ואפשר לזה רמז משה יערוף כמטר לקחי ר"ל מדת היראה השנית על ידי פעולתו והשתדלותו וז"ש לקחי פירוש שאלתי מדת

לחמי יורים

זוים באמצעות העולמות ולכך כאשר קלקלו דור המבול
נאמר לא ירון רוחי באדם לעולם שהיא ההבל והרוח הנוכר
הנמשך לעולם בשביל האדם לעולם שהוא ההבל והרוח
הנוכר הנמשך לעולם בשביל האדם ואחר כך כאשר קבלו
ישראל את התורה הור הדבר כמו קודם החטא ונמשך לאומה
ישראלית לבדם רוח הים הבא מן יב איתון של התורה שקבלו
ואפשר שזהו כונת הפ' מגיד שהוא לשון המשכה מראשית
כלומר המשיך מראשית שהיא המחשבה הנקרא ראשית ממנה
נמשך ההבל והרוח והחיות לכל העולמות עד אחרית כל
הנבראים והיצורים והנעשים שהוא תכלית כל הנבראים ויפה
באפיו באמצעות העליונים והנה ארז"ל כי ביה די צור עולמים
בב' אותיות ציור העולמות עוה"ז והעוה"ב כולי הגה הגם שוש
עולמות עד אין קץ ומספר עכו"ז רז"ל אמרו דבר כלל העוה"ז
והעולם הבא זכב' אלו נכללו כל העולמות וא"ל בזה הפ' רמו
הנ"ל כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגורתו פ"י אחר שקבלו בני
יעקב התורה ותיקנו הדבר כמו שהיה מקודם החטא אז בחר
בהם הקדוש ברוך הוא ויפה באפיו בכל איש הישראלי רוח
הים הבאה באמצעות העולמות הנבראים ע"י ב' אותיות אלו
והם ב' אותיות אלו ירא' ואהב' כידוע והנה אמרו במדרש
ארשב"י נתן הקב"ה מצותיו לישראל טפני שהמצות הם
שלושים מאתו ית' ושלוהו של אדם כמותו אף שאינו טפני
לשון המדרש עכו"ז זה תמצית הדברים וצריך לתת טעם
מדוע ענין השליחות וא"ל כי אמרו בזהר תרי"ג פקודין
אינון תרי"ג עיטון פ"י הקב"ה נתן מצות לישראל שדם עצה
טובה להם שע"י ויכלו להתדבק ולהתקשר עמו ית' כמ"ש
ולדבקו בו והקשו רז"ל וכי האיד יוכל אדם להתדבק בו
יות' והא כת' אש אוכלת הוא וזאת העצה היעוצה מאתו ית'
ושלח אלינו וציוונו המצות שהוא לשון צוותא והתחברות
והנה כמו שהעולמות נבראו ע"י מחשבה והבל ודבור ומעשה
כי ראשית היה המחשבה ואח"כ ההבל והדבור ואח"כ המעשה
כן יש מצות התלויין במעשה כמו טובה ולולב ושופר וכיוצא
בו ויש שתלויין בדבור כמו התפלה ויש במחשבה כמו אהבה
ויראה אך אף אותן שתלויין בדבור או במעשה צריך שיהיה
מעורב בהם המחשבה כי היא ראשית הכל ועוד מה לו
בעשיות המצוה או בלימוד ואם אין כוונתו ומחשבתו רצו'
הדבוקה בו ית' ומה גם שבכל מצוה ומצוה כלולים בו כל
התרי"ג ולכך צריכה כל מצוה להיות ככוונתו לעשות רצונו
ודבוקה בו ית' ומה גם שבכל מצוה ומצוה כלולים בו כל
התרי"ג ולכך צריכה כל מצוה להיות ככוונתו לעשות רצון
קונו ובדור כי מדת המצוה מקומה בין תרי"ג דרועין שהם
אהבה ויראה לכן צריך לזהר מאוד בעשיית המצוה או בתורה
ובתפלה כי הם ג"כ נקי מצות שיהיה בדור' ובכוונה רצויה
ודבוקה לבוראו בעשייתה אף אם היא מצוה קלה מהקלות
כי כולם מסוג א' הם ואפשר שלזה ג"כ כיוונו רז"ל
באומרים במשנה כל העושה מצוה אחת לכאורה מלת א'
מיותרת כי באמנם מצוה די והוי משמעה א' הגם שדרשו
רז"ל אחת יתירה על זכותו עכו"ז דברי תורה הם כמפיש
יפוצץ סלע ואפשר שגם להגיל כיוונו וכך פ"י העושה מצוה
ר"ל אפילו איזה מצוה מה שיהיה אפילו מאותם התלויים
במעשה יהיה אחת כוונתו יהי' רצויה ודבוקה במחשבתו
לעשות נחת רוח לפניו ולעבוד עבודה ובוראי בזה מסיבין
לו ומאריבין לו ימיו ומה גם שכל מצוה ומצוה חלוק בשרשים
העליונים לחקן עולמות עליונים כמו שופר המעורר עולם
היראה כמ"ש אם יתקע שופר בעיר וכו' ויש שמעוררים
האהבה כמו טובה ולולב וכיוצא וכי' עת לכל הפסוק ולכל זמן

וצריך בעשייתו לעורר שרשם כמו בריה צריך לעורר מוח
היראה שהוא דין כי בריה נברא העולם והעולם בתחלה
בהמ"ד הי' ואח"כ שחפס עם מדה"ר כמו שבי' ארץ יראת
ושקמה שהוא רומז לזה שמתחלה יראה מחמת ואח"כ שקמה
נמצא שבר"ה עת לעורר ולהמשיך מדת היראה ובחג וכיוצא
צריך לעורר מוח האהבה וכיוצא בשאר מצות כל א' וא'
לפי ענין שרשה צריך לעורר ולתקנה ולעשות כמאמר
ובודאי אם יעשה אדם כך יתדבק ויתחבר ויתקשר בקדוש
העליונה נמצא המצית נעשו שלוחים מאתו ית' אלינו ככה
להתדבק בו כי זולתם א"א כנ"ל כי ע"י המצות מקיים
ובו תדבקו ויש ששליח של אדם כמותו ופשיטא בלימוד
תורה ובעבודת' שכלב צריך האדם להתדבק מאוד מאוד
בדור' ובהתלהבות כמו שטבאר בדורשים הקודמים ואצ"ל
שצריך האדם לשמור פ"ו ולשונו מכל דבור ואפי' דמי
הרשות החמירו רז"ל קודם התפלה כמו שאלת שלום א'
זה פוגם קודם התפלה כי ידוע שעולם נברא ע"י מחשבה
ודבור ומעשה וראשית הכל הוא המחשבה והדבור וה'
ענין המחשבה והמעשה הוא ענין הדבור וכמו כן האדם כקום
משנתו שהוא נעשי' בריה חדשה חרשים לבקרי'
אם ידבר תחלה דבריו דברי הרשות ופשיטא דברים אש'
לא כן אף אם יתפלל ויעסוק בתורה אח"כ הכל מסתעף
ונמשכין אחר הדבור הראשון כי כמו שהדבור הוא עני'
והמחשבה טפילה אליו כן הדבור השני אל הראשון כמ"ש
בזהר ובכתבי הארז"ל בענין כיבוד אה הגדול מסני שא'
הבכור נוטל חלק העיקרי ושאריו אחיו הם המסתעפין ממנו
וענפים אליו כן הוא כאן ולכן יזהר אדם שיקדש ויטהר
דבורו הראשון ויוכך מהשבתו הראשונה דבוקה בקדוש
כדי שימשוך אליה כל שארי הדבור' שאחריה ואח"כ
כשיעמוד בתפלה מתוך שמהה של מצוה כמו שקדש
דבורו ומחשבתו כנ"ל בודאי יענה בתפלתו י' ומה לו
אסתפלתו תהיה זכה וברורה בודאי מההבל הקדוש היוצא
מפיו יתדבק ויתחבר עם ההבל העליון הדבוק אליו ונכנס
אליו בתמידות כמשרז"ל ע"ס כל הנשמה תהלל יה על כל
נשימה ונשימה שהאדם נושם ויוצא ההבל ממנו מתחת
רעילא וחזרת אליו מעילא לתתא ובודאי בנקל יוכל להתחבר
חלק אלהות אשר בתוך האדם אל שורשו ובוה יובן
המדרש אשר התחלנו בו כי חלק ד' עמו שנבחר בהם מן
אומות כאשר קבלו את התורה והחזירו העטרה ליושני'
כנ"ל ונמשוך אליהם לבדם רוח חיים וההבל כמו קודם
החטא ואמר יעקב חבל נחלתו שעל בני יעקב נמשך החי'
שהוא כנחל הנוכע בתמידות וזה לשון נחלתו ואמר לשי'
הבל שהוא דמיון החבל כאשר משלו בערי ספרי קב'
הקדמונים בהיות האדם עובד עבודה בוראו הן בדבור וה'
במעשה מעורר השרשיהם העליונים דוגמת החבל הקשור בעלי'
גבוה והאווה החבל מלמטה ומנענע מנענע הקשר העליו'
וזהו חבל נחלתו ודוקא בני יעקב שקבלו התור' כנ"ל ומס'
המדרש מצינו שבהר הקב"ה בעמו בני יעקב כנ"ל והי'
מצינו שבתרו בהם הקב"ה ואם מה שקבלו התורה הלא ארזו'
כפה עליהם הר כניגית ומבאן מודע' רבא לאורייתא וא'
היה אפשר לומר לישראל שעובדין להקב"ה מחמת יראה ול'
מחמת הבחירה שהיא מורה על אהבה כי הבוחר בוחר מחמת
אהבה רק מחמת יראה אינו נקרא בחירה כי מוכרת הו'
מחמת יראתו ולכן אמר ד' מנת חלקי וכוס' אתה תיטיב נול'
שישראל טהילים ומשכבים ומפארים בהקב"ה שהקב"ה הו'
מנת חלקם אי"כ מוכרה שגם הם בחרו מחמת אהבה ועו'
ראיה שמתוך שתומך גורלו ואמר לו ובחרת בחיים וזה מורה

לקוטי יקרים

במדרגה התחתונה אבל הסוד הוא כי זה כלל גדול כי זה יותר חשוב מה שמעלים מדרגה התחתונה למעלה כי מדרגה עליונה יש לה תמיד תענוג ותענוג תמיד נעשה טבעיות ואין זה כל כך תענוג אבל מדרגה התחתונה כשמעלים אותו הוא תענוג גדול מאוד כי זהו סוד השכירה למשל כאשר האב לא ראה את בנו כמה שנים וכאשר בא אל אביו אין שיעור לתענוג של אביו בזה אבל הבן שהוא תמיד אצל אביו אין לאביו ממנו כי תענוג זהו ג' טעם לסוד הנז' שתכלית כל דבר היא הסיבב אותו דבר והוא בחי' עיגולים לכאורה אינו טיבן הא עיגולים הם בחי' נפש ויושר הוא בחי' רוח כידוע ואנו אוסרים שהתכלית של הדבר שהוא יותר חשוב מכל הדבר והוא בחי' עיגולים ולמה יהיה בחי' עיגולי' בחי' נפש אבל טיבן סתמי' לפי שהוא מדרגה התחתונה נמצ' שאף באדם הגשמי יש בו כל הנז' ברוחניות שלו דהיינו בשכל והכמה שלו נמצא פשוט הוא שברוחניות שבפרצופים העליונים שייך כל הנז' ואין להרהר בלימודינו בהתלכשות הפרצופים בנשמות היו כי הכל שייך ברוחניות כגיל כי עינינו רואות כיו ברוחניות של אדם יש כל הנז' :

ועל פי משל הנז' תבין גם כן מוחין דצלם מתחלה כשהאומן עושה רק הגולם של הכלי לא היה צריך לתת כל חכמתו ושכלו באותו מלאכה כי בשכל מועט יכול לעשות הגולמא שהוא בחי' עיבור והשכל המועט שהיה מוכרח על כל פנים לשום במלאכת הגולם נקרא צ' דצלם ואחר כך כשעשה בכלי אריכה ורחבה והתפארות שהם בחי' ג' לא לזה הוכרח לעשות בשכל והכמה יתירה מבקודם הגול' שהוא בחי' עיבור ועתה נקרא בחי' יניקה והשכל ששם בו הוא בחי' ד' דצלם ואחי' כשמצייר הציוורים והיה מוכרח לתת בתוכו כל בחי' שכלו וחכמתו באותו אומנות שהוא בחי' טיחין ואז נקרא בחי' ה' דצלם כי כל המוחין שלו נתן באותו אומנות ודל' :

להבין ולהשכיל כל הנשמות העולמות העליונים הכל מן האדם כי לכאורה אינו טובן אך אפשר להיות בעולמות העליונים שהם רוחניים עולמית שנראה שהם מסודרים דהיינו עולם המחשבה ועולם הבינה ועולם הדעת ושאר העולמות אך היה זה ברוחניות אך זה אנו רואים בחוש שיש הכל באדם שהוא עולם קטן שיש בו מחשבה שהיא רוחניות ממש וגם חכמה בינה ודעת וזכרון ושבה יבח המדמי' שכולם הם רוחניות וכי'א מדה בפ"ע ואין אחר דומה לחבירו ומזה המשכיל יבין שאף בעולמות עליונים כל אלו הם עולמות בפ"ע וכן אלו שבאדם שרש להם בעולמות העליונים והמעין בזה היט' לא יקש' לו כלל בעולמו' העליוני כי ימצא הכל ברוחניות האדם :

להבין סוד של המקיפין על פי משל הנה מי שהוא חכם בתור' וחידיש איזה דבר המצא' בלימודו והוא המצאה נפלאה יש לו מזה תענוג גדול בלב ומה תענוג יש לו שמחה גדולה והשמחה זו היא מקיפו מבחוק' והוא נקרא מקיף לו והראיה כמי' ש בנמצא צהבו פניו של ר"ם שהשמת' היתה מקיפו מבחוק' ומקיף' ושמחה זו הולך עד סוף המדרגות דהיינו החכם הזה שהמצא המצאה זו אומר אותה לאדם א' גורם שמחה גם לאדם זה ואדם זה אומר ג' לאחר גורם ג'כ שמחה לו והולך זה כן עד סוף העולם נמצא שמקיף זה הולך משרשו עד סוף כל המדרגות ר"ל ששורש השמחה גורם שמחה עד סוף כל המדרגות והולך עד השורש עד רום המעלות למשל מי שיש לו בן קטן ודיבר דבר חכמה ויש

על אהבה עזה שבינינו וכמים הפנים אל פנים כו' ועוד נאמר ובהרת בחיים הרי שבידינו הבחירה ואנחנו בחרנו מאהבה :

להבין סוד הפרצופים של עיגולים ויושר ואיך היושר עומד הראש שלו בתוך הלל העגולים ומובן ע"י משל בנפעל ר"ל כשעשה אומן הגולם של הכלי הוא מתהלה בוודאי לא היה מוכרח לתת באותה המלאכה כל שכלו וחכמתו כי בשכל מועט היה יכ' ללעשות הגולם והוא כמו נהי' ואחי' הוא עושה בית קיבול באותו הגולם ונתן בו סחה של אורך ורוחב אך יהיה זה ג' אמצעות הגי' של האומן באותו הכלי ונ' אמצעות הם אהבה ויראה ונקה כי בוודאי למשל כשמיסכם בדעת האומן שיהיה מדת האורך והרוחב כך ולא יותר ארוך ורחב בוודאי הוא מצד אהבה שהוא אוהב שיהא מדתו כך לא פחות ולא יותר ובוודאי אם היה רוצה היה מרחיב אותו עד אין קץ ונכול אלא שהי' ממצמצם אותה ולא היה אלא כך ולא יותר וסוד הציצצום היא היראה כי מדת הסוד הוא התפשטות עד אין גבול ומד' ההארה מצמצמת ההתפשטות מנכולו נמצא אנו רואים בכלי זה האהבה והיראה של האומן ואחר כך אנו רואים בכלי זה ציורים נפלאים בוודאי לזה היה צריך האומן לשום כל שכלו וחכמה שלו בה ככדי לעשות הציוורים האלו נמצא אנו רואים כל הראש דהיינו השכל והמוחין של האומן בכלי זה וזה הפועל בנפעל ועתה תבין מה התכלית שר הכלי הזה הנה התכלית הוא שהוא בית קיבול למשל למשקה לשתות האדם מזה הכלי ומחמת שתייתו יעבור הבורא ית' נמצא כי כאשר האדם מסתכל בכלי זה ומחשב תכליתה הוא מעל' אותה וז"ס העלות ניצוצין מכל דבר ונהזור לענין כי התכלי' של הכלי הוא הסיבב את הכלי וז"ס עיגולים והכלי עצמה הוא בחי' יושר כנ"ל שיש בה כל המדות של הפועל מדרגתו התחתונה ואהבה ויראה ומוחין כגיל ובה השל' תבין הפרצופים העליונים דהיינו הפרצוף עצמו הוא בחי' יושר ותכלי' של זה הפרצוף הוא בחי' עיגולי' הסוככים על היושר ומשתבין זה לא יקשה לך כמה קושי' בעליות העולמות ככהיו עיגולים :

ונהזור להבין ענין הסוד של נשיקין וחיבוק ויחוד כי נשיקין הוא בני' וחיבוק בני' אמצעית ויחוד בני' כי אין שייך ברוחניות כל זה אבל על פי המשל הנז' יובן כי כיו למשל אדם כשרואה כלים בציוורים נפלאים מחשב בהתחלה בתחילת עשייתה אך נעשה זה הכלי ע"י האומן ומתחילה כשרואה הכלי בציוור נפלאים בוודאי היה צריך הרואה לשום כל חכמתו והשכל שלו כהכלי להבין הציוורים נמצא הוואה מדבק השכל והחכמה שלו בהשכל והחכמה שיש באותו הכלי מכה הפועל בנפעל כגיל וזה התדבקות הוא רוחא ברוחא ונקרא נשיקין ואחר כך רואה ג'כ באהבה ויראה של עצמו כי זה כלל גדול במה שאדם מחשב שם הוא בעצמו כי במה אדם מועט דבר בחיכו ובלשונו ובמה הוא ממשמש דבר בידיו ובמה היא רואה אהבה ויראה של איזה דבר פשוט הוא שרואה באהבה ויראה שלו וגם התפארת של אומן שבאותו כלי הוא מרגיש בהתפארות שלו וגם סוד עתה כשמחשב אהבה ויראה והתפארות שלו בהם והו סוד החיבוק שהוא נופא בנופא וכשמחשב באותו הכלי בחינת הגולמא שלה שהיתה מתחלה שהוא בחינת' בוודאי אי'צ אדם זה לשום כל שכלו בזה כי בשכל מועט שלו שהוא בחי' נהי' ג'כ יכול להבין וזה נקרא יחוד ואל תקשה כי לכאורה היחוד הוא יותר חשוב מחיבוק ונישוק למה היא

לקוטי יקרים

יש לו שמחה מזה וגורם גם לאב שמחה אף שאביו היה יודע דבר הכמה זו מקודם אף על פי כן גורם לו שמחה לאביו אחר כך כשמסר האב דבר הכמה זו של בנו לאדם גדול אחר שהיה גדול וחכם ממנו גורם ג"כ שמחה לו אף שהיה יודע זה מקודם אף שבעולם הזה אין להמשיל זה על נכון אך בעולם העליון מוכן זה שמדרגה התחתונה גורם שמחה עד רום המעלות בסוד חזי במאי כרא אתינא לגבך והכל בסוד מקיפין וגם כזה מוכן המתקת הגבורות בחסדים למשל האב רואה את בנו עושה הסכיות דהיינו גבורות ר"ל כובש את יצרו והוא גבורות אעפ"י יש לו לאביו מזה שמחה גדולה נמצא שנסתקו הגבורות :

ואכתוב הלשון ששמעתיו אף שאינו מוכן לי וזהו סוד שנקרא מדת המלכות הותם לפי שהיא תכלית כל השמחות כשיש לה שמחה נמצא השמחה הזו הולך ממדרגה למדרגה עד מדרגה העליונה אף שמדרגה העליונה היה לה שמחה מקודם כנ"ל נמצא שלא נשלמה השמחה שר מדרגה העליונה של הז' מדות עד שבא למדרגה זו ג"כ השמחה של מדרגה התחתונה ולמדרגה הב' מטעלה למטה נשלמה השמחה שלה קודם לעליונה ולמדרגה הג' עיד קודם ודו"ק : לכן נקראת מדרגה התחתונה הותם שהוא תכלית של כל השמחה והוא הותמת כל השמחות והבן לפעמים נק' המות לפי ששמחה גורם אהבה לאשתו במה שאמרד חזי במאי ברא אתינא לגבך ובשביל השמחה הזאת גורם אהבה לאשתו נמצא נקרא אצרה חתן : וכתבתי זאת אף שאינו מוכן לי ושמעתי ג"כ פי' על צירוף חומה ונלאתי לכותבי כי אינו מוכן לי כלל והי' יתן חכמי :

שייך לעיל בענין המקיפין שהיא השמחה שסבחוץ ותבין זה כי זהו כלל גדול שבודאי אף שמקף הוא סבחוץ בוודאי יש כפנים ג"כ שורש המקף שטזה יוצא המקף שסבחוץ למשל אילן תפוח בודאי השורש שלו הוא ג"כ תפוח דהיינו שנשע תפוח ונתגדל ממנו אילן ובודאי מאתרוג לא יצא תפוח כן הדמיון במקף כנ"ל :

עוד להבין הלבשת נה"י של הפרצוף העליון במוחין של הפרצוף התחתון וזהו סוד בוודאי שבזכר הפנימית שלו הוא נוקבא ונוקבא הפנימיות שלה הוא דבר כי בלא זה היו מתנגדים בודאי ואיך יהיה אפשר שהזכר יהיה לו תאוה התחברותו לנוקבא בהיות' שהם נגדיים אלא מוכרח בודאי כנ"ל וזה ברור שהתאוה באה מהסתשנה וז"ס שבדבר יש לו במוחין שלו נה"י של הנוקבא ונוקבא יש במוחין שלה נה"י של הזכר :

ואנכ אכתוב טה ששמעתי מסוד נה"י של התכונה והמשל הוא כי לפעמים אדם מדבר דבר בפיו ובמחשבו הושב דבר אחר ואיך אפשר זה שידבר בלא מחשבה אך המחשבה משל זה הדיבור הוא בעולם כלומר בודאי שבתחלה הזכרה לחשוב שידבר דברים אלו אך עתה כשמדבר בלא מחשבה בודאי מחשבה הראשונה היא עתה במעלתו וזה נקרא מ"ם סתומה סוד התכונה ור"ל : דהבין מהו סוד היה פרצופים ככתבי הארז"ל היה ע"פ משל אב שעשה בגד חדש לבנו הקטן ובשעי' שלובש הבגד הזה לקטן הנ"ל הקטן ההוא כוכה וצועק כי לא ניסה ואינו מכיר שהוא לביבתו וגם אז בשעת בכיית התינוק גם אביו בצער על לבישתו כי אינו יכול לסבול הצער של התינוק אך יודע היא שהלבישה היא טובה גדולה להתינוק וזה נקרא אב"א וז"ס עתיק ונוקבא אב"א הם והטעם מפני שהדבר הוא שם מ"ה החדש שהוא במעלה גדולה ביותר מנוקבא שהוא שם ב"ן והוא כתינוק אצל מ"ה

החדש הזכר שהוא כמו אב לה ובשעי' שמן הדבר משפיע לבין שהיא הנוקבא אינה משנת אפי' השפעה זו ומכ"כ להדבר עצמו והוא כמשל התינוק שאינו משיג בשעת לבישת אביו הבגד עליו שהוא טובה לו ולזה נקרא עתיק ונוקבא שם אב"א :

אריך ונוק' הם ימין ושמאל הזכר בימין והנוק' בשמאל משל לזה בשעי' שאביו מלביש לבנו בגד חדש כשהוא גדול קצת ואז הבן ג"כ שמה בלבישה זו אך אינו מכיר שאביו עשה לו טובה בלבישה זו ואינו אוהב לאביו בשביל זה כלל סחמת שעשה לו הבגד רק אוהב הוא את הבגד כן נוקבא של אריך בשביל שהוא כמעט שנה לדבר שלה ויכולה להשיג השפעתו שמשפיע לה אבל אינו שוה לו טעם שתהא יכולה להשיגו ג"כ זה אינו רק משיגה כ"א השפעתו וזה נקרא ימין ושמאל :

אוי"א הם תרין ועין דלא מתפרשין ושון בקומתן והן למשל כשהבן יותר גדול ואביו עשה לו בגד חדש בשביל אהבת הבן אז הבן מכיר ג"כ טובתו של אביו ואוהב את האב בשביל זה סאוד ועיקר האהבה שהוא אוהב את האב בשביל הבגד שעשה לו וכן ג"כ באוי"א וזה נקרא סב"ס :

זו"ן הם לפעמים סב"ס ולפעמים אב"א וזה דומה למשל כשהבן נושא אשה לעצמו אז הוא רבוק באשתו ולא עם אביו ואז הוא עם אביו כמו אב"א שאביו רבוק עם אשתו ובני רבוק באשתו אבל כעת שהאב עם הם מתדבקים באיזה דבר אהבה ביהר אז הם סב"ס אבל בשעי' שפונים כ"א לאשתו או הם אב"א כן זו"ן נעשה ראש לשועלים דהיינו לעולמות התחתונים וסונה א"ע מועי' שבאצילות או הם אב"א וכשאנו מעלים אותה ע"י סצו"ן ומעיט אז הם עם ז"א סב"ס :

הדיבורים הם בחי' מקיפים ומשל ע"ז כשאדם אוטר איזה ציור בנין לאדם אחר נמצא הדיבור של הראשון נשאר במחשבתו של השני ואח"כ הולך והשני ועושה במחשבה כן בנין בציור כזה נמצא הר' יב"ט הראשון מקף הבנין כלו כי בלא דיבור שלו לא היה בנין זה להבין הסוד מ"ש אדה"ד דו פרצופין להבין על ע"י משל אדם שרואה בנין נאה ומסאור סאוד ומסתכל על הימין ונהנה מראיה זו סאוד ואח"כ כשהולך סב"ס זו נשאר הרשימו והתענוג של בנין זה בדעתו ושכרו והולך ובונה בנין נאה ומסאור כמו הראשון ע"י הרשימו שבשכלו ובאיזה זמן נרשם הרשימו והתענוג בשכלו היינו בעין שהולך מהבנין ההוא ולא ראהו אף שבשעת ראייתו היונו ג"כ קצת רשימו בשכלו אין זה רושם כי בשעת ראיית הבנין הרשימו של הבנין שבשכלו היה נעלם בבנין עצמו בשעי' ראיית הבנין אבל כשהולך מהבנין ואינו רואהו אז הרשימו נשרש בשכלו ובונה מזה בנין כך אדה"ד היה מתחילה הר' פרצופים אבל היה א' לבד בלי נוקבא ניכרת והיה הקב"ה רואה בו ומשתעשע בו והיה כביכול להקב"ה תענוג והסתכלות בו בשביל שיהיה בנין מסאור והיה רוצה הקב"ה לבנות הנוק' ג"כ בציור אדה"ד מה עשה הפיל תרדמה ע"י והיה כמו שנתבטל סמך את הראשון והיה נשאר הרשימו שלו כביכול בשכל העליון והיה עושה ברשימו זו הגוף והיה מן ההכרח להפיל תרדמה עליו כי אלולי זה אף בשע' שהקב"ה מסתכל בו היה הרשימו בשכלו כביכול עכ"ז הרושם היה נעלם באדה"ד בהסתכלו בו כנ"ל בבנין אך עתה שנתבטל מציאותו ודומה כנ"ל כביכול הלך השכל העליון סאתו ונשאר הרשימו בשכל לברו ואז ברא הנוק' ברשימו

לקוטי יקרים

דהיינו יסוד אצל ולא המכנה שפלה לו ועשה במחשבה נקרא יסוד אצל אלא הכתי' עם סגפלו צפחה פתחום הוא נקרא יסוד שהוא סוד יסוד לקדמות הסכל שהוא המכנה עם המחשבה שהוא בינה אור"א דהיינו יסוד בפירושים העליונים הוא שהדבר יתן הספעה לנוקבא וגם כאן נעשה יסוד קדמות הסכל שהוא המכני' עם המחשבה שהיא בינה והמכנה שפלו לו כעין נדק נקרא מפחה איהן לסוף חזק לפי שחכמה זו שפלו הוא צלמנו גדול אינו רק סכל פשוט הצל אחר שמישצ צדמתו סייעו צד' הסכל שפלו לו ומזכיר עשה הפסע של הסלכה דדיבור עם המכנה שפלו לו צמחצמה נקרא עשה דדייחא ר"ל עם שהם במחילה רק שכל יל עשה לסוף דדיבור לכן נקרא עשה תחיל לפי שעה ש"ה אוחה דדיבור ומזכיר אוחה הפסע הסיכ' כ"ז כחתי' נמש' כמו ששמעתי אצל צלל זה אין כל ה"ל פ"י על יסוד אצל שהוא ארוך אצל שמעתי אה"כ עם פסיע ע"ז כי ידוע שיותר ממה שגנל כולה לינק כ' לכך אצל שהוא המשפיע נקרא יסוד שלו ארוך ואנש' שהיא המקבלת נקרא יסוד חס' קלר וכלל זה שהיה צדך סכל המעלים שהצילו צדח' למשל על העולמות העליוני' אינם כפשוטו כ"ס פלנו לומדים צחתי' בצמחציות אך כל הפירושים והשלצחות הכל רומניות ושכל פשוט והכלים לזה שהרי מלינו צדח' צדומיות עשו דהיינו המחשבה שלו ונסכל שלו שהוא רומניות גמור מלינו צו עמם דונתה פירושים עליונים והשלצחות דוק ומסכח נכמה משל' סכחצתי צדח' ועד"ז יונן צעה"ז כל הפירושים והשלצחותם אף צדומיות אף סלין סכל אנושי יכול לסביל זה ולהצין צעלמות העליונים אך רומניות האדם הסכל עמיצ' שנס' צד חתי' על העולמות ג"כ כ"ז ור"ל *

ואכתוב עשה עם ששמעתי להצין מאדם מה שכתב צחצחים שמדריגי' תחומם של עולם המלין הוא נעשה ומתין לעולם המחשון ממנו למשל אדם שאמר דברי תורה מדמה לאדם אחר כגולל הדיבורי' של האדם זה שהוא מדריגה תחומה נעשה מחשבה אצל זה שמוע כי הוא שומע במחשבה שלו הדיבור של תורה של זה והאדם האומר לאדם האחר המור' הוא המשפיע לאדם אחר השומע ונקרא עולם העליון צדך האדם השומע כי הוא נקרא עולם המחשון ממנו כי הוא המקבל ממנו *

הסוד ע"ש צחצחים כי דגלי עתיק הם היולא' עתה עולם הכריאה כמו דדי צחצח' לינק עמם כל הפירושים צעלוחם כי יש דדי אדם ודדי צחצח' כי הם סוד השפעה כמו שהרד עשפיע להתיקוק ודדי אדם הוא סוד השפעה שאחר התיקוק כי אדם גיב' מ"ה שהוא עולם התיקוק ודדי צחצח' הם צדוד השפעה שקודם התיקוק צחצח' השצירה כי כן צחצח' גי' צ"ן שהוא סוד השצירה וגם צחצח' עליית הפירושי' צחצח' השצירה למעלה היו יונקים מדדי צחצח' וכ"ל מ"ס צחצח' משה שוטצניא דמלכא ואהרן שוטצניא דמטריניחא פ"י כי עשה הים עוריד המיד' ממעלה למטה כמו התורה שהוא ממעלה ומטה זה הים פעולתו שהיה מוריד ומצי' תורה עלמעלה ולומר לישראל למטה אצל אהרן פעולתו הים להיסק ממטה למעלה שפעולתו היה לקרב קרצנות שהוא סוד לקרב העולמות צלחמה למעלה להעלות ניוליות ממטה ומעלה ל

סוד הכריאה ומשל נפלא ע"ד למשל אדם שלמד דך גמרא תחלה הוא לומר אוחה פעם אחר היעיי עם כל המפרשים ואין לו צה שום קשיא כלל ומצין אוחה על צדדים וגב' זה כלל גדול צעשה שאדם לומר דבר עם משפיע צדחתו הלימוד קדושה ונקרא הוא משפיע והלימוד הוא נקרא מושפע וז"ס דבר ונוקבא אה"כ כשאדם זה לומר צחצח' מוקה ועלומה כדי סיגין צדך זה עם שלל הניו ממחלה צודדי או יצין יותר

הנפחלה

רהבין סוד התירץ שתירץ האריו"ל בתחילת ע"ה מה שתירץ רמה לא ברא עולמות מחחילה אבל לכאורה קושיותו אינו מתורץ שרו יונן בזה כי ידוע בכל דבר שבעולם אם יש בו אלהות דהיינו אם אוחה איזה גשמי למשל איזה כלי נאה והכלי בעצמה הוא דבר מעשיות והוא סוד המלכות שהוא עולם המעשה אבל בזו הכלי שהוא סוד המ"ל נעלם ושלובש בה האהבה כלי פסק' לכך אני אוחה אותה ובשביל אותה האהבה יש לו תענוג גדול סכלי הזאת ומחמת זה נעשה זה התענוג בשביל החכמה שכלי זה דהיינו שחכם גדול עשה אותה בחכמה נטצא מצינו שיש חכמה מאותה הכרי וידוע מכתבי האריו"ל שעיקר אלהותו הקדושה מתלבש בחכמה כי כל החכמה הוא כאלהו' וז"ס ה' בחכמה יסד ארץ פ"י בכל החכמה יש השם ה' שהוא אלהות והנה לכאורה יש להקשות על בעל חכמה דהיינו החכמה שעשה אותו הכלי למה עשה אותה בציור זה דווקא וז"ס לא עשה אותה בציור אחר' אבל זה אינו קושיא כלל כי כן עלה ברצונו לעשות אות' בציור זה ועל הרצון אינו ק' שוי' כלל למה עלה כן ברצונו ובה מתורץ ק' שית האריו"לה כי תירץ הקושיא הזאת בתחילת דבריו בצחות לשונו שכתב כה' עלה ברצונו הפשוט כ"ו והרצון הוא למעלה מהחכמ' כידוע ז

הזה פרוצים הוא הרצון הראשון נקרא כתר וקדמות השכל הוא חכמה והמחשבה היא בינה וקול ז"א והדיבור מ"ל והשכל והמחשבה הם בי ריעין דלא מתפרשין למשל קודם אכילה ואכילה במעשה הם בי דברים דהיינו בב' זמנים שקודם אכילה עדיין לא אכל ואח"כ אכל אבל במחשבה יכול לחשוב בי דברים אלו בזמן א' דהיינו שמחשב שעדיין לא אכל ואוכל :

ענין פ"י נסירה כי הנה יש במחשבה רת"ס כי יש מחשבה שהיא נקראת קדמת השכל שעלתה לו מחשבה סתם ואח"כ יש בו התחלקות הן או לאו ואח"כ הסכמות ומצד ק"ו יש להבין שיש ג"כ בשרשו במקום שממנו יצאתה אותה המחשבה שרשה אלו ובשופר הוא קול ששום אי"כ יש בו ג"כ שלשה אלו והו' אש מים רוח וזה פירש הגמירה מלשון ניסר שבשעה שהוא מדבר הוא מייחד הקול דדיבור ועכשיו הוא פוסק הקול מהדיבור כדי לערבב השטן שאין בקטרוג שאין בו שבירה :

להבין סוד ע"ש צחצח' סלי"ל יסוד חייחא קלר משל נפלא ע"ד כאשר אדם לומר איזה עסק ונמה לומר אוחה צודדי או מחשבה או מיראה או עניינם צימד והנס ויראה נקרא זיין זעיר נקרא חסנה ונוקבא נק' יראה למשל מחחילה כשלמד דך ה' לכאורה הנין אוחה ונסה עלימודו אצל אח"כ נינד ק' שית רצות צה עלימוד ואינו יכול להיסק לימין או למחלה עם הוא עומק מותק והלימוד ומחחיל למס' צמחצמה וזהו נק' העלאת המ"ן כידוע שקודם ציוו' אור"א לריכין זיין' לגלות למעלה להעלות מ"ן לאור"א ואז נעשה יסוד העליון ואף צחצח' שנתקט' לו הלימוד ושחק צלימודו הניא הדיבורים שהם יכול לדבר עוד צלימודו זה שהוא סיד המ"ל והאכנה שמתפעל לא הסתיל תחלה אלא מתוך חסנה שהוא סוד זעיר ועכשיו שחק עלימודו זו והסתיל לחשוב צמחצמה הניא את האכנה והדיבור צמחצמה וזה סוד עליים זיין' למעלה להעלות מ"ן לגורך יסוד אור"א ודבר זה צדוד ונפלא כשאדם מתקפה צחצח' דבר ממחיל לחשוב צמחצמה ע"ז נופל לו צמחצמה פתחום עמם כעין נדק שהוא האדם שפלותו כמו כן נופל לו איזה העלמה ודבר זה צלל לו עקדמת סכל שהוא המכנה אך עם שפלו לו חכמה זו פתחום כעין נדק הוא סוד יסוד המכנה

ונתחלה והנה כשהוא עושה ומקשר כל השכל שלו בזניה הוא כדי שיבא בזניה ובלשון לא"ז נקרא פר שטאנר כי נתחלה לא היה לווד כפאר שטאנר זה ועתה כשהתקשר א"ע בזניה הוא כדי שיבא בזניה זו קדמות השכל כי זורדאי השכל שיבא לו אח"כ בדרך זה לא היה לו נתחילה השכל הזה כי אם היה לו שכל זה מה שגא לו אח"כ היה נתחלה מנין תכלית הלימוד בדרך זה מה שהוא מנין אחרי התקשרות השכל אל זורדאי נתחילה לא היה לו שכל זה אך עתה כשיקשר א"ע בזניה כל השכל שיש לו עתה יבוא לו ומתקשר קדמות השכל שהיה נתחילה למעלה משרשו וזה נקרא חכמה שגודלה לו חכמה חדשה בזניה שלו ומנין עתה יתחיל נתחילה והנה אז כשהתקשר א"ע כניל כפארשו לו ונפלים בדרך הלימוד של אדם כמה קושיות חזקות ועלויות כלו מוקשה אשר אין דרך לנטות כיון שבביל קושיות הגדולות ועלויות שנתחדש עכשיו נמלא כעשה אדם זה עתה נפרד מההלכה הנ"ל שאינו מנין אותה כלל וכ"ז ראה לו שבביל שקשר השכל ועיון שלו בזניה כעשה נפרד מדרך זה אך זה הוא ירידה שהיא לורך עליה כי תחמת זה שקשר א"ע בזניה כניל ונפלו קושיות חזקות חדשות הגם שהם נראות חזקות ועלויות עכ"ז תחמת אלו הקושיות נופא יתברר ההלכה אח"כ היטיב ויהיה לו למיטור ברור כשהוא כי זורדאי יתרון כל הקושיות נכח החכמה הנאה אליו אשר התקשרו א"ע בזניה היטיב אזי יהיה לו הנאה ותענוג גדול יותר ויותר עלימוד יותר ממה שהיה לו קודם שהתקשרו כ"ל אף שנתחלה ב"כ לא ידע מהקושיות והנה ההלכה שנתחלה ככונה לפניו בלא קישור כלל וכל מי שיש עמו נקדקרו יתחיל חילוק בין התענוג שהיה לו מקודם לשל עתה ושינוי התענוג הוא תחמת שינוי השכל דמקודם לשל עתה והשכל הגדול הנפלא שגא לו עתה הוא תחמת שקשר בשכל שלו הראשון בזניה כניל אחר זה נעשה לו הדף ההלכה הלזה שניב צעינו יותר ויותר מתקודם והנמשל מובן מאליו לכבון ומנין

להבין הטעם למה אין אנו עשויים בכל דבר בשמי רק הטעם שהוא סוד החכמה ולא שאר הנח נוח כי בכל דבר מוכרח להיות בו עת"א והמירון כי בכל שאר הנח"ה הנהגה משא"כ בצעמים שהוא חכמה והטעם שהחכמה היא אחריות ובאחריות אין יכול להיות בו שנייה כי כל מה שנתחלק הלימוד אפי' לאלף חלקים עד אין תוספת נאשר לעולם לו והטעם שכל הפרלופים היתה שנייה כידוע שכ"א אשר אני אמרן אל כל החכמה לפי שהוא קרוב לזרע לא היה בו גדלות והיה עשיר ומנין שהוא כאין למי שלמעלה וז"ס והחכמה שאין תמלא ונשא"ר בזניה ע"ס כמד"א ואנחנו ע"ס לפיכך לא היה בו שנייה משא"כ בשאר הפרלופים וז"ס יעקב אבינו לא מת פ"י כי נת"ת לא היה שנייה הגם שנת"ת נמי כתיב וימת ויעלך התירון הוא השנייה שהיה נת"ת לא היה נת"ת עלמו רק שהסתכלות לה שהנת"ת כלול מחו"ג זום ההסתכלות היה שנייה אבל באותו שנייה נת"ת שנתברר החו"ג כי זורדאי דבר א"י המתברר זהו נת"ת חכמה שנת"ת שהוא נתברר החו"ג זהו נת"ת הנת"ת עלמו כי א"א לתברר צ"י דברים הפכיים אם לא ע"י החכמה כמבואר בנ"א שהחכמה עושה הקלוות לאין ולו יוכלו להתברר וחו"ג הם צ"י דברים הפכיים אם וע"ס וא"י יתחברו אם לא ע"י החכמה כשהוא עו"ש אותם לאין ויכלו להתברר וזהו החכמה מאין תמלא ר"ל עכ"ת שהחכמה עושה את כולם לאין תמלא יוכל להיות מליאות התחברות וזו הנח"י שנת"ת לא היה שנייה להבין סוד הכל בחכמה אחרת כי זה גם באלה התח"ן כן כי ע"י החכמה והשכל שלו מתברר הטוב מתברר כי בלא השכל זורדאי אינו יודע מהו הטוב ומדו הרע אך ע"י החכמה והשכל שלו מתברר הטוב והחכמה וזהו ענין גדול למשל כשנאה לאדם איזה תעשה זרם נת"ת או בלימוד וכשהתחיל צעינו היטיב על א"ז שהוא כי יש זה טוב

ורע למשל כשנאה לאדם ע"ז של עמוך וזורדאי יש לו חכמה בזה העמוך והכי אהנה שורשו בעולם העליון נמלא האהב"ה הוא הטוב שנתחברתה זו לכל הענין עלמו דהיינו העמוך הוא הרע שבו וכשהתחיל בחכמה שלו על התחברתה זו ועשין זה היטיב ומתברר הטוב שנה נדבק הטוב שצ"י חיקף בחכמה שלו כי אם עין צמינו כי שניהם הם מעול' העליון והרע שנתחברתה זרם זו נופל למטה נמלא שנתחברתה שלו עזרר הטוב מתברר והרע נופל למטה כי תחמת שאינו משנים על הרע ונכזה הוא צעינו כי זה כלל גדול דבר המאוב צעיני אדם נופל למטה וב"כ באלה כשאלם ע"ת א"ע ונחלט בלנו שאין תפלתו ולימודו חשוב לכלום ואינו נחשב צעיני עבודתו שהוא עובד אדם כזה נופל ממדריכתו למדריכה פחותה וברובה ובשכל זה הולך אח"כ כמו בלי דעת יתקשר שכל בעבודתו י"ת ובעל כחמה נוחה ורע"ז לזה נכזה צעינו כעלם ר"ל כשנכזה צעינו עבודתו שהוא עובד אז בעלמו הוא כחמה ובשכל זה כמה חסידים ודריקים לפעמים מתפארים בעלמות הוא מעט"ס זה כשדורשים א"ע שאין להם התלכדות כ"כ בעבודת הש"י ונפלו ממדריכתם מתפארים בעלמות בפני ב"א ונחמתה זה בזה להם האהבה ה' ויראה ה' יותר גדולה זהו ב"כ שיש בזה ששכחוהו התלמיד'י לרשצ"י ע"ה צפינו כדי שיהיה לו התפארות גדולה ויבא בשכל זה להכנה ויראה יותר גדולה כי זורדאי הרשצ"י ה' מוכרח להשפיל עלמו צמדריכות התחברות להפעלות כילויות מכולם כי זורדאי אדם גדול כמותו היה קובל כל העולם וזורדאי מוכרח היה להשפיל עלמו צמדריכות התחברות להפעלות הכל כי זה ע"י פסקוק איש אשר יבא לפניהם ואשר יבא לפניהם ונחמו לו התלמידים התפארות עש"ז יבא להתפארות השם י"ת באהבה ויראה

להבין הסוד של התקשרות שהוא מדת יוסף עקיד יוסף הוא סוד שמתברר צ"י דברים בידע עש"י מתקשרים ומתחברו הצי' דברים למשל צ"י אנשים עמו ציניסם סידוך אף שהסרחוקים זה עזה כמה פרקאות נחמדס ציניסם אהנה גדולה זה לזה נעשה קישור ציניסם וכן כל צ"י דברים שאני מתברר אותם בידע לתמו צ"י התיכות נגד זורדאי לאיזה לורך המתכתי אותם בידע ופי' התאכרותם יתחיק אהנה בהם כי זורדאי א"י אהנה שכל י"ת מתוכרים כי א"י בעלמי המתכתי אותם לאיזה לורך עזה זו נקרא יוסף ופינימות של מדת יוסף הוא חכמה ר"ל חכמה ה"י המתברר אלא שיוסף הוא הלכות של החכמה וע"י התלכשות החכמה ציניסם הוא מדבר צ"י דברים כי בלא חכמה מי מתברר אדם כי זורדאי ע"י השכל וחכמה יכולים לחצר צ"י דברים והסוד כי פניתי זה הוא הטעם הנא מהתקשרות שהוא הזיווג כי הטעם היא וייד הוא חכמה וד"ל ומז' כעשה ההולד' דהיינו התענוג שנת"ת מהסתחברות זה כי זורדאי יש לו תענוג עזה כי י' חו"ג חלל לגוי הראשון והיולי סיכולים לעשות מוז כל מה שירלו וד"ל - משל' להבין ק"ת סוד אבי"א מי שיש לו דן קטן נתחילה כל' אין דעת נבן להנחין בין טוב לרע האב הולך ומתחבר עמו בדרך אהבה ואח"כ כשיש לו ענין דעת ושכל יותר למטה א"ע לוי אז עראה לו האב יראה בכדי שלא יעשה הרע ולא נכח ע"י לכן שאצ"ו הוא רק יראה ונתחברק ממנו הוא טובר שהוא ריחו בחדר סיני' גמור אף שיעשה טוב וזה נק' אבי"א שצ"ע שנתחברק הנועלם ה' מדמי' שהיא ריחוק גמור כניל ובשפי' שנתקרב מדמי' ש"י קירוב גמור אף שיעשה הרע ובשנתגלל הוא ענין שנתחברק רחולו ופי' שמתחת לו אהנה הוא לפי שאינו עושה הרע ואם היה עושה הרע לא היה עקרבו וכן נעשת הריחוק ונמ"א הוא מנוח ונתחברק ע"י יותר

להבין הלצעה של נח"י דניהם צמחין ד"א הנה הוא סוד האהבה והשפי' למשל כשאלם אומר לחברו ח"ה דבר ותח"ת עש"י אינו עש"י ופינו ענינו ואינו מאמינו הנה הוא מוכרי' להטעם

סדר לנצח
והאמינו
באזני בני
הים רחוק
וח"ס נח"י
קטוב וכו'
המשפיע
תקפה לל
הכלי שבו
התקבל י
צמעי' שו
תמיד וחס
ג"כ לך ש
ח"י שהוא
וקליפות
לגוי' וזה
הינין של
רמים שה
מיתח צ"י
בכח הק
כמתחיי
הקליפות
ינין של
מתקרב ל
תקרב אף
תינוק וא
השגאל ש
למשל אכ"י
הקדם או
וזמו ותג
הא חקו
עיקר ה
מזו
ככלי מנו
נותנות מ
מאנו הש
כדעליהם
חלל לגוי
הק"ה א
תענוג ע
בכל העול
א"ע לאין
א"ע נמ
בחדר סי
הנועלם ה
שנתחברק
רחולו ופי'
לס
וע"י הר
נקרא ה
וחת"ת
לגוי' ו

הטובה ארבע אוחו וחסו ארבע עולם וזהו עולם חסד זכנה וזהו בחינת דליית חס' וזהו דד שמאסנה חנו יונקים וזהו דדיה ירווך ככל עת *

ענין שאין ללדיק בעוה"ז קירת ריח גם כשהוא מתפלל לפעמי' על עיני עוה"ז אינו נענה ואין משגיח בחילתו אבל האמה הוא כי הכל הוא מגידל החי' והאחי' שיש לו ית' אל הדיק ובשגיל כך אינה נענה בעיני העוה"ז משל לזה בן קטן היה אלל המלך והבן שהוא עשה לעלמו בית קטן מקמתי' וכדרך שהתינוקות עושין המשחקין ובה ארם א' וכתר אותו הנית שעשה לו הבן מלך ובה התינוק אלל אציו המלך בקובלכל רבא ולועק וזוכה לפני אציו על גודל הלער שעשה לו האדם הזה והאי אציו נשמעו הים מלחק הגם שהיא ארבע אוחו זיתר כי בעיני לקבל מאניו המל' וגם במחשבתו של המלך לבנות לבנו פרטלין ומרקלין גדולים ופוארים אלל הבנין השפל והגרוע אינו נחשב לאציו כלל שינקום זה מאותו אדם שכתר זה ואף שיש לפני לער גדול עכ"ז אינו משגיח עליו כי לפי דעתו של התינוק הוא לער לו אלל אציו שידוע שלגדול' מזה הוא מתוקן לכל הטובה אשר עמיד הוא לקבל ממנו והכחשל מונן שמחמת גודל ארבעה וחי' שיש להקדיש על הדיקים שבשגיל ארבעה יתלכל' לעוה"ז כל הטוב האפון אשר עין לא ראתה לכן אינו משגיח הקדיש על הלער שיש ללדיק בעוה"ז כי הוא יודע ית' שכל טוב עוה"ז הוא כפול ומכופל שכל טוב עוה"ז הוא כאין נגד הארבעה החזקי שבשגיל' יתלכלה טוב הגמול לעוה"ז :

הרב הגמיר מהו' יחיאל עיכל ז"ל לה"ה דרש ממור ק"ז על ר' כחות בני אדם כת א' הם ע"ה אלל הם ארבעים כשרי' ויראים ומלעשרים עלמם תמיד על שאינם יודעים התורה ואינם יודעים איך לעבוד השי"ת כי אין להם ת"ת שירה להם הדרך אשר ילכו בה כת הזו מרומז בחתלת המזמור שנותנים הודי' להשי"ת ששלת להם ת"ת והורה דהם הדרך וגואל אותם מלעגים וזשיה' ילמדו באולי' וכו' תעו בעדבר כו' עיר מושב לא מלאו וגו' כלומר ת"ת שמלא ומיושב בתורה לא מלאו שירה להם הדרך ואדם נקרא עיר קטנה כו' רענים גם למזים פי' על תורה ומלות כפ"ש לא רעב ללחם ולא למא' למים כו' וילעקו אל ה' ומלוקותיהם ילילם ואמר ילילם שלזו הכת א"ל להם רק הללי בעלמא ומהו ההלל' וידריכם בדרך ישרה ללכת כו' ר"ל הקב"ה מנזן חלמידי חכמים שירה להם הדרך וע"ז יודו להם : כת סני' הם ע"ה רשעים במורים עושים עבירות גדולות ואח"כ מהררדים במשונה בחרטה גמורם ועליהם נאמר הפקוקים אלו ישיגי' ונסוך וללמות אסירי עני' אין עני' אלל מן המלות וברז"ל איחה נכסר שהוא ר"ת בעלי רכינות זרות לטון הרע כי אצרי אל וגו' וממלוקותיהם וישיעם לכן אמר כאן לשון ושיעם כי אלו לריכים ישועה במירה לעזור נהם יודו וגו' :

כת הג' ארבעים חסונים ובעלי פשיה אף הם שוטים ואינם יודעים ח"ך לעשות חסונה כי עיקר החסונה הוא לעשות ההיפך ממש שעשה מקודם וגם להחזיר הגו' לות וכו' וכו' אלו אינם עושים מאות' רק שמתענים הרבה ומושכים שזו החסונה הפיקרית ועליהם נאמר פקוקים אלו אוילים מדרך שפעם פירוש אוילים שהם שוטים כו' ומענותיהם ר"ל על עונותיהם שעשו עד הנה אין עושים מאותה רק מעשים כ"כ עד שנחלש כוחם וגופם ממש עד למיתה וזהו ויגיעו עד שערי מות אלל כשהקילו משתכח ומתעשותם וילעקו אל ה' שירה להם הדרך שהגת החסוני' ישלח דברו פירוש השי"ת שולח להם מוכיח הגון ומכס ומורה להם הדרך החסונה וירפאם יודו כו' דבת כדי ארבעים גדולים בתורה מלאו ולומדים יום וילילם אלל אינם יודעים בעבודת הגורף כלל ולא מצדוהו מיימיהם

הדרך לחצרו ולהמתיקו ולסלכיוו במשל כדי שיוכל חצרו להשיבו ולהאמינו כמלא כי עיקר המשל הוא מלביט הדרך שיכניס הדרך בחצרו חצרו ובשכלו כי לולי המשל לא היה משיגו ומאמינו כי היה רחוק אללו מן השכל הפשוט ע"כ לא האמין קודם המשל וז"ל מה"י דבינה שהם נקרא בזוהר נאמנים כידוע חרי פומי קפוט ור"ל שעי' משיגו הז"ה המוחין וכניס במוחין אבל בלא כה"י דבינה לא היה משיג וד"ל :

המשפיע הוא מלך המסד והמקבל הוא מלך הדין וכלל זה הוא ככל דבר שצערול למשל כשפוסקים מכלי גדול המקנה ללוחות הללויות אינם מקבלת לחוכה רק כעדתה אלל הכלי שפוסקים המנה היה יכול להשפיע יותר אף הללויות שהיא המקבל יש לה מדה וגדול מלך הדין גם האשה משקבל' העובר גמעי' טוב אינה יכולה לקבל עובר אחר אלל הזכר יכול להשפיע חמיר וחסד נק' יעין וגבורה ודין נקרא שמאל אף בחסדים יש כ"כ נד שמאל דהיינו שמשפיע למקום שאינו רשאי שמונה בעריות ח"ך שהוא גם כן נקרא משפיע אף השפעה זו הולך לחיוביות ופליטות ר"ל וס' להכין מהשפעה זו או שמשפיע מוחין שלו לזוים וזה השמאל של החסד לריך אדם לרחות השמאל ולקרצ סימין של החסד וכן מלך הדין יש גם כן יעין דהיינו ששפיעה רמים שהוא מלך הדין יש לפעמים ש"ד שהוא יעין ומלוה כמו מיתא ב"ר נתן שממיהוין את הכול שכת"ד שעשה נתן הגבורה בכת' הקליפות נמלא שהקליפה היתה מפת' ע"ה עשה אף כשמתיתין לזה שנתן הגבורות וכן ועוברו לקליפות אז יכנע הקליפה וזה שנהרג אותו האדם שעשה טוב לה נמלא זהו נד יעין של הדין וז"ש בנמלא ג' דברים תחא שמאל דוחה וימין מקרבת לפי שטע השפוע כך הל"ל ג' דברים ששמאל דחה וימין מקרב אף לפי' הכל' הלשון מדוקדק מאוד ג' דברי' דהיינו ילך חינוך ואשה תחא שמאל ג' דברים אלו דוחה כלומר תחלה ששמאל שנהם ומקרב סימין שנהם דהיינו צליהר יש מיון' ושמאל להמשל אכילה הוא יעין של סולמ' ואכילה המותרות שהוא למילוי הכרם או של נכילות ועריפות דחה אותם וכן בתינוק ואשה וזהו והנמיליו חסדים טובים דלכאורה תינות טובים הוא עייתר הא חסדים ממינל טובים אף לפי הכ"ל אחי שפיר לפי שגם יש נד שמאל כ"ל :

עיקר הסוד מה שהקב"ה שולח הנשמה בגוף השפל הזה ארבעה מזה יש להקב"ה נחת ומענוג גדול מאוד כי אף שהנשמה בכלי' מנובל' מאוד כי אין דבר גרוע יותר בשגי' מעשר ואעפ"כ מותרות חמיר שנת והוריה לגורלה וזה חידוש' גדול לקיים להקב"ה היא מלאו הסגנים יותר מענוג מכל העבודות והסגנים של העלאת' וג' שניהם אין חידוש כי אין להם גוף עכור וז"ש נמלא' איהאשם מוח' אלל לנוי ר"ל הגוף נקרא אשה וזהו אין האשה כלומר לא ברא י"ל - הקב"ה את הגוף העכור הזה אלל לנוי להנחה ומנוו שיהא לו כלל מענוג ומנוו כ"כ'ל הכוונה של אחר של היסוד של ק"ס לבוין' שאין ומתנה בכל העולם רק הקב"ה שמתכ"כ ועיקר הכוונה שהאדם ישים לפת' א"ש' לאין ואשם ואין עיקרו רק הנשמה שבו שיהא חלק אלוה' אלו כלל' ומעל נמלא שאין בכל העולם רק הקב"ה אחר ועיקר הכוונה הוא ריח' בחסד שיוכין שמתכ"כ ואין שום דבר פנוי ממנו ית' הכשמות הם יחמ' העולם הנקרא ישראל וכאמר נאים במלכות אז כונסות כל הכשמות בתוכה ולכן נקראת כנעת ישראל :

שכנת דחילו ורמימו נקראו בדפין וזהו צפאי ברא אמינא לקמך ויש להקב"ה מענוג ונחת גדול מזה כמו האב שיש לו מענוג מנוח' ונחת עבדו האב ע"ד ישראל שנתכסין לאציה' שבטמים וזהו ומגן הדודים כי מגדול הארבעה כ"י בחינת דליית שמקבל מצדו ד האדם הם נקראים משפיעים ויש שני מיני ארבעה לדיקים שאינם ר ומיני' שפיעים כל יעיהם וזהו ענין ארבעה רבא שזה ארבעה הניח לידו להטע' ליעולם ויש ארבע' לקיום העולם אף שחוטף לפניו ית' כשעושה

דקוטי יקרים

והיחס ולא עור אלא שפועל אחר שלומדין התורה גדלות
ולא לשמי ובלתיור שלהם נוחים כח לקליפו דיל וצור שאין
משניפין על העבוד סבל זו הפיל ועל הנויות לעשים דחילו
ורחמו רק התלות אכסום תלומד ועליהם כאשר יודעי הים
באנוות הם הלוומדים הנ"ל היורדים בעמקי תורה הנקראים
התלמוד ובפרט אם יכול לומר איזה פסע או דרם נחורה אז
הוא גדלות יותר ולומר שאין למדן בעולם כעורו וז"ש ויאמר
אם לומר איזה פסע או דרום אז ויעמוד הם עומדים בגדלות
עד לז שמעים כמו רוח קערה יעלו שמים הם מוסנים שחורה
זו שלומדים יעלו לשמים אבל באמת בלימוד כזה ירדו פסיוות
ימונו ויגעו כשיכור ר"ל כשיכור הזה שדומה לו שאין גדול וחסוד
כמוהו ואפי' היא רוא' אכסום לדיקים וסקידים לומר שהוא
יהיה בנ"ש והם יהיה אף אותן הלוומדים מוסנים שחורה
אין לדיק בארץ כמוה ומתנאים ומתרוומים על הכל כמו רוח
קערה הזה אבל כשיעוררו ויקילו משנתם אז וילעקו אל ה'
דיתמרו אל כל מעשיה ויחודו טעמם כי אפילו הנפש
והלימוד שלהם נחמד להם למטא ע"ד הנ"ל כי נחמו כל לקי'א
כ"ל לכן הם לועקים ומנקסים על נפשם בחסובה ולעקא אז
יקום קערה לדומה פי' מתקבלים על עולמם מרע עניה
ושותפים חרפתם וכוונתם וסוקים וז"ש יקום קערה ר"ל שהיו
עד הנה כמו רוח קערה בגדלות ועכשו לדומה משימים יד
לפס וסוקים ואין מתנאים עוד ויחמו בליהם גור' כששאומו
ד"ת יהיה מתשנתי כאלו אינו מדבר בפני אדם רק לפני הבורא
יח' וידבק מתשנתי זו יחנ' :

ריב"ש ע"ה אחר כשאלם עובד נסר והוא מלא כנה תנועות
שיוזא עלמו מן המים השוטפים אותו זודאי הריחם
אוח לא יתוללו עליו ועל תנועתו כן כמות פלל ועשה תנועות
אין לפתולין עליו שהיא מלי עלמו ממים הזירונים שמהקליפות
הנאים לבטלו מתשנתי בחפילתו : חפ"ה בלמס כשהוא מדבק
עלמו למעלה אז כשזוכה מעלין אותו יותר למעלה באותה חפלה
כעמ"ל הכל ליטטר הסייעין אותו וע"י חפ"ה ז"ז זוכ' שידבק
מתשנתי למעלה ומכאן יכול לציא עוד למדנ' יותר גדול'
אפי' שלא בשעת חפילה סיסי' דבוק למעלה :

צריך שירגיש מתשנתי שהוא בעולם הפע"ה בחפלה החפלה
ואח"כ ירגיש שהוא ביל ר' עד ס"ק המדריגה רביש
בשנת חוספות נפט ואח"כ חוספות רוח ואח"כ חוספות כשמה
שירגיש בכל פסע שהולך בזה יותר בעולמות עליונים אפילו
כשנפול ממדנתו יהיה דבוק בצוכא מתשנתי קטנה י
לפעמים יש ג"כ קטנות למעלה בז"א יסבה אותו הקטנו'
יבוא לגדלות כמו בגחלים אם יהיה ניצוץ אחד
שנשאר יכול לנפח בהם הרבה עד שיהיה מדור' גדול'
ראסוקי אם לא יהיה ניצוץ קטן לא יכול לנפח אש כך
אם לא יהיה דבוק במחשבה קטנה תמיד בו יתיכנה נשמתו
דגמרי לפעמים כשמתפשט הניצוץ הקדוש של השכיני' שיש
בנשמתו ואז היא ממש מדברת הרברים שכפיו ונראה
כאלו הוא אינו מדבר שהדברים יוצאים מאליהם מפיו והוא
מדבר גדולה וכן אנו רואים להיפך בסי'א במשונעים :

אע"פ שזכרנו אותו יסוק ולא יענה דבר למזג אותו כדי
שלא יבטלו אותו אלו הנזים מעבודת הגורל שמתקן ז'
לא יהיה חסוד אלא צ"א ולא יוכל להשיג חפלו חקר איזה ענין
וסום מתשנתי למעלה בעולם הפליון בעבודת יח' וידבק ויבטח
בו שהוא סיג חפלו זהו כלל גדול באותה מתשנתי שחפילת זה
כשק מנעתי ילך זה כל היום ולא מתשנתי אחרת כשמדבק
עמו ילך בחפ"ה בעולם הפע"ה ואח"כ יפח מתשנתי למעלה
בזה יוסר ואח"כ עוד בזה יותר בעולם הפלכ"י והאופני'
ואח"כ בעולם הנריחם עד שירגיש מתשנתי שמת מתשנתי

בזה מאוד לעולם הפליונות חסו נקרא בזה מתשנתי שאין
מעשה ויחזר שלא יכול מתשנתי הנזים מאוד בעולמות
העליוני' לירד למטה דק יחזיק ח"ש בכל כמו שיסאר למעלה
מתשנתי וכמ"ס אל סמו כסים כוי' מתשנתי וסין כוי' שיעשה
כמו גדר שלא ירד וזו כשהוא דבוק כ"כ כשנפול מתשנתי שיעשה
מתשנתי למעלה בעולמו' העליונים בו יח' כמו אדם שמתעורר
מחר למדן כן יטייל מתשנתי בעולמות עליונים ולדיק שלא
יה"ש שום אדם באותו בית כשנפול לדיק שאפילו לפדפי פוסק
יכולים לבטלו וכן מתשנתי של אחר יכולים לבטלו
וח"י לער חסוי ר"ל אל תקרא חסוי אלא תהיה חסוי
דבר יראה ש"כיון לפחיות הכילוי' חס"ה
בחו' סקליפות שפלו ש"חם בלעז גדול שם תראה לפחיות
ולחילוחם ולהעלותם :

התורה חסה על מעינין של ישראל ולמה כך כי זה כלל גדול של
דבר שאדם לונס או לוכל או משתמש בכלי הוא כ"ה
והסיות שיש באותו הדבר כי לולא אותו הרוסניות לא היה
קיום לאותו דבר ויש עם כילוי' קדושים שייכ"י לשורש נשמת
וכשהוא משתמש באותו הכלי או לוכל מאלכל אפי' ללוך בזה
הוא מתקן הכילוי' כי אח"כ צורך בזה הוא שכל לנפול מלבו
אז מאלכל או שאר דבר' וזוה חכמ עובד להס"י' כולל
מתקני' לכך פעמי' שאחד ממנו הדבר הוא כשכלה כבר למד
כל הכילוי' שסיו באותו הדבר שייכ"י לשור' כשנפול אז לוק'
ממנו חס"י אותו הכלי ונותן לאדם שייכ"י הכילוי' שכל
באותו הכלי לשורש של אחר שהוא נשורש כמותו ולמה ריב"ש ע"ה
שאלכ"י ב"ה ויבטל על ב"ה ומשפטי' ב"ה היינו בכילוי' ש'
באותו הדבר' לכך כריך האדם לחוס על כליו ועל כל דבר שיש
דסינו מלך הכילוי' שיש בכלי זה כדדי לקום על הכילוי' הקדוש
אמר' על ריב"ש ע"ה שזכה לכל הארה והמדריגות שהיו
לו הכל מחמת המקוואות שהיה לו תמיד הטביל'
ומקוואות בתמידות טוב יותר מהתענית שהתענית מחלה
הגוף מעבודת השם ועוד יותר טוב שהכה שהוא מן
בתענית יתן הכה ההוא בלימוד התורה ותפלה שיתפלל בו
כחי וכונתי ובוה יבוא למדרג' :

שויתי ה' לנגדי תמיד שויתי לשון השמות בכל דבר שאי
לו יהא הכל שוה אצלו בין בענין שמשבחין אותו
ב"א או מבזין אותו וכן בכל שאר דברים וכן בכל האניול'
בין שאוכל מעדנים בין שאוכל שאר דברים הכל שוה בעני'
שהוסי' בזה היצה"ד טמנו מכל וכל וכל המאורעים יאמ'
הלא זה נשלה טאתו יתברך ואם בעיני הגון כוי' וכל כוונת
הא לש"ש אבל מצד עצמו אין חילוק והוא מדרגה גדול'
מאוד וכל האדם צריך לעבוד הש"י בכל כחו שהכל הוא ציו'
גבוה שהש"י רוצה שיעבדו אותו בכל האופנים הכוונה
לפעמים אדם הולך ומדבר עם בני אדם ואז אינו יכול ללס'
וצריך להיות דבוק בהש"י במחשבתו וליהר יחודים
כשארם הולך בדרך ואינו יכול להתפלל וללמוד בזה
וצריך לעובדו באופנים אחרים אל יעזר א"ע בזה כי הם
צריך שיעבדוהו בכל האופנים פעמים באיפן זה ופעמים
לכך הודמן לפניו לילך לדרך או לרבר עם בני אדם כ'
לעבוד אותו באופן הב' כלל גדול נול על ד' מעשיך ויכ'
מתשבותך שכל דבר שיודמן לו יחשוב שהוא מאתי ית'
וגם שייקש מהש"י שיודמן לו תמיד מה שהיה ית'
שהוא לטובתו וזא מה שנראה לאדם טובה עפי' שכלו
אפשר מה שכענינו הוא טוב הוא רע' לו רק ישלך ה'
כל ענינו וצרכנו עליו יתברך כשיש השלך על ה' יתברך
פעמים האדם כשיכור מחמת שמחת התורה שכוער כל
אהבה גדולה וידע בעצמו מפעמים יכול לומר התפלה במה
מאוד

לקוטי יקרים

מאוד מחמת שבווער בלבו אהבת השם מאוד והתיבות יוצא מפיו מעצמם : האדם צריך לרמוד נאווה ולא יתנאה כעם ולא יקעם וכן כל המדות כי האדם צריך להיות שלם בכל המדות שיש להבורא יתברך יש דין ורחמים ז' בשם רבי"ש כאשר בא לאדם מ"ז בתפלה בלימוד ישבור המ"ז הוא וירבוק עצמו כבודא יתברך ובוה מתקן ניצוץ קדוש שיש במחשבה הוא והוא משל האדם שהיה מונה מעות והיה בנו בשב"י ונא אצ"ר אביו ואמר הרי יש לך מעות סדני מהשב"י :

אל יאמר אדם ארך לתקן בני אדם וכשיכבדוני יהיה זה כבוד התורה ואתקן הרבה ב"א אהרבה אפשר מכה זה הוא יתקלקל והוא כמשל אדם שעמד בשמש להלבין פשתן והפשתן מלבין והוא נעשה שחור מהשמש ועוד שישירות בו עין הרע כשהיה מפורסם בחסידות בין העולם והלחות האשונים ממנו שהיה בפרסים שלטה בהם עתה ומוטב לו לאדם שישב בביתו ויעבוד להש"י ואם יבוא לביתו יתקנו ואלא שהוא יסע לבנו אדם לתקנם וכמו שנתלה לי בחלום על מ"ו כשיש צדיקים כהור שיורעים לפתוח המקורים העליונים בחכמתם אז נקל ויכל להשיב לב"א אהר"ם וכמו שכתב המגיד לבית יוסף : כשמחשבה אדם אפילו משבת לשבת ויהיה לו מני' אמירו קטנה שיאמר בלבו שהוא עושה דבר גדול שענינה א"ע כ"כ הרבה ויודרך מאוד בזה זה התענית בא לסי' רק יחשוב בלבו מה מעשי נחשבים נגד עבודת המלאכים שעבודתם בתמידות להש"י ואני טפה סרוחה וסופי לעפר :

יהיה זהו מאוד לקום תמיד כחצות ואם אינו קם שלא מחמת אונים הוא בנידוני למעלה ויהסוך הליכות לימים וישן ביום כמה שעות כדי שיספיק לו מעט שינה בלילה : סיג רחמיה שתיקה שכשהוא בשתיקה יכול הוא לדבק עצמו בעולם המחשבה שהוא חכמה ועיקר הדבקות יכול להשיג כשיהחזק עצמו תמיד לערות לעולמות עליונים ויפירוש כמחשבתו מאלו השפלים ואם ראה שיש מחיצות מבוזרות יסגף עצמו אבל העיקר הוא המחשבה יהיוק המיד לעלות למעלה :

אנו"ל אור זו מעשיהם של צדיקים פ"י כי אדם החכם יכול לאכול דברים טובים ושאר תענוגים וי"מ יכול הו' לסגף עצמו וכן לראות בכ"מ שירצה ולא להסתכל חוץ לד' אמות לראות תמיד בשם בן ד' שיש באותו דבר בסוד שויתי ד' וגו' בסוד אל תסתכל בקנקן אלא כמה שיש בו דעיקר כל דבר שבעולם הוא הרוחניות שבו הבא מהש"י שנות בו טעם ומקומו וכן בדיבור כנ"ל יכול לדבר אפי' דברי בטלים באיזה טעם ולהיות דבוק בש"י וכן בתפילה יכול לעבוד עבודת התפלה להש"י שלא יהיה עבודתו נראה בפני ב"א ככל שלא יעשה שום תנועה באיברים רק בפנימיות בנשמתו יהיה נוער בלבו ויצעק ברחש מחמת התלהבות בענין שתהא עבודתו בפנים יותר גדולה משתהא עבודתו נראית באברים :

דע את אלו אביך שתהא מקושר אלו בהתפישותי הגשמי' ומתחלה כשנפלת עליו יראה שירא לעצמו שימות מיד ואם יקבל על עצמו אף מיתה אז תפול עליו יראה העיקרות וזהו כבוד נאצל כי העבודה הפשוטה היא כבוד נברא פ"י כבוד נברא הוא מחמת שרואה כל הנבראים בעולם ומחמת' מבור כבודו ית' ועיבד אותו שמכה גדולת העבד ניכר גדולת האדון והוא נקרא עבד להש"י שעובד מחמת עבדיו אבל בשביל כבוד נאצל יבוא למדיניות בן כמו בן אהב את אביו אע"פ שלא עשה לו שום טובה ונאצל הוא

לשון הפרשה שנפרש ממנו השגת ידיעת הש"י כלל וכל מה שיש יותר העלם' העבודה יותר חשוב אצלו ובשביל זה אוהב אותו : והשוב שבתפלתו הולך מהיכל להיכל וכשנפלו לו מחשבה וזה מנרשין אותו מן ההיכל כי דנין אותו בכל היכל אם ראוי לכנוס ויראה וישגיח על מ"ז היא אם אהבה רעה כגון ניאוף וביא אותה אל שודשה שהיא אהבת השם שיש ז' מהשבות ולא יותר וזהו ז' ימי הבנין ובי"א יש בה ערב ובוקר ערב לשון הערובות שחושב מחשבות חיצונות ובוקר לשון בוקר שמבקר את הש"י ודורשו ואלו הם אהבת השם ואהבה רעה כמו שנאה ותפארת השם שמפאר את השם ורעה שמפאר א"ע וכן ניצוץ והודיה ויסודות לשון התקשרות וכ"א כרול מ"זובכל מחשבה רעה מחיה הו' עמטין וז"ש בפרש העוה"ז מתמוטט אמר הקב"ה הא מתמוטט אברהם זמין למיפק פירוש מרת אברהם מרת אהבה הא ישמעאל זמין למיפק בעלמא מניה פ"י אהבה רעה נמצא כשמחשב כאהבה רעה מחיה את ישמעאל ו"מ עמטין שעמו הא יצחק פ"י מרת נכורה הא עשו פ"י יראה רעה רציחה נמצא כשמחשב ביראה רעה מחיה את עשו וז"מ שעמו : אמנם אם ח"ו חשב באהבה רעה יתהרס תיכף ויאמר בלבו מה עשיתי שלקחתי חלק מעולם המחשבה והולכתי אל מקום המינוס' ובוה יכנע וישוה עד לעפר ויביא זאת המחשבה כמדת א"ת ואחר כך תבוא אל עולם אחר בזכרו אם אני אוהב את הדבר הרע הזה כמו אשה שהיא טיפה סרוחה כמה יש לי לאהוב את השם יתברך וכן אם שפוע א' מדבר בדברי שהוק ועל ידי זה נולד לו איזה שמהה יאמר בלב הלא זה החלק מעולם האהבה וכן אם רואה או אוכל דבר שיש לו תענוג ממנו יחשוב בלבו הלא זה חלק מעולם התענוג ויראה מאוד שלא ינשם התענוג ההוא כי אז מקרי אז התענוג על ה' כביכול למעלה מחשם אלא ישים כל עצמותו אל התענוג ההוא לאמר הלא הוא מעולם התענוג ויבא גם הוא אל עולם התענוג נמצא הוא יושב כאן ואוכל בעולם התענוג של השם יתברך וכן בהתפארות אם מפארים אותו ואם בא לו באמצע התפילה התפארות כמה אני מתפלל בכונה יהיוק א"ע בתפארת של עולם התפארת כנ"ל ואם בא לו איזה יראה רעה יהיוק א"ע בירא הקדוש' שהוא בוש' מהש"י ואם בניצוץ יצא את המדה הזאת או כמו שמבין יהיוק בעצמי ניצוחים וכן בהודיה וכן בהתקשרות שלא יהא מקושר רק בהש"י עצמו :

רוטמו פ"י אלתינו פ"י מפל לאב עם בנין קטן דסיינו כססין קטן מאוד ומין יכול לדבר אז לבני מלמלם סכלו ומספק עם התינוק צעזועם של סטות חף סהלס ודע צעלמו סהול סטות חף כצביל להכחצו מלמלם סכלו ועוטה מעסה סטות עם התינוק וכשהתחיל התינוק לדבר לבני נ"כ לריך ללמלם סכלו ולדבר עם התינוק קפי סכלו ולחף סהס דגרי סטות חף כשהגדיל ונעסה גדול וכך סכלו אז לבני עוסק עמי בלימוד בדברי חכמה ויס לו לאב ויזה סהס ומטנוב גדול שאין למעלה סימנו כמלל סגדלותו ומכלותו של הפן מרוס ומטענב סהס מזה וזסו פ"י רוממו פ"י אלתינו כ"ל ע"י מע"ט סלהס סעי"ז הקב"ה סהול סהס מתרוס :

כי תננה זים מרס פ"י חרס סאומל פ"י חרס על חיוס ענין כסורס ועסית מעקס לגניך כ"ל דאלו לטי ספסל סיס לריך לכמות ופסית מעקס לגנו והוי קחי על סכיס חסר' זכס ולפי פ"י סני"ל א"ס וסכ' פ"י ועסית כ"ל מחילס לגניך כ"ל לגדלות סניך סנל סהס לך פניס זכס סלל ינכס לכך זכס סהמרת חורס מרסס סלל סנעס חוץ ומעולס כי לא לך סגדלות כי סכל מלחו ית' כי יסול סניפל ממנו דלוי סהס ליסול כנ"ל כי ידפתי חא

דקוטי יקרים

ידעתי כי הצירים כבר היה צביל גדלות שכ"ח אשר אכל שאלוך וד"ל :

עשה רלונו כרלוך פ"י שאלך דרכי ה' וזמנה לחסיל כביכל גדלוך הנורא ית' כמ"ם לדיק מוסל זכרם אליהם ומעשה רלונו כרלוך

צוואה מצי"ם ע"ה להיות תמים בעצרתו ית' עזרה הנע ועיקר שלא לשכות הדברים ללמוד בכל יום שיצור מוסר הן רב או מעט ולראות תמיד לדבוק א"ע בעבודת עבודת והנהגות ישרים ושלא להניח שום יום מעשיות מלוה בו הן קלה הן חמורה וקיימך הוי זמיר בעלום קלה כעצמות פ"י זמיר מלשון והמשכילים זמירו ר"ל הכשמה ת ייר וחזיר תמלוה קלה כעצמות כי רחמנא לבא בעי וזוהי פ"י שומר מלוה לא ירע דבר רע שומר מלשון ואביו שמר את הדבר היינו מלשם כן לדיק להיות עממין ומלשם מנוקד עד ערב או יזמין לו חיות מלוה וסומך חסר אל כל היום י ב' לדקדק בק"ם בכל תיבה ומינה וסוף דבר גדולהם שאי אפשר לו להשפיל בלי מחשבה זרה וסומך כל הקורא ק"ם זוקין דבילין ממנו הן היום הניף הן היום הנטע : ג' לעשות טבילה כל מה שיוכל ונפרט בעת הלורך ד' לשמור שבת כהלכתו בכל דקדוקו ופרעיו וסומך חסר אדם עד דכה חשב אומות שבת ורז"ל אלוש אפי' ע"ז כורר אלוש מוחלין לו ע"כ : טעם למה אנו אומרים אליהם וחלשי אבותינו כי יש שני מיני בני אדם האומינים בהש"י א' שמממין בהקב"ה מחמת שהולך בדרכיו אבותיו הקדמונים ועב"ז אחיזו חוקים והב' פ"י שבת על האמנה שהם מחמת המקרה והסליק בניהם הוא שהאי יש לו מע"ס שא"ל לפתוח אותו חף אס יאמרו לו כמה מקירות סומרות ח"ו כי אמונתו חוקים מלך קבלת אבותיו ועוד שלא חקר ועיולם אבל יש לו חסרון שהאמונה חלנו רק מלוה חכמים תלומדה בלי טעם ושכל אבל הב' יש לו מעלה שנתנה שפיר הנורא ית' מחמת גדול הקירתו הוא חזק אללו נאמונה שלימה ונאמונה גמורה אבל ג"כ יש לו חסרון שבקל יכול לפתוח אס יניחו לו ראוות הס' תרות יתפתח ח"ו אבל מי שני העדות גידו חין למעלה וממנו רשינו סמוך על אבותיו הקדמונים בחזק וב"כ נא" לו שחקר בעלמו זו הוא אמונה שניה וטובה ולזה אנו אומרים אליהם ולא"ל : גם בזה יש לפ' ה"ס טעמו ורלו כי טוב ה' ר"ל טעמו מחמת המקרה ורלו הוא לשון ראיית הנאמנה כמי שהסגיבו אבותיו : דברי פיו חין ומרמז בו כי יש ב' מיני בני אדם א' שהוא רעע גמור שידוע רבונו ועובדין לנורונו בו והב' הוא שהילת"ר תפתח את עיניו ומדמה לו בעיניו שהוא לדיק גמור וגם בעיני הנבדלים כלהם שהוא לדיק גמור ונאמנ חף שהוא לומד בת יודות ומתפלל ועוסק א"ע לדיק יביעו כי חין דביקות נבנר"ל אמונה שלימה כרלווי להיות דבוק בו ית' בכל עת ואינו יודע ח"ך עיקר העבודה כמו שראוי ללמוד להשפיל ולעשות מלוה לשמה והסלוק בניהם כי הרעע גמור אפשר שיהיה לו מעלה ומחמה למכתו כשיבוא לו התעוררה החסונה וסב אל ה' בכל לבו ויבקש תפלה סודוהו ואין הדרכ יסכון מזה אבל הב' חין לו סוס חקנה כי סה עיניו מלאות את הנורא ית' וגדולתו ועבודתו ולדיק הוא בעיני עלמו ח"ך יסוב בחסונה ומזה הטעם כשהילת"ר מפ"ס את האדם לעצירה ע"ס רוב תרלה לו כאלו עושה מלוה כרי שלא יסוב לעולם וזוהי סרמז דברי פיו חון ומרמז שחילר הרעע מרמז את האדם בעצירה שכלה לו טעם מלוה ולמה חזל לפשיל להטיב שחולל מלכותו לעולם כמ"ל וגדולה מזו חון יתשוב על מעשיו ר"ל עור גם בזה מרמז אותו כשחלס נופל למשכנ הוא מתפלל אל הש"י שיפסחו ממנו ע"י תורתו ועולותיו טעשה ואינו יודע שזוכיר עונותיו שהכל היה פיתוי הילת"ר :

כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה פ"י כמו שהנשמה חורה שהוא לשון מורה דרך אשר ילך כס אדם טכס לדב"ה שהן הרבה ר"ל כמו שהחורה היא ח"ס שקנ"ה ואוריינתה מה הולך הוצרך זוכה לדברים הרבה לעמקות המורה תמיד בלי הפסק כמ"ל יק"י עינים ר"ל כ' הילי נפשי את ד' אהללה ד' נפשי פ"י הניף אומר לנפש נפשי את ד' ור"ת ומה תופיע יהיה מזה להניף לכן הניחה כמ"ש אהללה ד' נפשי ר"ל לעת החפ"י אז גם חני הניף הבורא הו' עושה שש' אהללה ד"י : איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחוקה פ"י אדם שכתב גותל לעס ז' לעולם כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחוקה גותל להם טהיה רעע ורחוק מדרך הישר והכל בא כ"ז מכת לנכס פ"י טה' לבטלם וה' בדרך הישר בעיניו אחר תלווה לבו והנחת הנשמות לבד וימשלם מה זוכר כלל מעצרות הבורא ית' רק כוונתו לנכס ר"ל להנחת חסדו וכו' וחינו עושה ימי החיל שלו כמו י"ט שדרשו רז"ל מליו התפילה ש' וחליו לנכס כ"ה כוונתו לתלמות כרכו או יש אדם שעושה לנפשו יותר מלוה מקיום החו"ה ואינו עושה לשמה גם הוא נ"כ ומבקש ומ' תיראת העונש אי סימיו בניו וז"ס או לנורוטיכס שכתב אין גותל ל' שילאו ממנו דורות הנכס שאלמנ"ל הנותן סלע ללדקס ששמה גר' שיהיה בניו ה"ז לדיק גמור וזו אס עושה לדיק בכל' בהתמור כמו שפירש' ז"ל שס אס הוא רגיל בכך הוא הבורא גמור לאפיקי מי שהולך סונב ולפעמים עושה חו"ה או לועד מורה וב"ז הוא בכרי סימיו בניו גודלי אדם לדיק חסונה גמורה ומרמז וז"ס ופסס פסס פ"ס ויבשהו א' יעשה חסונה גמורה : ומתפלל ויתמקן על חטאיו וי' שמוין איש' נחודם השני פ"י זה האדם שמתמדם ונא לעולם פעם כמ"ל :

לך אל נמלה עצל וגומר אוגר בקיץ לחמה בו הוא נקי מעבי אל האדם כמו שנמלה אין לה מושל ושיור כן וזהו מדרג ב' מיני אדם א' הוא רשע כל ימיו כמו הנמלה שאין יתברך כמ' שום היבר גדולת הבורא יתברך והמין הב' הוא אשר חו' עליו כמו בדרבי השם יתברך אך לפעמים נופל ממריגתו והחיל במחשבתו ביניהם הראשון חושך לו ולא אור כל ימיו והב' כמ' יתחוק ויביר חסרונו יגביר היציט על היצ"ר כפלים מכתו והמשל לשרה פעמים היא בחושה ואינו עושה סירות : מניחין אותה בורה כדי שיתחוק כוחה וזהו פירו' אוגר ב' קיץ הוא לשון בור כמו קיץ למזבח וזה האדם שהוא א' ר"ל מאסף בקיץ בזה עצמו שהוא בשל ובור מעבודת ה' כדי שיתחוק אה"כ הוא בן משכיל :

מפני מה ניתנה תורה לישראל מפני שהן עוים וק' טפני מה יגרעו ישראל משאר ע' אומות שהן מפני מה שניתנה תורה לישראל ועוד קשה הלא חזר הקד ברוך הוא על כל ע' אומות ולא רצו לקבלו ותירץ מה' מיכל נ"י וצ"ל היה דהכי פירוש מפני מה ניתנה הת לישראל הלא בלא"ה היה להם לישראל לקיים את כל הת כמו שקיימו אבותיהם שמצינו שקיים אברהם אבינו ו השלום אפילו עירובי תבשילין וכן אדם ונח ושם שהיו ק מתן תורה מצינו שקיימו כר התורה ועוד הלא מצד הש חייב אדם לקיים כל התורה מפני שהתורה הוא ק ובריות הנשמה שהן רט"ה מצות עשה נגד רט"ה אס הנשמה ושם"ה מצות לית שבתורה הן נגד שם"ה נ הנשמה וכמו שקיים הגוף הוא המאכל וכיוצא בזה ובבריא הגוף לא היה צריך הקדוש ברוך הוא ליתן תורה והנה ע"ז האיך ומה יקיים האדם את כריאות הגוף מפני שה מצד השכל וא"צ תורה והנהנת הגוף א"כ גם התורה לא מן הצורך ליתן להם כי היו מקיימים ג"כ את התורה מה קיום

דקוטי יקרים

אחרת א"כ מוכרח הכן להחליף מלבושיו בכדי שלא יכירוהו וכן עשה והביאו לו את האוצר ואז הוא עובד יותר למלך בזה מקודם שהיה עומד לפני המלך ודם נק' גרים כידוע וזהו הפ' שאמר הנר שילמדו את כל התורה על הנל א' על מדרגה והעמדה א' החמה כאמת הבנין הוא ז' ימי הבנין כי בכל א' יש בוקר וערב ומוב ודע א"כ צריך הצדיק לירד ממדרגתו לפעמים בכדי לברר ניצוצות אלו שנפלו בקליפות והלל אמר לו מה דעלך מני לחברך לא תעביד פי' אלו לא נפל הצדיק ממדרגתו שר' לא היה לך עליוה וא"כ מה דעלך מני לחברך נמי לא תעביד :

ויאמר ה' אל אברם רך לך מאיצד וממולדתך וגומר פי' כי יש " בראש ו" בסוף והיא חכמה עילא' וחכמה תתאה והחילוק הוא בזה כי חכמה עילאה הוא באה עתה ממקור העליון ער"ם כשרוצה אדם לעשות איזה כלי הוא עושה רשימו תחלה איך לעשות כרי שלא ישכח מחשבתי ואח"כ הוא עושה ותחילה היה דבר זה בחכמתו ואח"כ צייר אותו בשכלו ואח"כ מוציא אותה מכחו אל הפועל וחכמה תתאה היתה קודם בעולם ואחר כך נסתלקה וכשראה דבר זה לפניו אז נזכר אותה וזהו ראה מעשה ונזכר הלכה כי השם בחכמה יסד ארץ א"כ החכמה הוא בארץ פי' הדברים נשמיים ומי שהוא חכם כשראה המעשה לפניו הוא בא אל החכמה שבה וזהו סוד היבס כי מתחלה היה אחיו ועכשיו נעשה אביו כי מחמת הרעת הוא בא למדרגת חכמה וזהו אב כי כן בדבר זה מחמת הרעת שנותן בדבר הזה הוא בא אל החכמה וזהו חכמת שלמה שאמר אחכמה והיא רחוקה ממני כי היה רוצה לבוא אל החכמה כי אורייתא מחכמה נסקת והוא היה חכם והיה רוצה לידע הטעם מדבר זה כי פרה אדומה ממדרת ממאים ומטמאה מהורים פי' כשרואה דבר מנונה היה מעלה אותה אל שרשה ויש עיתים שהוא נראה שהיה בא במדרגת החתונים אף שהוא אינו רוצה הוא כרי להוציא משם ניצוצין ע"כ דרכו של איש לחזור על אשה וזהו פי' כי אברהם היה עמד בניסיון והיה במדרגות התחתוני' בארץ מצרים ויאמר ה' אל אברם אב הוא בחכמה רם הוא רוממות והוא " בראש לך מאיצד והוא מארץ עליון וממולדתך ומבית אביך ביתו זו אשתו והיא בינה אל הארץ אשר ארצך הוא חכמה תתאה כרי שאעשך שם לפני גדול פי' אם הוא מעלה ממדרגות התחתונים אז ניתוסף בו גרים :

כח עושי דברו פי' שצריך האדם להיות במדרגה זו שהדיבור יהיה לו עשיה ר"ל כשהוא בא אל הדיבור צריך לו לילך דרך ז' מדרגות כי תחלה צריך להיות כבינה לחשוב איך לדבר ואח"כ צריך לוטר דרך אהבה ויראה ואח"כ דרך התפארת כשהיא רוצה שתהיה תיבה שלימה אז נצטרפו האותיות ואז מתפארים בעיניו לדברם כך ואח"כ צ"ל דרך הניצוח שמנצח האותיות האחרים הרוצים לצאת בניענוע המוצאות מנצח אותם ומדבר הדבר שצריך לו ואח"כ צ"ל דרך הוד ואח"כ דרך יסוד דהיינו כשמחשבתו דבוק לדבורו הוא נקרא יסוד שהוא דביקות המחשבה בדיבור ואח"כ בא דרך הפה והוא מלכות והוא מדרגה התחתונים וצריך האדם להיות במדרגה זו שיהיה דיבורו נחשב לו למעשה וד"ל :

המהלך בדרך יחידים פי' הולך בדרך ישר ואפי' הכי הוא יחיד שאינו דבוק בשי"ת ושנוי ומפסיק ממשנתו רצ"ל מפסיק א"ע משי"ת מחמת משנתו דהיינו שבאה לו גדלות והתפארת מחמת משנתו ואומר מה נאה אילן זה ועל עצמו אומר כן בלבו כמ"ש כי האדם עץ השדה ומה נאה ניר

הנשמה כי התורה היא חיות הנשמה - ג"כ ולזה אמר שהומר הנפש ויצהיר הם מסך מכביל לתוך השם יתברך ליתן להם התורה כפרושוט ועל ידי יקיימו כל התורה כ"א מהם ועוד ג"ל מפני שהם עושים ר"ל מדת איש הישראלי הוא ענות שעומד נגד היצה"ר והמסתיהו לדבר עבירה לעבור על דת' והם עומדים וכובשים עינים כמ"ש במדרש או יהודי או צלוב וזה ידוע שעיקר עבירת הגוף הוא לכבוש היצה"ר ואמרז"ל אינו דומה המצווה ועושה ששכרו גדול ממי שאינו מצווה ועושה ואם לא עושה נותן להם התורה לא היו מצווים אף שהיו מקיימים לכן נותן להם התורה ואז הם מצווים ומצוי היצה"ר להתנרות בהם ולכפולם והם עוים במדתם וכובשים יצדם ואז שרדם יהיה לכוש מה שאין כן אם היה נותן התורה לשאר אומות לא היה יכולים לקיים בוודאי כי אין בהם מדת ענות הטובה הו' התפילה שהיא בשמחה גדולה בוודאי יותר חשוב ומקובל ולפניו יותר מהתפילה בעצבות ובכני' ומשל ע"ז כשעני שאל נ"כ ומבקש ומתחנן לפני המלך ב"ו בבכיה גדולה אף על פי כן אין נותן לו אלא דבר מועט אבל כשהשר מסדר לפני המלך ששחה גדולה ומתוך השבח מבקש גם בקשתו אז נותן לו המלך מתנה מרובה כמו שנותנין לשכרות :

בה' חסד יסובבנו וכשהוא להיפך שהוא מתירא תמיד ממדת הדין ומתעונש או הוא מתדבק עצמו בדיני' וסו"ח'ו שלא יבא לו רעה כמ"ש ומגורת אביא להם שבכ"מ שאדם שמחויב הוא מתדבק ואסמחשכ בדיקהווא מתדבק בדין וכשהוא בולט בהסד שם ידבק נשמתו והחסד יסובבנו ותמיד יטמין א"ע בשם יתעלה . מריב"ש ע"ה כאשר נוסף חולה גם נשמתו נחלשה ואינו יכול להתפלל כראוי אף על פי שהוא נקי מעבירות לכן צריך האדם לשמור בריאות נוסף מאוד וזהו מדרגה גדולה לאדם שירבה תמיד בעין שכלו השם יתברך כמו שמסתכל על אדם א' שגם הנורא יתברך מסתכל עליו כמו אדם אחר שמסתכל עליו כ"ז יהיה תמיד במחשבתו ובחשבה זכה וברורה וצלולה. פעמים יש לעבוד השם יתברך בנשמה לבד דהיינו במחשבתו והנפק יהיה עומד במקומו כדי שלא יזולה כשישתמש בו הרבה ולפעמים יכול אדם לומר התפלה כאהבה ויראה והתלהבות גדול בלי שום תנועה ויהיה נראה לאדם אחר שהוא אומר אותן הדברים בפשיט בלי שום דביקות וזה יכול אדם לעשות כשהוא דבוק מאוד להשם יתברך או יכול לעבוד אותו בנשמה בלבד כאהבה רבה וגדולה וזה העבודה היא יותר טוב והולכות במהירות יותר ומדביקות יותר להשם יתברך מהתפילה שנראה בחיץ על האברים ואין הקליפה אחיזה בזה התפילה שכלו הוא כפנימיות . צריך אדם לידע כלל כאשר בא לו מ"ז מן ז' ימי הבנין ר"ל או התפארת רעה או אהבה רעה או יראה רעה וכן מכל הז' ימי הבנין צריך לקשר אותה כ"א בשרשה כיצד יעשה ימאס הדבר ההוא ואז הרע נוסף למטה והמ"כ יקה ממנו ר"ל שיבא עריו צירוף אחר למשל כשבא לאדם במחשבתו אותיות שר נואף ישבר המחשבה הזאת ויבא עליו צירוף אחר וזהו פירוש כשנא אל הבינה נמתקין הדינין וד"ל :

בנפרא מעשה בנר אחד שבא לפני שמאי וא"ל ניריני ע"מ שתלמדניו כל התורה כולה כשאני עומד על הנל אחד דחפו באמת הבנין שבידו וכיו' וי"ל על פי שאמר רז"ל לא הגלה הקב"ה את ישראל אלא להוסיף עליהם גרים כי הצדיק רוצה להיות במדרגה שלו תמיד כי הוא רוצה להיות תמיד בפני אדוניו לשרתו אך מפני מה הוא נוסף לפעמים ממדרגתו כדי לברר ניצוצות שנפלו בקליפות כמשל המלך ששלח את בנו להביא לו אוצר שנאמר לו וציוה להביא לו ממדינה

נר זה כמיש נירו רכס ניר מעל עליו הכתוב כאלו מתהייב
בנפשו :

הורני ה' דרכך וגו' הגה ידוע כי דרך נקרא דרך כבושה
ואורה נק' שאינה כבושה ויכולים לפעמים לפעול
לילך מתוכה למקום סכנה משא"כ בדרך כבושה שאין יכולים
לטעות מתוכה כן באדם יש ב' עניינים אלו יש באדם דרך
כבושה בעבודת הכוונא יתכרך שאם ילך תמיד בזה הדרך
בודאי לא יטעה מתוכה והיינו אדם שפירש אי"ע מכל
התענוגים ואינו עוסק רק בתורה ובמצות יומם ולילה ואינו
מרכיז רק דברים ההכרחיים ולא יותר ויש ג"כ דרך אחר
שאינה כבושה ונקרא אורה והיינו אדם שמתבר לפעמים עם
ב"א אך הדיבורים הם לש"ש דהיינו שמדבר אלה הדברים
שיבוא מהם איזה מוסר או אהבת ה' או יראת ה' וכוונא או
אדם שיודע להעלות דיבורים למעלה בקדושה כידוע ממה
בני אדם נמצא שבוודאי מותר לדבר בדברים האלו אך סכנה
יש באלו הדברים כי אולי יטעה מדרך הטוב ויתחיל לדבר
דברים בטלים ג"כ כדרך המון עם וע"ז צריך האדם להתפלל
ולבקש מאתו יתברך שימיע אותו כשירצה לילך בזה האורה
כי בלתי סיוע מאתו יתברך בקל יכול האדם לטעות באותו
הדרך הג"ל לכן צריך לחגור מתניו בתפילה שלא יבא לירי
מכשול עבירה חיו וזהו פ"י הפ' הורני ה' דרכך רצ"ל הורני
שאדע הדרך הכבושה ואז אהיה יכול לילך בה כעצמי ונחתי
באורה מישהו פ"י באורה שאוכל לטעות בה בקשתי שתניח
בסיוע וסע' ועזר שאלך במישור ולא בעקלתון כי זולת העזר
שלך ח"ו אוכל לטעות כג"ל וזהו רמז ג"כ בכל דרכך דעהו
והוא י"שר אורחותך פ"י בכל הדברים הכבושים צריך האדם
בעצמו לידע הטוב אך ילך ויתנהג בהם וזהו יכול האדם
בעצמו לידע ולהתנהג והוא פ"י הוא יתברך י"שר אפי' אותן
הדרכים שאינן כבושים י"שר לשניך ויהיה לך לסיוע ולעזר
שלא תטעה :

עוד נראה לי באופן אחר כי זה ידוע שיצא"ש ויצה"ר הם
עושים מלחמה תמיד זה עם זה באדם ושניהם נקרא
אורחים היצה"ר נק' אורה כמיש ויבא אורה אל האיש
והיצ"ט כ"ש שנקרא אורה כי אינו מצוי כ"כ אצל האדם כי
אין הכל שומעין לו ומה גם שאינו בא אל האדם עד לאחר
י"ג שנה וכך הוא המשך הפ' בכל דרכך כמשומו בכל
המעשים אשר אתה עושה הפ' דברים שהן צרכי האדם
הנשמיים בכל דעהו יהא מונתך לש"ש נמצא בזה יכול
האדם לעשות פשרה בין היצ"ט ובין היצה"ר כי שניהם נהנין
ממעשיו כי הוא אוכל ושניהם ומתענג ובשאר דברים נשמיים
כרצון היצה"ר וגם עושה רצון היצ"ט כי כל מעשיו הוא לשם
שמים וז"ש והוא י"שר רצ"ל כשתקיים תחילת הפ' בכל
דרכך דעהו אז המדה בעצמה י"שר אורחותך רצ"ל יבשר
בין שני האורחים שבך כי שניהם יתרוצו בזה :

ועתה ישראל מה ה' אלהיך שיאל מעמך כי אם ליראה
וכולי דבוההר איתא נר האיתיות הם פנים בנגד
אחור מפני שבונים להסתכל זביז הואיל וכולם מקבלים
מאלף וכן כולם וזה שאמר ליראה את ד' שיהיה לך יראה
ובושה כמו שיש יראה ובושה להאותיות וזהו את ד' אלהיך
את הם האותיות מא' עד ת' וכשם שהם מתיראים ובושים
כך אתה צריך ליבוש ולהכלם ולא להרים ראש נגד המדרגי'
שעליך :

אם אדם אומר בנדולתו שה' א חכם אלו היה לו שכל
אדם היה מתיישב בעצמו שזהו מא"ס ב"ה לא היה
מתנאה אבל הוא אומר שהוא חכם מעצמו הוי חסרון דלות
בוודאי יש לו סוף אבל מא"ס ב"ה הכל הוא בא"ס שא"ס

אינו מתחלק אבל כאמת נדלתו מראה חסרונו שהיא
מהשירה בחי' אלא אמלך ולזה אמר הכתוב אל יתהלל
חכם בחכמתו רצ"ל שמיידה החכמה לעצמו כי אדרבא חסרון
הוא ובמה יתהלל כ"א בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע
אותו ידוע היא מלשון התחברות והתקשרות רצ"ל שיתקשר
במחשבתו שהכל הוא מאתו ב"ה ואז יקרא חכם האמתי וז"ש
השכל ידוע אותי כג"ל :

עם זו יצאתי לי תהלתי יספרו פ"י למה מסר הקב"ה נשמתו
של אדם בנזף החיטוי ולא ברא אותו כמו המלאכים
בשביל השיעשעים משל למלך ב"ו שיש צפור א' שהיא
מדברת והמלך משתעשע עמה ושומע ומצמצם את שכל
הרמה לשמעה ויש לו מזה שמחה ותענוג גדול יותר מכל
השכליים שמדברים בפניו וזהו פ"י יצאת לי מלשון צדק
והתום לי כדי שיהיה לי שעשועים והמלאכים רואים חידוש
כזה ואיורים ה' אדונינו וגו' מי כעמך וגו' וזהו תהלתי יספרו
לשון מאירים הדברים מאירים למרחוק זה מספר לחיבתו
והנירו לחבירו ולכן ישראל מאירים בכל העולמות שעושים
שעשועים נהלים ועושים רצון ושמחה לפניו יתברך להפסיק
כעסו ידע כלל גדול כי כל דיבור קודם שמנעו"עם אותו
מה' מוצאות הפה צריך להיות תהלה במחשבה שלו והוא
בהעלם גדול מאוד כי אין יכולים לדבר רק מהאותיות שהיו
תחילה במחשבתו כי גם כל מה שאדם מחשב במחשבתו
הוא ע"י צירופי אותיות :

מלא כל הארץ כבודו פ"י כבודו מל' לבוש רצ"ל שהש"ס
כ"י מלוכש אפילו בכל הנשמות וזה מכה"כ אפילו
בנשמות כבוד ה' פ"י לבושו :

איתא בזהר כי מצה מילאן דאכותא וחקשה למה לא נאכל
מצה כל השנה ותיקן משל למלך בעת שנעשה סד'
היה מלוכש בכנדים הטובים יותר מכולם ולשנה הבאה ביום
זה הולך מלוכש ג"כ בהם פ"י כי האדם בשעה שהוא אוכל
הוא מענה דיבורים כי הכל נבראו בדבורו של הקב"ה
ואין דיבור בלא איתיות נמצא האותיות הם החיות של כל
הנבראים עדי"מ הני איתיות של חמה היא היות שלה עצמו
כי כנתיב ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו פ"י יחזו את ד'
ה"ב אתון כי הם החיות של כל הנבראים ויאכלו וישתו
הצורה של כל המאכלים בלא החומר וכשאדם אוכל אותו
נתחוק כמו חמט המאכלים ויש לו כח לדבר דיבורים שי
תורה ותפלה ומדבור שלו נעשי' מלבושים להשם יתברך וד'
וזה פ"י הווה כי בשעה שיצאו מצרים יצא הרעת מהגלות
כמיש למען תדע כי אני ה' ונראית ונגלית מלכותו בזה
הזמן א"כ כל שבעה הימים שהיו אוכלים מצה ונעשה דבורים
ממצה א"כ הוא מתלבש אי"ע ממלבוש של מצה כמו מל'
בשעה שנעשה מלך וזה פ"י תהיה כמו מלך אינו הולך
במלבושים הטובים מכולם כ"א בעת שנעשה מלכות כן הוא
כאן :

אין עוסדין להתהלל אלא מתוך כבוד ראש פירוש אי
תתפלל בשביל דבר שחסר לך כי לא יוכל תפלתך
אלא כאשר תרצה להתפלל תתפלל על הכבודות שיש בראש
כי דבר שחסר לך החסרון יש בשכינה כי אדם הוא חלו
אלוה ממעל וחסרון שיש בחלק יש בכבוד והכולל מרגיש
החסרון של החלק א"כ תהא תפלתך על החסרון של הכולל
וזהו ג"כ פ"י אל תעש תפלתך קבע וגומר :

לשמך מאשה זרה פ"י הקליפה נקרא אשה זרה שהם
מצפים ליניק מאדם שיעשה עבירה ויהי לה חיות
ממנה לכך נקרא אשה זרה שהיא מקבלות חיות ממנה וכת'
אשה יראת ה' היא הקדושה שמצפה ג"כ לאדם כדי שתקבל

דקושי יקרים

לחקור החכמה הזאת נופלים בני קושיות ותירוצים עד שהבין אותה על בוריה וכל קושיות הם מצד הדיון כי מצינה דינין וכו' ואח"כ עושה אותם החכמה כי נפל בו אהבה לעשות ובמה עושה אותה ברעת כי בלא דעת אין אדם יכול לעשות כלום ובשעה שעושה אותה הפעולה רואה בהשג' איך יעשה אותי שלא ילקלל באמצע הפעולה ונופל עליו היראה שלא יתקלקל והוא מצד הת"ת ואח"כ רוצה שיהיה מנצח כל בעלי מלאכות במלאכה זו והוא הנצח ורוצה שיוודו אותו ע"ז הוא מצד ההוד וגם רוצה שיתקשר עם מי מי שעושה זאת הכלי בשביתו והוא מצד היסוד והבן :

הסוד שהכתר היא נקודה קטן לפי שהוא קומץ וסיתם האור שלו שהכתר נעלם מאוד ואינו מתגלה כלל אבל חכמה היא נקוד' פתח לפי שהחכמה פותח מעט מהאור שלה ר"ל שהחכמה נגלית קצת יותר מהכתר :

צדיק מושל ביראת אלהים פי' במלכות כי האדם שהוא צדיק נקרא ככ"י בעלי דמטרונות' שהוא סוד משה איש האלהים וד"ל : הסוד שכל ספירה כלולה מכל הספירות כי מבשרי אחזה אלוה כי באדם יש רמ"ח איברי' ופשוט הוא שכל אבר ואבר כלול מכל רמ"ח איברים כי הרי אנו רואים כי כשיש לאדם מיהוש באבר א' מרגישים כל האברים : ושמעתי פי' ע"ז כי ידוע הוא בספרי המקובלים כי ראשי' הכל נאצלו האותיות ואח"כ באותי' ברא קוהשא בריך היא עלמא זויס בראשית ברא אלקים את פי' האותיות שהם מא' ועד ת' נמצא כי הברואה ראשונה דהיינו האותיות בוודאי נאצלו במחשבה דכד בלא אמירה כי אמירה היא באותיות בה' מיצאות הסה ועדיין רוצה להאציל את האותיות ע"כ האציל את האותיות במחשבה לכד בלא אמירה לכן אי אפשר לכתוב מאמר הראשון כי לא היתה ע"י מאמר ולכן התרגום הוא בחוכמת :

שופטים ושופרים תתן לך וגו' פי' אהבה ויראה תתן לך בכל שעריך ככל המחשבות שלך לשון נודע בשערים בעלה : הברי פי' און ומיטה חדל להשכיל להטיב פי' דברו פי' של היצה"ר חדל להשכיל לרטיב פי' בוודאי שאין היצה"ר מסתה את האדם שלא ילמוד כלל כי ידוע לו שאין שומע לו האדם לזה כי כאשר לא ילמוד כלל לא ירא נחשב בעיני הכריות ולא נקרא הסדן אך היצה"ר מסת' אותו שלא ילמוד איזה דבר שיבא לו יראת שמים מזה כמו ספרי מוסר או שיע' לידע הרין על בוריה אך מסתה אותו שיעסק תמיד בפלפולים שאינו ע"ד האמת כמבואר בשל"ה הקדוש וזהו חדל היצה"ר להאדם להשכיל להטיב ר"ל שמונעהו מלעסוק גם בלימוד זה שיבא לאדם טובה מלימוד דהיינו יראת שמים :

אמרנו ר"ל למה שלא יאשיהו המלך לחולד' הנבוא' לדרוש אודות הספר הנמצא ולמה לא שלח אל ירמיהו ותרצו רז"ל מפני שהנשים רחמניות הן ולכאורה אינו טובן כלל הא"ך שייך נבי נבוא' רחמניות והלא הנביא אינו יכול לדבר יותר זולת מה שנאמר לו מפי הש"י שמעתי משם מ"ז הרוש גדול ע"ז אך אינו זוכר ועיקר הטעם הוא זה כי בוודאי היה כה ברכו לשון הנבואה להפוך מרגונות לרחמנות והכוונה שכאמת הנביא לא היה משגי' ח"ו הרגונות ששמע ספי הקב"ה אך הדבר היה תלוי בניגון הנביא באיזה ניגון היה מדבר הנבואה זו לישראל וידוע שהניגון הוא טעמים שהם בחכמה ועיקר הנבואה

ממנו חיות מהמצוה שיעשה והחילוק בין זה לזה דבהקדושה יש בו זיון כי הקדושה נתן לו כח לעשות מצוה ומצפה לקבל הארה ממנו אבל הקדושה היא מקבלת ואינה נותנת בתורתו של ר"ט היה כ' כתנות אור כא' ע"ד שאנו קוראין אף שאינו כ' כך כמו ישגלנה אנו קוראין ישכבנו היא מחמת כשהוא בא כדיבור היא בא בו בושח כי המתובה היא בלב כמ"ש כתבם על לוח לכך וכשהוא בבינה אין בו בושח אז כ' ישגלנה וכשהוא כדיבור אז הוא התחלקות בא בו הבושה ובתורתו של ר"ט היה כתב אור כאלף שהוא היה מאיר עיני חכמים בהלכה והיא החכמה כי בכל המדות יש רמ"ס והוא היה תחלת החכמה לכך כתב בתורתו אור כא' כי אף הכתנות היא הלביש שלו היה ניכ' מאיר :

המכוון בתפלתו ככל הכוונות הידועות אינו מכוון רק כוונות הידועות אלא כשואמר התיבה בהתקשרות גדול נכלל בכל התיבה כל הכוונות מעצמן ומאליה של אית ואת הוא עולם וכשואמר התיבה בהתקשרות גדול בוודאי מעורר אותן עולמות העליונים ועושה פעולות גדולות בזה לכן יראה האדם להתפלל בהתקשרות גדולה ובוודאי יעשה פעולות גדולות בעולמות העליונים כי כל אית ואת מעורר למעלה במדרש קדושים תהיו יכול כמני ת"ל כי קדוש אני קדושתו למעלה מקדשכתם פי' על פי' דא"תא בנמרא ישנו עם א' הד אמר ישנים מן המצות וחר אמר אלהיהם של אלו יש הוא וניל ע"ד משל אדם שיש לו בן כל זמן שהוא בקטנות פי' המוחין שלו הם בקטנות שיש לו שכל רק לדברים קטנים יש לו לאב ניכ' רק תענוג מעט ממנו וכשיגדיל יש לו מוחין גדולות או יש לו לאב יותר תענוג ממנו ואם כשיגדיל נסתלק המוחין ממנו גדולות עד שבא לקטנות ע"ד זקני ע"ה כל זמן שמזקנים כולי וכאשר אביו רואה זה אז מסת' סמנו התענוג מעט מעט וזהו ישנו עם אהר' ישנים מן המצות פי' הסתלקות המוחין והשכל אז גם אלהיהם שר אלו ישן הוא ר"ל כי אז הוא הסתלקות התענוג למעלה וזהו פי' שקדושתו למעלה על דרך ישראל ספרנים לאביהם שבשמי' ונקרא קדוש הכל הוא מקדושתכם שהם המביאים לו תענוג דוגמה משל האב מהבן :

שופים עומדים ממעל לו פי' שופים עומדים הם הצדיקים שנוער בלבם אהבת הבורא היא מחמת שממעל לו ע"ד דע למעלה ממך תדע כי האדם חלק אלהי ממעל וכשהוא מרבך מחשבתו למעלה יכול לידע מה שיעשה למעלה כי כל הדברים הנעשים למעלה עיברים מחשבתו כמו שכתב רשב"י עליו השלום אנא סימא בעלמא פי' כל המדות שמעוררים למעלה הם מתעוררים למה בצדיק וזהו פי' שופים עומדים ממעל לו : בשמים יכסה פניו פי' אהבה ויראה והם כי כנפים שמנביהים המצות למעלה יכסה פניו פי' עושה מלבושים לפנימיות והוא סדרנות גדולות כי הוא יודע פנימיות של כל הדברים ויש מדרגה א' שאינו יודע בפנימיות רק הוא עושה הדבר מחמת האמנה והוא מ"ק והוא מדרגות רגלים כי הם העמדה שר הדבר איב כשהוא עושה מצות הוא עושה מלבוש לבחם הרגלים שהם נז"ה ויש מדרגה אחרת והוא בחי עיבור שאין לו האמנה בתוכה רק הוא משתוקק לזה והוא פי' בשמים יעוסף :

שבתה

לאדם איזה חכמה בשכלו הוא בוודאי מעולם המחשבה אבל מי הוא המכיר אותה מחשבה בשכלו הוא נעלם ואינו ניכר כלל והוא החר שנקרא אין נקרא קדמות השכל ובשארם מתחיל

לקוטי יקרים

הנבואה תלוי בטעמים והראיה כי רובא דרובא הטעמים של איזה פ' מחפכים פ' הם' ממשומו נמצא זה היה תלוי בדבור הנביא אם היה מדבר לישראל בטעמים חזקים או היתה הנבואה כעין רוגזה ואם היה בטעמי אחרים היה כעין רחמנות ומה גם שהנביא היה מעורר בזה רחמניות ע"י טעמים של רחמים לכן שלח לחולד' לפי שהנשים רחמניות הם ויכולת להפוך הנבואה ממדת רגזנות לרחמנות וזהו סוד ארני נתן לי לי לימודים ר"ל שהנבואה הוא בלשוני דהיינו ע"י ניגון הטעמים

הוכיח תוכיח את עמיתך פ' כשתוכיח את האדם אל תוכיח אותו לנוכח פן יתבייש אלא תוכיח אדם אחר שהוא נקי מעבירה ההיא ואז ירגיש אותו האדם שאתה רוצה שהוא בעל העבירה בעצם נמצא שאינו מתבייש בתוכחתך ופ' הם' הוא כן הוכיח ר"ל כשאתה רוצה להוכיח אדם מן עבירה תעשה כד'הוכיח את עמיתך בתורה ובטעמי' כמותך אדם כשר כמותך והאדם הצריך לתוכיח' ההיא ירגי' במעשיו וזהו לא תשא עליו חטא ר"ל שלא יתבייש בעל העבירה בתוכחה זו:

שמעתי משל נפלא על עיני הצדיקים בעה"ז והם כאלו הקב"ה מתרחק מהם ח"ו ד"מ אדם שיש לו בן קטן ורוצה להרגילו אותו לילך מעמידו על הארץ ומתרחק ממנו מעט וקוראיו שילך הקטן אצלו מעט וכאשר בא התינוק אל אביו מתרחק אביו עוד ממנו והולך התינוק עוד אצלו ועושה האב כזה כמה וכמה פעמים עד שמרגילו לבוא להליכה נמורה ובין מזה המשל כי כל מה שמתרחק האב מן התינוק תמיד הוא כדי שילך התינוק עוד להלך משא"כ אם לא היה האב מתרחק מהתינוק כשכא אצלו בפעם א"כ היה התינוק עומד ונשאר במקום ההוא הראשון ולא היה הולך להלך עוד והנמשל מוכן מאליו שהקב"ה רצונו תמיד שהצדיק יעלה תמיד ממדרגה למדרגה ע"י מעשיו לכן הקב"ה מתרחק תמיד ממנו ומענישו תמיד וע"י ממשמש בטעשיו ומתחזק בעבודת בוראו ועולה תמיד במדרגו יותר עליונה : וריב"ש נתן סימן ע"ז והוא ינהגנו עולמית :

במדרש ושירי אשת אברהם הה"ד אשת חיל עשרת בעלה ר' יוחנן ור"ל חר אמר עשרת בעלה בעלה איתעשרת בה והוא לא איתעשרת בבעלה פירוש במ"כ שהיה שלה נחלקה ונעשה ה' לשרה וה' לאברהם וחד אמר מרתה שנאמר כי אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה לקול רוח הקודש שבה וי"ל הפ"י שאר"ל ואת הנפש אשר עשו בחרן אברהם בזהוהר שהולידו נשמות הגרים ונס אברהם אינו מוליד אברהם מוליד שרי אין לה ולד אבל שרה תלד ויש לתת טעם לזה למה ויובן ע"ס שנאמר כי ב"יה ה' צור עולמים וארז"ל עוה"ז נברא בה' ועוה"ב ב"וד נמצא לפי"ז נ"ל כפשוטו שהולדת גופים הנשמיים לא היו יכולין להוליד עד עתה מפני שלא היו בשמותם או' ה' שממנו נברא העוה"ז כמ"ש ב"ה בראם שהם אותיות אברהם והסימן הוא הא לם ורע שאות ה' היא נורם הולדת הורע כמ"ש בזהוהר ובכוננת מסה אבל הולדות הנשמות שהם נפשות המחיות לעוה"ב נברא ב"וד ואות יוד היה בשרי לכך ה' יכולים להוליד נשמות הגרים אך נ"ל הלא נאמר כולם בחכמה עשית ואמרנו בסה"ז כולם במחשבה אתגברו שהוא אות יוד הנקרא חכמה ומחשבה אבל בהכרח שגם בריאת עיה"ז הוא באות יוד ובכדו להבין כ"ז נא' הגם שבאמת נברא הכל ב"וד שהוא יוד מאמרות אך מפני שהיוד שהוא מחשבה נקרא עיונית והוא דוגמת הבעים אומן העושה

התעורר

איזה כלי הנה הוא משים כל מחשבתו ועינו בציור ובתמונת הכלי ההוא והנה כח הפועל בנפעל נמצא בהכרח שיהיה כח המחשבה בעיונית שם בציור ובתמונתו ומקורו עש"י הכלי היתה המחשבה סתומה ונעלמה ר"ל שהיה העיון במחשבתו לעשות הכלי אך בסיתום גדול ואח"כ כשעשה הכלי בטעשה נתגלית ועם כל זה כח המחשבה מעורב בתוכו נמצא מתחלה היה הכל במחשבה ואח"כ המחשבה במעשה הכלי והוא מרמז שם שרי שהוא לשון שר' לשון הכמה אשורנו ולא עתה ולרמזו על אות יוד שהיא עיונית לשון שר' כנ"ל שהוא החכמה והמחשבה אשר נעשית כל המעלה בנין למעלה בנין למטה עבדי' למעלה עבדי' למטה שרפים למעלה שרפים וכו' ויש לדקדק איך יהיה זה שיהא שוים עליונים לתחתונים ותחתונים לעליונים הלא העולמות העליונים הם המשפיעים ותחתונים הם המקבלים והם דוגמת העשיר המשפיע לעני המקבל ואיך ישתוו העני עם העשיר אך לפי הנ"ל יובן שבאמת העולמות העליונים הם הרבירים המשפיעים לפי ששם היא עיקר החכמה והמחשבה הנקרא יוד כנ"ל שהם יוד מאמרות אך אח"כ נחלקת אות היוד ונעשו ב' ההין ה' למעלה ה' למטה לא שנעק' את היוד לגמרי כי הלא ב"וד מאמרות נבראו כנ"ל אך מפני שעה"ז הנברא בה' היתה מתחלה בהעלם סתום בתוך המחשבה כמו הכלי שהיה מתחלה סתומה ה' מיצאות הסה היתה סתומה בתוך היוד ואח"כ בעשיות הכלי שהוא עוה"ז בהבראם באברהם נתגלית ה' תתאה שהוא הדיבור כדודע ועכ"ז כח היוד כתיבה שהוא יוד של מילוי היה המורה על עוה"ז וה' עילאה נ"כ במל' יוד נשארת למעלה וזהו שם שרה בה' ר"ל כח הפעל בנפעל הפעל שהוא עיוני לשון שר' הוא בנפעל שהוא באות ה' המקבל אך עכ"ז קשה איך יכולים להיות שוים הפעל בנפעל ומה גם שגם עוה"ב שהוא המשפיע שהוא מרומם בשם שרה למה נקרא עתה בשם נקבה בה' אך הנה ידוע משרו"ל יותר מסה שהעניל רוצה לינק סרה רוצה להניק כ"ו והוא דמיון הרב המלמד את בנו החביב כל מה שהבן מצליח ומתחכם בלמדו יש להאב שמחה ותענוג גדול ביותר והנה הגם שהאב הוא המשפיע העיקרי שלמדו עיקר החכמה עכ"ז בערך התענוג המניע לאב מבנו נקרא האב מקבל בערך הזה והנמשל מוכן מאליו וי"ש בזהוהר ישראל מפרנסין לעילא ר"ל בקיומם התורה והמצות מוסיס כח במסליא שר' מעלה נמצא כך שם שרה אעפ"י שהיא עיקרית היוד המשפיע עכ"ז היא עתה לשון נקבה בערך התענוג והשמחה המקבלת ממעשה התחתונים והנה הנה שעולם השמחה והתענוג הוא רוחני מאוד ביותר עליו מעורם החכמה והמחשבה כדודע בדרושים עכ"ז התענוג והשמחה הבאה להם מתחמת בנו בהכרח הוא שהוא היות קטן מהחכמה בהיות שהוא סתתקף סתתקף בנו שהיה חכמה תתאה לכך אפשר שלזה רמזו ז"ל ח"א בעל איתעשרת בה והיא לא איתעשרת בבעלה ר"ל בעלה שהם דמיון הבן שעיקר חכמתו ממנו איתעשרת בה שנעשית ממ החכמה עטרה לראש' חכמה עינאה שקיבל נעשה עשה לו אבל איזה הגם שהיא המקבל' נ"כ מבעלה שמחה ותענוג עכ"ז בהיותה סתתקף מחכמה תתאה אינה קרויה עטרה: עיקר היוד שהוא חכמה הוא למעלה רק שבמקצת הן נקי' נוק' כנ"ל כמו כל עילות ועילות בערך שהוא מקבל מעילת העליון נקי' נוק' וכערך שהוא משפיע לתחתון

דבר

לקוטי יקרים

דבר ומ"ש וח"א איהו מרתת דבעלה יובן עפי" מ"ש
 בכתבים שכל מדרגה תחתונה של עולם העליון נעשה
 חב"ד בעולם שתחתיו וכדי לקר' הדברים לשכל נמשיל
 משל רוב המלמד לתלמודו והנה חכמת הרב גדולה היא
 מאוד עד אין קץ ומה גם שהיא נעלמת וסתומ' במחשבתו
 ובדאי בלתי יכולת התלמוד להשיגו אלא מה השגתו
 התלמוד הדבור שהוא שומע מפי הרב ועכ"ז אם לא יש'
 עיניו ומחשבתו אל דבור הרב לא יקבל אפילו הדברים
 כהווייתם נמצא הדברים היוצאים מפי הרב היא מדרגה
 התחתונה כידוע נכנסת בתוך המחשבה של התלמיד שהו'
 המוחין והו' בתחלת הלימוד של התלמיד אינו מקבל רק
 הדברים כהויותן אך כאשר תלמיד שמע מהחכם יותר יכול
 הרב להבינו התכת הדברים ושפט הבנתה אבל הפנימיות
 שהוא חכמה הנעלמת אין כח לא בתלמיד להשיגו ולא
 מרוב להבינו אך זאת פעולת הרב בתלמודו מניח בו
 רוש' חכמתו הסתומ' ומחמת שכת הפעל בנפעל הרושם
 ההוא מתרחב ומתפשט מעט מעט ונגדלת כדעתו נמצא
 שיש ג' מדרגות בהבנת התלמיד א' הוא הרבוי כהויותן
 וחכ' הוא הבנת הדברים כפשטן והג' הוא הפנימיות ואפשר
 שג' מדרגות אלו הנ"ל נקרא נר"ן וו"ש חכ' כל אשר תאמר
 אליך שרה שטע בקולה ולמה לא אמר טעם לאשריה כמו
 שתחיל כל אשר תאמר והבנוה ידוע כי החכמ' נק' קודש וא"ל
 שהדיבורים נקרא נפש החכמה הבנת' נק' רוח והחכמה
 פנימיות נק' נשמת החכמה וא"צ המדרגה האמצעי' נקרא
 רוח הקודש שהו דבר ממוצע בין נפש לנשמה לכן נדרש
 לטור רוח הקודש לרמוז להנ"ל לדבר הממוצע שהיא הרוח
 והוא גי' נק' קול שבתוך דבור פ"י כי הלא הקול הוא
 נולמי קול בעלמא והדבור הוא המגלה שהדבור הוא הפרט
 הנעשה פ"י הכלל ונדמה זה למשל אם לא היה הקול מצורף
 עם הדבור הנה לא היה הדבור נשמע וגם אם לא היה
 דיבור הוא נולמי בלתי מושג וזה כלל צריך לפרט ופרט
 צריך לכלל וזה החלוקה שאמרנו שהפרט צריך לכלל שפרשנו
 שאם לא היה הכלל מצורף עם הדבור לא היה הדבור נשמע
 ר"ל לא היה הדבור מובן לשון שומע יוסף אף זה אם לא
 היה הקול מצורף עם הדבור לא היה מובן ומושג מפני שהקול
 הוא הו' הדבור והוא רוח הקודש וזה שמע בקול כלומר
 הו' מקבל טמנה הבנת הדבורים שהוא הקול המצורף עם
 הדבור הנק' ר"ח הקודש כנ"ל וזה חילוק שבין המיד דהיינו
 המיד הא' המשיל הקבלה למחין נסורים שהיא חכמה כנ"ל
 שהיא עשרה בראשה כנ"ל והמיד הב' המשיל הקבלה רק
 למדרגה אמצעי' כנ"ל לכך אינה נקרא' עטרת בעלה בעצם
 רק מרת' דבעלה דמכל מקום אף על פ' שאינם מוחין נסורים
 עכ"ז מקבל נקרא דוגמת התלמוד המקבל מהרב מדרגה
 האמצעי' כנ"ל ולכך אמר מרתת דבעלה שהוא לשון הרב
 בערך התלמיד :

כמו שנבאר והוא כי לא כתוב ויש אהלה בית אל מים
 ועי מקדם ויבן שם מזבח ונקרא בשם ה' הל"ל ויקרא לה'
 ומה בא הכי' ללמדנו בזה באיזה מקום בנה מזבח להקריב
 קרבן ועפי" הנ"ל יובן שכל מגמת אברהם וכוונתו היה להשפיע
 כמדה הנ"ל הנק' שם ה' וארו"ל לא כשאני נכתב אני
 נקרא נכתב אני ב"יה ונקרא באדני וכבר ביארנו ששם
 האדני" הוא מצדינו ר"ל כי שם הו"יה מורה על שם העצם
 היה הו' ויהיה אבל אדני" אינו נק' ארון אלא מצד עבדים
 הקוראים אותו ארון ומכירים אדנותו ומלכותו וזולתם לא
 מתואר שמו ארון כי אין מלך בלא עם ואין ארון בלא עבדים
 והעם העיקרי הם ישראל שע"י נקרא מלך שנאמר כה אמר
 מלך צור ישראל וגואלו ווי"ש ושמינו קראת בשםך ר"ל שם
 אדנות הוא מצדינו שאנחנו קוראים אותך ארון והו' בראשית
 בשביל ישראל שנקרא ראשית ר"ל כי עיקר כוונת בריאת
 עולם היתה כדי להתגלות אדנותו ומלכותו ואלהותו בכדי
 להטיב לברואים וכ"ז בלתי אפשרי להתגלות אם לא ע"י
 ישראל ווי"ש ישראל עלו במחשבה כי עיקר כוונת הבריא'
 היתה בשבילם שמתחלה היה רק מחשבת שם אדני וזה נק'
 אברהם אבר מ' ולכן אברהם אינו מוליד כי עדיין לא קיבלה
 דבר וכאשר משך אות ה' אליו ונקרא אברהם אז הוא
 מוליד ר"ל שנתגלה אדנותו ומלכותו כי אז ה' מגלה הדבור
 שהוא ה' מצאות הסה ה' שבוחר שבאות ה' מקבלת דבר נער'
 כי נערק' ווי"ש ויקרא בשם ה' ר"ל בשם שהוא אדנות קרא
 והמשך אליה שם הו"יה וזה הקרבן שהקריב כנ"ל לשון
 התקרבות והתחברות ב' השמות יחד והכל ע"י ה' מתגלות
 שהוא ה' מוצאות הסה ווי"ש אהלה בה' ונקרא בו' לרמוז
 להנ"ל הגם שקברה דבר שהוא ו' עכ"ז כתב בה' לרמוז
 שהי' הכל ע"י ה' מוצאות כו' :

ואפשר לומר שגם כזה רמז הכתוב בית אל מים והעי
 מקדם וידוע שעיקר שם הו"יה הוא בתחת הנה
 מזרח וה' תתאה לנוק' מערב ויהי המשך הפ' ויש אהלה
 בה' ע"י ה' מוצאות הסה ונעשית אהלו בו' כלומר שהקריב
 אליה ונעשית בית אל שהוא רומז והי' בהיכל קדשו ותפארת
 אדם לשבת בית ונקראת נקודה בהיכליה שהמשך אליה
 שם הו"יה שהוא תחת' הנק' אדם מ"ה וזהו אברהם אבר
 מ"ה ונמשך אליה המוחין שהוא חכמה כת מ"ה וחכמה נק'
 יוד"ד שהוא נקודה והו' נקודה בה' כליה ואז
 נקרא בית אל ר"ל כי הלא המל' נק' ובתוך אותו הבית
 יש נקודה בב' דבראשית וזאת הנקודה רומזת לשם א"ל
 כיצד כי הנקודה מאירה לתלת עלמין שהם ג' קוין של
 אות הב' הרי הם ב' יודין שהוא ל' ועם הנקודה עצמה הרי
 א"ל וזהו בית אל מים וכל זה להמשיך לה ע"י ה' מוצאות
 הסה שהיא ה' שניתוססת באברהם ולזה רמז והעי
 מקדם כי העי גי' פ"ה כי לכך נכתב העי בה' כי באמת
 שם העיר הוא עי בלא ה' ונכתוב בה' לרמוז הנ"ל וגם המשך
 אליה אות הו' שהוא הו"יה הנקרא ת"ת וגם היא הקיל הנכנס
 בתוך הריבור שהוא ו' ת"ת הנקרא מזרח והוא שאמר מקדם
 ר"ל הו"יה הנקרא ה"ת הנקרא מזרח ואחר שנמר כל בניינה
 וכל המשכות אמר ויבן מזבח שהיא בנין המל' הנק' מזבח
 אז ויקרא בשם ה' שקרא שם אדני" הו"יה בעצם מפני
 שנעשה יחיד נסור והנה כל אלו ההמשכות היה מצד
 הגבורה כי ידוע שעיקר בנייני הוא מצד הגבורה ואחר כך
 המשיך לה החסדים והו' ויסע אברהם הליך ונסוע הגגבה שהם
 החסדים הנקראים דרום ומה שנק' עתה אברהם והלא כבר
 המשיך לה' ה' מוצאות שהוא ה' שבאברהם זה ל"ק כי ידוע
 כי בעת שהיא מקבלת מדרגה יותר עליוני צריך שתחזיר לבתי'
 קטנות

כמדרש אמר הקב"ה האיך אני קורא לירושלים אם אקרא
 אותה כאשר קראה שם שנאמר ומלכי צדק מלך
 הרי אברהם קורא תגר מפני שאברהם קראה יראה שנאמר
 ויקרא אברהם כו' יראה לכך קראה בשם שניהם ירושלים
 יראה שלם :

וי"ל הלא שם היה קודם לאברהם ומתחלה קראה שם שמה
 שלם ואח כ קרא' אברהם יראה אי"כ היה לו לקראות
 שלם יראה ועוד למה קרא' בו"י ירושלים ולא באי ועוד מה
 ענין קריאה התגר ומה אכפת להו' אם יקרא שמה כך או כך
 ונ"ל ששני הצדיקים הנ"ל דברב א' נתכוונו להשפיע שפע
 כמדה הנ"ל הנק' ירושלים רק היו מחולקים בקריאת שמה

קטנות כנודע ומי ש'הגנב' בה ולא אמר הנגב ואף גם שהם קדמה ימה שיהיה ג'כ נכתבו בה' זה אינו ראיה כי שם המשבו' היה מצד הגבורה כנ"ל שתוא ה' כנודע אבל כאן שהוא חסדים למה כתב בה' אך כנ"ל ואע"פ שהחסדים מתפשטים ויורדים לעולם שתחתיהם המה בעצם חסדים עכ"ל ל"ק מצד המקבל התחתון באמת הוא העד הנמשך אליו אבל להסדור עצמן להתפשטות וההורדות גופא להם הוא נקרא צד גבורו' שמוכרחים לירד מעולם עליון לתחתון ואע"פ שאין העולם גהר בשביל זה כי הוא דמיון המדליק נר מנר ומכ"ש באצ"ע עליונים עכ"ל ההסתכלות וההבטה לעולם התחתון שמוכרח להביט לעולם הקטן בערכו וזהו ההסתכלות ח"י"ג כי בהורדת חסדים יש בן צד גבורות כנ"ל ופשוט מא בהורדת הגבורה מ' כרת שיתכללו בהם קצת חסדים כי טפאת עצמו בלתי אפש' להורידם שיתפשטו לתתא כי טבע האש לעלות למעלה ולא לירד למטה משא"כ חסדים טבע' לירד למטה ולהתפשט' כמו מים וז"ש כלל מ' ח"י"ג המה כוללים זב"ז:

ונחזור לענין בראשית צ' ראשית נקודת הסיכוי בשביל ישראל שנקראו ראשית כי הנקוד' היא יוד שהיא מנחה גומ' צמ' שכל יקד' נכתב וזה ידוע שחות י' הוא הנוכחות וקטנה מכל אחרות כי נאמר והמכח' מל"ן חמ"ל מפני שהמכחיה קרובה אל"ן ומכרת גרומוותו וגדולתו ית' הוא נקטנה עלה' מפני היראה להני' לך הוא קטנה ועליונותה מכל האחרות ולכך דוקא בשביל ישראל ומטעם הנז' ועוד שה"א להתעסק בקדוה המכונה כ"א לישראל כי הם הקטינים אי"ע כע"פ כי קטן יעקב לער ישראל ותמונת קטנותם ישוהוהיתם יכוונם נהפ"ה המכונה כי עיקר משקן והיכל המכונה הוא עניו וזהו מכוונת בלתי תיות ענוה כי אוח הע' לורה ותנועתה הוא כ"ו שזה מורה שכללם אוח ו' מוך אוח ה"י כ"ל שחות ה"י הוא להסתעפות ולריכות ה"י שהיא חכמה נכונה מוך אוח ה"י כע"פ שכתבנו בעולם שהיא עיקר קיום העולם זהו אוח העין ואח"כ נכתב בתוכה ענוה עוד כ"ו נפרטות כי נמוך אוח הע' ה"י כ"ו שהעלם ואמר כך המה בהתגלותו מוך הענ"ה ה' שחלה שזהו ג"כ ה' שמתנת ענוה עוד כ"ל שחות ו' שמוך אוח הע' על ז' ימי הניגון כנודע שיום השביעי שהיא הנקודה וכחות של ימי העצמה לך ההמשכ' נק"ו' והיוד שעי"ג ה"י הוא ה"ז היות שמוכ' היולא מכל זה שאזכרה כל כוונתו ה"ה להספיע צדחת המלכות ולכך נקרא מלכי דק שארז"ל שהמליך מדיני הנק' דק ואמר צדחת הענין שלם ל"ל שהענין אל"י ש"ע נהרין ג"י שלם שהם החמים והחסדים נעורים וה"ה רולם להענין המל' החסדים קורם הגבורות ואפשר לומר שזה רמז מ"ש הול"י לחס ויין כידוע לחס הוא גומ' ג' הוי"ו"ת שהם חסדים והיין הוא הקטנה דגבורות רמז להי"ל להמשיך החסדים חמלה ואח"כ הגבורות והענוות שהפעם הזה היתה קודם אדרי' ונס בניחת המעיה בני' אבל עתה בעוה"ר חל"ה ע"ה לדין נהנשך חמלה הגבורות ואח"כ חסדים נכדי' והענינים לך נקראם יראה שהיא גומ' גבורה בצדחת ג"כ אברהם הכריז לקנותם גם שלם אך המיוק אברהם ה"י קונ"ה יר"ה שלם שהוא גבורות וחסדים ושם קרא' שלם יראה לרמז שהחסדים קודמים לגבורות כי שני הדברים הללו רלו למקן מטא אדרי"ר אך הם רולם לתקן ומכל וכל כעוד קודם החעל אבל אברהם רח' שזה בלתי אפשרי בעוה"ר כ"ה בניחת העמית אמר דיו שיחוקן בכך שיותשכו גבורות חמלה ומנס סגרת החסדים אח"כ יוכלו להעמיק הגבורות ומש"כ אם היה צהיף כי יש חשש שלא יתגברו הגבורות על החסדים.

ואפשר לומר שזהו פ"י המדרג אמר הקב"ה מוך אני קורא כו' אם כעוד שקראת עם הכי אברהם קורא מנר שהרי באמת אברהם כיון סדר האמיתי של ההמשכ' אשר החטא ואפשר אם

יהיה צהיף ותצטלו החסדי' ח"ו וזהו שר"ה חיקון גדול יהיה גרעיות ח"ו כי בעוה"ר ח"ה למקן חיקון גדול זהו לך קבל הקב"ה גם פניהם וכמו שהקדים ח"ה הם גבורות לחסדים סודו קיום העוה"ר אך לא מעט כעוד שקראת ח"ה הם יראה שלם דל"ה יהיה רובם ענה רומזת על הגבורה כי יראה הוא ד' אחריות ושם סוף החסדים היא רק ג' אחריות ח"כ חל"ה י"ב חסדי' שלם יתגברו הגבורות על החסדים ותצטלו גבורת מה עשה הקב"ה עשה מנ' אחריות ח"ה ו' שנקשרו של ח"ה הוא ו' וכעשה ירושלים שנמלא חסדים והגבורות שום זה כזה רק הכל מלוי' במעשה הלויקים להגביר הקב"ה ויהי' קיום סודו שלם עד צדחת העמית בני' שאז באמת יקרא שם צהיף שלם יראה כי לו ח"ן חשש כעוד קודם חטא כעוה"ר נכתב'.

מכתבי הצדיק מוה"י שייביש מזב"ו

אני הכותב נמשך חסדתי המימי ורעיו אשר תעודי גדלתי בצדקת ה' ויראתו לפי קט שכליני וגם עורא צדיקו: ועתה הפרדו נאלחו נקש עמנו להעלות על הכתב יוסר דברי חמת ואלוהה הנשבעת ומי תשכילי הדור חלשי מופת בעלי רה"ק אשר עיני רלו ולא זר כמלאך הלוקים פחדם ויראהם ויכלם ותעשי' חסד שחו ה"ם האנכי ריבש"י ז"ל ה"ה וחל"ה בה חל"ה כחצי קורם מדברי קדשו העניינים החסדים לעצות הש"י: וחף כחה פעמים היותי לפני האשל האלקי ר'ז תנחם תענדיל ופרענישאלתי ע"ה זל"ה"ה זכותם יין עלינו וצדקת ר'ז להצדיל בין המתים ובין החיים אשר שומעתי עפ"ה ק"ק בנן של קדושים לדין בן לוי כרז המופלג חלקי מוה"י יחאל תיכל כ"י: ובאמת יש צדוה חלשי לנזק וכופרים בחכמה כמו שהיה בזמן המכ"ה זל"ה"ה חלשי כאלה כמ"ה המכ"ה זל"ה"ה ולבו תאודי נדבק בני באמונת קמחי חלש ותצדקי נדבק לבס בני באמונת אשרי תי שבת באמונתם ובדבריהם ח"ו להם לרשעיו שפרקו עול הורם ויראה הש"י מעליהם ונרל"ה"ס נלנסנפשי יודעה מלך רשע ורשעם כי רבם עתה וכזכרם שגורוים עלנסנפשי יודעה מלך רשע ורשעם כי רבם עתה בעלי עבירי בניחוף ו"ל עתה בעלי גלוה וקראת אשר תקבלתם נוחים פנס ומים נשקרים וכזכרם וכבר נבדל ככילי הפעיה עניה' שהיה בן דבור חמרון כמ"ה ומתי אמה נעדרת וגו' ה"ה אונגרים לרש טוב ולעו"ב רע וגו' ונפרט במעשה דקוטה בעקבות מש"א וכו' וה"ה להם אשר להם ואנחנו נפש נו הללו ובאמת חמרון חז"ל כי גדור הזה ח"ן תוכחה ולא יכול חסד להוכיח רק את עלונו או מנינו ותלתינו הנלמדים לקונו באהבה כי צדחת זה נבר עון הרואה ושנאה שכל מנבחות הלז אשר בלתי אס ציה כל הימים דיו וכו' ח"ן יגולין לכהוב חללה של רשות כע"ה רז"ל ונדעתי רמזו לגבורות הלז שנוטה האדם לענוך על ה' שמתחו נגד יגה כי רשות לשון מלכות כנודע וענין מתשנות הגבורות לא יספיק תורת האדם כל ימיו לרבר בהם כי עשית ענוק הוא תלוד ומי שרולה לחפש חמרי לבלקו וזכור חלשי נעדה הספלות הלז בכך שלם ע"ז חמרו חז"ל ענוה גדולה באמת שמעתי כעת נחם הסבורות הזה עמי הרב הנוהר עוסרי' ל' שחמרו צה"ל כעולם חסדו סגולה להיות עניו ובאמת הנוהר זו לא נאחזה בחסד רק החוכה מעפרת שבת עשה ובאמת הס"ה העלם כלנס ד"ה סגולה להיות עניו כי מקודם חמרו כ"כ כל האדם צנבחותו ומדעה לו שהוא למדן גדול וחסיד ולוהי בעל מדות טובות וישרות וירא בעים ונחמד ובאמת לפי מעלת היה ראוי להיות גדול הכל עמו ולא לפנות עניהם ולא להתענות עליהם רק שזה מדה גרוע שגולד זה נחמם צדיקי העולם שיחזיקוהו לבעל גלוה ובאמת תגוה ה"ה להיות גם עניו ושם כך ולדבר עם כל ולהיות עליו מכל ע"כ הוא עו"ה עלם עניו כ"ז הוא פיתוי הס"ה כי תחטלה הגניה לנו בקרבך ומי

לקוטי יורים

כי יותר מה שמקטין א"ע ומשפיל א"ע בלבו יותר יכול להדבק להשי' ומה לו יותר מהענין כי זה הלא כולם באין נגד זה הרביקות כי הכל כלה ואבד והוא יעמוד יחד לנצח : ובאמת לא כל אדם זוכה רק לא עליך המלאכה לגמור כי ואנו צריכים להשי' עצמינו בכל האפשר במה דאפשר ובעת האפשר מכל עניני העוה"ז ודבק בהשי' ע"י התורה ומע"ט באמת והכל ע"י שפלות וע"י התורה ויכל לבוא לשפלות וענוה כמשחז"ל ומלבשתו ענוה ואף על פי שאמרז"ל שאחר סררכי התורה בענוה נמצא ענוה קודם באמת יש ענוה בראש ויש ענוה בסוף כי ענוה הראשונה רצ"ל הרחקות הנבחות וענפיהם המתילדים כמו כעס וכדומה וענוה בסף רצ"ל טבעת השפלות בלב טחמת יראת השי' באמת ובאמת יש יראה בראש ויראה בסוף ג"כ וא"א להאריך בכל זה כי המבין בין הכל אבל עיקר לימוד התורה לשמה צריך להיות לדבק בהשי' ולהבניע להשפיל לפניו ולפני כל ויותר שילמוד תורה יתדבק יותר בהשי' ויתקרב אליו ויהיה יותר שפל רוח רצ"ל רוח לשון רצון שרצונו יהיה שפל וע"ז יובן שאמר רז"ל כל הלימוד תורה לתלמיד שאינו הגון כוונתו אבן למרקלות שנאמר בצור אבן במרגמה כן נותן לכסיל כבוד עכ"ל : ויפלא זה לכאורה מה זה הרמיון ומה דוקא דמיון זה ולא דמיון אחר אבל באמת ג"ל כוונת הנטרא הוא כמו שאחז"ל כי ידוע הפוער עצמו לפעור וזרק אבן למרקלי' חייב אע"פ שכיוון לבנותו כיון שעבודתו בכך אע"פ שהיא מכווין לבנות' היא מתקבלת מזה ומתנדלת כיון שזה עבודתה וכדומה זה ממש אם אדם לומד תורה לתלמיד שאינו הגון הכוונה להדביקו בה' ולהסיר מלבו נבחות לבו ולשרש אחריו מן הלב כמשחז"ל ומלבשתו ענוה נמצא מכוון להשפיל לב התלמיד בזה ואם הוא תלמיד שאינו הגון א"ז ח"ו יותר מקבל נבחות הלב מן הלימוד מפני שרוצ' להיות למדן ואנן כוונתו כלל לשם שמים רק לשמו ברבד שיהיה מופלג בתורה חרף ובקי נמצא אע"פ שלבו מכווין בדברי תורה שלומדו להשפיל לבבו הוא מנבזה א"ע בזה ממש דומ' כוור' אבן למרקולי' והבן :

ובאמת רבים מבני עמינו המדומים בעיניהם ובעיני העולם חכמים גדולים בתורה בנגלה ובנסתר ומרומים ביראה בכל הדברים וסוברים שכאן לקצת תורה ויראה אבל באמת עדיין לא זכו אפי' לידעי' קטני' מתורה אלקינו שהוא נקרא תורה ע"ש שמורה הנעלם שהוא השי' ממש כמ"ש הקדוש אלקי ד"ם מענדיל הנ"ל ז"ל שאמר בס' תורה הי' תמימה רצ"ל ע"ד צחות שתורה הי' דייק' תמימה שעדיין לא נגע אדם באפס קציהו כי לומדים רק היצונית התורה שאין במחשבת' להדבק בהשי' להי' ת מרכבה לו ולירא ממנו ולאהבה אותו ע"י התורה כמ"ש הארז"ל בס' קטן שער"צ כי הם אינם יודעים כלל מה זה הרביקות בהשי' ומה זה האהבה והיראה כי הם סוברים שזה בעצמו הלימוד שלומדים הוא הרביקות והוא האהבה והוא היראה והאיך אפשר זה והלא ידוע ומפורסם שיש כמה לומדים שהם בעלי ניאות ר"ל ובעלי עכירות ידועים ואף מאומ' שלומדים התורה שלנו האיך יתכן שזה יהיה הרביקות בה' כי א"א למי שהוא דבוק בהשי' באהבה ויראה שיבא לידי הטא קל ק"ו לחמור ק"ן שיהיה דבוק באיזה תאוה ח"ו כי הוא השי' קדוש ומובדל מכל החומרות אלא ודאי אין צריך לפנים שענין אהבה השי' ויראתו הוא ענין אחר שהוא בלב שיהיה לבו מפחו וירא מהשי' תמיד ויהיה בוער אהבתו בלבו תמיד כמ"ש הרמב"ם בסוף ס' המדע בס' מה' תשובה משנה ג' וז"ל כיצד הוא אהבה הראוי' כו' ע"ש וזה אין האדם קונה ומחובר

בה כ"א ע"י התורה לשמה ועיקר מקודם התפלה בדביקות ובהתלהבות הלב ובכפיות כל כחותינו למחשבות זמות ושתורות להשי' תמיד ובפרישות כל התענוגים ואצ"ל פריש' עכירות קלות וחמורות וכל הדיקדוקים ובנקיון כל האיברים ושמירתם בהקדוש השי' להם כמ"ש הספר מוסר וביותר בעל ר"ה אבל כמו שהם נוהגים ומזולזלים בתפילה האיך יהי' להם דביקות בה' ע"י התורה ובאמת אינם לומדים רק מצות אנשים מלומדם למען יחכמו וע"י אמר הכתוב הוי' חכמים בעיניהם וגו' וזה קרא הוזהר חסד רעבדין לגרמיהו כידוע ועיקר התורה היא לשמה לבא להתדבק במי שנעלם בה כנ"ל להיות מרכבה אליו וזהו שאמר חז"ל דבר גדול ודבר קטן דבר גדול מעשה מרכב ודבר קטן הויות דאבי' ורבא וחז"ל שקראו חכמים להויות דאבי' ורבא דבר קטן כי זה עיקר תורתנו הנאמרה בסני' מן בורא ית"ש ואף גם שקראו למעשה מרכבה דבר גדול הלא בזמנינו רובה כמעט כולם בקיאים בכתבי הארז"ל שנלה כל עינינו מעשה מרכבה אלא באמת חן תורה הנגלה חן תורה הנסתרות הכל סני' א' כי הכל הויך אחר כוונת האדם בה אם כוונת האדם בה לידע ענינה אינה זוכה לשי' דבר כמ"ש ברי"ה שעלו נאמר וכל חסדו כציוץ השד אבל אם כוונתו שחושק לדבק בהשי' לחיות מרכבה לו וא לזה דרך כ"א ע"י התורה והמצות אזי חן ע"י הנגלה חן תורה הנסתרות ידבק א"ע רק שעי' הנסתרות זוכה לדביק' בפלא יותר וזה לדעתי כוונתם דבר קטן הויות דאבי' ורבא ר"ל השכל שיש בפלפול הנטרא שהוא הויות וקשיות דאבי' ורבא לחדודי' הוא דבר קטן ר"ל מי שלומד שכל זה שי' לו תענוג מזה הוא קטן וכאין הוא ואינו נוגע להשי' רק כש שחושקים לדבר חכמה אחרת אבל מי שחושק להיות מרכב להשי' ע"י התורה וזהו דבר גדול מעשה מרכבה רצה לומר לעשות עצמו מרכבה להשי' ע"י התורה :

ובאמת רבים וכן שלימים החושקים בתורה והוגים בה יס' ולילה וסוברים שהם דביקים בה' ובתורתו ומתענוגים יותר בלימודם מכל עניני עוה"ז וסוברים שמקיימים הפס אמור לחכמה אחותי את אבל עדיין לא איר נגע עליהם למה אמר הכתוב ודימה לחכמה לאמר אחיתי את רצה לה שיתדבק בה באהבה ולמה לא דימה החכמה לאשה וכמ"ש אשת חיל וגומר אבל הענין כי יש תענוג סני' לאשה ויש תענוג באח ואחות והפריש ביניהם זה ה' בדבר והיא ככל ואחר המעשה שונאים וא"ז ויכולים להפ' בנט וזה אינו תלוי בדבר רק מחמת ההכרח שהם נוהג' מכה אב ואם ואם א' וענין זה יקרה להכמה כי אפשר לאח מחמת התענוג שיש לו למי שלומד החכמה ורגיל בהת' ומשתעשע ביופיו וזה דומה לתענוג איש ואשה יפה וזה תלוי בדבר ובטל אבל אמיתת אהבת החכמה צריך לה מחמת שהוא הכל הפה השי' בה' וכ"ש והוא עצם מעצ' כמ"ש כי הי' תן חכמה מפיו דעת ות בונה ואנחנו מ' הנאצלים מרצונו י"ש ונמצא אנחנו אחים לרצונו ולחם וא"א להפריד מסווג ולהוה האהבה צריך ללמד כי אף על שנתרחקו מזה הרביקות מחמת שנתלבשו בנוף עלול ש' אנחנו מליאים עיונות ופשעים עכ"ז צריכים אנחנו לש' לבינו הזונה ולהשיב ולהתדבק להשי' ע"י האחות שבי' ובין החכמה וע"י נבוא לאבינו שבשמים ובאמת מי שלם שהיה לו תענוג מתורה כבוד ונבחות לב אף ע"פ שא' רואה זה בס"י רק מסתמא היא כן כמ"ש הרב מוה' מ' מענדיל סתמא שלא לשמה כד"ן המוסק בנטרא ל' שצ"ל לשמה צריכים לפרש ענין זה כמה פעמים בלב ה'

לקוטי יכרים

כתורה ומעש יבא להתמשות הנשמי באמיתות שיהי ככל מציאות בדעתו בעת תפלה ולא ירגיש כלל שהוא בנוף וכמיש הקדוש אלקי מנחמיל על מיש במשה היה רוכב על החמור ירד ויתפלל ר"ל אם אדם רוכב על החמור תמיד ומוסטט מנשמי תמיד אע"כ שאע"כ הוא מרגיש שהוא בנשמיית אבל בשעת התפלה שאז מתגברת הקדושה בנפש ע"י המצות ודברי התפלה הנאמרים בדו"ר יכול לירד ולהתפלל ר"ל שירד מן החומר ויתפשט מהגוף לגמרי

ועפ"ז הבנתי דברי הנ"ל במ"י שבת ד' י"ג ע"א בסופו עולא היי מנשק להו לאהו תיה אבי הדיהו כו' ע"ש ובתוספות ד"ה ופליגי שמטיים בתוספות והספר לא הש להאריך ולפרש כו' ולכאורה תמוה ענין זה שיאמר הנמרא ופליגא ולא יתריך ומה זה אריכות אם צריך לתריך אבל נראה לי שבנרות קדש רמזו התירץ בדבריהם למבין ודברים כספיר נזרתם ור"ל שלפי מש"ל שבאם האדם מופשט מנשמיית אזי הוא מוחלק בעצמו מעצמו אל עצמו הוא בקרבו דבוק בבורא ית"ש בתשוקה גדלה ובחציניותו אע"כ עושה בעולם פעולות נשמי כמו אכילה וזיווג וכדומ' וקרבו הוא כמלאך נבדל מנשמי ובחציניית היא כבהמה בעיני הרואים משאי"כ ח"ו אם אינו כן אזי הוא אחד עם תאוות הבהמיות ואינו מוחק ומופלג מהם כלל:

ווי"ש בנמרא עולא כי הוה אתי מבי רב שהיה אז מופשט ביותר מחמת דבקות התורה היי מנשק להו כו' ומפרש בנמרא ופליגי דידיה אדיריה ר"ל למה היה עושה כן מחמת שם פלג דידי אדיריה ר"ל רוחניותו מופשט מנשמייתו דאל"כ האידך עשה: ה' ווי"ש בנמרא דאמר עולא כו' ר"ל זה הוכחה נמורה ועצום שפליגי דידיה אדיריה ר"ל שרוחניותו מופשט מנשמייתו דהא אמר עולא וכו' וא"כ אסור לעשות זה א"ז מחמת שהוא מופשט כמיש התוספת:

ואפשר וכמדומה לי שבעלי תוספ' שהי' בעלי רוחיק רמזו ג"כ בדבריהם שאמרו יספר כו' וספר לספירות דברים הוא דאתי ר"ל מצד הספירות והבהירות שבתורה למבנים הפנימיות לא חש להאריך כי נכלל זה בדבריהם ומהירים כספיר:

וכלל זה יהיה בידך שכוונתי אף אתה בעצמך מבין זה רק מחמת שנתללו כתבים אלו של הק' מהו' דוב בער וז"ל הנ"ל לכמה אנשים ומעשים הם שיכלו להדמות אליו ורעשות כמעשהו אפי' לנגוע בקציהו וחס רואים שמשכונב בכמה מקומי' סגנון זה דהיינו שמאחבה רפה שבאה לאדם יכול לאהוו באהבת הבורא בחשבו ק"ו אם רצינו לאהוב שטות זה שהוא פסולה שנופל בשבירה ק"ו לשורשו לאהבת הבורא שמשנו נלקח זאת האהבה וכן ביראה רעה וכן בהתפארו הנרוע וכן בניצוח כו' והם חושבים אותם שאינם בערי שכל שרואים זה חישיכים שדבר ששוט הוא ללמוד ק"ו זה כמו שלומדים ק"ו זה נגמ' אבל שם הוא ללמוד וכאן הוא לעשות שא"א ללמוד ק"ו זה אם לא יהי' מופשט מנשמי' כי אם הוא דבוק בנשמיית ובתאוות ומקבל תענוג מהם לרצינו אזי בוודאי אינו יודע כלל מאהבת הבורא ופיראתו ותפארתו כזי' כי לא טעמו כלל והכתוב אומר מעטו וראו כי טוב ה' והי' יפול בשוחה עמוקה אם לא ישמור א"ע מאוד וצורך להרחיק א"ע בכל הרחקות הנמצאים בספרי מוסר רק מי שהוא מופשט מנשמיית ואפ"ה מתעורר בלבו לפעמים אהבה רעה או יראה רעה כי עדיין לא נברר ונפשוט כל צרכו והסכולת רוצה לאחיו בו ולהדפנו אזי הוא עצה שלו שיוציא יקר מזולל וילמד ק"ו ויתעורר ע"ז באהבת הבורא ויראתו יותר:

יכתב

במי בחקותי והפירתי אתכם והרביתי אתכם ג"כ כפל ואמר הרב המגיד ז"ל שם ג"כ קשה ושאל אותי ואמרתי לו פירש"י שם שפ"י והרביתי בקומי' זקופה ושאל מה זה קומה זקופה עד שהתחיל לבוא בענין הדברים הנ"ל ואמר באריכות כדרכו להסביר הדברים כמה פעמים ותוכן דבריו שביראי' העולמים יהיה כשביל שעשוע ותענוג שיקבל הש"י מזה תענוג גדול שיאצל מאתו נשמת ישראל וישתלשלו דרך כמה אלפים רבבות עולמות עד ביאם אל העוה"ז ויתלבשו לכוש חומרי ומשם ומאיתו המרחק הגדול יודכנו ויתקרבו ויתדבקו אליו ומשם בנשמתם באהבתם אותו וקשורם בו בדביקה וחשוקה במחשבתם וידמה א"ע לאין בהינים שבאטת בלעדי כח הבורא ית"ש שבראם ומקיימם הם אין כקודי' הבריאה א"כ אין בעולם זולת הבורא ית"ש כמש"ל ואמר לפי זה הדבר להיפוך שמה שסמטין העולם שיש להם הנשמה כשהם אינם דבוקים בבורא ית"ש רק בעניני העול' והם יש בעניניהם והשונים בעניניהם גדולים והאיך הם גדולים הלא בין לילה היה ובין לילה אבד וכצל עובר ימים ואף בחייהם הם הבל נמצא אם הם יש בדעתם הן באמת אין לאפיקי' אם הם בדעתם אין מחמת דביקות הבורא כנ"ל נמצא הם מדבקים כל כוחותם במחשבתם בבורא ית"ש כמקדם נמצא הם גדולים מאוד כי העקב בא לשרשו והוא אהדותו א' עם השורש והשורש א"כ א"כ העקב ג"כ אין סוף כי נתבטל במציאות כמש"ל מיפה א' שנפדה לים הגדול וכאתה לשורשה וא"כ הוא א"עם מי הים וא"א להכירה בפני עצמה כלל:

ודבר זה צריך להסביר לך בדרמי' יותר והוא ע"פ מש"ל שמש"ל ברמ"ס דמ"ב שמש"ל שם מדות העשר של הש"י למקור ומעין זו' חלקים ואמר שם ואי אתברירו אליו מאלין החקין והדרין מ"א למקור וע"ש שדברי המאמר פשוטים שם כמושכל ראשון:

והענין כן באדם אף שהוא יש וחוא מוגבל כ"ז הוא מצד מצד הבריאה שנברא בה אבל כשמשפטי א"ע מנשמיית ור"ל העיקר התמששות הנשמיית יהיה בלבו שיהי' נמאסים בעניניו כל התאוות עוה"ז אמילו ההכרה יהיה בו לא אסור ורא מכוון כמש"ל וכמיש כפי' המגיד כפי' בשלח שהחזיר המגיד להב"י ז"ל ע"ז תמיד ע"ש ומכ"ש כל המדות רעים התלויים בלב כנ"ל ויהי' מופשט מכל'ם מהמת גדול שחוקתו הבורא ית"ש אשר כל תאוות המדת העוה"ז ורהבו' וקנאותו הבל הוא למי שזכה למעום בנפשו חשוקה זו אפי' באדם קציהו שיהיה באמת דהיינו שיהיה ביראה ובאהבה כי בלתי יראה ופחד בלב אין זה רק חיצוניות אהבה כמבוא' בכתבים של הרב מהו' דוב בער זלה"ה היה ת"י זיל קרי בהם וכמבואר בס'חסד לאסרהם ג"כ כי כל מה שארמעות ה' ועוסק בתורה בלתי יראה ר"ל פחד הלב ר"ל שתפול עליו פחד בלב מן הש"י ובלתי זה הכל הוא מבחוץ אבל בירא' נאה זה השער להיני' מי שבא בשער שהמלך בו נופל עליו יראה כמטע כן האדם כשנופל עליו פחד הש"י בלבו סימן שזכנים כמחשבתו בשער המלך והו' מרת מלכות כי כן מדת המלכים כיו' ק"י כן בנו של ק"ו כו' מלכות הש"י וכשמרניל א"ע ביראה זו תמיד אזי ממילא נמאסין בעניניו כל התאוות המדות רעות מחמת בושה של הש"יית ופחדו ממנו והו' התמששות הנשמיית והתנכרות כח השכלי המבואר בש"ע הל' תפלה סימן צ"ח ולא רצינו להאריך בענין זה שראוי להאריך רק שם בכתבים הנ"ל שדעתיקי' החורגי':

ושם נאריך בענין יראה זו בכמה מקומות ומראה זו יבוא אל האהבה האמיתית ער שתדבק נפשו בבת יעקב מכוון בריח שער האהבה וכשיתמיד בדביקות זה ע"י תפלה

לקוטי יקרים

וכתב בכתבים חדשים שהגיע לידי ממש משל מתוק ע"ז למשל מי שהמלך שלח בחימה איש א' מחילותיו איש נורא מאוד ומאויים ומפחד כדרך משרתי המלך וישלח המלך א' מבני המדינה למהרו ולהביאו אליו לדוננו שם לפנינו במשפט ואם זה ששלח אחריו הוא שיטה אזי הוא מספר מהשליה ומתחיל להתרצות אליו בשוחד דברים ומתנות ומה יועיל זה: אבל החכם אומר מה לו לפחד מזה ולרצותו הלא פחדו סוד המלך ואינו יכול לעשות שום דבר בלעדי המלך טוב לי לילך מהר למלך אולי ארצו כי נעשות המלך ותפארתו עבוד ע"י פשע וכן בהפוך כששולח אחר איש א' מספרותיו בכבוד ובמינו ותענוג אחר מי שיחפץ המלך ביקרו. והאיש אשר המלך חפץ ביקרו שולח אחריו אם הוא שוטה או משמה ומתענג עם השליח ששלח המלך אליו: אבל מי שהוא חכם מבין כיון שתענוג זה רק בחוף מכות המלך בשליח של מלך: מה יהי בבית המלך ולפני המלך בעצמו ומה לי לאבד אותו הזמן בתענוג ששל וגרוע של השליח מוטב באותו הזמן להדבק ולמהר לילך אל המלך להתענג שם כיון שאני רואה שהמלך שלח אחריו לעשות לי ענג אקח ק"ו מזה התענוג וע"ז אחשוך למהר למלך:

והנמשל הוא שמי שיש לו יראה ה' ואהבתו בוער בלבו תמיד כאש אבל עדיין אינו מוכרר לגמרי ולפעמים נתעורר בו אהבה רעה או יראה רעה או התפארות גרוע כו' ידע בבידור שזה נודמן לו מאת הש"י למשל בענין היראה כשרואה דבר שיש לפחד ממנו כמו נכרי או כלב מפחד ומתעורר בלבו יראה מד"ז ידע כי מן השמים שלחו לו דבר זה מחמת שנמרהק ונפל במחשבתו מיראת הש"י ורוצה המלך לילך לקראתו ליראתו ושולח לו זה השליח המסווה של השבירה שבעוה"ז ואם נלבב יזכור ויכרה מזה המראה ליראת המלך הואיל וד"ו בא לקראתו להזכירו לילך ולהתקרב מהר אל המלך ומה לו להתרצות על זה השליח ויכרה במחשבתו ונפשו אל הש"י וכן להפוך באהבה נ"ב אם נתעורר בו אהבה רעה מסני שנפל טאהבת הש"י ורוצה הש"י לעוררו ולענוגו באהבתו הגדולה ושולח לעוררו בפסולת האהבה שהוא שליח אל עוה"ז בענין אהבה וע"ז מ"ש במשל וע"ז הוא העלאת ניצוצין משברי כלים כי האהבה רעים והיראה הרעים והתפארת הרעים שהם נמשכי לחומרי בלתי להתקשר להש"י הם פסולת המאנין תבירין שלא נכרו כי באמת לולי השבירה לא היה שום רע ושום חומרי רק כל הכרואים היה דביקותם בבורא ית"ש כמו האופנים והשרפים וחיות הקודש אפי' בהמות כמו שיהי' לע"ל בביאת המש"ח א"י' במהרה כימינו שיוכרר הטוב והסוג יכלה והרע יכלה ואז יפצחו הרים גנה וירננו עצי היער ונר זאב עם כבש ולא ירעו ולא ישחיתו שיתגלה הקדוש של הש"י מהקליפו' אפי' דומם וצומח ובע"ה לפי ערך נפשם יהיה להם ידיעות ודביקות הבורא ית"ש כ"ש אהנו בי' עם קרובו אבל השבירה גרמה התרחקות ותתעבות ושכחה ופירוד מהש"י והכל למען רנסותינו להיטבנו באחריתנו כשנודרך במעשינו ונברר הטוב מהרע ע"י דביקות הבורא ית"ש ועיקר הברור של השבירה א"א להיות אם הוא רבוק ומתאוה ומתענג לתענוג החומרי ח"ו כי הא"ך יברור אם היא חושק לפסולת ברצונו אבל הברור הוא אם דבוק בהש"י ברור ומביאה היראה לאין ואין הוא חכמה וכנ"ל שמתין בהרה גדולה ועצומה שתענוג זה הוא נמאם והכל בעיניו וברצונו ולא היה עושה זה התענוג הנשמי כמו אכילה ושתייה וזיווג: רק הוא מוכרח מאת הש"י מחמת שיש בזה ניצוץ מאהבה הבור'

ותענוגיו שנתגשם ונעשה פסולת וחומרי והוא ע"ז התענוג מסריד א"ע מהפסולת ונמאם בעיניו תאוות של הפסולת מחמת חכמה כמו מי שהוא חכם ומביאים לו אויזה דבר גרוע מטבע או כנ"ל הוא צבע בצבע טוב טאור שהוא כסיל דומה לו שהוא טוב כולו: והחכם מבין שהצבע הוא טוב אבל עצמותו רע ומסריד בחכמתו הטוב מן הרע. ככה מי שהוא רבוק בבוא ית"ש ע"י יראה המביאה לחכמה ור"ל הברת החכמה שהוא הרעת כאש אפרש לך להלן א"י' ור"ל שיהיה רבוק בזה ויהיה נבטח בשבת ולא שאמר שהוא כן שזה הכל ותענוג עוה"ז ואע"פ יקטן תענוג ממנו כדרך כל העולם שאומרים כן בפרהם ובלבבם מתענגים מתאוות הרעות וכוספים להם קודם עשותם וע"ז בעת עשותם זהו שטות: אבל עיקר החכמה שיהי' באש כן ואז ע"י החכמה זו יוכל לברר ברורין: וזה מ"ש בזה כולא בחכמה אתברירו ולפעמים אימר במחשבתו אתבריר כל זה דברי הקדוש הנ"ל לא כמו חסירי השכל שבזמננו הרומדים קבלה וסבורים שיוכרו לברר הניצוצים באכילת דג' כוונת האכילה והאיך אפשר זה אם אינם במדרגה דג' שיהיה להם יראה המביאה לחכמה הזכרת במחשבתו ח"ש כוונת ואע"פ יענוגו בה כמ"ש הקדוש מוה' מנחם מענדל ז"ל שבאכיל' מתוך רשמה באין שלא לשמה כמו שידר אבל העיקר כנ"ל:

ובדברי יסיה לך אור גדול בכל מקום סמנין איזה דרך ללכת צ"ע כי חסוק מאוד מענו דרך חכמה ימנין שסכנתם הנ"ל הכל מדברים מאלים קדום מופשט כמ"ש וכו"מ סכ"ז ככתבים מדמים שמי' על תפסת סגנים יולאים נקשרים ונ' מלכים בזמן וכל אדם אלא מדברו חכמים כסוים ור"ל א"י' הנקראים נכים שים להם מדריגות נשמה נוספות על הנפש וזו סכנה וחס' נקשרים נמשכתם לנורא ית"ש אזי להם נתינת ללאת חסילו צפוק לפקדים נפש הנודך להם כיון סהם נקשרים לנורא ית"ש מאוד לא יפסקו עונבי דרכים מדניקותו וזו סכנה יולאים נקשרים ר"ל בהתקשרות הנורא שנמשכתם ונ' מלכים כ"ל מי שאין לו רק נפש רוח הנקרא בני נכ"י ומסכתו ד' חלכות ד' ע"י צד"ל ש"ל ללאת נטל רק כוז המקסק' להשקט ככה ישמע קולו מעיד גד"ת ומפלה וילתת הש"י וכל יקשר על דניקות המהשנה כי יפסקו עונבי דרכים ש"י חסיל ודניקותו חלומה: וכל אדם ר"ל כל אדם שווין צדק וז"ל כמ"ש נמלא מי שיהיה נמדריגות סגנים חסילים נקשרים אלא חס' מדברו חכמים על סגנים חסילים נקשרים חס' צדק ר"ל כ"ל מה שס"ס היו כך היו מדברים על עצמם לא על זולתם: עוד ככה ס"ס מי' על פסוק אל תכחל ע"פ ולנך אל ימיה להילית דבר וגו' ס"ס נסער הקדוש דוסק את עלם לפקד פסוק ע"ס ע"כ יסיו דניך מעטים ע"ס וסוה' וז' כתוב לפי דרכו והלכו בקדוש' כי נאמת מי מדבוק נס"ס כלאוי ע"י סוה' מלמין סס"י מ"כ ר"ל שמתיד מושג נ"ל לא יפסקו ע"ז רע ר' כמו שנלמדינו כמ"ל נס"ס ק' מדריגות ונ"ס סגנים וע"ז יס' לו דו"ר ודניקות הנורא ית"ש אזי בלתי יוכל לדבר דברים סכנה כיון שהוא דבוק סכנה היטב בקדוש ק"ה יכול להפלות דבר' מול לקדושה נ"כ ע"י חכמות לירוש' אומות סכנת הנודעת להקדוש סלקי נפשי' זל"ס ולתלמודיו בעלי רוס' וזו וזו שס"ו ע"מיו מהם נעלמת דקסוע זכוחם יגן עלינו ומהם צדוק' לפתח' נתיים חותם יס"ל רעוא מהש"י שיליכו יתיים וסנוותיה נקו' ויתק ינו נס"ס חכמי ישראל ס"ס ונתיים כו' וז' נקדנכ' מתיים נוס' כי מוכרחים אהנו לסודות נזה ס"ס חכמה כוז מ' סל' מלניו נב"ת כתי' דברים נאנדות סכרלו דברים נפלים נ' סכמללים סיה בעלי רוס' וס"ו להם חכמה זו נשלימות גו' ע"ז

לקוטי יהרים

אתה רואה בעיניך טמש ואו זו נקרא חכרה והסרש גדול
 בין מי שחושב בהשי' לפעמים ובין מי שחושב בו תמיד
 כרחוק מורח ממערב וא"א לפרש ההסרש כי דבר זה תלוי
 באבנתא דלבא וזה נקרא חכמה הנסתר שמעתי טפה קדוש
 מה' מנחם מענדיל ז"ל שנסתר נקרא דבר שאין אדם יכול
 להבינו לחבירו כמו המעם של המאכל א"א לספר לאדם
 שלא מעם פעם זה מעולם א"א לפרש לו כדבור אך מה
 נקרא זה דבר סתר כך ענין אהבת הבורא ויראתו ית"ש אי
 אפשר לפרש לחבירו אך הוא האהבה בלב וזה נקרא נסתר
 אבל מה שהם קוראים נסתר חכמה הקבלה הא"א היא הלא
 כל מי שרוצה ללמוד הספר לפניו ואם אינו מבין הוא ע"ה
 ולפניו איש כזה נמ' ותוס' ניכ' נקרא נסתר אלה ענין הנסתר
 שבכל הוהר וכתבי הארז"ל הכל בנוים ע"ס דביקות הבורא
 למי שזוכ' להדבק ולהיות צופה במרכבי עליונה כמו הארז"ל
 לה"ה דהוה נהירין ל' שבילין דרקיע והוה מהלך בהם תמיד
 בעיני שכלו כמו הארבע חכמים שנכנסו בסרד"ס כמבואר בתוס'
 במס' חגיגה ובהג"ט כריש מ' מדע סוף פ"ד ע"ש אבל ענין
 ההסרש בין מי שחושב בבורא ית"ש לאינו חושב כן תמיד
 דומה במקצת ע"ס מ' שרוא' אדם א"כרי מעיר אחרת מתאום
 ואח"כ עבר מלפניו וא"כ אח"כ כשיעבור עוד ס"א לפניו לא
 יכירנו כי אע"פ שמקודסראו אע"פ לא יכירנו כי הו' רק
 הצורה לפניו רגע א' ולא נחקה ברעיוניו כלל ולא נתקעה
 בזכרונו כלל ולא ויכל לדבר בה כעת פ"ש כי אין לו הכרות
 וחכרה עמו כלל ככה יהיה מי שאינו חושק בבורא ית' כלל
 רק לפעמים כשירצה אזי לא יהיה לו הכרות כלל אליו לא
 אהבה ולא דביקה כלל משא"כ מי שחושב תמיד בבורא ית'
 או ע"ס בכל עת שיוכל טרבה לחשוב בו דומה למי שרואה
 את האדם א' כמה פעמים ומנים הרבה ונחקה צורתו בכל
 הישב . ואף בהתרחקו מנגדו ישאר הדיוקן בלבו הנקרא
 רשימו בכתבי הארז"ל ובהתוס' לראיתו פ"ש או מכירו
 ותשוקתו ואהבתו גדולה אליו מאוד והתחברותו אליו
 נכונה והכל לפי ערך האיש אם ישר הוא וטוב להתחבר אליו
 ולפי ערך זמן והתחברותם יחד ככה יהיה הדיוקן נחק בלבו
 אשר ע"ז מכירו אח"כ זה נק' חכרה ; ובענין זה הוא מי
 שחושב בהשי' תמיד דומה לו כאלו עומד לנגדו תמיד
 כענין המשל וזה נקרא חכרה וד"ו אסביר ל' החכם והשליש
 המופלג החריף מיה' צני הירש ג"י שהוא לע"ע מ"ס בק'
 דאלני יצ"ו והוה שבס' חובת הלבבות משתמש במלה זו
 תמיד וכותב הכרתו חזקה או הלושה הכל בענין זה ; ובה
 יובנו כל המאמר הנ"ל שאמרו הסתכל בשלשה דברים ואין
 אתה בא לידי עבירה ובאמת אפי' הסתכל אינו מועיל לו
 רק ר"ל להיות ד"ו תמיד כמחשבתו ונחקק בשכלו ואינו
 דומה למי שמהרהר בה ס"א למהרהר תמיד כי מי שמהרהר
 בה תמיד ונחקה בשכלו זה נק' מסתכל בשכלי אבל בלא"ה
 דומה לרואה אדם א' נכרי פעם א' אע"פ שרואה צורתו
 אע"פ לא יועיל לו כלל וכאלו לא ראהו רק לפי ההתמדה
 ככה יהיה ההכרה והבן המשל והמליצה היטב להבין כל
 דברי חכמים :

ונמצא מי שרדעו בשלימות הג"ל שיש לו דעת היינו
 הכרה הבורא כמשרז"ל אברהם אבינו הכיר את
 בוראו וכיוונו כ"ז באמת וכן שמעתי מהרב ר' בער מהאדריקוב
 תלמיד של האשל הגדול מה' דוב בער ז"ל וזה הכל א"א
 כ"א מי שחושק תמיד בהשי' מופשט מנשיות וזה האדם
 נק' דעת רחבה ולוה האדם יש לו מדרגות דעת המטלא כל
 החרדים כמשי' וכדעת הדרים ימלאון על כל חרדי לבו וכל
 תנועות אבריו פונים ומלאין מזה וכל תנועותיו של זה

לשי' וזהו בכל דרכיך דעהו וג"כ בכל מה שאתה רואה
 הכל השי' כמשי' במשל כנדי האשה הג"ל ואז הוא רואה
 ממש השי' מכה"כ וזהו בדעת הדרים ימלאון ר"ל מי שיש
 לו דעת רואה שכל חרדי העולם מלאים מכבוד השי' ויכול
 ללמוד מכל מה שרואה חכמת השי' כמשי' מלפנו מבהמות
 הארץ ואז הוא מקשר את העולם בהשי' והשי' בעולם
 ועליו העולם עומד כי העולם אינו יכול להתקיים כ"א ע"י
 שפעו ית' ומי הוא הממשיך והמקימו האדם ע"י דבקו
 והשנתו כזו וזה נק' צדיק שיש לו מדה התקשרות שמקושר
 בהקב"ה והוא בעולם הזה נמצא מקשר השי' בעוה"ז וזה
 נק' ברית המקשר המשפיע והמקבל וזה נק' כי כל בשמים
 ובארץ . ות"י דאחיד בשמיא ובארעא והוא איש צדיק
 שמקושר בהשי' הנק' שמים והוא בארץ כ"ז נלה לנו קדוש
 הקדושים מה' דוב בער ז"ל ואז לפני זה האדם כל העולם
 כולו מלא מהשי' ומלא מהתורה כי תורה היא לשון מזה
 מה דסתים כנ"ל ולפני זה האדם מורה כל נכרא לפניו חכמ'
 איך נכרא ובמה נכרא כמו שהשי' א"א ע"ה וחז"ר חכמ'
 יצירה וגם חכמי התנאים והאמוראים אבל מי שאינו מ
 ח"ו אזי אין העולם לפניו כי אם ריקן ומנוי וחלל מהשי'
 וחושב שהשי' בהשמים הכין כסאו כפשוטו של מקרא וזה
 מ"ש בנמ' ה"ד חילול השם כנון אנא דמסנינא ארם
 אמות בלא תורה ותפלה ואמר ל' חבוינו שנפטר ה"ה מ
 ישכר בער זלה"ה משם רבו שר"ל ה"ד שיהיה העולם חל
 מהשי' וריקן ממנו כנון אנא דמסנינא בלא תורה ותפלה
 ר"ל שהדביקות והמחשבה נקרא תורה כנ"ל ונקרא תפלה
 שנקרא ע"ש דביקות השכל בהשי' ותפילין לשון דביקה
 כנודע מל' צמיד פתיל והוא כמו כבש כשב ושלמה ששה כיון
 שענינם א' אפי' באותיותיהם שנתחלפו אלא שזה קרוב להש
 לזה וכלא זה הדביקות או נדמה חלל מהשי' וזה מ"ש בנמ' ל' א
 חו"י דהוי בדיחא דעתיה ר"ל שהיה דעתיה רחבה בבורא והאפשר ל'
 ע"ד הנזכר ואז אי הוי בע' מיניה כל חללי דעלמא שינו מצות ש
 לו תעלוסתן ואיך מורים חכמת אליהו ותורתו הוי א"ל ושם כמבואר
 ל' מ"ס כך ומ"ס כך ויש בכ"א מהם חכמה נפלאה לכשנחת
 שהינו השי' בינה ולא אתנו יודע ע"ד מה אבל בוודא' נדמה ל'
 התנאים הג"ל בוודא' חכמת אלקי' ועבודתו בכוננת שאלותיה בנמ'
 ותשובתם כי בלעדי זה למה הוא לנו בנמ' כי כל תורתו יצאו מ
 כלה שבכתב ושבע"פ אין דבר א' אפי' אות א' יוצא לתלמודו ע
 אחר זולת לעבוד השי' כי לזה נתנה ונק' תורה ע"ש שמו"ק
 לאמור זה הדרך ילכו בה ואפילו בדיני סמינות וש
 דינים הדומי' שאין נפקותא יעבדא מהם אי רק הוא מואבאר
 הוא אבל מי שעובר השי' בשלימות מנלן לו רזי תו
 וזהו הריון איך ליקח עצה מכל תרי"ג מצות לעבוד בהם הכונה
 ית' אע"פ שאינם באפשר לקיימם כעצמם כמו מצות התורה שפלו
 בארץ ושאר מצות וזהו שקרא הוזהר את התרי"ג מצות תו ביאר א
 עישן ר"ל שנותנים לאדם עצה איך להתרבה ביוצרו שהוא דם
 גילה לנו החכמים הג"ל ואני שמעתי כן מפה"ק הרב המזה צדיק
 ואמר שמעורו כל מה שראה בס' אין לפניו הפרש או נשניהם
 או קבלה אינו רואה שום דבר אחר זולת הא"א לעבודו ושע
 השי' ובאמת הוא כך אבל זה הוא לפניו שהוא צדיק צדיק ל'
 צדיק ושאר השלימים אבל לא אתנו יודע ע"ד מה איך שאתה
 רק באמונה אני מאמין זה וקצתם שממנו דונסתם : ששמעתי
 ונמצא לפי"ו הרחבתי לך ביאור ענין באריכות כל האפשר לע
 לפי העת והזמן והשכל שלנו אבל העיקר שכלל הענין
 שתע"ן כזה תע"ן בו כמה פעמים הטיב ויתחזקו הדברים ור
 האלה בלבך :

ואתה אהובי אל יפתוך יצרך כי לפי"ו לא מצאנו יז"ל ואז
 ורגלינו

דקושי יקרים

מפי חכמי המשנה זיל וכל מה שאני כותב הכל הוא מדבריהם וענין כל דבר חכמה שאני כותב הכל הוא מהם רק שלפעמים אני מסביר לדבריהם במשך הקרוב ולפעמים אני מפרש בזה איזה מסוק או איזה דבר כנמי אבל עיקר החכמה מדבריהם מה שחננו השי' להבינם ולהשכילם בטוב מעם :

והנה ענין עבודת האדם להשי' צריך להיות בשני ענינים בנבחות ובשפלות ולא סני באי מהם לבד כי בנבחות חיו תועבה היא וצריך להיות שפל וכאיןלפני השי' ולפני כל באופן שכתבתי למעלה עיי' דביקות השי' ויראתו ואהבתו והתפשטות הגשמיות וכבר ידעת מ"ש בריית שלא יקנה סדה הענוה אלא מי שהוא מוסט מהגשמיות וכבר כתבתי לעיל מהענין התפשטות הגשמיות כי איננו טובין לכל העולם אלא למי שינע וסרה ביראת השי' בתפילי דביקות ותורה ומעייט בדביקות להשי' : אבל אם יהיה שפל מכל וכל פן ואולי יפתנו הוצר לאמר מי אתה לדבר לפני השי' ולעבדו ואתה ב"ו עפר ועפר ואתה ידעת ננעי עונותיך וסרותיך הרעים ואתה מתועב לפני השי' האין ימלאוך לבך להתקרב לעבודתו ויחודו וכדומה פתויים אחרים ב"א לפי ענינו לזה צריך לאהוז בנבחות כמשיה וינבה לבו בדרכי ה' וכמשולל לפיכך נברא אדם יחודי שחיוב אדם לומר בשבילי נברא העולם ואחזיל לעולם ידמה לאדם כאלו הוא ועוסחציו וכאי וחציו חייב עשה מצוה א' אשרו כי ולכאורה זה נבחות גדוד שידמה האדם בדעתו שבשבילי נברא העולם וכל העולם תלוי עליו אבל חזיל הכריתו אותנו להשתמש בנבחות זה כי בלעדי זה יהיה התרשלות גדול כנפשינו לדרוף אחר עבודת השי' וכ"א ואחד ואמר מה אני לכבד את השי' ויאמר גם כןדי לי במעשי שאני לומד ועושה מצות כמו שראיתי מאבותי ויותר למה לי לחקור על עבודה שלימה לא עלי המלאכי לגמור ב"א על יחודי כנולה ואם כל א' יאמר כך לא יהיה אדם בעולם שיתקרב להשי' אבל לסבי זו אנו צריכים להשתמש בנבחות ולעשות עצמו לאיש לעבוד עבודתו ית' וינבר א"ע בעבודתו ית' כאלו עליו מוטל כל העולם אבל חיו אחר המעשה ואף בשעת מעשה ש' ושה להשי' לא ידמה באמת שום נבחות רק כניעה ושפלות שוראה שהוא כאין לפני השי' ואינו עושה שום מעשה ומה שעושה הוא ככה ועור אלקי אשר עוזו ונתנלו כח ומכרעו השי' היה אפס ויכיר כי בהכרה חוטב כמש"ל מהענין הברה ודעת של כל דבר ויחשוק תמיד לעבודה ודביקות יותר מזה וירמה לו שעדיין לא התחיל בעבודת השי' כמו שהאמת כי השי' אים ותשוקת עבודתו אין לה סוף ובדבר שאין לה סוף לא שייך רק התחלה מצדינו וכמ"ש במגלה עמוקות שאמר סרעה אתה החילות להראות את עבדך וגו' כי כל מה שהשיג משה לא השיג שום נברא בעולם ואעפ"כ היה נחשב לו כיו רק להתחלה ואמר אתה החילות להראות : נמצא צריך להשתמש בשניהם בנבחות ובשפלות וכל זה הדרך האמת הדרך ישכון אור להשי' ולעבודתו האמתית אבל זה לעומת זה עשת אלקים טוב לעומת רע כו' וכך הסרות שיש בטוב יש ברע רק כטוב הם בטוב וכרע הם לרע ודא בהסוכא דדא והרע נקרא הסכפוך דרך איש וזר כמשיה במשלי ואותוהשמות של קדושה ושל קליפה שוים רק הציוף הוא לחיפוך למשל בקדושה יש כתר ובקליפה כרת איתיות שוים בקדושה קשר ובקליפה שקר בקדושה סולם מוצב ארצה וגו' ובקליפה סמל המקנא בקדושה איש תם ובקליפה סת בק' עונג ובקליפה נגע והרבה כדומ' : ומדת הקליפה לחפוך כל דברי

הרע והטוב ואנו נמשלים לבהמית ומה עבודתנו נחשביכשאיני אפילו כנקודה קטנה מזה הדרך אהובי אחי באמת הדבר כי אבל האדם צריך להיות חכם מאוד בכל הדברים נגד יצרו ולשקול הכל בפלס זה המשקל כי הלא באמת האדם צריך לעבוד השי' בשני ענינים כמו שא"א לעבוד בנדרות חיו תועבת ה' כל נבה לב כן א"א לעבוד בשפלות כנודע כי זה היה התרשלות ורסיון ידים מעבודה ית' ויאמר היציה"ר מה בזה אם תתפלל או אם תכוין הכל היא הלא בלתי יראה ואחבה לא סודתה לעילא ולמה לך דדקדק א"ע לאמר בלי ידומה בשאר דברים רק אינו כן כי המעט מן האדם הוא השוב לפני השי' כשיהיה בתפלות לכבוד השי' ובעל דבר גדול למעלה ואף גסלפעמים יתשל לב האדם לאמר מי אתה לכונום בהיכל השם ואתה מלא מדות רעים ועבדות המורות באמת כן הוא וצריך לתקן כל מדה ולהשיב מכל עבודה אכר במה נוכל אם לא עיי' התקרבות כי בלעדי זה א"א שום דבר וכמ"ש הרמב"ם זל"ה טוב ה' לכל אדם לכל דבר היא טוב שיברה האדם ויקרב א"ע להשי' הן אם ירצה לכפות התאוות ומדות א"א אם לא שירגיל א"ע ויברין מהשבתו דרבך בהשי' אע"פ שלא יוכל אעפ"כ הוא טוב דן מי שירצה לשוב מעבירות שבירו הכל הוא עיי' התקרבות להשי' כי זה עיקר רשון תשובה שריל שישוב א"ע להשי' ממחשבתו ובלעדי זה אין תשובה כלום כמבואר בכל הספרים וכמ' שית' לר"י :

ונמצא תמיד צריך האדם להכריח את עצמו להתקרב להשי' כמחשבתו אם הוא מלא מדות רעיוניות ודביק לשברם א"א אם לא עיי' התקרבות להשי' אע"פ שלא יכול עשה שכל כיון שהקבי"ה ראה תשוקתו גדולה מאוד עזריתו מעט מעט וזה קרוב להשי' מעבירות שבירו אפי' קודם התשובה צריך להכריח מ"ש בנפשי להתרבות השי' עיי' תורה ותפילה בדביקות כל בבורא האשר כי הוא מצית האמונה ואהבה והיראה והדביקות הן שני מצות שהם מחויבים להיות על האדם תמיד בלי הספק רגע אל ושא כמבואר זה כמש"ל בשם החרודים והרמב"ם ויש לית פלאה להשתתת השי' מלכ כמשיה השמר לך פן תשכה וא"כ מאן בורא דרית ליה תרתי מצוה הרא מצוה ני לא לעבד כמבואר ת שאלותה בנמרא או מי שאכל שום וריוח נודף כו' מפני שריוח כל תורתו עצמו מהשי' ירחק יותר היתכן אלא ודאי בענין זה צריך וצא להלחינו על יצרו ולהשיב עליו כדברינו וגם על זה נאמר ששמונבה לבו בדרכי השם שלא יספיק בענינו מה שעושה להשי' רק יספיק הכל וצריך להרחיב בזה :

הוא מואמר לך מדרש א' בפי קרה שאמר שם מה ראה קרה לחלוק על משה סרה ארומה ראה וצריך להבין בהם המורה והענין הוא כי אעפ"י שכבר כתבתי הרבה דברים צית התרשפלות ומענינו איך הוא אבל עדיין לא יצאתי ידי חובת מצות ה' ביאור אפי' כחוט השערה כי דבר זה עמוק עמוק מי ימצאנו ויצרו והוא דבר הססוד ללב ואין לבות בני האדם שוין כי בדרך הרב המזה צריך האדם להיות כמו משקל כי צריך האדם שיאחו דש או כשניהם בנבחות ובשפלות כמ"ש בחיה שער עבודת אלקים לעבוד ושער הכניעה בעשרה תנאים שכתב שם ע"ש והוא כלל א צדיק צריך לפרט כי צריך לפרש לך כל זה אף שידעתי באמת ה איך שאאתה מבין כל זה מבלעדי : אבל אני גם כן הבנתי מה נפתם : ששמעתי מרבותי הקדושים הנזיל קודם ששמעתי מהם כל האצאבד לא נהגתי בדברים ההם : כי כתיב ואל כונתך אל קר שכלי תשען עד ששמעתי מפייהם ומפי כתבם אשר ידענו כי הם זקו הרבועני רוחיק ומקצתם שהיה להם גלווי אליהו זיל כמו י"ב עש"ט ותלמידו מוה' דוב בער זיל ומהו' מנחם מענדיל מצאנו זיל ואז בשמעו מהם נחקשרת הדברים בלבי כאלו קברנו גלינו

לקוטי יקרים

דברי האמת ולעשות מטוב רע ומרע טוב כמשה"כ הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע וגי' והקליפה מפתה לאדם גי' בשתי המדות נכחות ושפלות רק הוא להיפוך למשל כשרוצים להוכיחו שאינו הולך בדרך אמת לעבוד הש"י בתובה ותפילה בדו"ד באמת בלי פנוי וכדומה ושאריו הכרי יראה ישוב האדם הסתי שנפתה ביצר ויאמר מי אנכי בנשתי בדרוכים אלו ואני את הטאי אני מוכיר ומי אני לילך בנדרות ובנפלאות דרכי החסידים : אני נוהג איע כאבותי ודי לי בזה ושאר שפרו שאומר הכל להתרשל מן העבודה וזה סתוי מן צד שפלות ולו והלוואי היה זה באמת והיה שפל בדעתו לפני עצמו ולפני כל אבר באמת כשיתקומט עמו א' ויבזוהו יגכה לבו וירומה לו שעובד הש"י בלימודו ובמצוותיו יותר מכל החסידים שכעולם ויעזו פניו ויתרפהו ויגדפהו ואף בלבו יש נדרות תמיד שירומה לו שיוצא בעבודתו באמת כ"ז סתוי יצהיר והנחש לשרשו ולעקרו מארץ החיים ולהרדו לכאר שחת בשתי הקצות :

ובאמת בדור הזה נבר זה הקליפה ההפוכה המתהפכת בלהטות להט חחרב המתהפכת מחבר להרב כמ"ש בשליה ולהיה זול עתקו וגם גדלו נברו חיל אנשי רשעים רק לא נטהרו לבם מכבוד ומקנאותם מטילים מום בקדושים בשקרים וכזבים וטורפים סרה על עובדי ה' באמת והכל הוא שנפתה בסתוי הנחש שכל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו אשר אמר הרב המגיד גי' שר"ל כל הגדול מחבירו בלבו נמצא יש לו נבחות בלב לזה יצרו גדול הימנו ר"ל יצרו מתגדל מעצמו בעון הנבחות והקנאה שמתקנאים שרואי חכמים הנ"ל שבזמנינו יש להם שם טוב ואנשי העולם מהמון העם המהורים כרוכים אחריהם מאוד כמו שראוי להיות באמת להיות כרוך אחרי החכמי וצדיקי באמת ולהתאבק בעפר רגליהם ואלוהים אין איש סוגה ובלבם דומה שהם צדיקים וחסידים ות"ח יותר מהם לזאת מטילים מום בהם וממציאם שקרים וכזבים שלא עלו על לב כמו שאירע בזמנינו והכל כדוי לפחות את שמם כמ"ש כ"ז בח"ה שיפתה היצהיר לאדם בזה הענין ע"ש בסוף ס"ה משער יהוד המעשה וגם מי שלא ימצאו בו שום דופי ושמן כמו שהיה ד' מנחם מענדיל ז"ל היו אומרים המלעיגים שהוא באמת צדיק אבל הוא בעל גאות גדול וכדומ' אומרים על הרב המגיד גי' והכל מחמת סתוי הנ"ל כי אלו ידעו בעצמם באמת שעדיין לא התחילו לעבוד הש"י כלל וכלל כי לא זכו לשום יראה אפילו רגע מכ"ש למדרגות אחרות הוי הודפס אחר הצדיקים ההם שלומדים דרך הש"י כמו שיש באמת נאונים עולם שהכירו זה ונכנעו לפני הצדיקים הנ"ל כעבדא קמיה מריה מפני שנגע ה' בלבם והצו לעבדו באמת ורצו בכניעה באמת להיות נזב לאריות כי הבינו שאונם יורעים התחלה לעבודתו ורדפו אחר עבודת הש"י ומצאו והשכילו מהכמים הנ"ל שלמדם וקבלום כ"א מהם לפי זכות נשמתם וענין זה קרה לקרע עם משה כי באמת מרע"ה היה לו תכלית השפלות כמו שהעירה התורה ואעפ"כ היה לו נבחות בכמה דבר מ שעשה שהיה מלך על ישראל והנהיג כמלך על עמו רק באמת היה זה לעבודת הבורא וההריך העם לעבודת הש"י כי לא היה אפשר בלתי זה שיהיה איש אשר יצא לפניהם ואעפ"כ לא רצה בתחילה זה כנודע ואמר שלחנא ביד תשלח עד שהכריחו הש"י לזה שיהיה לו שררה זו וקרה אע"פ שפקה היה והיה לו רוח"ק עכ"ז ניצוץ קנאה נשאר בו ולא נטהר לבו ממנה בכך שכל כל וקנאה הוא מצד נבחות ואמונה לא היה לו שיעשה משה הכל מפי הש"י והיה באמת מצוה בתכלית השפלות והענוה רק שחשב שמשה השתמש בנבחות

להיפוך ולנגד האמת שהישג שמש נטה מן האמת ומעני בנבחות שע"י הנבחות שיש בלבו התנשא על קהל הש"י כמ"ש ומדוע תתנשאו על קהל ה' ועל עצמו לא דימה שיהי לו נבחות חשב שמה שלבו נוטה לזה להיות נשיא הכל הוא מצד האמת כמ"ש כפ' ויגבה לבו בדרכ"י השם כי זה הגאון הותרה ולא רצה לתלות בפחיתות לבו בנבחותיו ובאמת היושר של הנבחות שמוחר היא במשה רק חשב להיפוך מפני הקנאה של הרע שהפך לבו לאמר על הרע טוב ועני טוב רע לפיכך אמר משורע"ה רב רכס בני לוי ובאמת אין רואה לא באשר אתם סוברים שהנבחות שונם היא לשי"ש ושלי הוא מצד הרע רא כן כ"א רב לכם בני לוי ר"ל רב נקי הגדולה הריבה היא לכם למענכם לא למען הש"י ולמי נחלקו כי זה דבר עמוק וצריך לזה האמונה לתלות החסידות תמיד בו ולהפוך תמיד בכניעה ושפלות אפי' לדבר מצוה פן ואולי הוא מצד הנבחות של הקליפה לעשות מצוה שאינה מוטלת עליו ושיוכל לעשות ע"י אחר ולא יהשי שהוא ראוי לזה יותר מחבירו כי זה נבחות ואפי' משה לו היה חפץ להשתלח לישראל ואמר שלח נא ביד תשלח אפי' שהוא דבר מצוה ללכת בשליחות הש"י וללמוד לישראל ואין לך מצוה גדולה מזו אף על פי כן חשב שאהרן ראוי לזה יותר עד שהכריחו הש"י לזה וצריך האדם ללמוד מזה ומה להתקומט בעבור מצוה שיש בה צד שררה ח"ו ולכרות ממו ואם יהיה ראוי לה הש"י יכרוח כל העולם להזמינו ליה הנחה זו וכדומה וצריך לשקול דבר זה תמיד בשכל עמו וצדק ורך ולשאל מהש"י על זה עזר שיעזרנו שלא יסית היצהיר בזה לצד ההיפוך ח"ו רק ידריכנו הש"י בדרך האמת והטוב :

ולדעתי יש לסמוך דברים אלו בכוננת הארז"ל שבי ע"י פסוק עולת תמיד העושה כהר סיני עולת אותיות תולע והוא בקליפה והוא בני שיר ובגי' אבי ה"ת"י שהוא מדרת הסד לאברהם המתעוררו בכל בוקר לקיום העולם וכנגדו מתעורר בקליפה קליפה הנקי תולע ודרכו להקריב ולכלות הכל ורוצה להתרבי העונם ובזמן המקדש היו מכניעים אותו בקרבן עולת תמיד ועולת אותיות תולע ואת זה לעומת זה כנ"ל וזהו עולת תמיד עכ"ד ולדעתי שהבנתו מרבותי הקרושים הנ"ל הבנתו הע"י הפסוק הוא כן כי החסד נקי גדולה והנדרות הוא סד החסד המים המשפיעים שדרכם הגדול לכל דבר כנוף מדברי הארז"ל הנזכרים בדור הזה לכל והגדלות דקדוה היא להנכות לבו בדרכ"י ה' להשתוקק תמיד באהבה נזח לעבודתו ככוסף זה שק ואוהב כסף לא ישיב כסף כי ההש והאהבה בדרב הש"י אין לה סוף כמו שהוא אין סוף ואם בקליפה הוא ע"ד זה כקוף בפני אדם כמ"ש בנמרא א אדם מת והצו תאוותו בירו כ"י ואף שזה נבחות אן אדרבא זה הותר כי זה מביאה לרביקו הש"י יותר ויותר שמתדבק בהש"י יותר מרגיש בשפלותו ודלותו ושיכא לאין לגמרי כמ"ש השליה בדרכו משרע"ה ואנח מה לרוב רביקות הש"י נמצא הנבחות הוא מצד השפלות שדומה לו תמיד שעדיין לא עבד הש"י כלל והוצי לעני ולהיות שפל יותר לפני הש"י וזה בקדושה ובטוב ובקליפה הוא להיפוך שדרכו למעט השפע ולהקטינה כי לכלות העולם ומקטין החשק של האדם במדת הענוה המושי שלם לאמר תולעת אנכי ולא איש זמי אנכי להתקרב להש כלך מדרדו וולך בדרך הכנוש' של כל העולם כמו המנו שנהיגן העולם להחפלה כפשוטו ולקצר בחפלו ולא ללל בדרך החסידים ולדקדק באיסורים רק לדבר עם כל אש לאכול

לקוטי יקרים

אכל וכלבש כל מאכל ולבוש כל מלבוש : רק לקיים מצות
 שראינו מאבותינו כמש"ל וע"ז מרשל את האדם מעבודתו
 ית' במדת הענוה הפסוקית הנק'תולע מל' תולעת ולא איש
 ואעפ"כ הוא בעל גאיה גדול בלבו ומתקוטט עם כל אדם
 בחשבו שהצדיק יסדר סרה על אנשי צדיק' כנהוג בזמנינו
 כ"ל כי מהיכן יבא לו שפלות כי כבר כתבתי למע' שבמדת
 הנבחות נולד האדם ומטבע בטבע זו וא"א להפטר מזה אם
 לא ע"י התקרבות לש"י מאוד ע"י תפילותיה ומע"ש ברוד'
 ובלעדיו זה נקרא בוהר נסות לבא דאיה שלים בקליפה
 ובלעדי ולא אתמר : עליה אתמר תועבת ה' כל גבה לב
 הבאמת מחייב אדם תמיד להיות מוכנע ומישפל אם רואה
 שעדיין אין לו שום יראה בוודאי מפני שעדיין לא נטהר
 לבו מתאוות רעות וממדות רעים וביותר מרות נבחות ומצא
 הוא מתועב לפני הש"י ואיך יתכן להעזו פניו ולהרף לאדם
 הרא הוא מתועב ומרוחק מפני הש"י ואם כבר טהר לבו
 מכל וכל על שוכה לענוה באמת פשיטא שא"א לו להנביה
 ית' כי איך אפשר בהיותו קרוב להש"י ובמל במציאות נגדו
 ירחשיב א"ע למאומה אבל מהיכן נתחוק הקליפה של נבחות
 שבלב האדם לפעול רע אם לא שאינו מקרב א"ע להש"י
 ואינו הולך בדרך החכמים המישרים אורחותם באמת ומורי'
 לעם הדרך ה' ית' ומצא נבחות לבו במקומו עומדת : ועוד
 דומה לו שהוא צדיק גדול ולמדן וחסן ועשיר ושאר מעלות
 של שוכני בתי הושר ומלעג על החכמים ומכזה את הכל
 ודומה שדרכו ישרה וכבר אמר שהע"ה יש דרך ישר לפני
 איש ואחרית דרכי מות נמצא עניה דקליפ' להקטין א"ע
 להתרחק מהש"י לבא לגדלות : וענוה דקרושה אדרבא כרי
 להתקרב א"ע להש"י ולבוא לשפלות באמת וזהו הכוונה
 של עילת תמיד ר"ל ה"ו אומר עולת תמיד מרת האדם
 הדנושה שמרומו בעולה גיט' אב"ג ית' ששם זה בחסד
 ע"ז האדם עולת תמיד להש"י מעלה מעלה בכל יום ויום
 יותר והכל הוא ע"י השפלות שבלבו שדומה לו שעדיין
 לא עבר את הש"י והוא שפל מאוד אין יוצא נגד הש"י
 ורצ' לעבדו יותר וזהו העשוי' בדר סיני שרומז לשפלות
 כשרצ' לשלכן ית' התורה על הי' סיני לפי שהוא שפל שברד'
 המיו לענוה שצריך להתורה והחסד הזה שנוע הקליפה
 שהוא הענוה המרומזת במלת תולע כ"ל שרצונה להקטין
 השפע ולהחריב העולם ע"י התירלות כ"א מלהתקרב הש"י
 ע"י פיתוי הענוה המזויפת שלה כ"ל :

אם הטורחים שתקדצו כבר לש"י שחיו אם יתעצב צד
 נבחים יתעצב לפני ה' וכבר איתתי נפסוק כל שאור וכל
 דבם לא תקטירו וענו אשם לה' רק קרנן ראשית ר"ל ראשית
 התקרבות להש"י יותר להיות נבחות אבל אח"כ אל
 המנוח העליון לא יעלו לרית כיחוס לה' שחין נחת לפניו
 נבחות ח"ו כי תועבת ה' כל נבזה לב אש"י בכל דהו כידוע נאלץ
 הנבחה מעשרת הטובאים כו' וענין זה שפילו בלדיקים שהם
 טהורים הוא כוונת חניד ע"ד כ"ל שצריך להתקרב לה' נבחות
 ושפלות כי קודם שירלה האדם להתקרב להש"י ע"י איזה מנוה
 חויה ומפילה נאלץ עדיין הוא מרוחק ונק' לערך הקרוב שיפקד
 ויתקדם אח"כ ע"י העובדא שעתיד לעשות ק"י עתה ע"ד ככתי'
 טעם וערוחק מהש"י ואל"א להתקרב להש"י שאתה איך ראו
 להתקרב אליו כ"ל לזה לריך להסתעם נבחות ולהנניח לבו
 דרכי הש"י להתקרב דוקא וצא"ה הוא שפלות כמש"ל רק שדומה
 לנבחות נגד ה' סרוה לפחותו מלך מנוה שפלות להיות
 שפל ואח"כ ע"י הנבחות זה יסדל ויקרב א"ע להש"י כשיעשה
 העובד' של תפילה או תורה או מנוה ואח"כ בעת העובדא שפועה
 או אח"כ לריך לשמור א"ע וכל לך נבחות וישפיל לפני הש"י
 ולפני כל ולא ידומה לו שהוא גדול ומחירו כשיראה שהם אינם
 עושים עובדא זו כי זהו נבחים וכבר ידעת המוסר מעש"ס
 זלתי"ה ע"י וכמו שדר' הוא יעפורת מצדש"ס אלל כל איך
 לשוב אל לבו ע"י ואין לריך להלריך צד נאלץ הנבחות נעשה
 העעשה שזו נקי טהור ולא הנבחות ענא הטורחים ח"ו והנבחות
 נקרא פרס ארומה שפועה ומגדל דעת האדם וארומה מלך
 הקליפה ויש עוד טעם אחר ע"י סנק' כן ולא רליתי להלריך
 ונק' זה פרס ארומה שפועה שפועה הטובאים וכו' ולז"ל שצדקת מה
 ראש קרת לתוק על עשה כיכן ראה וחסד שיהיה לעשה
 המטלות ח"ו הלא ידע שורדאי עשה היה עוכח נענו' עד
 שהעיד עליו הכתוב שהיה עניו מכל אדם אשר על פני הארמה
 אפי' מכל השפלות הנק' אדם אשר ע"ס הארמה והוא היה עניו
 יותר עשה ואף איך חסדו צדון הנבחות לריך כזה והלא קרת
 פקח היה והט"ב המדרש פרס ארומה ראה ר"ל שראש שפועה
 הנבחות מוכרת להיות לכל לריך לעבודת הש"י אפי' בלדיקים
 גדולים כ"ל והוא מעשרת את הטובאים כ"ל וחשב שמה עשה
 להיפוך כי עש שהחנשא הוא ואהרן להתקרב להש"י לא היה
 עמית הנבחות המותר המעשה' הטובאים והמרוחקי' רק כתעצב'
 להש"י הוא ואהרן יותר מכל העם ולהיות מלך ולעשות הכל
 ע"ס מאמרו ומשבו שהיה זה מלך נבחו' ולא אמנין שפעי הדיבור'
 עשה הכל ולדון את עשה לכך זכו' אלל חשב שפועה עשה וכבר
 עזה הנבחות הוא לש"י וצא"ה היא שלא לש"י רק מלך נבחות
 הרע ועליו חשב להיפוך שהוא מלך הטוב והכל ממני חסרון
 האמונה וחסרון טהרת הלב עקנאש וכבוד זהו פרס ארומה ראה
 והנן היטב כי הוא דבר עמוק ואל"א לפרס נכתב היטב רק
 להננין בעומק הלב

ומ"ש לך בקונטרס זהו ד"לך אם חלפה לעסוק צו חמיר
 בהתנוונת גדול ותנין דבר מחיך דבר כי לדעתי
 כחנתי לך די כל האפשר לפי הסתחך והסנתי אף שצאמת זה
 עדיין אינו רק המח' רק לערך דעמינו הקלושה שחין אנו
 מסיגים יותר דיבור הועט הסולל הרבה למסכיל ורונה לעבוד
 הש"י ומתקרב אליו והכלל כי לא המדרש הוא עיקר אלל
 המעשה :

ובקונטרס הב' בדעתי לכתוב דך איזה דברים אי"ה
 כוללים מעניני תפירת החול והנהגת דרכי
 ישרים ולימוד התורה כפי שבקשתי ממני וכפי שאני מביין
 חמטער

לקוטי יכרים

המעמד שלך באיכות ומהות ואח"כ עניני שבת קודש ואח"כ ענינים סדירה ויה"כ וסיכה ואח"כ כללים המועדי קצת פרטיותיהם כל האפשרי קצתם תראה ותן להכנס ויחכם עוד ולא רציני להעתיק לך מהדרושים שתי"י בכתבים של מוה"ר דוב בער זלה"ה כי הם גדולים ועמוקים וכ"א צריך ביאור גדול לישבן היטב בלי פקפוק ולאנשים כמותינו אין בהם מוסר רק לגדול הערך המתקרבים היטב להשי"י כמש"ל במשני הבנים יוצאים בקשרים רק כתבתי מה שהבנתי שהוא תועלתך יותר והכל הוא דברי קדשים קדושי עליונים הנ"ל אמן :

והנה באמת ענין הנהגת האדם בדרכי עבודה השי"י אין לדבר זה חקר האף שהאריכו כל ספרי מוסר אשר נתגלו בדור הזה הרבה אעפ"י אין כל האדם יכולי לעמוד עליהם ולקיים דבריהם הנאמרים באמת כי לפי דבריהם היה צריך האדם להיות פנוי מכל וכל בלי שום עסק ובלי שום דאגה וזמירה וכולי האי ואולי שיוכל לשמור ולעשות ר"ל להיות סור טרע ועשה טוב ורצונו בס' טרע כל ענין רע : הן במחשבה הן בדיבור הן במעשה ועשה טוב ג"כ כמיהו וכל דיקדוקיהם והרבי עשו כרשב"י ולא עלתה בידם וצריך בדור הזה לעסוק כ"א במו"מ שלו וכ"א כפרנסתו ובוה יש אברון גדול נפש מעבודת השי"י האמיתיו הידוע לנו כמש"ל וכמו שידעת הרבה אבל ח"ו מהמת זה לא נתרשל עצמינו מלשמור ולעשות בכל מה שנוכל ונקח ראייה מעסקי העוה"ז השפל ואפל אשר התאוה גוברת מאוד יום וילילה לא ישבותי העוסקים אפי"י שיש להם כל צרכם ממוזון ולבוש להם ולנשותיהם ולפניהם הכל כאין להם כי יש להם אהבה גדולה למסון ויראה גדולה מן ההעדר ח"ו ואוחם אשר אין בידם רק מעט אשר לפי הנראה לא יצליח בזה המסין מעט ד"א יוכל לעשות בו מאישה כי מעט מועיר הוא מתחוק ומתגבר בכל מה שיוכל לשיעסוק וירויח ושיהי' לו עני"ם מן המזון והמלביש די הסיפוק בצמצום ולא יהיה בעירום ובחוסר כל ח"ו מזה נקח דא"י לאנשים כמותי אשר נפשתינו מנוגעת ממדות רעות וחטאת נעורינו ומשעינו וחדשות הנוספות בכל יום בדיבור במחשבה ובמעשה ואנו דלי מעש וריקי כשרון במצות ומעש אבל ח"ו מחמת זה לא נלך לאבוד ח"ו וניאש עצמינו מכל וכל מחמת שפלותינו כי זה מתחבול היצה"ר לרמית את האדם בעבודה הפסולי וכמש"ל הרבה מזה שים לך ועניך בו אבל עלינו מוטל החוב הגמור לאמר איש אל רעהו חוק ונתחוק כמו אנשי חיל המאכדים המלחמה ונגפו ח"ו וצריך להם להתחוק בלב שלם ולעמוד על עמדם ולא ינוסו כי תחלת נפילה ניסה מן הענין הזה במלחמות היצר שהוא מלחמה גדולה מאד ומתחוקה בכל רגע ואין איש יודע מזה כי רוב המה כבר נלכדו ברשת הוצה"ר ויצרם מושל עליהם ומעט המה אשר ערכו מלחמה נגדו ומהם מעט מן המעט שהצליחו במלחמתם לנצחו ולאברו ורוב מן הצדיקים הנלחמים אתו לא גמרו מלחמתם אבל מחמת זה ח"ו לא יקופח שכרם ואף גם להשי"י יש נחת גדול מן המלחמה זה כי ענין המלחמה ע"י היצה"ר ולא עיקרה הוא בעבודת שבלב זו תפלה כי כל היום א"א להלחם כנגדו כי אין בדינו כלי זין אבל בתפלה האדם לובש שלית ומזכר בתפילין והם בגדי מלחמה לשון ואזור א"ע בגבורה לכבוש יצרו לכונן נפשו להכיני במחשבה טהורה לבורא ע"י הרב פיסות היינו הדיבורים הקדושים מקרבנות הפסוקי דמ"ר וליקח רומח בידו רפ"ה תיבין דק"ש עד שטפיל חיל הרבה מרם ויקל לו לכונן נפשו במחשבה נכונה בתפלת דחש להיות המחשב והדיבור א"י אף שאינו

יכול להיות בדור עכ"ז עולים דברי תפלות ע"י התקשרות האדם א"ע באמרו הריני מקבל עלי מי"ם של ואהבת לדע"ך כמון וכולל א"ע באהב נמור עם נשמות קדושת הצדיקי שבדור שמכיר דיוקנסו ויציר אותם לפניו בעתהיה במחשבתו שזו סגולה ותועלות גדול כמבואר בחס"ל :

ובאמת שמעתי מפה הק' הרב אלקי מהו היאל שיכ"ה זלה"ה שאמר קודם כל תפלה אני מקשר א"ע ע"י כל ישראל הן עם הגדולים ממני והן בקטנים ממני ותיעלה התקשרות הגדולים ממני שע"י תתעלה מחשבתי ותועלת התקשרות בקטנים ממני שיעלו ע"י ע"כ שמעתי מפיו הקדושי וענין התקשרות אפשר לך קצת מה שאני מבין לפי ק"ש שכלי כבר ידעת מענין אהב"י שכתב שם ברי"ה מ"ד אותיות אהב"י אך זה מורה התקשרות ד' רוחין וענין זה היא בנשיקה אבל בנשיקה ימצא נ"כ כענין כשארם מתעורר לאהוב דרך משל את בני אפי"י שלא כפניו ובויער בלבם אהבתו זה האהב המתעוררת מקשרת נשמת שניהם באותו רגע אעפ"י שהם רחוקים זמ"ז מפני ב' שטמי" א' שברוחניות אין שידך רחוק מקום ומופת על זה הענין אמר רבי מנחם מענדיל ע"ה שנפסחיתו ח"ו כשהוא אף מחשב ומהרהר באשר הידוע לו תיכף מתעוררת אהבתו והתקשרותו וכל הדעות ח"ו אף שהיא רחוקה ממנו טעם ב' והוא ענין א' עם האיבי אהבה לא יהיה אלא בין בני אדם המכירים זמ"ז שראו א"י פכ"ם כמבואר בש"ע לענין מי שרואה את חבירו לאחר זמן לברך על ראייתו ע"ש ואז בעת ראייתם זמ"ז ונתקשרו א"י באהב"י זמ"ז נהקק דיוקן כ"א במחשבת חבירו וכל מחשבתו עולה קומה שלימה אעפ"י שני' לנו כל מה שהוא מנושם ח"ו יש והרוחניות דומה לנו שאין בו ממש כ"ז השקר הוא מצדיו הוא שאנו בעלי החומר ועוסקים תמיד בחומרי' אבל באמת הוא להיפוך כי הלא הרוחניות מקיים הנשמי' ובלעדי הוא אפס ואותו הרוחניות שאינו כגוף הוא גדול באיכות ובכח מאותו שהוא כגוף כי אותו שבגוף הוא נלאה מחמת שיש עמו הפסוק שהוא החומרת לזה כה הדיבור שבאדם הוא יותר פועל מכל המעשה מפני שיוצא מחומריות האדם לחוץ ונתהווה רוחני בלי גוף והמופת ע"ז שמעתי מפי הצדיק ר' שלמה ווילנ' בשם ר' משה האגוז בעל המחבר ס' לקט הקמה שבש"ע שהרוחני בכוחו לעקור הרים ואלנות ובתים אעפ"י שהוא רוחני לבד והם נשמיים ויש בהם ממש גדול והוא אין בו אבל אדרבא מפני כך הוא כהו גדול כי הוא רוחני לבד וע"ז הוא מפרש הפסוק ר' משה הנ"ל שאמר כי יוצר הרים ובזרא רוח ומניד לאדם מה שיחור"ל אך כה דיבורו גדול מאד שר"ל שלשון יוצר הוא מדרגה קטנה מבזרא וכתב אצל הרים שהם נשמיים לשון יוצר ואצל רוח שהם רוחניים לשון בורא שהוא גדול והרי הרחוק עוקר הרים היא גדול מן הרים וזה מופת שהרוחניות שכלי גוף גדול מזה שבגוף ומניד לאדם מה שיחור"ל אך כה דיבורו גדול מאוד מפני שנתפשט מן הגוף לחוץ עכ"ד :

ולפ"ז כ"ש מחשבה שהוא רוחניות יותר יש לה כה יותר וגדולה יותר כידוע שבמחשבה יכול האדם לחשוב חכמתו וכל מלאכתו שישנו בעולם כולם יכלו במחשבת האדם כנודע כי הוא כה של מעלה מכל הגוף ומתחיל כגוף ומשוטט בחוץ בכל מקום שרצה האדם לחשיטו נמצא זה הדיקן שבמחשבה הוא קומה ורוחניות של אותו האדם שראה רק שהוא נעלם בו וכעת שמתעורר אהבה אליו או אותו אהבה מקשרת ומייחדת אותו עם אותו די ק"י שבלבו ואהבה נימי אחד והוא כה החסד המקשר הכל כידוע כי חסד גורם החיבור כמש"ה חסד היא נפי' לעריות ויש עוה

סערה עושה דברו וכס' בוויר ממשל הזוגה הידוע הוא
מכוין א"ע לנסות יותר ומסבב להעקיטנו יותר וזה סיבת
התנכרות המחשבות זרות בתפילה כל זה אמר הרב ר' בער
זל"ה :

נמצא לפי זה נקח מדבריו אע"פ שאין יכולים לנצח את
היצה"ד בתחבולותיו המרובים והרבות המחשבות
המקיפם אותנו כי כפלי לעונני עכ"ז כל מה שנוכל נעשה
להשי" ויהיה להשי" נ"כ תענוג כמו במשל אם הנער אינו
יכול לנצח לבוא על האמת אבל עכ"פ הוא מסלול כך או
כך אע"פ שאינו בא על האמת עכ"ז יש לאביו קצת נחת
רוח ממנו באמרו שאני רואה שעכ"פ מתנכר א"ע משא"כ
אם שוא"ים להנער יהא עומד משומם ושותק כאבן דומם
אוי האב מתבייש ח"ו מהבן כי רואה שאין לו הבנה כלל כל
זה יובן במעט השקפה וממנו תקח לך ראייה לכמה דברים
אחרים לכפיות היצה"ד שצריך לכל עובדא ובכל מד' אמת
כי עיקר כפיות היצר היא כתפלה אבל צריך בכל פעם שיבא
לידינו מדה רעה לכפות בכל האפשר ויהיה להשי" נחת גדול
מזה כמשארז"ל ולזה בראנו אע"פ שלא נגמר המלחמה
כנ"ל והבן הכל דבר מתוך דבר ואני לא באתי אלא להזכירך
ולעוררך אבל ידעתי שאתה יש לך לב להבין הרבה בדברים
מועטים ותן לחכם ויחכם עוד :

וכעת באתי לזרזך ואת אנשים המקשיבים לקליך אשר
שם שיתאמצו מאוד בעבודת השי" כל א' ואחד
כפי כחו האף שצריך אדם לבקש תמיד באומץ הלב באיז'
המצאה שיוכל בכל האפשר שיהיה לו התעוררות הלב חדש
ולתאמץ בכל עת לעבודת השי" אבל כעת לפי הנראה
והנשמע מהנסיעה שנוסעים לארץ הקדושה רבים וכושלים'
וכן נגזרו ועברו והשלימים שעברו הם המפורסמים מאוד בעלי
רוח"ק וגדולים בתורה בנגלה ובנסתר ועמדם רבים עניי הצאן
קדשים שהצויר ישראל ובירדאי היא דרישה גדולה לציון
אשר דורש אין לה מכלל דבעי דרישה' והוא בעיו בעיו
שובו אתיו וכעת בוודאי מאת ה' היא התעוררת הזאת הגדולה
ובוודאי קרוב לכא עתה יהישנו וימחרנו השי" במהרה
בימינו א"ם :

רואת ומי יודע מה יולד יום מה לך להצר על צרת עוה"ז
אם למלאות ימי שנותינו בהם שנעים שנה בעושר
ולחשיא הבנות כדרך המון העולם טוב לך למעט בעסק
בכל האפשר ולעסוק בתורה ובעבודה ועיקר עבודה היא
תפלה : וא"צ להזכיר ע"ז כי כבר ידעת כי לפי"ש בכתב'
של הארז"ל מענין בירור הקדוש' שמתבררת בכל יום א'
עד שתגמר להתברר בביאת המשיח במהרה בימינו והבירור
הוא ע"י תורה ומצות אבר עיקר הבירור הוא ע"י תפלה כי
תפלה נק' דברים העומדים ברומי של עולם והוא חיות
העולמות דהיינו החיות של כלי הנבראים הם מהשי" והחיות
הנאצל מהשי" א"א להתקבל לשום נברא אם לא ע"י צמצום
והצמצום הוא באותיות דהיינו בקיצור אבאר לך דברים
מלוקטים מכמה ספרים בפרסם ובס' גינו' אנוז וספר יושר
לכב ושאר ספרים ועיקר מרבנותינו הקדושים הג"ל אבל הכל
בקיצור מוסלג שים לבך ותבין :

כי זה כלל גדול בכל ספרי קבלה שאין דמיון בין הרוחני
והגשמי כלל וכלל אפי' כמלא נימא כמ"ש בספר
שערי אורה כמי שכותבין ראובן על איש ראובן ואין דמיון
כלל בין האותיות המורים על ראובן וכינוי כי האותיות הי'
בציונם על גבי נייר או קלף והוא אדם בנוף ונפש רק לסימן
ויותר מזה הוא רחוק . אבל השי" רוצה לזכות עמו ישראל
לשיתדבקו ויתקרבו אליו מן הפרחק הגדול שנתרחקו
ונאצלו

זה דברים ואין פנאי לכתבם ונמצא בהתקשרו האדם עצמו
עם הצדיקים ועם כל ישראל הישרים כלכותם ואח"כ מתחיל
להתפלל אע"פ שלא יערה לו רק פי המלות דהיינו שיהיה
הם במחשבתו אותו הדיבור שהוא מזכיר בצורת אותיותיו
עכ"ז אם הוא בתמימות דהיינו שנוצה את עצמו לתמימות
אע"פ שיצרו מקטרגו לפניו אהרות הוא משברו בכל
מה שיוכל ומכריח א"ע למחשבות תמימות להשי" אפילו
במחשבה דקה יש בדבריו קצת חיות כי חיות הדיבור הוא
המחשבה והיות המחשבה הוא אהבה ויראה ואם יש בו קצת
חיות יוכל לעלות אע"פ שבעצמו אינו יכול לעלות בלי
יעוץ שהם אהבה ויראה שפורחת בהם עכ"ז עילה ע"י
התכללות' בצדיקים משא"כ אם ח"ו הדיבור מופרד מן
התכללה הוא מת ולא המתים יהללו כ"ו ומשל נכבד על
זה שמעתי מהמנוח מדו' ישכר בער מקהלתנו שאמר משם
רבי ר' מענדיל למשל אם נוסעים סיעה אחת מהרבה בני
אדם ברגליהם לא היה מקום ונחלה א' מהם ח"ו והם צריכים
לנסע אוי בוודאי לא ינחיהו לאבוד שם רק אם אינו יכול
ללך יאחזהו בזרועותיו להוליכו משא"כ אסח"ו ימות אחד
מהם למה להם מת ויקברוהו שם והמשל הוא אם הדיבור
הוא עם המחשבה א' אפילו בלא דו"ד הוא כמו הולח שיש
לו חיות מעט ויסעוהו הצדיקים כנ"ל : משא"כ בלא מחשבי'
בכל כמה הוא חשוב וזורקין אותו לאשפה ואמר עוד אם
ח"ו הוא כך אע"פ רצון המלך עושים נ"כ אם לא אפשר
כלל כי המלך צריך לכלבים נ"כ ומוזנות עליו והם התפללו
המסולות לגמרי רק לא"פני זה יפול עלינו לחת אנחנו מנת
הכלבים מוטב לנו ליתן מזון למלך עצמו או עכ"פ למשרתיו
הקרובים הם העולמות הקדושים :

ואמר הרב ר' בער זל"ה משל נחמד על ענין זה מענין
המחשבות הזרות המתגוללות ומתנפלות עלינו הרב'
בתפלה וצריך טרהא גדולה להבריחם ויותר מחשבו' הפניות
הזרות שנמעט אין ביכולת כ"ו להבריחם אם לא בעזר אה"ם
ואמר הוא זל"ה בזה סודות נפלאות ע"ז הלא קצתם כתובי'
בכתבים אשר במחניכס אבל דברים ההם הם בערך אנשים
גדולי הערך ואנחנו לא נדע מזה מאומה אך לעלות מ"ז
לשרוש' כמי"ש שם וכמי"ש לך בקונטרס הראשון אבל המשל
הזה הוא טוב לנו שאמר שענין זה הוא שלפעמים יותר
שמתנכר אדם להתפלל יבואו לו מחשבות רעות זרות
יותר וענין זה הוא למשר אם אדם יש לו בן נחמד בעל
שכל גדול בתורה וחרף ונהנה מאוד ממנו ורוצה להיות לו
עוד יותר נחת ממנו ובא לו אורה א' למדן גדול ומבקש
ממנו לתהות על קנקנו של תינוק זה ואורה זה מנסהו ומקשה
לו ומבלבלו מן הששש' להעקימו כדי לנסותו והנער משיב
לו על כל דבר ואינו מניח א"ע להנצה ואביו יש לו נחת
גדול מזה אוי מוסף לעקשו ולהעקימו ולהקשות לו ולהסירו
מן הדרך ההלכה כדי שרא יניח א"ע לנצה ויהיה לאביו תענוג
גדול יותר עכ"ד :

וענין זה השי" רוצה להשתעשע בילד שעשועים עמו
ישראל וצונו להדבק בו באהבה וזה נקרא הלכה
ר"ל הליכה לבורא ית"ש ואמר הבעש"ט מ"ש הארז"ל
שהלכה ר"ת הריעו לה' כל הארץ ר"ל שלהליכה זו צריך
לשכר כל הארציות וחומריות והלכה זו אפשר היה כפשוט'
לעסוק בה ונתן לנו מנסה א' הוא היצה"ד לנסותו לנו בה
כדרך שמשין התינוק בהלכה והוא מקשה ומפרק ומבלבל
הפשוטה להסיבנו לדרך עקום וכשאנו חכמים ואין אנו
מנחמים אותנו אוי יש להשי" תענוג גדול וכשרואה היצר
שיש להשי" תענוג והוא נברא ג"כ למען השי" כמי"ש רוח

לקוטי יקרים

ונאצלו ממנו ונשתרשלו דרך כמה עולמות אין מספר עד
 בואם אל עולם העשיה בנוף ויש להשי' נחת גדול מזה
 שיתקרבו מהמרחק כאדם המתענג בבוא אליו בנו ממרחק
 גדול אחר זמן רב שלא ראהו זמן רב ויש לשניהם תענוג
 ראב ולכן אבל איך אפשר זה התקרבות ע"י אותיות
 התורה והתפלה כמבואר בס"י וענין האותיות השי"י היא ד"מ
 בהכרלות אלפי אלפים עד אין חקר הדיבור היוצא מפי
 האדם שנקבע לו כפה היוצאות ומהם כ"ב אותיות וכשאר
 מדבר אצל כל דיבור מנפשו אצילות רוחני וכל הנפש
 יוצא בהדיבור כמשי"ה נפשי יצאה בדברו וכמ"ש ב"ר
 והוא כמדליק נר מנר ואפי' רבבות נרות וכל להדליק
 מנר א' והנר במקומו עומד כן ענין הכל היוצא מן האדם
 ע"י הדיבור נמצא הדיבור הוא אצילות נאצל מהפ"ש אבל
 הוא מדריג' אחרונ' בתחל' היא במחשבת' איתו' בהרהור' איתו'
 הדיבור א"א לכתוב לך כי לא אתי יודע עד מה מהם כלל
 וגם א"א להעלות לך על הכתב דברים האלו אבל ענין
 הכולל הוא כי כמו שאנו רואים כפה האדם כניכול מדבור
 הנק' פי' הינאצל היות בעשרה מאמרות שנברא בהם העולמו'
 ובמאמרים אלו נכללו כל הברואים כל התורה כלולה בעשרה
 דבול' המכוונים לעשרה מאמרות כנודע וציוור הית' הזה
 אין אנו יודעים כלל כמו שאין יודעים האותיות של האדם
 היוצאים מהכל פי' וא"א לראותם בתמונה כ"ש במחשבה
 רק השי' נתן לנו ציוור במעשה הכתוב כ"ב אותיות והציוור
 הזה אינו למעשה כלל רק בדרך משל כמו שאין בין ציוור
 הנוף להנפש רמיון כלל רק הגוף הוא בציוור והנפש
 סתיו' איתו הציוור ונרא' או כאלו הוא ג"כ בציוור אבל
 הנפש בלעדי הנוף אינה בציוור כלל רק עצם רוחני והשי'
 הצה דווקא בחכמתו בציוור זה של הנוף שברא להתיותו כן
 ענין האותיות נתן לנו השי' ציורם בנופנים אלו דווקא
 באופן שרצה בחכמתו הסתומה והקדושה ובציוור הזה
 מתלבש ככל את רוחני והיות א' פרטי המצטרף וע"י ציורף
 האותיות לתיבה הוא ענין שלם ובוה יש טעם לכתיבת ס"ת
 ותפילין ומזוזות בקדושה ע"פ דת תורתנו הקדושה בכונה
 נכונה כדי שישרה הרוחניות על גופי האותיות הנכתבים
 ובהיות האדם האותיות מנענע החיות העליונה וכשמחבבק
 במחשבתו בתמימול השי' מחויר החיות שנשתלשל ממחשבה
 עליונה עד שבאה לדיבור והושם כפה האדם והוא משתוקק
 בדברו התפילה להשי' בזה מפרית האותיות לשרשם א"א
 יוכה שיהיה במחשבה וכה באהבה ויראה וזה נקרא מי' וזה
 אם וכה שיוכל להמשיך רוחניות מלמעלה לדיבורו להפריח
 האותיות למעלה כמ"ש בפרדס והביא זה בס' שערי שמים
 בהקדמה' ואם לאו אם הוא עכ"פ במחשבה וכה זה נקרא
 ג"כ מי"הד שמי"הד הדיבור למחשבה ועיקר בתמימות הלב
 להשי' כפי' כחו והכל לעשות רצונו ולעשות נחת לפניו
 בהתאמצות העבודה כמשי"ל שיש להשי' נחת מזה אף שאין
 יכולים להשובר רק שלא ישתוק וידום רק להתעורר ולהתאמץ
 בהתגברות רב על המחשבות רעים כי באמת א"א להתגבר
 על היצו"ר כלל אם לא בעזר אלקים והשי' אינו עוזר
 אלא למענו כמשי"ה למעני למעני אעשה ממילא אם האדם
 רוצה להתקרב באמת אליו למען עשית נחת לפניו אז
 באמת השי' בעוזרו אבל לא יעזור השי' לאדם כדי שיהי'
 לאדם נחת מזה כי כל ימי חיו הכל לפניו ר"ל אפיהתענובים
 שנק' חיים הכל לפני השי' אם לא יהיה רמען השי' באהב' :
 וענין בירור הקדושה מהרע הוא נראה הכל באדם כפי'
 מה שהוא מתברר א"ע מיצה"ר והמדות רעים כן
 לפי' הוא בירור חלקו בעולמות העליונים הקדושים הקלוי' :

ועיקר הבורי הוא בתפיל' שאז אסוכה יוכל לברר את מחשבתו
 והוא עיקר הנפש וממילא נפש הדיבור יהיה ברור וכן נק' נפש
 מכל סוג מחשבה רעה : ואם אינו זוכה בכל התפיל' יוכח
 במקצתה הכל לפי השעה והזמן והאדם : ודי לך בזה מעט
 מחזיק המרובה ועוד יוזכר לקמן מזה :
 והנני מזכיר להתאמץ לקיים ההנהגה שהיתה מקדש
 להתפלל במנין אבל יראה שיתפלל א' מאלו שרועים
 להתפלל כמנון ואחר התפיל' תיבך ומיד בלי שום הפסק וכל
 שום שיחה ללמוד שעורים תנ"ך משניות גמרא ופוסקים
 כפי העת והזמן ואם אפשר ללמוד אחר התפלה שיעור ס'
 מוסר לפני העולם או טוב רק לא ידעתי א"א שכורחם
 תיבך אחר עלינו לזאת תקבע לעצמך ותאמר התפל' הנאמ'
 בשערי ציון לפני כל לימוד אף שאינך עוסק בכתבי הנאמ'
 ז"ל להבין השמות הנאמרים שם שחם שמות הפש מ"י
 השי' המיוחד העולמות ואם לא תרצה לומר כל זה תאמר
 בכללות לפני לימודך :
 לשיקבתי' הנני רוצה ללמוד תנ"ך לתקן שרשם במקום
 עליון בשיעורי קומה ויר"ם האו"א שאל יעקב
 שום הטא ועון ורהור רע את קריאת תנ"ך אלו יהיו נועם
 וכן לפני משניות ג"כ עד ז' וכן לפני גמרא עד ז' ותורה
 לומר לפני לימוד גמרא פוסק יהי רצ' ושרא יראה דבר תקלועי'
 כמבואר בשע"צ והעיקר שתקבע לך עת קבוע אחר התפילה
 ע"ז ולא יעבור אפילו באונס גדול ואם תוכל ללמוד רוב
 היום או טוב לך . ואם לאו עכ"פ קביעת עיתים לתנ"ך
 משנה גמ' פוסקים בג"ל לא יחסר :
 ובענין קבלה ללמוד כתבי הארז"ל ידעתי כי אתה בעצמך
 לא תרצה ללמוד בלעדי איזה גדול ממך ולא
 תמצא זה רק תלמוד ס' שערי אורה ונגת אנו ועיקר ס'
 חוזה ותיקונים אבל לפני כל לימוד תישב א"ע שלא יהי'
 מצות אנשים מלומדה רק למען השי' ולא כל העתים שוות
 פעמים שחוכה ללמוד בחשק גדול למען השי' אם תוכי'
 להתפלל במחשבה וכה ולפעמים במחשבה קטנה אכה וכה
 במחשבה למען השי' כי מצות ציבור כונה ולומר גמ'
 לשיקבתי' וכי' ולפני קבלה תאמר התפל' הנדפסת בס'
 תקונים מהארז"ל ועיקר לדבר המיד בדברי יראה השי'
 עם החברים ולישע אהבה ביניהם ולהסיר שנאה וקנאה
 ונקיטה וניסרי' מלבכם כי לפי הנראה לאדם הוא תענוג
 בנפש אבל אחרית' מר ממות וצריך מאוד לכוף את יצי'
 להעביר מלבו השנאה מנקיטה ונסירה וכעס ושאר תאוות
 התלווי' בלב בכל המצאת שתוכל ותבין ועיקר כוונת הלימוד
 הוא ג"כ כמו כוונת התפלה כי הנפש מתדבקה ומתקיימת
 להשי' ע"י אותיות התור' ועולים האותיות והבלים להשי'
 ויש לו נחת גדול מזה ואע"פ דאיתו לא חזי מזליה חזי ואשי'
 מי שזוכה לראות עולמו בחייו כמו רבותינו הקדושים חזי'
 ואתה שנתן לך השי' שאינך מופנה מכל צד ללמוד כי
 היום כוודאי טוב מעט בכוונה אחר התפלה ובישוב הדע'
 מהרבה שלא בכוונה חזי' ועיקר הכוונה כנ"ל כי כבר למדנו
 הרבה שלא לשמה ועתה נשים בלבנו מחשבה ללמוד לשם
 השי' אע"פ שאי אפשר לכונן דעתנו לזה השי' יעורנו ע"י
 ואנחנו צריכים לבקש מלפניו ע"ז וכן על כל מה שחסי'
 מאתנו הכל מאתו נשאל כי מי גדול ממני : וכדומה לו
 שדי בענין זה שכללתי לך כאן דברים הרבה אם תרצי'
 ליתן עיניך ולבך לדברים אלה ולעיינן בהם במתן כמה פעמים
 יבא לך התעוררות גדול בלבך ותעיון בזה יהיה כעת שדעתך
 ולבך פגים מהבלי העולם כמו אחר חצות או ביום
 בהתבודדותך

לקוטי יקרום

מתבודדותך בכה"מ הקודש עם הברורים המקשיבים לקול דברי יראת הש"י :

התענית הנוצרת לפי מעשינו היינו מחויבים להתענות כמה תעניתים כפי המבואר בכל ספרי המוסר ובפרט

בס' ר"ח שער התשובה כי מי הוא נקי מחטאת נעוריו. אבל

המטות כפי שהעולם נהגים ועושים המצות אנשים מלומדי

הלב למראה עיניהם ישפוטו לא לפי האמת בהשכלת

הלב והם סוברים ועושים הכל כגילם בלי השכלה כמו שהם

ישבים שמתפללים ולומדים תורה ובאמת לפי המבואר

בש"ס מ" כ"ח ובשאר מקומות אך צריך שתהיה התפלה

כפי שהשכל מחייב באמת וגם קיטור התורה כמה תנאים

צריך שהתורה נקנית בהם כמש"ל בק נטרים א' לפי האמת

אינם מתפללים ואינם רק מצות אנשים מרומדה ככה הוא

קצין התענית כפי שהם מתעניין ואין מפשפשין במעשיהם

לכל ואף ביום צומכם עצביכם תגנושו כמשה' הן לריב

ומצה תצומו כי ביום התענית מתגבר הכעס הי"ו ועושה כמה

מצוות כמו כעס ולה"ר זכר ואעפ"כ חושבים להתענות

ובתנאים כן וחשיבים שכבר נמחל להם מה שחטאו ובאמת

לא כן כי עיקר התענית צריך שישבוה לב האדם בקרבו כי

לב האדם מתנאה ע"י אכילה ושתיה וע"י התענית הוא נכנע

ותענית יש בו אחריו עני כמ"ש ב"ר ואז יוכל הלב להתחרט

מאוד על עונותיו כי זהו עיקר התשובה החרטה כמו שכתב

במשנה תשובה לר"י חולת זה אין התענית חשוב כלום

אפי' נשמר ביום התענית מן החטא ולומד כל היום אעפ"כ

בלא תשובה היינו פשוש במעשים וחרטה גדולה אינו

כלום כ"ש אם ח"ו סימביום התענית באיזה עבירה אפי' קלה

ובאמת לפי שהקבי"ה רחמן גדול שר"י לא מצאנוהו שגיא

ולא יאנו בא א' האדם אלא לפי כמו אפשר הקבי"ה מקבל מקצת

אנשים שעושים תענית בתמימות אעפ"כ שלא יהיה באופן

סתמתי כי הם אין להם שכל איך לעשות התענית שיהיה

רצו לפי הש"י אבל אנשים כמוני שידענו כל זה אם לא

המלות של תפלה בוודאי לזה צריך כת גדול וזה מחלש

כל האיברים או כשהש"י יזכה אותך ויעזרך להתפלל

לפעמים בכונה רצויה בוודאי תתחרט הרבה גדולה על כל

הטאטין ויושבך גופך ותאוותך ותכנע ואש המלהבת

המתאמצת את הלב לתפלה הוא מסהרת במקום אש

התענית : והאמת כתוב הוא בכתבים חדשים שתי"ר בע"ה

ולזה שמידר התפלה אם היה רצויה לפני הקבי"ה קצת

היא הכנעה דהיינו אם אחר התפלה נשאר הכנעה בלב זה

נקי הרשימו דהיינו הכנעה ועניה ואם ח"ו לא כן הוא אזי

בוודאי אינו רצוי כלל ואולי נזכה פעם א' לזה : עוד

כתוב שם שאמר בעש"ט שזכה לכל המדרגות שלו הכל

הוא בעבור שהתמיד בטהרת המקוה תמיד : ובאמת זה

ענין גדול מאוד כי המקוה שטהר את הגוף והנפש אבל

צריך לעשות הכל בכונה לא ח"ו מצוות אנשים מלומדה

ואז ח"ו אינו נחשב לכלום רק צריך להתיישב איע ולכוין

דעתו מקודם :

ואעתיק לך כוונת המקוה מנפסק"ס ז"ל מה סתפקתי וס"י

סוסיק מיהי משה נ"י וז"ל סס כוונת המקוה

מסעש"ט זל"ה"ס מקודם יכווין סוד סכו' כנוכל ד' מעלות

צמקוס וע"ס סוד כזה (יסו מסד) : (יזכ נלמ) : (סיו נגוס)

(סיו סוד) : (ויס ס"ת) (ויס יסוד) : וזה סעוים סמכוס

כיוונת סולונ כמ"ס סלר"ל טעמס ומוקוס סס ככוונת סולונ

וסמס סמקוס סס ט' יודין דע"כ ס"ג מ"ס ב"ן גינעסל מ"ס

וכולס כוסס"ס מסע"כ סה"ס סלר"סן סה"ס סקר גינעסל ע"כ

וס"ס כמ"י מ"ס לכן סס מ"י סל"ס נגד ד' יודין דע"כ גס מקוס

גינע"ל קנ"ל כמ"י סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל

סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל

סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל

סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל סלר"ל

דקוטי יקרים

בריה וביה"כ נבנה הרצונו והשכח שהם הדינים וכוותחם
 וזהו ויגבה ה' צבאות במשפט עד שאנו שבים אליו ית'
 באמת ואח"כ מזרקים השבת והדיני' והשי' מכניסנו לתחת
 כנפיו שהוא הסוכה שמציה זו היא קדושת השי' ביה ויראתו
 והיא פריסת סיכי שלום על נפשותינו ויחביאנו צל ידו תחת
 כנפיו נחמה וכבר נאמר זה בכתבי הארוז"ל ענין החיבוק
 המרומז בסוכי כמו אדם שמחבק את בנו באהבתו אותו
 ובזרועותיו וקיסנו וסוכך עליו בראשו והזרוע הוא שתים
 כהלכתו ושלישית אפילו טסח כי הם שני פרקים ארוכים
 והג' הטפה היד ע"ש בכתבים והכל משל ומליצה לענין
 החיבוק והתקרבותנו להשי' בשמחה וטהרת הנפש וצוה לנו
 השי' לקחת הד' מינים שהם הכל התעוררות התששמות
 החסדים כי בכל התורה והמצות הכר כונו' אי' התעוררת אור
 השי' עלינו פעמים הסדים פעמים גבורות רק כמה נדע
 להתעורר התעוררת עליו זה א"א לידע כי היא בנבנה מרומים
 רק השי' ב"ה וב"ש הוא היודע והוא המדע והוא הדעת
 המצוה אותנו פעם במילולא ופעם בעובדא ופעם בזו העובד'
 והכל כפי שגורה חכמתו ותבונתו אשר אין לה חקר ולעת
 הזאת צונונו להתעורר חסדים העליונים המאורים אשר מיתוק
 הדינין ונעוררם במינים הנדולים על המים שהם החסדים והם
 ניציצות והיות של רוחניות שמו המתנוצץ למטה בידוע
 שארז"ל לולב זה הקב"ה אתרוג זה הקב"ה כו' וכן כולם
 ובאוחזנו אותם לשם מצות השי' אע"פ שכה אלהות שבכל
 דבר הוא בעולם גדול מאוד ואמר אבל בלקחו דבר מצות
 השי' בא"ה חסן שצוה והוא כדינו ובכמונו מתעורר ומתגל'
 הכח ההוא שבו מאוד ושירה עליו הכח האלהות העליון
 ומתגלה בו ולכך כל תשמישי מצוה בעת מצותם דסקדושי'
 ואסור להנות מהם משא"כ מקודם ואף אח"כ אינו חמיר
 והכר כמ"ש שאז שור' עליו האלהות העליון ואם יתוהשי'
 לך עיני שכל תבין כל דבר ודבר מזה ותבין כללות כל
 המעשים והזמנים והמצות וההגונים בהם כמו בפסח ושבעו'
 הכל היא התעוררות הארות עליונים אשר באורם נראה אור
 הדבקות הנפש למעלה והשי' היא היודע למה פעם כך ופעם
 כך אבל למעלה הכל כוונה אחר ויסוד כל התורה כולה
 הוא דבקות השי' המתחיל באמינה והיא מצוה אנכי ועל
 מצוה זו בנוי כל התרי"ג מצות בהחמדתה וקיומה והיא
 בראש והיא כסוף והיא באמצע וזה שארז"ל בא חבקוק
 והעמידו על אחת צדיק כאמנתו יהיה וכל המצות הם ענפי'
 לזה המצוה וכל הל"ת הם להזויר על ההיפך כי כעבור
 האדם היו רצונו באיזה עבירה או מתגבר כח הרע והשקר
 בלבו ונותן בלבו דיחוי' מן האמונה ואינו מרגיש כעצמו
 עד שבא אל החמור ומן החמור לחמור אחר חיו כמשארז"ל
 כך דרכו של יצה"ר היום אומר לו עשה כך ולמחר כך כו'
 נמצא הכל הוא נמשך על ולא יהיה לך אלהים אחרים :
 והשי' שמו יתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים יזכנו ואת כל
 בני עמנו לעבד' בלב שלם ובנפש חפצה כמו שהוא יודע
 האמת ויפע בלג'נו אהבתו ויראתו לעשות רצונו ולעבדו
 כדב שלם למען ג'א ניגע לריק רק נוכח לעשות נחת רוח
 לפניו בעבודתנו באמת אכיה"ר נצח סלה ועד :
 צדק לפניו יהלך וי'שם לדרך פעמיו ר"ל הך מוסר כי יש
 ב"א ההולכים לה' מצוה להחפלא או כיוצא ובאמצע
 הדרך עומד לדבר עם ב"א אף שעושה אחר המצוה עבירה
 היא ביה שלא הלך בזריזות והעונש שלו לאחר סמירתו
 ג"כ מיה כנגד מדה לפי ש ידוע מכה ספרים שמעבירים
 את האדם על הנדר על מענו קצר מאוד וזה לו יסורים
 קשים עד מאוד כי יש לו סחך ו' עדה אך צריך הוא לרוץ
 מדה

הי"כ הוא הלב וכו' ההי"כ והנמר כמו בלב האדם שנמר
 זו הדברים על נמר אחר המחשב' לכן קוראו ליה"כ האר'
 הבינה ר"ל הבנה והכרת והתעוררות השי' מתעוררת בלב
 האדם או יותר כי בריה היא התחלת הדברים והם בקשיות
 יסודיים גדולים וכמעט אין נרגש בהם הסדי' כלל להתעורר
 מחיבה להשי' מחמת גודל הפחדית המתעורר' אבל ביה"כ
 הוא מיתוק הדיחוק ובמיתוק הדינין הוא הענוג גדול כמדוע
 ענין ויונה העליון הוא הסתקי הדינין הנקראים נוקבי' שהם
 אור הזור מצימצ' והם מתמקקים בחסדים שהם אור ישר
 והתששמות והם נקראים זכר בדרך הזכר המתששמו' למעלה
 למטה והניקי' להיפוך והכל משל ולפיכך בריה עכור גדול
 התעוררת הדינים א"א לפרש החטאים ח"ו רק לכסותם
 במשיה' כבסא ליום הגינו : אבל בעת השופר' ואדר השופר
 מבישי' אחר ר"ה ומכ"ש ביה"כ או עיקר המצוה הוא ויודעו
 דברים : ובה כמטלים הדינים כי כמו שאדם משבר את
 לבו לפני השי' בתשובה ויודעו כן משבר הקליפה וכלה הענין
 וההשך המחשיך אך וי"ך וז"ס הנסיר' כי בריה חוזר להיות
 למעלה כמ"ש בכוונת הארוז"ל בענין התרדמי' והורוביטא
 שמתאקף היות להכלל למעלה ואז מתגברים הדינים
 ומחמתם מתגברים הענינים שהם הקליפות כמו למשל באדם
 בעת השינה שמתגברים עליו הקליפות ואז כל הדינים
 מתאספים יחד והדינים נקראים ער"ם אחרים וח"ו זה רעה
 לעולם כי כינום רשעים כו' יצריך סיור ונסיר' ושבידה
 תשמיכות הלב לסוסם ולגמר הדיני' ולהמתיקם והכל ע"י סוור
 ונסיר' ושבידה ושפיכת הלב והנפש לפני השי' וכמי שהוא
 למטה כך הוא למעלה ונפשו ונפשי הכל א' כמיש בריה
 ויעיקר הוא ביה"כ כי אז מתגלה עצם השורש של הדינים
 שהוא רחמים גדולים ונמתק הכל ומתקבלים כל התמילות
 והיא הסיוב והחותם של החור' לשורשם ומתלבן הכה כמו
 ענין כוונת המקה שמתעלים האדם בטקום שהיא הביני' שהיא
 התשובה ואור הלובן הסדיח כל הפגמים והוא שם אהיה
 בהי"ן גימ' מקיה וכמש"ל ואח"כ יוצא ונולד בריה חדשה
 במשיה' לב טהור ברא לי וגו' רית טביל ורוח נכון הדש
 בקרבו וכמש"ל בכוונ' המקוה : (וה"ש) במשנה סוף יומא
 אשיריבם ישראל לפני מי אתם מטהריןמי מטרה אתכם כו'
 מה המקוה מטרה את הטמאים כו' הכוונה על מ"ש כאן כי
 ענין המרת יוה"כ וטהרת המקוה ענין אי' והכל
 בתשוב' לפני השי' בהתכוננות גדולתו ית"ש וזה נקי' מים
 לרוב העולם התבוננו' הזה ואינו מתגלה כיא ביה"כ וכשעת
 המקוה מתגלה קצת לדרושי' ה' ית' אשריהם ואשרינו מה
 טוב חלקינו שהשי' בחר לנו והפליא עצמה לנו על כל דבר
 ודבר בעתו כי אחר עבור ימים האלו מתחיל חג הסוכות
 ובמשארז"ל שמתא' תחת לראשי מדיה' עד יה"כ ומיה"כ עד
 הסוכות היא וימינו תחבקני וכמ"ש בכוונת הארוז"ל :
 והענין הדבר כי אחר שנמתקו הדינים למעלה טנפשותינו
 והדינים נקרא שמאל אח"כ מתגלה לנו שמחת השי'
 ששורש השמחה היא מתחלת בטהרת הנפש לפני השי'
 בתשובה אבל אז בעת התישונה הדבר כהעלם מחמת שבידה'
 הלב אבל אח"כ מתגלה התענוג והשמחה והה' חג הסוכות
 מן שמחתנו וכמשל האב והאם שרוצים לומר ביניהם להתרומק
 מדרך השקר שהלך בה ומנביה הרצונו והשכח עליו והוא
 מסחד ובוכה ונופל תחת כנפי' אביו ואמו ומבקש' מהם סליחה
 מחילה ומחבק ומנשק' והם אע"פ שחוקים השכח עד
 שמכניסם שחוזר ובוכה בלב ונפש מ' מאוד או זורקים את
 השכח ומקבלים אותו ומשימים או בצל כנפיהם וזה ענין
 שמאל דוחה ויטין מקרבת הנאמר בתינוק והנמשל מוכן כי

לכוטי יקרים

טורה מאוד כי זה פעולה לעבור מהרה והנה באמצע הדרך והמעבר שולח לו הקב"ה מלאך א' לעכב ומלאך ב' הוא שנברא מאותו המצוה והיה לאותו המלאך צער כי במחשבתו שחישב בכיתו לילך לרבר מצוה ההוא נברא נשמה למלאך ובעשיית המצוה נברא הנוף ובשביל שהיא שהה אותו לברוא הנוף מחמת שעמד לרבר עם ב"א נ"כ בא המלאך באמצע המעבר לעכבו כדי שלא יריץ וזהו צדק לפניו יהלך כששמו כי כל מצות הולכים לפני האדם לאחר פסידות אך שיראה בשעת הליכתו לרבר מצוה שילך בנריות ולא בעצלות בכרי שישילך דרך פסידות ולא יעכבוהו במעבר הנדר : ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כ"א ליראה את ה' אלהיך עדי"ם יובן ר"ל ליראה את ה' אלהיך ס"י שיהא היראה שלך כמו היראה של ה' אלהיך כדומה כי יראת סתם ב"א הוא יראת העונש וזה אינו כלום אבל יראת הש"י על האדם הוא יראת החטא שהקב"ה ירא תמיד כי סן יחטא מרוב רחמנותו אליו כמו אב על הבן שיראת האב על בנו תמיד שלא יצא לתרבות רעה ח"ו או שלא יחלה כך יראת הקב"ה על האדם כ"י מגודל רחמנותו וז"ש מה ה' אלהיך שואל מעמך שתהא יראה שלך נ"כ מיראת החטא כמו יראת ה' אלהיך שיהא שוה לו ונמשיל משל ע"ז אב שהוזהר את בנו שלא ילך יתף סן תשב קוץ בגילו ולא השגיח הבן הקטן המחוסר דעת עריון והלך יתף וישב לו קוץ בגלו אף שלא היה לו כאב גדול מזה אך האב הי"רא שלא יתנפח רגל הבן מה עשה האב לקח מרצע וקרע הבשר שסביבות הקוץ והסיר הקוץ מרגלו והנה בלוקחי הקוץ היה להתינוק יסורין קשים וצווח בקול מר אך האב הוא היודע שהיסורין ההם הם רפואה לו לא השגיח על צעקת התינוק והסיר הקוץ בכה ובפעם אחר רצה התינוק עוד לילך יתף ונער בו אביו וניזם עליו ואמר לו הלא אתה זוכר הבאב והייסורין קשים שהיו לך בהסרת הקוץ מרגליך לכן הוזהר שלא תלך עוד יתף סן תבא לידי יסורין בהסרת הקוץ והנה אין האב מניזם על התינוק שיתחוב לו קוץ בגלו כי ע"ז החשש אין התינוק מרגיש כי עיקר הצער היה להתינוק בהסרת הקוץ לכן מניזם את התינוק בזה הדבר שיודע צערו ואף שעיקר יראה וראנתו הוא מתחייבת הקוץ אעפ"כ אינו מניזם לבנו הקטן בדעת רק בהסרת הקוץ בכרי שירגיש ויזהר מלילך עוד יתף אבל באמת האב אין לו יראה וראנה מהסרת הקוץ אדרבא יודע הוא שזה רפיאה הוא לו נמצא שיראת האב והבן אינם שווים כנ"ל והנמשל מובן כי יראת האדם היא מעונש ולא יראת החטא כעצם אבל הקב"ה כ"י ירא ומצטער סן יחטא האדם אבל מה עונש של האדם שאחריו מזה אין ירא כי אדרבה רחמנותו ורפיאתו ית' שמענישו כדי לטהרו מעוונתו וז"ש מה ה' אלהיך שואל מעמך ונ"ש שתהא יראתך ביראתי כנ"ל :

רמו הפ' ער סתי עצל תשכב ר"ל שיש כמה ב"א שיושבי ועוסקים ושונים מעוטפים בטלית ותפילין כל היום אך הוא מצות אנשים מלומדה ואינו יודע עיקר העבדות וזה כמעט גרוע מבעל עבירה כי בעל עבירה פתאים יכול לבוא לו התעוררות גדולה ויעשה תשובה גמורית חריט על העבירות שעבר ויעבוד הש"י בעבודה גמורית והתלהבות גדולה אבל זה האדם אשר הוא צדיק בעינו ודומה לו כאלו עשה העבודה המיטלת עליו אדם זה לא יוכל לבוא לעולם לידי מדריגה גדולה וטובה כי הוא חישוב שעבודתו הוא כשלימות ובאמת הוא רחוק מאתו ית' ומעבודתו כרחוק מזר ממערכ : חסר הסיום :

כל ימי עני רעים כו' ע"פ משרז"ל אין עני אלא מן הדע"ק וכך ס"י כל ימי עני בדעת רעים ר"ל שאין תפלת ולמודו נחשבת כלל לפניו ית"כי בוודאי הסבלא דודי ולא פרחין לעילא ופריך והא איכא שבתות וי"ט ר"ל שבועות ימים הללו בא לכל אדם התעוררת מלמעלה ובוודאי תתפלל בהם בכוונה והיה שינוי וסתר ר"ל אף שמתפלל עתה בכוונה ורואה א"ע שמתפלל בכוונה ומחמת זה בא לו גיאת ונדלה בלבו ורואה א"ע שעלה עתה במדריגה עליונה לכנף עתה הם רעים לפי ששינוי וסתר הוא תחילת חודי מעיים ר"ל שאין היצח"ד מתנהג אלא מתוך אכילה ושתייה ומחמת זה בא לו הגיאות וד"ל :

איש אזור עור עוזר במתניו ע"פ משרז"ל בתורתו ש"י ר"ט היה כתוב כתנות אור בא' לפי שר"ם היה מא"י עיני חכמים בהלכה ולא היה בתורתו כח"עור כידוע ובא"י לא היה נ"כ בת" עור כי היה זך ומזוכך וזהו אזור עור ר"ל שלא היה לו רק הגורה של עור אבל בגוף לא היה כח"עור רק איר זך ובהיר :

ס"י הפ' בסוכות תשבון שבעת ימים לפי הפשוט היה צריך לכתוב להיפוך שבעת ימים תשבו בסוכות אך כך ס"י אתם כ"א תראו שבסוכות תשבו אתם כמעשיהם שבעת ימים עליונים דהיינו הו' אושפיזין עילאין כידוע :

ס"י הפ' נעשה האדם בצלמינו וגו' למשל אדם שיש לו בן אף שהבן עבר מכנגד פניו והלך מאתו עכ"ז נחקק הצורה של הבן במחשבת האב אך מי שלא היה לו בן מעולם לא שייך בו לומר שיהא נחקק במחשבתו צורת הבן שיהא לו אח"כ כי עריון לא ראה אותו ולא היכר צורתו והי' דרך ב"א אבל אצל הש"י שייך זה דומה אף קודם שנברא ישראל היה נחקק צורתו במחשבה כמשרז"ל ויש"ל עלו במחשבה כ"י אצלו י"ת העבר והעתיד א' וז"ש נעשה אדם ר"ל ישראל הנק' אדם בצלמינו פירוש באותו צלם וצורה שהיה נחקק במחשבה וזהו כדמותינו ר"ל כאותו דמות שהי' במחשבה קדושה עתה נעשה אותו :

כי תורה חדשה מאתי תצא פ"י כי הנה ידוע באורית"ברא קובי"ה עלמא והנה יש בעולם עיר ובשר ונידון ועצמות ומוכרח הוא שגם בתורה יש כ"ז כי בהכרח שיהי' בפועל מה שהוא בנפעל כי כח הפעל בנפעל אך כי באמת יש כל אלה בתורה כי פשטיות התורה הוא סוד עור ובשר התורה ע"ז מ"ש על ס' ולהג הרבה יגיעת בשר בכל פעם שהוא לומר טועם בו טעם בשר ונידון הוא מיוזם בס' ותגד לבני ישראל כמ"ש רש"י שם אך העצמות של התורה אין אינו יכולין להשיג עתה רק לעתיד וז"ס הפ' ביחזקאל התחננו העצמות האלה ויאמר ד' אתה ידעת ר"ל אם התקשרו ית' ממך אז יהיה מושג ומובן העצמות והסוד הו' למה באמת אינו מובן עתה העצמות של התורה ואין אנו משיגי' אותה ולמה הוא כך אך לפי שאין עתה התורה אלא רק מה שלקח מבני אדם קצת תורה נלקחה מלבן כלומר מהס"פ דים של וקצת מסיפורי בלעם וקצת מסיפורי שאר ב"א הכתובי' בתורה אך לעתיד יהיה התקשרות קב"ה בתורה ועתיד יראנו להשיג גם העצמות וז"ש כי תורה חדשה מאתי תצא ר"ל ולא כפי עתה שהתורה היא רק מהס"פ דים כנ"ל : וז"ס הפ' למען שיתי אותותי אלה בקרבנו לפי שהקב"ה היה רוצה לברר כל הניצוצין מן מצרים מהשכירה ומהו ענין ברור הניצוצות היינו כל הדברים הטללים של מצרים ושל פריעה שהאזותי' כי מה לי אותיות של דברים בטל' ומה לי אותיות של התורה רק החילוק הוא שהאותיות של דברים בטלים הם מהשכירה ורצה הקב"ה לבררם דהיינו מזה יהיה הברור שהכנים

לקוטי יקרים

דקרא אמר לשון יחיד וסיפא דקרא אמר לשון רבים יתגרו
 כס הליל בתרווייהו חד לישנא וי"ל דבאמת ע"כ מדבר בין
 ברישא בין בסיפא בצדיק כי הנה יש תרי גונוי צדיקים יש
 צדיק שעוסק בתורה ובגמילות המדים אך הוא צדיק לעצמו
 ולא לאחרים להחזירם למוטב ואע"פ שהוא מצות מצות
 התורה שנאמר הוכח תוכח וכו' עכ"ל מצד רכות טבעי אינו
 יכול לומר לזולתו לא עשית כהונן וכשורה ויש צדיקים
 העוסדים בפרץ ומתגרים תמיד בעושה עולה ומוכחים
 ומתריסים אותם בתמידות על מעשיהם המוכערים כמ"ש
 ובתקומתך תקומו כו' והנה לכת צדיקים הביביל שונאים
 אותם כמשרז"ל האי מאן דרחמי ליה בני מתא כו' ומחמת
 זה שונאים אותו ביותר מחמת שרואים שכת הראשונה
 צדיקים גמורים ושותקים מסתמא אינם רשעים כי"כ כמו
 שמחזיקין אותן הכת הב' ומכאן זה מריבין ומתגנין הכת
 ב' עם הכת הא' מדוע אתם מחשים הלא אתם צדיקי' וקנאים
 ושלמים ולמה לא תנקמו את קנאת ה' וזהו סידוש יתגרו
 כס ר"ל הכת א' יתגרו עם הכת הב' לשי"ש שיעמדו ני"כ
 בפרץ עמהם להלחם נגד אויבי ה' והנה הכת הא' מחמת
 רכות טבעם אינם רואים חוב לרשעים ומחפכים בזכותם
 ומשיבם אולי לא היה כך כאשר מריבום ומרננים עליהם או
 זכות אחר או מזכירים מדות טובות שיהיה לרשעים הנ"ל
 וזהו יהללו רשע ר"ל מחמת טבעם מהפכים בזכותם ועוד
 אומרים אי"א להעמיד הדת על תילה ועוד הנה לישראל כו'
 ומחמת כל אלה המענות נמנעים להוכיחם אבל עכ"ל אע"פ
 שהם צדיקים הכתוב קורא אותם עוובי תורה הוא לשון הוראה
 ומסר והכת הב' נקראו שימרי תורה וזהו עוובי תורה יהלכו
 רשע ושומרי תורה יתגרו כס ר"ל יתגרו עם הכת הא' הנק'
 עוובי תורה נמצא לפי ס' הנ"ל אינו מס' בקרא שמצוה
 להתגרות ברשעים כי מ"ש יתגרו כס קאי שמתגרים עם
 הצדיקים הראשונים לכך לא אמר לשון חייב או מצוה כי
 אינו מפורש בקרא שמתר להתגרות ברשעים כנ"ל מהרב
 הגאון מורינו נ"י :

ולרשע אמר אלוים כו' ואתה שנאת מוסר כו' אם ראת
 נגב כו' ועם מנאפים חלקך כי הנה יש בתורה מצו'
 הנקרא משפטים שאסילו לא נאמרה כו' יש מצוה נק' חוקים
 וזהו מה לך לספר חוקי לספר לשון בחירות שיש שנותני
 מעמים ובודאים מלבם מעמי המצוה של החוקים ולפי ס'
 הסכל' והקלושה היא נותן בחירות ואור לתורה וי"ש ואתה
 שנאת אסילו מ"סר אסילו אותן מצות הנק' משפטים אתה
 עובר עליהם ומה לך לספר חוקי וזהו מ"ש אם ראת נגב
 ותריץ עמו שהוא ענינות של משפטי' ואין משפס במעשך
 לשוכ מעבירות שבירך ולא עוד אלא עם מנאפים חלקך
 אסילו מה שהוא חלקך אשתך המתורת לך אם אתה אין
 מתקרשת עצמך לקיים מצות י"ת רק למלאות תאוותך הרי
 אתה מנאף עם חלקך וזהו עם מנאפים וחלקך ואי"כ מה לך
 לספר חוקי :

ויקחו לי תרומה כו' והנה אמרו ר"ל לי לשימי ר"ל שיתרומם
 ויתגדל שמי ע"י וזהו דווקא מאת כל איש ממי
 שהוא כל איש ס' שכל נקרא איש וזהו אשר ידבנו לבו
 שלבו זך וברור לאביו (שבשמים נקרא איש כמ"ש צדיקי'
 נקראו אשכולות ני"כ ס' שכל איש כי שאר סתם בני אדם
 אינו נקרא אדם רק הנשמה אבל הנוף נקרא בשר אדם
 אבל זה שנודכך גופו ולבו לעבודתו ית' נקרא כל איש
 ולכך נקרא אשכולות ומ"ש ויקחו אליך ר"ל ביחד עמך
 ירוטמו את תרומתי כמ"ש גדלו כה' אתי וגרומטה שמו יהיו
 רצו

שוכנים הדיברים והאותיות אלו בתורה ועשה מהן צירוף
 אחר של קדושה וזו הכיור שלחן וז"ס א' מספורי התורה
 לבד שארי סודות הנרמזים בספורים עד אינן מספר בכל
 אות ואות כי אורייתא וקובי"ה חד הוא :
 ומחזור ענין ראשון שאם לא הביא על המצרים עוד לו
 ג' מכות הו' חסרים כמה סיפורים שלא היה נכתב
 בתורה ולא היו מתבירים כל הניצוצות וזהו רמז הפ' למען
 שיתי אותותי אלה ר"ל אותיות של השבירה וצריך אני
 לפרסם ע"י התורה לכנסן ההכרה לשלוח עליהם עוד מכות כד'
 להנניסם באותיות צרופים שבתורה כנ"ל :
 בשם ריבוע ש"ט הוהר בנחלתן שלא תכוח וכי שכל דבריהן
 כנחלי אש וכו' והקשה ממ"נ אם נחלת סתם ס' פ'
 לוחשות למה לי כנחלי אש ואם סתם נחלת משמע עוממו
 קי מ"ש הוהר בנחלתן שלא תכוח הלא סתם נחלת הם
 עוממות ואמר ז"ל כי הנילפעטים צדיק גמיר נוסל ממדינתו
 ונעזר להשי' בקטנות דהיינו שאין מתפלל בכוונה גדולה
 ונעזר הולך בטל לפעמים יהרהר אדם הרואה את הצדיק
 מברנה כזו ושאין תפלתו ולמודו כי"כ בכוונה שגם הוא
 יעשה כן מה אם זה שהוא צדיק וחסיד עושה כך מ"ש
 הוא ולזה הוהר התנא שלא ידמה א"ע לת"ח וצדיק כי
 צדיק זה כשיתעורר מטשנתו ויתחיל ללמוד ומתפלל יעלה
 כל הדברים בטלים שדבר וכל המעשים שעשה עד הני'
 כבודם יעלה הכל למעלה כידוע מסיד העלאת ניצוצין אף
 מהדרים בטלים אבל אתה אדם הרואה אדם שיש שאינך
 יודע כלל מסוד עבודת הכורא ית' איך מלאך לבך לדמות
 א"ע אליו וזהו הוהר בנחלתן ר"ל בשעה שהסיל ממדינתו
 ונשא נחלת עוממות דהיינו שמדבר דברי' בטלים ושאר
 מעשים הוהר שלא תלמוד מהם שכל דבריהם אפי' דברים
 בטלים שלהם כנחלי אש כנ"ל : ס' הפ' כי שבע יפול
 צדיק וקס ר"ל כי האדם צריך לילך בכל השבע מדות של
 השבירה והעלות משם ניצוצות ומחמת זה יש לאדם זה
 עליה גדולה וזה שכתב וקס :

רמז הפ' חללו אמר סידוש וללוי אדם שהוא דבוק בשי"ת
 אמר ס' הקב"ה בעצמו אימר לו התורה וא"צ ליגע
 הרבה בעצמו יש ב' כיתות בני אדם יש אדם שיש לו יראה
 ואהבה מצד עצמו ויש אדם שאין מתעורר מצד עצמו
 מאהבה או ליראה והתקנה שלו שיבא למדת האהבה שיעש'
 דבר שיש לו אהבה גדולה לזה למשל יאכל וישתה דבר
 חשוב כי מה שיש לו אהבה לדבר המאכל ההוא הוא
 מחמת התענוג המריבש באותו מאכל והתענוג הוא אלהות
 ומחמת זה ניתוסף לו אהבה בעבודתו ית' :

ואנכ זה אכתוב גם ההלצה ששמעתי מענין כי ידוע שרוב
 המון עם מנהגם לשתות דבש בעשיק אחר המרחץ
 והשעם הוא כנ"ל כדו שיבוא להם אהבה יתירה בתפלת
 המצוה ובערבות כי תפלת ערשיק צריך התלהבות יתירה
 וכונה גדולה יותר מכל תפלת החול כידוע אך יש בני אדם
 ששותין כי"כ הרבה עד הלא ידעי וכו' וזה הרמז ולא זכר
 שר המשקים את יוסף הוא לשון תוספות קדושת שבת
 ר"ל העלאת המין הנ"ל שיש לו לעשות בזה וישכחהו
 מתר להתגרות ברשעים בעיה"ו שני עוובי תורה יהללו
 רשע ושומרי תורה יתגרו כס ואם לחשך יכו"יש להקשו'
 על ענין לשון מותר דקאמר הל"ל מצוה או חייב הואיל
 דמקא לן מקרא כמו שאר מצות וחייבי דרבנן דאמטמיהו
 אקרא כסו חייב אדם להקביל פני רבו וכיוצא ועוד קשה
 לשון הפ' הלא עוובי התורה הם רשעים והשוברים הם
 צדיקים והל"ל רשעים יהללו רשע צדיקים וכו' ועוד רישא
 הבורר

לקוטי יורים

הטורף את הקס לא תוכל לעמוד בודאי כי זאת המדה היא
העיקרית המכריע שני סיני ילמר ונהי נס ים לי תמור זו חומריות
ועלות מעבור על ל"ם זה יססכר לעלל כזה בודאי ים סכר
ועלל ונסכר כעשרי'ל היוסב ואינו עובר עבירה מקבל סכר
כעוטה נלוס חס ים סכר כלומר חס' שליכו עיטה המלויה בפועל
רק סממיכה ועלות נחמת דיקוחו בל"ש חע"פ בן מקבל
סכר ומכ"ם חס הוא עוטה מלוה בפועל כמאמרס ובפרט כשהוא
עוטה בהתלהנות גדולה פעולה בעלויה העולמות העליונים
כמ"ם ישראל מפרנסין ללדים' שבסבים וזרס כי ח' חס אוכלה
הוא ר"ל חס והתלשבות העלדיק התחחון הוא חיליס ופרנסה
למעלה וזרס חס אוכלה וזו ההתלשבות נק' טרפס : או חספר
לפרס בל"ש ע"ם שחמרו ז"ל ויקרא לו חל חלסי וסכרל הקב"ה
קראו ליעקב חל ולכאורה סה הדבר לאומרו סקרא ליעקב התחחון
חל ואל בפשוטו שאל הוא לשון יכולת כמו ים לחל ידי כך קרא
סמו חל שהוא היכולת כמ"ם לזיק מוסל ביהל חלסים וכמו
שמליו ברכ"ד סכרלוכו הוריד מער לדרך ובכליונו מנע העשר
וזרס מוסל סמוסל בעוליות העליונים ובסרז"ל הקב"ה גור
והלויק מנטל ופסיטט סעוטה עליות בעולמות סחפילו ודברור
כי חס הדבור של חס לזיק זך ונקי בלי טוס סיג ופסיה
כדרכו של לזיק ממילא בלי טוס סחונס יכול להעלות דבור
לעילא כמ"ם ויפה בלסיו נסומו רוח חיים ומרזגינין לרוח
מעללל וכל סוסס מעלמותו הוא נופח ססוה סכנל סנק' רוח
חיים ססוה בנפ"י עני ולל עני כאסר בלרנו בל"ח בלריכות
וז"ס כל סססוה סחלל י"ה על כל בסימס נסימס ססוה בנפ"י
עני ולל ממי נמלל כאסר מו"י הלדיק סכנל סקרו מיו ודבור
סוך סיקב בלי טוס טירחס ויגיחס מתדבק סכל כהנל ודבור
הדבור ומעלה העולמות ועוטה סעסווע וסעניו גדול לעילא סכרי'
קטנה סמותו מוסל ומנענע ומעורר כל העולמות עליונים ומעורר
לשון העליון וכסוהו מעורר סלשון נעסס מלחמות לניור ונעסס
סוה עליו דוגמת ליכור להוריד סספע ע"י וזרס לזיק בלחמותו
ימים כלומר זרס חלסומו של לזיק הדבור וסכנל סמוילל וז"ל
ללוענות חסרה כי בזה סוה עוטה חלמונו סחיס ספעולה סו
סעעלס דבריו לעילא ועולם הדבור נק' חלמונו כמ"ם חיסו חמת
וחיסו חלמונו כו' וכי דרך כלל בנמיס כלל בנמיס כלל לסון
סעמדה וקיוס כי בדרך ח' טמיס נעסו וי' לסס קיוס וסעמדה
ג"כ דברו י"י וזרס ונחמי לך סחלכיס בין סעוודיס סלס
וז"ס לזיק בלחמותו ימיה ימיה להעלות לפעולה ולסוריד סספע
כדעיון הליכור כנ"ל והנס חמרו כמס טעמיס סעעלס בליונו י"י
בלכרס סעולמות וסל' סוה סיוכר חלסומו כו' חלמונו להנלוס
כי חין מלך בלל סס לכן כל סעמדה לכד ססס סויה"ה ג"כ כולם
נק' כלים ספני טעס סכ"ל ר"ל סכינוס חינו סמומו י"י בעלס
כ"ל ע"י סכרויסי' נק' בן כדמיון סס מלך ודיון סליונו נק'
חלל חס ים לו עס וצדדים ולכן נק' סכינוס לפעמיס בלסון
דבים כמו חלסיס קרויסי וכילל מוטס סז' וכמו בן סס חל
מורה ססוה בעל סיכולת וסנס סס חל סוה כחלסון ע"י"ג סקד
וכמו בן י"י"ג מרות ססמורס נדרסס בנס ונדס כ"ל נול מקל
ומנער ססוה ננד סס חל ו סנו כח ויכולת להעלות לפי דגדים
סומרייס וכ"ס דגדים קליס כמ"ם בל"ח על סססס סומר
גקורס ונכר ונהי וכי סעטילין כליס כחן כליס כלומר סלס
הלדיק לל עב"י ססוה מעלה חותן סלומות סהן של קרוסס
סס ססוה עוקב כהן חלל לפי מעלה עסקן חותן סלומות של
סומניות סהן מע"ז וזרס סעטילין כליס כחן כליס כו' סלומות
נק' כליס כחן חומיות סקרוסומו חסו ג"כ סו' קל סומנו ר"ל
פס יכנל' ניד הלדיק לפעולת סמומריוט מכ"ס סיוכל להעלות
חלמיות סקרוסס ססס קליס לפעולת סמורידק כסרסס וכמו סיס
נו צדקס זו להעלות סכל בן ים כח גס להוריד סספע כמו

הליכור כנ"ל זאת המדה נקרא די כי סספע סספע ח"ל לסוימו
בלעדי סליולוס סנק' די כמ"ם בל"ח בלריכות כי סספע
נק' י"י פ"ם סליונו מוטב ולין יכולין לכנומו זיק בנעסס סספע
סלומות וסספע ח"ל להיוס בלמי למנו' כי מנוד בלרס
לל היו יכוליס סססכנולי לקבלו וזרס סלולוס נק' ד'לסון לל
ול"ק חוס" ססוה סספעס עם חו"ג ד' ססוה סלולוס
ונעסס י"ך די וזרס י"ך הגולה ססוה ססד סס ח"ל וזרס כסס
מלמעלה לעטס נק' י"ך וכסוה מוטס למעלה חוס ד' סס
מחלס ונעסס די וזרס סיוכלו סססוטיכס מלומר די וזרס
סד"י ע"י ג' קיוס ססס ג' קיו סיון יורד סספע לעטס ו'
ד"י וסע"ס סזס נק' י"ך ססוקס עכ"ז סוה ססד גדול סססס
הקב"ה עם בליותו ליעלוס בלרמו הגדול ככדי סיוכל לקנ
ולכן נק' חל סדי חל סוה ססד כמ"ם ססד חל כו' וזרס סס
סמכר לעולמו די כנ"ל וז"ל קלרו כנדד וסמרו ככלליס סל
לעולמו ובחמת כל סעו למות וכל הנהלסיס ע"י מוס זו סס
סלולוס נכרלו ו ס לסס קיוס :

ונחזור לענין שהקב"ה קרא ליעקב אל הנס שזו אי
מד' יעקב כירוע אך מסי שיעקב הוא הפי
התיכו והסכריה סקצה אל קצה שהוא קורס המחש
ואחור למעשה כמ"ם בשביל ישראל שנקרא רלשית וזר
אחור וקסר צירני ומחמת בן ים בו כח סקצה אל קצ
ברלשית השפע שהיא חכמה עד המדרגה התחתונה וזו ה
שהחכמה נקרא י' ונק' עיוני שהוא לשון שור לשון הלב
כמו אשורנו ולא עחה וא"ל שוהו ס"י המדרש וידו ל' י
כלומר שיש בידו כח רעלות ולהוריד השפע סחכמה
י' עיוני כנ"ל ואמר זה יוסק שהיא הצדיק משכיל על דג
ומשביר לכל הארץ וזוהו כוונת משיח בן אפרים שנא' כני
שוורו ומ"ש והמור זה משיח בן דוד שני עני ורוב
החומר :

חסר תשלום הענין :

גדול ה' ומחולל מאוד בעיר אליהו הר קדשו וא"ל עי
מ"ש ישראל אשר בך אתפאר שיש התפאר
גדול ותענוג גדול ושעשוע ממעשה הצדיק ועס חוה
וחפלתו וארו"ל בראתי יציה"ד בראתי תורה תבלין דיל אי
גדולה אהבתך וחיתבתך אלינו אתה בראת היציה"ד את
בראת החורה ואתה ניתן בנו כח לכבוש היציה"ד ולמחו
ע"י התורה כמו תבלין לקררה נמצא הכל הוא סמך ומסר
ומכחך סעלנו כיו ואע"פ יש לך תענוג גדול מזה ואת
מתפאר בנו כאילו עשינו הדבר מעוצס ידיו ובוה עי'
האהבה עזה וחבה יתירה נודע' לנו שנקראו בנוס לסקן
משל ילבן חביב אצל אביו שבא אורה א' ותוהה את ה
בקנקנו והנה לא היה יכור להבין כלל ההלכה היא סס
גודל עומקה וחריפתה והנה סתוך גודל חיות האב עליוס
היה יכול לסבול צער בנו חניבו שהוא מתקשה מאוד וזו
יכור להבין סה עשה אביו סתח לו סיתחא' בדהי חלו
והראה לו את הדרך אשר ילך בה ואשר יצא ואשר ימי
בשיקול וטריא כמעט אשר הגיד לו כל תוכיות ההלכ
והנה בא אורה הוה לשאל אותו ההלכה ולהתוהו כס
אביו והתחיל לומר ההלכה והאורה שואל אותי כמה שאלתי
ומקשה כמה קושיות והוא משיב דבר על איסניו וזוה
מתיב והוא מפרק בשכל זך ובהיר ורביו רואה וסו
ומתענג ומתפאר מזה אע"פ שמבחו ועשה כל החיל חו
עכ"ז יש לו תענוג גדול והנה כראות האורה שיש לאנו
תענוג מוהרצה האורה להיסיף תענוג לאביו והתגבר
הבן והסיף לשאול אותו ולהקשות קושיות חדשות וחוק
ועצימות

דקוטי יקרים

ומחזיר למוטב ומעלה אותם אל הקדושה וזהו אל אביהם
ולכך ישראל דלעילא אהב את יוסף כי בן זקונים כתרומתו
ארי בר חכים נבי ועשה לו כתונת פסים וא"ל שזהו רמו
לחלוקת דרבנן :

במדרש חותמך וסתריך חותמך זה מלכות וסתריך אלו
סנהדרין וסתריך מלך המשיח וא"ל ע"ס משרו"ל שהקב"ה קראו
ליעקב אל וכבר ידעת ששם אל היא לישיכול מפני הוא הבריה
התיכון כו' טראשית החכמה עוד מדרגה התחתונה והו'
אחור וקדם צרתני שהוא ראשון למחשבה אחור למעשי
כנ"ל והוא ממשיך השפע מהחכמה שהוא י' שהיא עיוני
וזה נק' עין יעקב וזהו לשון טביעת עין שהחכמה שהיא
י' נסכעה ונתלבשה בחוך העין ולכן נק' עין והנה אמרו
בזהר שהקב"ה הוא לעילא מכל עלמין ובתוך כל עלמין
ומסבב כל עלמין והנה אפלינו בנמרא ח"א עולם מן הצדדים
נברא וח"א עולם מאצטתא נברא יג"ל דקיימא לן אלו ואו'
דברי אלהים חיים וא"ל דלא פליגי ומר אמר חדא כו' כי הם
מדברים מבריאות עולם וקיומו הוא עיקר שהיא האור א"ס
המאיר מהצדדים ומתוכו כי מכה"כ ואלו ואלו דברי א"ח
המחיה את כל העולמות ר"ל שבכל אחד מהמ"ד מדברי
אלהים חיים וקיום העולם וכן א"ל בכל הפלוגתא שקיימא
לן אלו ואלו כד' הוא פירושו שכל א' אמר לפי מדתו ומדרגתו
שהוא חיות העולם וקיומו וכן משרו"ל הלכה כפלוגתי הוא
לשון הליכות עולם וקיומו וז"ש א"ת הליכות אלא הלכות
והנה כ' וישב יעקב בארץ מגורי אביו וכיארנו לעיל הרמו'
ועוד נ"ל שהכתוב כיאר המעם וישב יעקב בארץ מגורי אביו
מה היה לו ליעקב לירד ממדרגתו העליוני מאוד מאוד ולישב
בארץ בארציות ולכך אמר מגורי אביו ר"ל מגורי לשון
אמיסה וכינום כמו אוגר בקין פי' שכל כוונת הצדיק בעוה"ז
לאגור ולאסוף הניצוצות הקדושים ולהכניסם ולהעלות לעיר'
וזהו מגורי אביו משל המלך שנאבדה לו אבן טוב שתוך
סבעתו והנה עמדו בסמי המלך כשעה שהוא הרבה מעבדיו
ושריו המרתמים והסחות והסגנים מאנשי מלחמתו עד אין
מספר עכ"ז לא רצה המלך לצוות להם שיחפשו אחר הא"ס
רק ציוה לבנו חביבו שיחפש וימצא האבירה ויחזרו לאביו
המלך הגם שיהיה המלך בטוח מכל אימשריו ועבדיו שכאש'
ימצאו יחזרו בשלימות אעפ"כ לא היה ברצונו שהסיחפשו
כי רצה לזכות את בנו חביבו וכדי שיקרא המציאה על
שמו ולא עוד אלא גם רמו לבנו חביבו בכמה רמזים מקום
מציאותו כי מתחלה היתה האבירה מדעת המלך וידע את
מקומה ועשה הכל רק למען לזכות את בנו חביבו וכדי
שיגיע גם להמלך מזה גודל שעשוע ותענוג והתפארו' מבנו
לאמר ראו כי שום בן אדם בעולם לא היה יכול לחפוש
ולמצוא זולת בנו החביבו והנמשל מוכן שתחלת בריאת
העולמות היה כדי לברר הניצוצות ע"י אומה ישראלית כמ"ש
כשביל ישראל הנקרא ראשית שע"י יבררו והש"י פרמו להם
בכמה רמזים שימצאו האבירה ויחזירו לבעלמלאכה שבשמי'
ולא צ"ה כן למלאכה ושרפים ואופנים והאבירה היתה מדעת
היתה כמ"ש רז"ל בונה עולמות ומחריבן וזהו מגורי אביו
וא"ל שלזה רמו אמרו בארץ כנען ר"ל העוה"ז נק' ארץ כנען
ארץ סותרים שהנשמה נשתלחה לעוה"ז לקנות לה סתורה
וקנינה דוקא בארץ הזאת כי מי שטרה בע"ש כו' :

ונחזור לענן כי הנה אמרו בזהר חותמך וסתריך חותמך הוא
צדיק ותרין סמכי קשוח כי מדת הצדיק הוא ההתקשרי'
כמו חותם המקשר שני דברים כא' שלא יתפרדו זה מזה
כן מדות המקשר העולמות ומוריר השפע מראשית החכמה עד
דרגא תתאה וזהו צדיק מושל ביראת אלהים שהוא המשפיע
למדרגה

ועצמות והבן ההוא בהיותו בוטח על אביו התעורר מעצמו
למחשבות ותירץ כל הקושיות וז"ש כל הגדול מחבירו יצרו
ממנו וארו"ל שכן לשיש נתכוון והנמשל מוכן כי
במחשבות שהצדיק כובשו ומתגבר על יצרו וזה שארו"ל
לע"כ קראו ליעקב אל ר' חזק ונבונה כמו ואת אילי
העדה לקח והו' קראו אל שהצדיק נקרא גבור הכובש את
יצרו ולעתיד ארו"ל לצדיקים נדמה היצה"ר כתר גדול ואז
יהיה ניכר וגלוי ומפורסם לכל גבורת הצדיקים שכבשו
גדול כזה ואפשר לעתיד יקראו הכל שם הצדיקים בשם
על שזהו רמו הם' כעת יאמר לישראל מה פעל אל וידוע
שהצדיק הוא שם הצדיק וז"ש כעת יאמר לישראל שהוא
הצדיק יאמר לו מה פעל אל כמו אדם השואל בשלום
הצדיק אתה פלוגי מה אתה פועל ומה שלומך כן יאמר
הצדיק מה פעל אתה אל והמשך הפ' היא כך גדול ה'
הצדיק מאוד כלומר עלינו לגדלו ולהללו על כל טוב אשר
הוא נטל אתנו ונתן לנו כה לעובדו כי כל הנדרות
התפארת שיש לו ית' מעבודתנו הכל הוא בעיר לשון
התעוררות אלהינו שהיא המעורר אותנו ונותלנו כה לעובדו
המתגבר כמשרו"ל אמלא הקב"ה עוורו כו' ואעפ"כ יש
לנו ית' תענוג והתפארת ומשלם לנו שכר גדול משלם
אלו עשינו הכל מעצמינו אבל באמת העבודה האמיתית
היא צריכה שהיה מחמת התעוררות מעצמינו שאנחנו חלק
אלה פעל וזהו בעיר ר"ל בהתעוררות יצר טוב חלק אלהו'
שבתוכינו והו' אלהנו וכו' :

רמו הסוק וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען
אלה תולדות יעקב יוסף כו' וא"ל כי הנה
ידוע כי עיקר כוונת בריאת האדם בעוה"ז שיקיים מצות
בראו ועבדו עבודתו כמ"ש לעבדה ולשמרה ואמרו רז"ל
לעבדה זו מ"ע ולשמרה זו מצות ל"ת וזהו תכלית בואו
לעוה"ז כמשל הילד שנאבדה לו אבן טוב מטבעת שלו
ולכן ית' המשל הזה באריות והנ' הצדיק באמונתו עושי
מציאות מה שנשתלה בעוה"ז לעבדה ולשמרה והו' וישב
אין וישב אלא לשון עכבה ר"ל כל ימי עיכוכו בעוה"ז הוא
בחיוביק הש"י ואף שהוא בארץ בארציות והומריית עוה"ז
ע"ז הוא כמגורי אביו ר"ל ביראת אביו שבשמים ואעפ"כ
שהוא בין הרשעים אינו לומד ממעשיהם וזהו בארץ כנען
כמ"ש כנען בידו מאזני מרמה ואעפ"כ מחויק בתומו וכונתו
רק להרבות תולדות שהוא מצות ומעשים טובים והם עיקר
תולדותיו של הצדיק והו' אלה תולדות יעקב יוסף כלומר
לחסיף בכל זמן ויום שעשוע ותענוג ונחת רוח ליוצרו ועד
כאן הוא מדת הצדיק אבל הרשע המועל בשליחותו והולך
בשרירות לבו מתחילתו עד סופו והו' בן שבע עשרה שנה
כמ"ש כל חיותו בעוה"ז אין כוונתו ומחשבתו רק לתאוות
הנשמיות למלאות כריסו ולרעות את עצמו כמ"ש נקוד על
את שלא הלכו אלא לרעות את עצמן כצאן לשון יציאה
הלכו מציא מרשית אביו שבשמים מכל וכל ופרק עול
תורה ומצות והוא נער כל ימיו הוא בקטנות ושטות ומעשה
העוה"ז נקוד את בני בלהה ר"ל שהיא רגיל זוללים וסובאים והו'
תו כו' בלהה כי אותיות אחע"ה הם מתחלפים והוא כמ"ש בני
בלאה שהם הווללים ובני זלפה לשון זילות וכן שהם
והם סובאים ומחמת זה גורמת לו ששכה מכל וכל את בוראו
ושם תכלית יציאתו והשליחות שנשלח לעוה"ז והו' נשי לשון
שכה אביו שבשמים ואח"כ חוזר ומדבר בשבחה הצדיק
ויבא יוסף שהוא הצדיק שכיונתו תמיד לחוסף כנ"ל את
בתם רעה של הרשעים שברורו הוא גיב' רואה מעשהו
וחוקקו על הרעה אשר נעשה ועומד בדרך ומוכיח על פניהם

לקושי יכרים

למדרגה תתאה (וכביכול גדול הממליך בו) וזהו היות כוונת
המר ומדרגה הנ"ל נקי תמר ופתיך שהוא הטלית הוא אור
מקף כירוע ומטך כמ"ש ומטה עורך ישלח המציון פ"כ מ"ש
והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו ארז"ל שהיו עולות
ביעקב ויורדים ביעקב עולים למעלה ורואים אותו צורתו
חוקקה בכסא הכבוד ויורדים למטה ורואים צורת יעקב
התחתון ר"ל שראה השמע שנשמע ע"י הצדיק מעילא לתתא
שהוא ע"י כהירות אור צורת הצדיק העליון שהוא דמות
צורת התחתון והוא מצוינו שהוא צורה העליונה הנק"ציון ס"ס
לצורת התחתון הצדיק הגם שבאמת הוא להיפך שעיקר הצדיק
הוא העליון והתחתון נקי רק ציון אבל מפני שהכי מדבר
עם צדיק התחתון מננה הכתוב אותו לעיקרו והעליון רציון
מפני כי הוא הצדיק מושל ביראת אלהים בו ומטה הוא
לשון המיה והרכנה והורדת אור השפע שהוא עונו של
הצדיק ישלח ה' מציונו של מעלה שהיא צורת הצדיק
דלעילא כנ"ל ועוד אמרו כד רח"מ תן הוה עיוזא אפומא
דספסירא כו' גם אמרו אהבה דוחקת את הבשר :

חמר תשלום הדרוש
ויגש אליו יהודה ויאמר כי אדוני כי כמוד כפרעה הנה
ארז"ל אין הגשה אלא תפלה ונ"ל לזה רמז הכ"ו יגש
אליו יהודה כלומר איש ישראל הנקרא על שם איש יהודי
בעומרו להתפלל לפני הקב"ה ככה יתנהג ר"ל שיהי כל
כוונתו ותפילתו להשפיע בשכינת עונו וזהו שארז"ל אין
עומדן להתפלל אלא מתוך כבוד ראש איהו רישא דכל
רישין ואף שמבקש בקשת צרכי עצמו יהיה כוונתו שלא
יחסר הדבר לעילא ח"ו כי הגשמה הוא חלק אלוה ממעל
ואבר מאברי השכינה וזהו עיקר הבקשה שימולא ויושפע
לעילא וכודאי תפלה כו' רצון ואין שטן וקיסרונו עליה ולא
כאותן דעבדון לגרמיהו וצווחין הב הב כדאי בוזהר
ובתקונים גם ידוע שהרבור נקרא יהודה כי המחשבה הנקרא
י"ה מיהודה ממשיך לקול הנקרא י' והיא משפיע לדיונעשה
ה' וזהו פ"י ויגש לתפילה ויאמר עשה דבר הבקשה למענד
כי הרי אני חלק אלוה ממעל וזהו בי אדוני ואו כוודאי אל
יחר אפך בעבדך ולא יקטרנו עלי כי הלא כל כוונתי להשפיע
לעילא לחק הבורא שהוא בו וזהו בי אדני כי כמוד כפרעה
ר"ל לשון התגלות הוא כמוד שהוא הפנימי ומה גשפעולם
הדבור היא המדבר בו וזהו ידבר נא עבדך דבר שהוא המדה
הזאת הנקרא דבר והוא עולם הרבור :

ענין המור"ב כוודאי ית' הוא ותמור' א' כי האדון מקבל מלכותו
מן התמורה כי המלוכה נקרא ע"ש עבדי המקבלים
עליהם עול המלכות ועושים רצון המלך היפך רצונם כרי
לעשות רצון המלך ואם זה היה רצונו לעשות מהיכן היה
ניכר זה שהם עושים בשביל קבלת המלוכה וזהו התמור' כיון
ר"ל כ"ו זו ר"ל דלא תאמר שהתמור' הוא דבר אחר ח"ו רק
הוא כ"ו פירוש הוי"ה שהכל א' וזהו כ"ו זו :

במדרש האלהים הרוע' אותי כו' ר"ל ור"ל ר"א לרועה
העומד והביט כצאן ההולכים וריש לקיש אמר
לנשיא שהוא הולך וקנים הילכים לפניו ע"ד דר"י אנו
צריכין לכבודו וע"ד דר"ל הוא צריך לכבודינו :

וא"ל עפ"י שאמרו כמ"ה ישראל מפרנסין כו' וכמאור' אינו
מיבן איהו פרנסה שייך רמעה ונ"ל ע"ד מ"ש ישראל
אשר כך אתפאר שיש להשי' התפארות ממעשה הצדיקים
ומתורתם וכמ"ש חכם בני וכו' וגורם נחת ושמחה לעילא
ידוע שהשמחה באה מחמת תענוג והנהה שהיה לו ואחר
התענוג באה השמחה והנ' תענוג והנהה הוא המשפיע
כמשל אדם אוכל איזה אכילה ושבוע מסנו הנה בחוש נראה

שהשובע באה לאדם מכה החיות והרוחניות שבתוך המאכל
ולא מהמאכל הגשמי רק מהתענוג מעידון המאכל שהוא
רוחני ועוד ראה כאשר באה אל האדם איהו תענוג שיש
לו נחת ממנו הוא שבע ואינו תאב לאכול איך רואים אנתנו
בחוש שהתענוג משביע כך הוא כ"ו הצדיק גורם שמחה
ותענוג למ' דה נקרא זה כ"ו כעין פרנסה ונקדים לזה מ"ס
ה' הקבצו ושמעו בני יעקב ונו' ושמעו אל ישראל אביכם
ק' למה קורא אותם תחלה בני יעקב ואח"כ אומר שמעו אל
ישראל אביכם וא"ל כי הנה ידוע כי כל ההשפע באה מחכם
שהוא י' והנ' באות י' יש רת"ס שהוא קוצא דלעילא וקוצא
דלתתא וגוף היור שהם ג' יודין וא"ל שקוצא דלעילא רמז
לישראל לי ראש וקוצא תתאה רומזו ליעקב יעקב ר"ל דרמז
תתאה וגוף היור לשון ישורון כי אין שורה פחות משלש
והם ג' שמות ישראל ישורון ויעקב המתחילין באות י"י ויעקב
הנקרא בריח התיכון המכריח מן הקצה אל הקצה כמ"ש כו' ו
בחכמה עשית כי כל חיות והיות העולמות כולם נמשך מחכם
עיקרה הנקרא ראשית וא"ל שהנ' הקוץ העליון הנקרא י'
ראש הוא ראשית חכמה וישורון הוא הגוף של היור שהוא
המשכה מעילא לתתא ויעקב הוא י' תתאה הוא ההסתכלות
כירוע שההסתכלות הוא מדרג' התתונה שבחכמה וזה נקרא
עין יעקב ועין נקרא חכמה כמו עיני העדה והנ' נמשל
דמיון האב המלמד את בנו הנה הכן מקבל חכמה האב ומ
שמשג הכל היא הרבורים של האב כי חכמת האב גדולה
היא עד מאוד ונעלמת בהעל' גדול רק מה שמשגיג הבנתו
מכה מה שהאב מצמצ' חכמתו ומקט'נו כפי ערך השגתו
ומרכיב בה דבורים וגם הכן כאשר הוא שסמחשבתו ורעיונו
על הדבורים מקבל משם כי שם נעשה אחרות אחר ויש
פחה ס"ך ויאירו דברך פ"י כי החכמה מאיר בתוך הדבור
ומכה זה יאיר ג"כ לזולתם שיוכל התלמד להשיגו ואו יש
להאב תענוג כמשל התינוק המבקש איהו דבר מאביו וכאשר
האב עושה רצון התינוק ונותן לו אותו הדבר יש להאב
תענוג מזה ומה צדיק מושל כו' כי רצונו ית' ורצון הצדיק
נעשה אחר ומה שהצדיק רוצה זה רצונו ויכול להפוך מדה
לרחמים וזהו שארז"ל אי בעי צדיקיי' הוה מברא עולמך
הלא בדבר ה' שמים נעשו כו' ויפה באפיו כו' ומתרגמין
לרוח ממלל' והנ' בהשי' אין שייך לומר חלקים כי הוא א'ס
ובא"ס א"ך יתכן לומר שחלק הרבור לבד נפח באפיו אין
כהרבור הוא נכלל הכל נמצא לפ"י איבעי צדיקים הגי מבין
עלמא כי דבור של הצדיק הוא וכה ונקיה בלי שום ספק
המבדיל ולא כמו ח"ו הנרנן המפריח האלף אלופו של עול
רק הדבור של הצדיק הוא מדובק ומקישר אל שרשו וה
הוא ממש כמו הרבור ית' אשר ממני שמים נעשו מה נ
כי רצון הצדיק הוא רצונו ית' כנ"ל והנה ידוע שהדבור
נמשך מהלב לכנפי הריא' ומשם יוציא הקול ומשם נעש
הדבור והנ' הבנת הלב ע"פ שמקבלת מד"א שהבנה שה
המחשבה שעל יד זה נקרא הלב מבין שהוא הנבון המבין
דבר מתוך דבר פירוש שמקבל מד"א ונעשה נבון והוא
המחשבה המהורה החוקקת כהבנה והקול הוא החוקק
כהדבור נמצא מלוכשים אלו ה' חקיקות זה בזה וזה נקרא
לבנת הספיר כי ספיר הוא לשון זוהר וכהירות שהוא
ההסתכלות המחשבה הנקרא עין כמו ברק המבהיר ומבהק
פתאום כך המחשבה חוקקת ומאירה להבנת הלב והוא כמ
עין המביט שהוא פתאום בהרף עין וזהו חוקקה עליונה
ועוד שספיר הוא לשון ספירת דברים והוא המחוקק התחתון
שהוא הקול החוקק הרבור וו"ש"ה לא יסור שבט מיהודה
פירוש שאיש הישראלי הוא הצדיק הנקרא ע"ש יהודא לא

לקוטי יומים

החסד שמכעו להתפשט והרין מנבילו כמו המים שבתוך הכלי
 שהכלי מנבילו את המים ואין מניחו להתפשט ודנה לפי
 הנראה הצמצום הוא דין אבל עכ"ל הוא חסד כי בכל דבר
 ודבר שבכל עולמות מוכרח להיות המוב שהוא החסד
 מעורב בהם כי עולם חסד יבנה ואף שהוא דין ממש אם
 לא היה צמצום היו העולמות במלים וידוע שמה"ד נקרא
 אלקים ובתוכו מעורב החסד שהוא שם אל שבתוכו כמ"ש
 חסד אל כל היום וזש"ה כי שמש ומגן ה' אלקים וידוע
 ששם היה נקרא שמש וזש"ה שמש ומגן הוא הדמיון כמו
 ה' אלקים ר"ל כמו שא"ל להסתכל בשמש מגדל אור
 בהרתי אם לא ע"י מגן ומסך המבדיל שהוא המגן בעד
 אור השמש שיוכלו להגיה מאורו כך הוא שם הוי"ה ב"ה
 אורו רב מאיר מגדל אור בהרתי אור החסד והרחמים שבו
 אם לא היה לאורו הגדול מסך המבדיל לא היו יכולים
 העולמות לקבלו לכך הוצרך לצמצמו ולהגבילו בתוך שם
 אלקים שהוא המגן והוא שארז"ל הקב"ה מוציא חמה
 מנרתיקה והרשעים מתלהטין בה והצדיקים מתרפאין כוידמו
 להנ"ל פ"י שלע"ל יוציא שם הוי"ה מנרתיקה שהיא שסאק"ש
 שעתה היא מלוכש בתוכו כי אז נה הצדיקים רב ויקיטבהם
 והיו ענין רואית את מורד ויוכל לקבל בהירותו ורחמים
 הגדולים והסדיו המרובים ומתרפאים בהם אבל לא כן
 הרשעים אלא מתלהטין כמ"ש הנביא ד' כנכור יצא כלות
 אע"פ שהוא החסד גמורים עכ"ל כשיצא שם הוי"ה מנרתיקה
 יכבוש נקם כנכור כמו מרד"ד ויסרע מאומות ולכך פרעה
 הרשע אמר מי ד' כלומר שלא רצה בזה השם ולא האמין
 שנתגלה שם הוי"ה אבל לבסוף באמת נתגלה שם הוי"ה
 ב"ה כמ"ש וד' הכה כל בכ כור' וכן יהיה לע"ל שנא' כישא
 צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות ה' לאנלה מה שהיה
 נעלם ומספלא שם הוי"ה ב"ה אז אראנו ויתגלה והוא מרומם
 בפי שמששה אמר ומאז באתי אל פרעה לומר בשמך שהו"ה
 שם הוי"ה הרע לעם הזה שפרעה לא השגיח ולא שחש
 לכו אל זה השם באמרו שהוא עדין מלוכש כנ"ל ולכך
 אמר ה' אחר זה יודבר אלקים אל משה אני ד' ר"ל הוא
 אינו יודע מנספאות אשר אעשה בקרבני כי אוציא חמה
 מנרתיקה וילחש אותם כי אף עתה אני ד' רק שהוא מלוכש
 כנ"ל וזש"ה כפ' שלפניו עתה תראה שם הוי"ה בהתגלות
 ויקבלו הרשעים פורענותם ורפוא כמ"ש הו"ל הכה למצרים
 ורפוא לישראל שבהתגלות שם הוי"ה צדיקים מתרפאים
 כנ"ל ומה שאתה רואה שהוא מלוכש עתה הכל הוא ספני
 קיום העולם וזש"ה וארא אל אנדרם כאל שר' ושמ' ד' לא
 נודעתי להם כי ידוע שמדת הצומצים נק' שדי שאמר לעולמות
 ד' ר"ל שהגביל מדת החסד מלהתפשט יותר מדאי וע"כ
 אף שהוא בחי' דין נק' אל שדי שמעורב בו חסד הנק' אל
 אל זהו גופא חסד כי יוכלו ע"י הצמצום לקבל אורו ושמים
 ה' שהוא הוי"ה לא נודעתי להם ר"ל לא היה יכולת
 להתגלות בימיהם כי היה מלוכש שם אלקים שהוא דין
 והצמצום אני ה' היה היה ויהיה ויכולת כודי להתגלות
 ופרוע מהם עוד נ"ל אומרו וידבר אלקים כו' אני ד' ר"ל
 שזאת המדה הנק' אלקים שהוא דין בעצמו מדת הרחמים
 שהוא הוי"ה וזש"ה אני ד' כי הוא בלתי אפשר להשפיע
 לישראל אם לא ע"י מדת אלקים שהוא הצומצים וזש"ה
 וגאלתי אתכם מעבודתם כלומר מעבודת גופא שהוא מדה
 תביא להם הגאולה וזש"ה רז"ל קישית השעבוד השליסהת
 שנה של נירית בארץ לא להם רמזו להנ"ל שמכח מדיד באה
 להם הכירות בו שמש ומגן ד' כו' ולא עוף אלא שוכו בזה
 לכביאות פא"ם כמשארז"ל ראתה שפחה על הים כו' מפני
 שהיו

שכמו ומושל ממנו כי הצדיק מושל ביראת אלהים וכי
 מחוקק מבין רגליו שהוא בו מחוקקים לבנת הספיר כנ"ל
 שנאמר ותחת רגליו שהוא מדת הצדיק עלמא דאתכסיא
 נודע והנה זה הצדיק המכיל גזרתו של הש"י יש לו ית'
 נחת מזה ותעניג גדול כמו שארז"ל שאמר ר"י אינשגיהין
 בבת קול וקב"ה קא חיך ואמר נצחוני בני כו' והוא פירוש
 בדרוש האלקים הרועה אותי ואלו ואלו חברי אלהים חיים
 וזש"ה ר"י אומר לרועה שהוא מביט בצאנו הוא מדבר
 בהשפיע מעילא לתתא בודאי אנו צריכין לכבודו ור"ל
 אומר לנשיא שזקנים הולכים לפניו הוא מדבר בעיקר תכלית
 הבריאה שיעשה נחת ורצון לעילא כמ"ש ישראל מפרנסיןכו'
 ומה הערך הוא צריך לכבודינו שיש לו מזה נחת רוח
 ותענוג ועושי רצונינו וכביכול הוא צדיק לכבודינו :
 ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה איש וביתו ראובן
 הנה לכאורה קשה הל"ל איש וביתו לבסוף אחר
 הכרת שמות השבטים וא"ל ע"פ מ"ש בס"ה כל אורייתא
 בלא שמות של הקב"ה ואפ"ש שמות ב"ה למעלה הם שמות
 כמו ר"ל [צירוף אותיות אלו של ראובן הם שם קדוש
 לעילא ראובן התחתון מה שנקרא שמו בצירוף זה מפני
 ששורש נשמתו הוא מצירוף זה של מעלה וכיצא בזה
 שא"ש שמות אפי' שמות אחרים כמו עשו פרעה למעלה
 הם בקדושה כמ"ש בדרושים הקודמים וא"ל שלזה רמזו הם'
 ואלה שמות בני כלומר שלא תאמר שהיו סיפור דברים
 בניי הם קהשיב הם' שמותן בפרשות כי הא"ך יתכן לבני'
 שמות ב"ה לשמות הקדושים דלעילא ולזה אמר איש וביתו
 באו כלומר איש הוא שם צירוף דלעילא וביתו הוא התחתון
 מפני שהצירוף של מעלה מתלבש באדם התחתון אשר נק'
 שמו בשם הצירוף לכן נק' אדם התחתון בית בערך העליון
 שהוא העיקרי והתחתון אינו נקרא רק בית אל שורש נשמתו
 צדיק כתמר יפרח כארו בלבנון ישנה כי הנה יש שני מיני
 צדיקים ושניהם צדיקים גמורים אך החילוק ביניהם
 הוא הא' הוא תמיד בדביקות הש"י ועושה עבודתו המוטל'
 עליו והוא צדיק רק לעצמי ולא לזולתו כלומר שאינו משפיע
 בצדקתו לאחרים והוא הנמשל לארז שארז"ל שאינו עושה
 סירות שהוא רק צדיק בפ"ע ואינו עושה סירות שיהויה
 אחרים למוטב וירבו ויסרו צדיקים בעולם זה אינו עושה
 אלא לעצמו ישגא וטרבה שכרו אבל הצדיק ה' הוא נמשל
 לתמר העושה סירות והוא כתמר יפרח כלומר שהוא מוציא
 ויק' מוולל ומפריח וטרבה המוב בעולם וה"ל מקום
 שבעית עומדן אין צדיקים כו' ר"ל שזה הצדיק ה' הנק'
 בעית פ"י שהוא בעל ואדון אל החשובה כי הוא החזירם
 למוטב ורבים השיב מעון וגרם תשובה בעולם שכרו כפול'
 ומספלות הרבה יותר מהצדיק הא' הג"ל אף שגם הוא צדיק
 גמור :
 כשם הרב מ' נ"י חטרא וה"י לפום רבנן ותלמידהון אמר
 מדרי' ל"ק כי פ"א אמרו חיי וחטרא וכו' כי זה מדבר
 מדבר וזה מהתלמוד ר"ל בהרב' יש כנה היות רק שצריך
 המרא להתגלות החיוני' נכנס ויצא סוד אבל להתלמידים
 צריך לתת תחלה המרא ואח"כ יתגלה הדיות :
 מטיית הפ' ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע
 לעם הזה כו' וידבר אל משה ויאמר אליו אני ד'
 וא"ל ע"פ מ"ש במק"א שהוצרך הקב"ה לצמצם בתורתו
 ואורו בכריאה העולמות בכדי שיוכלו לקבל ולא יתבללו
 מצמיאות כנ"ל ואף שמדת ציצצום נק' דין המגביל השפיע

דקושי יקרים

שהיו יכולים לסבול הבהירות וזהו מברך תהלתו דין קשה שהוא מ"ב וסופו דין :

וגם עיניו יתורץ מ"ש בספר הפליאה משה בנים אל שדי שבו נשתמש והנה קשה והלא מסורש בקר' וארא כו' באל שדי ושמי די לא נודעתי להם אבל למשרעה נתגלה ולמה אמר שמשנה נשתמש באל שדי וע"ם הנ"ל יובן מ"ש שדי שאמר לעולמו די וג"ל למה אמר שדי ולא אמר די לבד וג"ל ע"ם משארז"ל שהקב"ה ברא העולם במדת אברהם בהבראם וראה שאין העולם יוכל להתקיים ושחף עמו מדת יצחק ועדיין לא היה מתקיים עד שבא יעקב כו' כמבואר במ"א באריכות והנה בהכרח הוא אף שבא יעקב היו צריכים ג"כ למדת אברהם ויצחק והנה ידוע כי בריאת עולם היה במדת החסד והאהבה כמ"ש עולם חסד יבנה וכן בכל מעשה האדם ובכל דבר שבבעולם צריך להיות מדת החסד אך אין בירה בלא מנהיגו וצריך להיות אימת המלך והוא מדת ירא' פחד יצחק ויעקב הוא המכריע והממוצע ביניהם וכולל שניהם ומה גם כי בכל אימה' מדות כלולים שלשתם כמו למשל אברהם אהב דבר שונא התנודותו ויש התכללות ולכן נאמר אברהם הוליד את יצחק וכן ביראה כלול אהבה ולכן בא אלהים שהוא דין יש אל שהוא חסד כי אין לך דבר בעולם שאין בו התכללות טוב בנסתר ומשני המדות אברהם ויצחק יצא יעקב ויעקב הכולל פדה אותם כנז' במ"א וכן בעבודת הש"י צריך לעבוד כדי שיתעורר לו אהבת הבורא ויתיראתו אימת המלכות ובכדי שהבורא ית' יחסר בנו ויהיה נחת רוח לפניו וזה נקרא מעמי המצו' והנה איתא בזהר אות ש' קאי אחד כרעא ר"ל כי תמונת אות השין הוא שין שורקת כלומר הג' יודין שעל נבי ג' הקיום הם דוגמת שורק שאיר הבהירות והשפע באה מהחכמה י' דרך ג' קיים שהם תמונת ג' ווי"ן המושפעים מג' יודין שעל ראשיהם ואלו הג' קאים אחד כרעא דיעקב קאים כו' שהוא רגל התחתון של השין ובו מתחבר ומצמצם להשפיע כדי לשון דל כדי שתסבול זה הבהירות וזהו אות הד' שבשם שדי ואור החכמה מתגלה בסוף זהו אית י' שבשם שדי וזהו צירוף שדי וכוזה אמר לעולמו די שהוא מלוכב ומעוסף בו שם הוי"ה ב"ה וזהו וארא אל האבות שהם ג' קיים הנ"ל באל שדי ושמי די לא נודעתי להם כנ"ל אבל ארז"ל גדול מה שנאמר במשה יותר כו' כי אברהם אמר ואני עפר ואפר ומשה אמר ונחמו מה שהניע למדת אין ולבו האבות הוכרחו לקבל בהירות שם הוי"ה ב"ה ע"י צמצום שם שדי כנ"ל אבל משה הניע למדת מה ואין ונא' בו והאיש משה עניו מאוד שהיה בו מדת ענוה גדולה מאוד שהיה מצמצם עצמותו בבושה ובהכנעה גדולה מאוד לפני הבורא ב"ה עד שלא ידע אם ישנו בעולאיו לא מגודל ענותנותו מכה מדה זאת היה יכול לקבל הבהירות של שם הוי"ה בעצם אספקלרי' המאירה ומה שאמר נשתמש שהיה משתמש באל שדי לא ירצה לומר כששמוט שהיה מקבר ע"י אל שדי זה אינו כי הוא לא היה צריך לצמצם הבהירות כי היה יכול לסובלו אלא ירצה לומר שהוא נתנית מעם למה שזכה טרע"ה יותר מכל הנביאים והוא בית לקבל אור שם עצם הוי"ה מפני שהיה משמש באל שדי כלומר מדרגתו נוסא היתה כמו מדת אל שדי המצמצם אור הוי"ה כנ"ל כן היה מדת משה שהוא מדת ענוה יתירה וצמצם לפניו יתברך לכך זכה לקבל בהירות שם העצם מפני שהיה בעצמו כמו שם אל שדי :

בסדרש לכן נשבעתי אר"ש אלמלא לא נתקשר הקב"ה בשבועה לא היו ישראל ננאלין שנאי לקחת רו

נוי מקרב נוי רבי ברכיה אמר ב' גאלת בזרוע עמך וגומ' ריש לקיש אמר בשמו גואלן מן נוי עד נוראים גדולים ע' איתיות :

הנה אמצ"ל הסכנע לייך לנקוט חסך בירו והנה כסכנע הקדוש צ"ה לא תלניו כן סתים קקיי"ת אך לאמר כסכנע ה' נימינו ובזרוע עמו ודכסו רז"ל צייתנו זו חורה וזרוע עמו זו תפילין וז"ל דמ"ק נמי סכר סכנע הקב"ה נסכע בנבקי' אך הסילוק ביניהם סח"ק ס"ל סכנע צייתנו זו החורה שכלו סמסן דקב"ה ור"כ סכר ליה סכנע צייתנו שנאמר גאלת בזרוע עמך ואתא ר"ל ומר צתמו גאלן כלומר זה אלו לרייכ' לסאל צל"ז חסך נסכע הלא תלניו מקרא תפירט שנאמר חסר כסלמי את ידי פירוש הנסיאות יד הוא כדאיפת צ"ה על ידי ע"כ עמות ונז' עמות מהס כרה הקב"ה את העולם ונאמר על סיד ע' סמסן סמסן ספס צלה לעולם א"ה הנסיאות יד עלמה הוא הנק"ח וז"ל שנס רכי נרכים שאומר גאלת בזרוע עמך כ"כ כוונתו לנסיאות יד ומר אתר מדא כו' אלא סרבי נרכים קורא אותם ע"ש מקומם סתים בזרוע ר"ל קורא אותם ע"כ עמות הכתובים על סיד ומה גם ידוע שצ"ק ע"כ סתים נחמ"ס סהס ג' ווי"ן דויקס ויצא ויז והב"ה סס נק' זרעות ה' וזהו נסכע ד' צייתנו ובזרוע עמו והמכריע צייתנו זהו גאלת בזרוע עמך :

רמו ספ' סוד וסדר לפניו עמו וחרה צמקמו סהס לכאורה כ"ל דה"ל דהיפך סוד וסוד לפניו ר"ל בעל הסדר מ' פניו נוחים לו הודים וז"ל ע"פ משרז"ל סקב"ה משחטטו ומעצב צחותן של לריקים חף קודם צריאת לריקים בעולם כנר חורשינו מקוקה סס לעצלה והקב"ה אותם צסס חומרם כו' אלעזר בני אומר פרה צח סתים : (והנה א"ל סכללות סמון והפסוסה נקרא סוד כמ"ש אשר מכה סודך על סתמים וסדרת לזה ספסע סמורס נקרא סוד סל"כ אלא ספנימס סמורס נקרא סוד ח"כ קסס מעסטינה ספסיני טרע"ה לנלאכים כלום י' ציניכס בנינה וגזילה כו' ולס סוד זה מדבר צפנימיות סמורס וסודותים ח"כ לא סיס טסיני כלום וד"ל אלא ודאי מוכרס טר קאי על פסטי סמירה וסדר סוד נקרא פנימיות סמורס וסודותים כי כלסר סלרס חסיני ספנימיות יודע לדכוס על כל חות וסות וקוץ סילי סילין סל סלכות אלא סלל על מכס כסכנו גזס סו' מסדר ומעטר סמורס כידוע) : וססס סמורס נק' עזו כמ"ס ה' עזו לעמו יתן וז"ל עזה ספ' סוד וסדר כלומר לימוד סלדיקי סס מדוסי פסטי סמורס וגס מדוס זה סססו מחדס צפנימיות סכל כלמס מקודס צריאת סלדיק בעולם וזהו לפניו דק ספ"י סלדיק כנגלה וכמסך אור למטה חף ציופן סילמוד צדו"ר סמרוס בעזו ומדוס ססס ירלס וסססנ גס מדוס ר"ל ססלוגד סססלסטיני ומסמס' גדולס ודניקות סס"י ולז בודלי יכיון סדצני' ר"ל לסימיות קן סן דכניו סקקוקיס ורכסמיס לירוף אופיות סודרתו לעולו וס"ס צמקמו :

גם גזס יובן ספס' אסרי אדם עזו לו כך ספילוח בללנז וז"ל סכך ס' אסרי אדם עזו לו כך כלומר סססו' ס' סססמסות לו סססו מידוס דכר צחורה וכיון לאסמיותו כו' סדצניס סקקוקיס לעעלס חסו כך ומ"ס מסיכות בללנז סלל מ"ס רז"ל דכנסיין לי' סזילי דלרועייתא בלנזי ר"ל סלוגרדיס ע"י סלמס ססס עפ"י סלמס דל"כ כסנינו סכמה ססס נקראן סזילין ומ"ס בללנז סלוגר בנ' לכנזס צדו"ר ונזס יתורץ מ' ספסינו סססס לו לומר חספכא וסדר יהוד ססס מוכיס נוי כידוע חף סלל ידוע סללו סג' מדוס נקרא למודי' ה' וסכסו מדכר בלוגדי סלדיק ססססוין ולכן נא' קודם סוד ר"ל ססעסו' ססקב"ה משמעטע צחורכו סל לדיק זו סיס ססוד אס" סעדיין לא צא ססדר סססו למודו מנעס ועוד כ"ל כנ"ל מני סססו

לבושי יקרים

שאברהם נקרא חסד חסד לאברהם וידוע שמדת החסד
דרכו להתפשט יותר כמים המיגרים ורגה האוי העליון
שהשפיע הקב"ה בעולמו היה רב ובהיר במאוד מאוד עד
אין קץ וא"ס לכן היה העולם מתמועט כלומר מחמת רוב
הבהירות וא"ר הגדול המופשט בתוכו לא היה במציאו לקבל
גודל הבהירות ומה שהמרש נותן טעם מפני שיצא ממנו
ישמעאל כלומר שלא היה הדבר בשלימות לקיום העולם ואף
שזכות אברהם גדול ורב שמדתו מדת חסד עם כ"ז מחמת
שיצא ממנו ישמעאל לא היתה מדתו מספקת לקיום העולם
ואחר כך כשנולד יצחק שהיתה מדתו מדת הנבונה פחד
יצחק וירוע שמדת הנבונה היא המגביל ומצמצם ההשפעה
שלא ירד יותר מדאי והנה בוודאי הצמצום הוא קיום שמחמתו
לא יתבטל מציאות אדם מפני שיצא ממנו עשו היה הצמצום
יותר מכדי צרכו ולא נתפשט שפע האור כ"א מעט מעט היה
העולם מתמועט כלומר שאינו בשלימות כי לא היה יכול
להתקיים במעט השפע והחסד מחמת גודל הצמצום והנה כבא
יעקב שני בו יושב אוהלים שאחו בני הקצוות התורג והיא
מדת הרחמים המתייחס לת"ת והיא שנאמר עליו חתן אמת
ליעקב כי אותיות אמת מורה על ח"ת כי א"ת מור" על
ח"ג בני קצוות האותיות כי אות א' הוא קצה הא' ואות
ת' הוא קצה האחרון ואות ה' מורה על הת"ת עמודא
דאמצעייתא כך אות ה' באמצע ד"ב אתון וכן מצינו
ביעקב נאמר בו מדת יראה ואהבה מתהלה מדת יראה וירא
יעקב ויאמר מה נורא כי יראה הוא מראשית ואח"כ נאמר
בו ויאהב יעקב את רחל הג' הג' שרחל היתה צדיקת ושוהה
היא רחל העליונה שמש תיבות את הוא מיותר לכאורה אך
א"ל שמלת א"ת הוא מרמז על הג"ל שיעקב היה אחוזו בני
הקצוות כג"ל הרמזים בני אותיות א"ת ועם ש' שבי נעש'
אמת וזה ויאהב יעקב את שאחו במדת ח"ת אמת גם
תיבת את הם ד"ב אתון דאורייתא ט"א ער"ת שנברא
בדם העולם וע"י נתבסס נמצא כאלו ע"י יעקב נברא העול'
מחדש כי עד הנה היה מתמיטט כג"ל וז"ס יעקב אשר פדה
את אברהם רמז אף שהעולם נברא בהבראם באברהם שהוא
חסד אעפ"כ לא היה קיום ושלימות ומה גם ע"י יצחק מפני
הצמצום הגדול לא היה יכול להתקיים עד שבא יעקב
ואחו מדתו ובי מדת אבותיו וזהו שנאמר בהולדת יעקב
אלה תולדות יצחק בן אברהם וזהו אשר פדה את אברהם
כג"ל ומה שאמר אשר פדה את אברהם ולא אמר אשר
פדה את יצחק ומה גם כי חייב אדם בכבוד אביו יותר
מכבוד אבי אביו אך כי מדת יצחק מפורשת בחורה
וא"צ ואמר שנאמר ביעקב וישבע בפחד אביו יצחק מי
הוא הנשבע בח"י המלך הוא האוהב את המלך נמצא מצינו
שמינת מדת פחד יצחק במדת אהבה והכרע בנייהם אבל
זאת לא מצינו שהגביל את מדת החסד בכדי שיהיה קיום
העולם כג"ל ולכך הוצרך לומר אשר פדה את אברהם והג'
יש לדקדק באמרו שהיה העולם מתמועט א"כ אחר פטירת
האבות הא"ך היה קיום לעולם כג"ל הגם שאין זו קנשיא
שאין דור שאין בו כאברהם כ"ו אך עכ"ז זה העולם ככלול'
אבל העולם קטן שהוא האדם הא"ך יתקיים אך כאמת
שבכל אדם הישראלי יש בו אברהם יצחק ויעקב שאמרז"ל
שהם ביישנים רחמים ג"ח שהם מדת איו"ו והוא א"ל שרמזו
רז"ל לעולם יאמר אדם מתי יגיעו מעשי למעשה אברהם
יצחק ויעקב ולמה לא אמרו שיבקש האדם ויאמר מתי יהיה
מדותי שוים למדת איו"ו כי המדות המה עקרים וזולתם א"א
לעבוד עבודת הש"י ולשמור מצוותיו ולימוד התורה כידוע
שצריך שיהיה בוד"ד וע"ס הג"ל יובן שאמת כל ג' מדות

הללו כבר ישנו באדם שהוא עולם הקטן כג"ל כי זולתם
היה לו קיום רק יחכה ויצפה ויבקש לאמור מתי יגיעו
שיפעול במדותיו אשר הם בו יפעול בהם עבודת הבור'
ועלו מדותיו לקדושה כמשארז"ל איזה חסד המתחמד
קונו ושתהא יראתו על פניו שיתגדר ויתגבר ע"י מעשי
קדושה עליונה וכיוצא בזה ולא יהיה בו שורש פורה ואיזה
מ"ז אופנייה בעבודתו ולכן אמרו יאמר האדם מתי יגיעו
מעשי כ"ו כי המדות המה מכונס כבר :
ונחזור לענין ויקם עדות ביעקב יהיה פ"י כך ויקם הש"י
עשה קיום והו"ה לעדות שהם השמים והארץ
בשביל יעקב כג"ל ומשארז"ל הקב"ה הוא מקומו של עול'
הוא ג"כ פ"י כג"ל קיומו והווייתו של עולם כי הוא לעול'
מכל עלמין ותחות כל ערמין ובמציעת כל ערמין ומכסה
ומהו ומקיים כ"ע אף כאן ויקם פירוש לשון מקום וקום
לעדות שהם שמים וארץ וזהו קיום לעולם ככללות וא"י
העולם קטן האדם כמה יתקיים לכך אמר כמד"א בראשית
בשביל ישראל שנקראש"י וירוע שראשית הוא החכמי שיהיה
רחמים נמורים ומלת ישראל בפ"ע מורה על מדת ח"ג כשהוא
בס"ה שיר אל אי"כ יש לישראל ג' מדות הללו ביישנים
כ"ו וזוה יהיה להם תקופה :
וע"ס ז"ס יונן פ"י ס"פ ויחמר אלמים ימי אור וימי
סמיכת וימי מייסד שלל נאמר בטוס נאמר תפסדו
כן ועוד אומרו וימי ערב וימי בוקר למס הקדים ערב לנצח
וסלל כבר נאמר וימי אור וסל"ל וימי בוקר וימי ערב וסל'
סמסוך קודם לנצחיות העולם כמ"ס ומד"ך על פני חס"ס
לינו כמ"ס כמ"ס לינו נופל לו נסוך וימי שמשענות סמסוכו
פ"י נאמר וז"ל שאין לנצחית הסלחות כמ"ס שלמים ולסל'
כ"ו וע"ס הג"ל וינכי סכס סכס האור כבר עכ"ז כל
יכול לסמסוך ע"י לקיום סכס עפ"י גודל כסירות וס"ו נע"ס
במילום כג"ל וא"ך לך סוסך גדול נז"ס א"ך חסר ה"י
נמסוס האור והנוקד סממ"י ססול לקיום העולם נמלל סמסוכו
סלור נמסוס מן סלמילוס ססול כעין נדתיק סמסוכו
מלפיל צעד סמסוכו סמסוכו ס"ו ויכול לסוכנו כן סול
סממנת קדיוס סלמילוס נמסוס סלור לכן ילדך כ"ו וימי
ימי בוקר סמן סכס ססול סלמילוס נמסוכו סכסוכו
גם ססלור סלמילוס נמסוכו נק' סוסך כמ"ס נמ"ס אפ"י כ"ז
סול קדם עילת סעינת כ"ו ולפסך סז"ס נמ"ס ויחמר אלמים
ימי אור כלומר ויחמר ספ"י נמסוכו סלמילוס ססול
גנ"ס סלמילוס סלור נמסוכו ז"ס ימי אור סמסוכו ונכ סל'
כ"ע סלמילוס ימי לינו סלל נסין צעד וז"ס וימי אור ר"ל
סלמילוס ססול נמסוכו כמ"ו צעד לעולם נמסוכו ססול כמ"ו
ומלפיל סלור סנדול ולמולס סול נמסוכו צעד ולדרכל
נמסוכו סלור סלמילוס וקיום סכסוכו כמ"ו וימרון סלור מן ססוכו
לכן נל' וימי אור כג"ל :
ענין סמיכת ספ"י ונח מצא חן בעיני ה' אלה תולדות
נח איש צדיק חמים היה בדרותיו את האלהים
התהלך נח ונ"ו וי"ל ע"ס מ"ש רז"ל הלא ארז"ל על פני
נחמתי כי עשיתם ונח מצא חן מלמד שאף נח לא היה כ"ו
להנצל אלא שמצא חן וא"כ לפ"י הא"ך קורא אותו י
אח"כ צדיק חמים א"כ היה כדאי ואס"י למ"ד בדרות
היה צדיק לגנאי מ"ס אני מעיד עליו שהיה צדיק חמים
מה ענין מצאית חן וע"ד למה אצל מצאיה נאמר שסוכו
ואח"כ אמר את האלהים התהלך נח ועוד מה ענין ה' ויחמר
כאמרו אלה תולדות נח בשבילו רדשו רז"ל שעיקר תולדותיו
של צדיקים מע"ס וא"ל ע"ס משארז"ל ע"ס ויאמר ה'
נח בא אל התיבה וגי' כי אותך ראיתי צדיק לפני נ'
הזק

ר"ל כי כמי שזה הפסוק מדבר בתחלה משבח תולדו יצחק ואח"כ מתולדות אברהם אע"פ שהולדת יצחק שני להולדת אברהם ומאחרת ממנו אע"פ מוכיח הפתח להולדת יצחק לאברהם מפני שהוא המעלה היותר שלמה שאין למעלה ממנו ולכך מוכיחה תחלה אע"פ שהוא מאחרת כן הפ' הזה עשרת זקנים בני נשים שהוא המעלה אחרת גדולה ומ"ש עשרת זקנים בני ר"ל הנדיל התענוג והשמחה שהבן נורם להאב הוא נקרא בני נשים כי מתחילה הוליד האב את הבן ואח"כ הוליד וגרם לאב התענוג הדר התענוג הבן ונעשה התענוג עשרה לראש הזקן שהוא כמו אבי אביו להתענוג ההוא ואח"כ אמר ותפארת נשים אבותם שהיא אינו כ"כ רק יש לו אהבה ראשונה מחמת התעוררת והולדת אביו

בפסוק ויגדל האיש וילך הלך וגדול עד כי גדל מאוד והנה י"ל למה קרא אותו בפסוק זה איש הלא בכל הפרשה קורא אותו יצחק וכאן קוראו איש ועוד מהו כפל הגדלות וכפל ההליכה וא"ל ע"פ מ"ש בנמי הללו אמרו אשרי ילדותינו שלא ביישה את זקנותנו והללו אמרו אשרי זקנותינו שכפרה את ילדותנו ואלו ואלו אימרים אשרי מי שלא חטא בו והנה י"ל אומרים זקנותנו הלשון משמע שאותן היו הנעיות שעשו תשוב'מים זקנותם א"כ מאי אשרי הלא אמרו אשרי איש אשרי מי שחזר כתשובה כשהוא עדיין איש ואמרו בוחר מפני שיבה תקום כו' ועוד שכפרה על ילדותנו דיו להפיק א"ע מעת תשובת' כו' והלאה ועוד אלו ואלו אימרים אשרי מי שלא חטא א"כ בדבר הזה הם מביישים לאותם ששבו במי זקנותם ועוד מה שמסיימיו שחטא ימחול לו הלא כבר אמרו זקנותנו כפרה על ילדותנו ואיזה מחילה הסצריכוסא"ל פשוט ע"ס דאפליגו בנמצא היא במקום שצדיקים גמורים עומדים אין בעלי תשובה יכולים לעמוד והיא במקום שבעיות עומדים כו' ויש לומר מר אמר הר"א כו' ולא פליגי כי הלא ידועה שאר"ל השב מאהבה זדונות כו' והשב מיראה זדונות כו' שגנו' מ"ד שהצדיק יותר מבעית מדבר מאותן ששבו מירא כודאי וכות צדיק מנעוריו מרובי דמיות סבעית ומ"ד שבעית יותר גדולי מדבר כאיתן ששבו מאהבה שזדונות נעשה לי כזכור כודאי לזה יש יותר זכיות משל צדיק כי הוא הרבה לחטוא בעודו רשע מסתמא היו לו זדונות הרבה ועתה הזכיות שעושה אחר התשובה נמצא יש לו יותר זכיות מהצדיק ושמעתי מעם אי שבעית יותר גדוד מפני שכבר היקר היסוס והתלהבות העיונית וכשעשה תשובה ועסק בתורה ובמצו' עושה הכל בדביקות גדולות והתלהבות מפני שידוע הישב התלהבות משא"כ הצדיק הוא היקר זה מעולם ועוד אמר מ"ו המעם מפני שאצל הצדיק נעשו מע"ס ולימוד תורה הרגילו ואינו עושה כ"כ בהתלהבות אבל בע"פ אצלו הוא דבר חדש ועוד אם לא יעשה הכל בדביקות יפול ממדרגתו ולכך מן ההכרח הוא ל' לעבד כודאי ית בהתלהבות גדולה וא"כ לפי מעמם הנ"ל גם השב מיראה הכיר התלהבות אך עכ"ז ידוע הוא שעיקר התלהבות הוא מגדול האהבה משא"כ העובד מיראה אע"פ שיש לו אש התלהבות אינה כ"כ גדולה כמו הצדיק שעובד מאהבה ועפ"ז י"ל ג"כ הללו אומרים אשרי זקנותנו מיירי נמי באותם ששבו מאהבה ומכאן זה גדלה התלהבות שלהם ודביקותם מפני המעמ' הנ"ל וכו' כודאי כפרה להם מכר וכו' ואין בהם שום רשע חטא כי אדרבה נעשים זכיות מהם ומ"ש אשרי מי שלא חטא כי אלו ואלו מזרחין ומוכיחין לשאר בעית ששבו ועליה אמרו אשרי מי שלא חטא וגם היו צריכין מחילה וכפרה כי הרי זדונות נעשה להם כשגנות והשונג צריך כפרה ו"ש ומי שחטא ימחול לו ומ"ש אשרי ילדותינו שלא ביישה את זקנותנו

הבן ע"כ עדיין אין להאב אהבה שנה רק אהבה הא' מחמת טבעו כנ"ל : אבל אצל הש"י נאמר ישראל אשר כך תפארה כי אצלו יתברך העבר והעתיד הכל בשיה לפי שהוא קודם הזמן וקודם שהיו ישראל היה גלוי לפניו יתברך כל צדיק וצדיק עם כל מעשיו ותורתו ומתחלה תיכף כשעלה ישראל במחשבה לפניו היה כבר שעשוע ותענוג כו' לפניו יתברך מכל צדיק וצדיק ומעשיו :

הנה ראה לזה מה שמצינו שהקב"ה משתעשע בתורתו של הצדיק כמ"ש רז"ל כשעלה משה למרום מצאו להקב"ה שאומר אלעזר בני אומר פרה כו' קודם בא ר"א כמה מאות שנה וכן מ"ש רז"ל כו' מה שתלמיד ותיק עתיד להיות נ"כ כך הוא הקב"ה אמר למשה כך וכך תוד תלמיד שלי ויחדש בדורו כי תורת הצדיק ומעשיו היא התענוג והשעשוע שלו יתברך נמצא זה התענוג והשמחה ואהבה גדולה לו לאב מכה בנו והו' מ"ש בוחר ישראל מפרנסין לאבותם כו' כמשל האב שיש לו תענוג מבנו חביבו או מלשון הזה אני נעשה מהתענוג הזה בריא ושמן כדמגדול התענוג והשעשוע שיש להקב"ה כ"י כמו שמפרנסין אותו והו' ואהיה אצלו אופן :

וגם רש"י ז"ל ס"י שהתורה נגדלה בחיקו של הקב"ה אלפים שנה כו' אבל מש"פ ה' משמע שהתורה נעשית אופן להקב"ה וקשה הרבה לאומרו והלא הקב"ה קדמון לכל הקדומים : אבל לפי דרכינו יתורץ שהתורה משבתה א"ע שהיתה אופן להקב"ה כ"י דהיינו גודל התענוג והשעשוע שהיה לו יתברך מהתורה דהיינו מתורת כל צדיק וצדיק וממעשיו הטובים שהם המצות הכתובים בתורה זה נעשה לו כ"י אופן ופרנסה כנ"ל :

וזה ואהיה אצלו אופן וידיע ששם אהיה הוא מורה על עתיד וה"פ ואהיה אע"פ שהתורה עתידה לישראל ורקיון לא ניתנה א"כ מהו שעשועים לכך נאמר אצלו ית' הכל שוין העבר והעתיד והכל גלוי לפניו לכך הייתי אליו אופן ושעשועים כנ"ל :

וזהו לענין שיש אהבה שהוא אב ויש אהבה שהוא תולדו והנה האדם שהוא מתעורר לעבודת יתברך מחמת שרואה אהבת הבורא עליו שנראו ויצרו ומקיימו ומסחיהו ונתן לו די ספוקי ומחמת זה נתעורר לו אהבת הבורא ויכוננו ויש מ' הקדמני ואשלים לו הגם שזה נ"כ עבודה מקרי מ"פ הוא מקרי צדיק לעצמו אבל אינו כמו מידת הצדיקים להשפיע לזולתו וע"ז הצדיק אמר הכתוב אחות לנו קטנה ושדים אין לה וידוע זה שהמלאכי נקרא חברים לישראל וכאשר ישראל הם במדה זו שאין להם אהבה רק מחמת אתערותא דלעילא אומרים אחות לנו קטנה כלומר אחות לשון דביקות והתחברות ר"ל אע"פ שהם דבקים וסוחברים בהשם יתברך אע"פ כקטנה היא המדה הזאת מפני שאין להם רק מכה אתערותא דלעילא והם מקרי צדיקים לעצמם אבל אינם צדיקים להשפיע לעילא לנרום שעשוע ותענוג ושמחה לעליונים וזהו ושדים אין לה כלומר שדים להיק ולהשפיע לזולתם מה נעשה לאחותינו ולהביאם אל המדה השלמה כנ"ל :

וגם יתורץ יובן גם המדרש שהתחלנו ואלה תולדו יצחק כו' אברהם הוליד את יצחק פ"י הכתוב מספר בשבת שהגיעו למעלות השלימות שה"י בי מיני אהבה בהם ואלה תולדות יצחק בן אברהם כו' ר"ל שיצחק לשון צחוק ושכחה הוליד שגם והוסף לאברהם תענוג ושמחה ואהבה מכה גדול צדקתו כי מתחלה היה לו לאברהם רק אהבה ראש'ני שהוא הולדת אברהם ליצחק שהוא אהבה הנקרא אברהם ואח"כ עלה למעלה וגרם תולדה לאברהם ו"ש ועשרת זקני בני בניו :

לקוטי יקרים

זקנתנו אינו טובה הלא אמרנו שזה מדבר בצדיקי' מתחלתם
 איך מהיכי תיתי שיבושו מהילדות שלהם והלא כולי' שייך
 לטובה אך י"ל כי אותן הצדיקים הלכו ונתגדלו ממדרגה
 למדרגה עד רום המעלות עד שהגיעו לעולם החכמה ולשאר
 האין והחכמה מאין תמצא כח מ"ה ונחנו מה וחכמה נק'
 הקנה זה קנה חכמה ונק' אין והנה הרי הלכו ונתגדלו מעט
 מעט ממדרגה למדרגה ואף בהיותם במדרגה אי' שהי' התחתונה
 לעליונה היו תיכף בגדלות ולא היו להם קטנות כלל שהרי
 קורין אותן צדיקים מתחילתן עכ"ז כאשר עלה למדרגת היותם
 עליונה נקדא הגדלות הא' ילדות וקטנות נגד ערך הגדלות
 עולם של מעלה ממנו כמ"ש בכתבים שפנימיות עולם
 התחתון נעשה היצון לעולם העליון וז"ש אשרי ילדותינו
 כלומר אעפ"י שבערך זקנתנו נק' הגדלות הא' ילדות וקטנות
 עכ"ז לא ביישה זקנתנו כי המקום התחתון היתה גדלות
 נגדו וא"ל שזה פיג"כ המשך ה"י ויגדל האיש ר"ל תיכף
 כשנעשה איש שהוא כן י"ג שנים מיד ויגדל היה הגדלות
 וילך הרקנסלות ההליכ"שלא היה עומד במדרגה הא' ימיו רק
 חסד הליכה אחר הליכה מעולם לעולם וזהו הולך ויגדל
 עד שהגיע לגדלות הגמור למדרגת החכמה ושער אין וזהו עד
 מאוד ואותיות אדם נ"י מה כמו ונחנו מ"ה ובמדה מה יכול
 לתקן כל השבורה ויכול לעלות לעילא לעילא עד רוסהמעלי'
 וא"ל שלזה רמזו רז"ל שאמרו על זה הפסוק ויגדל האיש
 וכו' עד שיהיה אומרים וכל פירותיו של יצחק ולא אביו
 וזהו של אבימלך הנה אף שהוא משל ועכ"ז איך מובן וכו'
 כשפסני עסקי' המואסים כסף וזהו ובחרים וכל לחלקם אף
 אם הזכר שזה יותר ועוד מל' כסף וזהו משמע שאינם רוצי'
 כלל בכסף וזהו והוא ענין נזומא וא"ל כי החילוק שבין
 העובד ה"ש מנעוריו ובין מי שהכיר את בוראו ושב אליו
 בימי השיבה והזקנה כי מה שבע"ת עושה עשרה לראשו עושה
 הצדיק עקב לסילתו כי הבע"ת אינו מורגל לעשות מציה
 ומע"ט ובעשותה איזה פעם הוא מחשב ומרמה בעצמו
 שאין עובד כמותו מחמת שבקושי ובטירה גדול עושה אותה
 כי לא נסח בזה ומכה זה היא חישב ומרמה בעצמו שעש'
 יותר מן המוטל עליו ואינו זכר זה ששכב לעת זקנתו באט
 הזמן אין סיפוק לתקן והוא אינו מרגיש בזה והולך במוט
 בעבודתו ואינו שב על לבו כי כמעט הזמן אשר יהי' עוד
 אין דילתקן את אשר עוות ברכות השנים אשר עברו ולו
 אלה שנים יהיה אין מספיק רק הוא מרמה א"ע לצדיק
 מעיקר ואם הוא עוסק בתורה ובתפלה איזה שעות ביומאח"ז
 הוא נסדר והולך ככל באומרו שכבר יצא ידי חובתו יותר
 מכדי צרכי כפלים וכ"ז בא מחמת שאינו מרגל בעבודת
 הבורא ומה גם לפעמים בא מחמת זה ליד נבחות ובנקל ח"ו
 יכול ליפול ממדרגתו לבייא עטיקא אבל לא כן הצדיק
 מתחלתו שהוא מורגל בעבודת הבורא וההרגל נעשה טבע
 ומה שהוא עושה מצות ומע"ט נדמה לו למעט כי רצונו
 להיות דבוק תמיד בקדושה כלי הפסק ולעלות למדרגות
 עליונים ואף אם יוצא לדבר הרשות אל עניני צרכי עצמו
 הוא תמיד דבוק בהש"י נמצא אין הפסק לעבודתו ואין זמן
 וקץ ונכול לעבודתו כי היא תמידות וכל העבודה ששרת
 ויגע הבע"ת עד שעש' איזה דבר העבודה עושה זה הצדיק
 בכר עת ורגע ולא עוד אפשר שהבע"ת יהיה לו איזה פני'
 כמו נבחות וכיוצא אבל זה כל מעשיו לש"ש ואינו מחזיק
 טובה לעצמו ואין לו נבחות כלל מזה כי העבודה נעש' לו
 טבעיות ואי לא עבדי הלשי ואפשר שלזה רמזו בא"מס
 ובל פירותיו ולא אמרו ובל בהמותיו כי היה לו מקני צאן
 ומקנה בקר אך רמז בזה כי הנה ה"ס הנ"ל מדבר מענין
 הצדיק מתחלתו כמ"ש ויך האיש כ"י ח"ש וכל פרדותיו
 ה"ל אל מבע"ת בעת שהצדיק הוא עוסק בדברי קדושה הוא

דבוק בו ית' אלא אמ' אם הוא נסדר מדברי עסק הקדושה
 ויוצא לדבר הרשית לעשות מלאכה או מ"מ אינו מסריר
 מחשבתו ודביקותו כמו שהיה דבוק בעת לימוד או קדושה
 ובל לשון מדור ובית כמו יובלניי אשרי כלומר אעפ"י שהי'
 יוצא מעסק הקדושה למדור אחר שהיא עולם העשיה עולם
 הפרוד עכ"ז הוא דבוק במחשבתו ביהודים הקדושים אפילו
 בעמדו במדור התחתון שם ביתו בעליונים כי הוא צדיק
 המשמה אלהים הנקרא יצחק לשון צחוק ושמחה שנזכר
 במעשיו המובני' ובכוונתו הקדושה תענוג ושמחה לכל העולמי'
 העליונים ולכך אמר וכל פירותיו של יצחק ואמר לא כספו
 וזהו של אבימלך זה מדבר באדם שעוסק בתורה או בטעיות
 בקביעות עתים ואח"כ הולך בטל זה נזכר לו מפני שרואה
 לפעמים הצדיק נמור בטל מן התורה אבל אינו יודע אע"פ
 שהוא בטל לא יסריר מהקדושה וזהו הרוואה מדמה א"ע
 אליו והולך בטל ממש מכל וכל ואף אם חזור אח"כ ללימוד
 או לעסק בדברי קדושה הוא מלא סינים ופסולת ממש
 שנכנס בו בהיותו בטל וזהו נק' כספו וזהו של אבימלך
 כלומר אף שהוא עוסק בדברי קדושה של אבי לך אביו
 שבשמים אבימלך ר"ל שהתורה והמצות סמונים וחשובים
 אצלו י"ת כמו כספו וזהו של מלך ב"ו גם שהתורה נק'
 כסף וזהו שעיקרא האהבה ויראה הנק' כסף וזהו גם אליו
 נדמה שהוא לומר בדוד אבל כ"ז לא יעילו לו כי כל
 עסקיו מעורב בסינים ומי' ופניה כנילא ומה גם שבא לו מזה
 ח"ו נבחות וגדלות ופשיטא כאשר רוצה לכנס בפרנס
 החכמה כרזין דאורייתא מרמה בעצמו שהוא כבן המלך
 המחפש בננוי אוצרות אביו כמ"ש הרדיק ו"ל על אבימלך
 בן גדעון שקרא עצמו אבימלך לאמר אבי מלך ולו יאה
 המלוכה ולכך לכך המלוכה והרג כל אחיו כך רמזין זה
 הסכר הלומר עם פניות כנילא וכודאי יפול ממדרגתו לארץ
 תחתית ולזה רמז וכל פירותיו כ"י ולא כספו וזהו כי
 אלא להתרחק מן הרברים סכליים ושמות כאלו כיוצא כו'
 ולילך בדרכי הישרים ומן השמים יסיעוהו ;
 ביאיר הפסוק יוצא יעקב מכאר שבע וילך הריגה י בן עט
 הידוע שהתורה היא קדושה ואינה בתוך
 הזמן והנה מה שייך סיפור המעשה בדבר הקדוה לזמן אלא
 בודאי שסיפור המעשה הזאת היא ההווה תמיד וגם באדם
 הנקי עולם יש ניכ סיפור ההוא הנה כתיב כולם בחכמ' עשות
 כי כל המשפח הכל נשפע מן החכמה יכבר ביא"נו בענין הצמצום
 שהיה לתקן העולם וקיומו כ"י לולא הצמצום לא היו יכולים
 לקבל הבהירות ולסובלו מגודל בהירותו והיי' בסלי' ממציאו
 והנה ידוע שמדת יראה היא המצמצמת והמגדלת והכל עי'
 החכמה המתלבש בתוכה ומה גם שנאמר ראש' חכמה יראה
 ה' כי ידוע שחכמה הוא יוד קסנה מכל האותיות מפני שהוא
 מקטין א"ע ומצמצם א"ע מפני שהוא ראשי הכל וקרוב
 לעילות כל העילות כמ"ש אפי' איד צה ומצומצמת השני'
 קמיה כ"י ולא חשבון ממש ח"ו כי אורה רב וגדול עד א'
 קץ אך מחמת שהם קרובים לאים מגודל היראה והבונשה ה'
 מקטנים ומחשכים א"ע כי הבישה גורם היראה והצמצום
 שיראה בא מחמת שפלותו בעיני עצמו ומה גם שמתן ההכנה
 לצמצם ככדי שיוכלו התחתונים לקבל אותו ונמשיל לזה
 להרב המלמד עם התלמיד ואם התלמיד הוא חרד לדברי
 הרב ומשים לבו אל דבריו יכ"ל הרב לפתיה לו ולגלות
 לו דלתות שערי החכמה הנם שאינו יכול ללמוד כל חכמתו
 הגדולה והעצומה עכ"ז מחמת שהתלמיד הוא תלמיד חבי'
 יכול להשיג כמעט עד קרוב לחכמת הרב אבל אם התלמיד
 הוא קצר הבנה והשגה מיכיר הרב להקטין חכמתו ולצמצמו
 חכמתו הגדולה וללמוד עמי כפי ערך התלמיד כ"א הח'
 מרבה ללמודו או לגלות לו דברים עמוקים ועלמים ה"ה התימ'
 מתבלבל

מתבלבל
 משני
 ויש
 התחת
 כי אור
 ומה
 כי הת
 אנו ב
 ואל
 השכל
 התחת
 ככדי
 המוסף
 כי ר' י
 קריב
 נמצא
 זהו א'
 משער
 הוא מ'
 והשער
 שיסודו
 מנה ו
 הדלת
 מלת ו
 יובן כי
 הריחה
 נבחים
 חבר ה'
 סתחים
 ונפקע
 שהיא
 הבמת
 שיהי
 שהרב
 והנה
 וללמוד
 קצת ויק
 ואינו יכ
 ומביא
 זהו ובו
 ערך חל
 ומבקעו
 מידע ש'
 יעקב י'
 המקבל
 חל מקב'
 יחסד ור'
 מה תצ'
 לפ'
 צדיק וה'
 שלא הי'
 מסוס נד'
 צעקת ח'
 מ"ש ככ'

לקוטי יורים

נאמר לשנות בוקר א"כ אין להם אלא ליטע כי הנם שאין להם זכות מסאח עצמם יש להם זכות אביהם אברהם וא"כ א"צ לצעוק שאעשה למעני :

זכור ושמור בדבור א' נאמרו א' בסי' זכור לדכורא ושמור לנוק' סידוש כי הזכיר היא דבר חדש מה שלא נא' מקודם כמו ויזכיר ד' את רחל שלא נא' שום אמיר' ודיבור מקודם אבל נבי שרה נאמר וד' ספק את שרה כי כבר נאמי מקודם שיהיה לה בן לשרה שנאמר אבר שרה אשתך לכך נאמר עתה וד' ספק ר"ל ספק הדבר שנאמר מקודם וכן נאמר זכור את אשר עשה לך עמלק ובפעם ב נבי שאל נא' סקוד סקדתי כיון שכבר ב' בתורה הדבר החיי נמצא כי הסקוד והשמיר' מקבלים מן דבר אחר שנאמר מקודם לכן נקראים נוקבא וכן בחסילה שאחר העקיפה ופקדנו בפקודה ישועה כו' כתוב כמי' בסקירה נוק' כוונתו להגיד והנה נא' בדברות הראשונים זכור ובמשנת חורה שמור להזכיר מה שכבר נא' הכלל הוא כל מעשה בראשית בקימתם נבראו ויצאו דבר ונוקבא נחרא ואח"כ סדר הקב"ה ונסר לנוקבא להיות לפרו וכן כינצא בזה עיקרן של הדברים נאמרו הכל בתור' שככתבו ובתורה שבע"ס סדר הדברים כמו גוי' ומוסיפין דורשין ומסדרין הדברים כן בודאי בזכר כלל חשמייה רק במשנה תורה הנקרא משנה למלך שהוא נוק' יצאה השמיר' לחוץ ותגלה וז"ש בדבר' נאמרו כי בכלל זכור בכלל בודאי השמור שהרי מקבלת ממנו וכן נקרא אהבה ניראה דבר ונוקבא כי עיקר היראה היא שירגיש האדם יראת הכורא ביה והנה ע"כ בהשפעת הכורא ית' מחמת אהבה שיש להשי' אל האדומספיע לו השפע ורוח מהרה והבהירו שירגיש האדם קדושתו ואימתו ית' נמצא היראה מקבלת מאהבה ובדורא באדם הוא להיסוך שמתחלה מקבל היראה כי בואת יבא אל הקודש ואח"כ הוא בא לסדרנת אהבה אבל בהשי' הוא להוסיף כנ"ל :

ונהורד לענין כי הגה אדומ' שמור דלאי לאו העשה עשה נמצא ע"כ היא שמור הוא דבר המקבל משני דברים ומחוכן שהוא מקבל בן חוה נק' כמוהו וא"כ הוא נקבא משא"כ זכור כמי' שהוא עשה מפני שא"צ לקבל שהוא דבר בפני עצמו ועוד כי שמור הוא לשון שמיר' וא"כ צריך הוא לשמור איזה דבר וזולתו וא"כ הוא מקבל : ואח"כ זכרה על היין נמצא ע"כ הזכור הוא מדרגה יותר עליומין כי זכור נאמר בפ' קדש ל' כל בכור והנה מדרגת היין הוא שממנה בא הדבור כמו אנברי חמרא לדרדקי כי היכי דלימרו מילי וזכור הוא יותר עליון כי ממהשנה בא עיקר הדבור ע"ד אבא יסד בתא והנה כי ודבר אלהים את כל הדברי האלה לאמר כמי' ש בוהר כללן בדבור ואציל שמור ולכן אמר זכור ושמור בדבור א' נאמר במקום שהוא דבר א' והגוף כלול בו ולא נזכר' כמו שמש וירח עמד זכילה נקרא בשם הזכר והבן :

זה ספר תולדות אדם בלשון קושיא הוא זה וכי זה ספר תולדות אדם הא' שנולד האדם והלא הם ספירת דברים בעלמא אך התירין ביום ברא אלקים אדם אלקיה היא לשון אדנות דאינ' מלך בלא עם וממילא כשברא את האדם נעשה הוא ית' מלך כביכול והוא ביום ברא אלקים אדם כשברא האדם או נקרא באדנות וזה ה' אלקיו עמו סידוש ע"י ישראל ה' אלהי כביכול ותרועת מלך בו ע"ד משרי שכנינתא מקדמה ואתיא ותרועה סידוש כשהם סחברים א"ע אע"פ שאין מתללין עדיין מלך מלכי המלכים בו שורה עליהם :

משל נפלא לפני התקיעות מלך גדול מלך ספואר ששלח את בניו לצורך צ"ך

מתבלבל ומתבלבל ואף המעט שהיה יכול להשיג לא היה משיג לכן צריך להקטין חכמתו עד קרוב להשיג התלמיד ויש זרה משעיר למו וארו"ל אין בין מיסהעליונים למיס התחתונים אלא כמלא נימא בין יוד עלאה לזוד תתאה ר"ל כי את יוד הוא תלת יודין וקול עליונות התיוגוף היוד רת"ס : והנה ביארנו במ"א כי יש שכל זך ובהיר עליון מאוד המשפיע לחכמה ובארנו שם כמה טעמים ע"ש ועוד כי החכמה נק' ראש מוכרה הוא ושארין קדמון כי הקדמון או נז' במספר וראשית הוא בתוך המספר ולראשית יש שני וא"ל שתלה היודין שבאות יוד מורים ע"י הקוץ העליון הוא השכל המשפיע לחכמה והגוף היוד הוא חכמה בעצם וקוץ התחתון שהיא יוד תתאה והוא הבחי' שהרב מקטין חכמתו כדרי' להשפיע להתלמיד וזו השפיע ולצמצם חכמתו עד קרוב ממש להשגת חכמת התלמוד בכדי שיוכי לקבלו נמצא אין בין חכמת הרב לחכמת התלמוד אלא כמלא נימא והוא אין בין מיס' כו' אין בין יוד' לזוד' כנ"ל : והנה זרה משעיר למו כלומר הוירחה שמאר' וזרה אור העליון לתחתון הוא משעיר כמלא שער כמו ב' דברים התלוים בשער א' והשער מחבר ומלת למו ר"ל ליסוף ופי' נת' במ"א וזה שידוה הקדמונים בנוסח תפלת שבת הפותה דלתות שערי מרח ובוקע חלוני רקיע וי"ל כי מתחילה דימו הוירחה לפתחי' הדלת ושערים ואח"כ להלונות וארובה שהוא חלק רביעי מדלת וגם מה ענין זה הבקיעה שאמר ובוקע כו' וע"ס הנ"ל יובנ' כי מתחלה אמר הפותה לנו דלתות כו' הוא מחבר בענין הוירחה והשפע לעולמית היותר עליונים שהעולמות היותר גבוהים יכולים לקבל אור הבהירות יותר כדמיון התלמיד חבר הולמד ומקבל מהרב שהרב יכול לגלות ולפתח לו סתמים ושערים גדולים מחכמתו והוא יכול לסיכול ולהשיגו ובוקע חלוני רקיע זה מדבר ממרנינה התחתונ' מעולם התחתון שהוא כדמיון התלמיד הב' הנ"ל שאינו יכול להשיג ללמוד חכמת הרב כ"א שיצמצם ויקטין הרב חכמתו שיהי' כמעט שיה עורך השגת התלמיד והנה יש איזהו תלמיד שאע"פ שהרב מצמצם א"ע יסדר עמו כפי ערך כח השגתו אף על פי כן אינו יכול לה ינו ולקבל :

והנה מוכרה הרב להוסיף לו דביר על דבריו ואותיות על אותיותיו ולהמליך לו כי מן הצורך להרב לחכמו וללמוד לפי דרכו ולהוסיף טעמים ומשלים בכדי שיע"י יבא קטת יקבל ממנו המעט מה כדמיון המבקע עץ עבה וקשה ואינו יכול לבקוע ולעשות פעולתו בעץ ההיא הוא מוסף וסביא עץ בק עור ותוקע בו ובוה הוא יכול לגמור פעולתו זהו ובוקע חלוני רקיע ר"ל אף שהוא זריחה קטנה כמו עץ חלן נגה ערך פחה ושער אעפ"כ מן ההכרח לצמצם ולבקע בכדי שיוכלו לקבלם והזריחה וההשפיע נקרא רקיע מודע שהוא דומה לרקיע שהוא דבר המתפשט והוא ויצא יקב י"עקב שהוא י תתאה הנקרא משכיל וחכמה תתאה המקבל מחכמה עלאה ושכל העליון זה יוצא מבאר שבוע ר"ל מקבל מהעולמות העליונים מעיין הנובע ושבע מכל טוב וחסד והמים וזשור"ל ויצא יעקב יציאת צדיק עושה רושם רמז להג'ל ובמ"א מבואר באריכות :

מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל וסעו פי' כי השי' לפעמים עושה הנס בשביל עצמו ופעמים עושה בזכות צדיק והנה ישראל שבאותו דור ידוע שאינם ראוים רנס שלא היה להם זכות ויצעקו אל ד' שיעשה למענו למען מסום גדולתו ואלהותו ית' ואמר השי' מה תצעק לי דהיינו עצקתך הוא שאעשה למעני דבר ל' ב"י ויסעו בזכות אברה' כמי' שמדרש כי באברהם נאמר וישכם אברהם בבקר וכאן

הקדושה
מספיק
קדושה
יש שיה
העולם
אפילו
אם אפילו
צדיק
שנים
העולם
אם כפי
במצות
שיראה
ע אע"פ
ה איך
ללמוד
אם כפי
אביסוף
ד' אבי
חשובים
ירח נק'
אם אל
כי כל
לו מה
בפרס
המלך
אביסוף
י יאה
מיון ה'
ו ראיין
הבו נו'
צא כו'
בן ע"ס
בתך
מן אלא
באדם
מ'עשיה
הצימצ
י יכול
מציאות
הכל ע"
ה ירא
י שהוא
קרוב
השי'
עד אן
הה ת'
צימצ
ההב'ה
ל לא
דבר'
ולגלות
הכמה
יד הב'
התלמיד
לצמצם
ה"א ה'
הת'ו

א ביום
ליום חקר
על לונק
לך : וגם
החכמה

שום

הנוכח
ה וכו
היטב
חיו ולא
הדפין
מלאח
וכי כ
הנוכח
מבואר
העתיק
לרצנים
קבחים
כל
סחונע
שו
חיל
מזכרה
כצט
כאם
חשר
בזכות
בזאת

